

SPRAWOZDANIE
KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI
Z ROCZNEGO OKRESU DZIAŁALNOŚCI

SPIS TREŚCI

str.

I. Konstytucyjno – ustawowe zadania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.....	1
Nowe zasady i kierunki pracy KRRiT	1
Działania KRRiT na rzecz reprezentowania interesów odbiorców i zapewniania otwartego, pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji. Kontrola działalności nadawców	25
Kontrola działalności nadawców – przykłady	33
Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji	36
Nagrody Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, promocja wartościowych gatunków i pozycji programowych oraz inicjowanie postępu naukowo–technicznego i organizowanie współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji	40
Nagrody KRRiT	40
Inicjowanie postępu technicznego	41
Organizowanie współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji	42
Udział w pracach Sejmu RP i Senatu RP	44
Wybory organów spółek publicznej radiofonii i telewizji	45
II. Strategia państwa polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych na lata 2005-2015	47
Główne założenia opracowania przygotowanego przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji	47
Polityka państwa w dziedzinie mediów elektronicznych	47
Pojęcie mediów elektronicznych	48
Polityka państwa w dziedzinie mediów elektronicznych w kontekście ogólnej strategii rozwoju państwa polskiego	49
Cele strategiczne oraz metody ich realizacji. Model rynku – typy nadawców	50
Ochrona swobody wypowiedzi i informacji w mediach, ich niezależności oraz roli w systemie demokratycznym	50
Dostęp do rynku oraz do reklamy	50
Ochrona niezależności mediów	51
Ochrona demokratycznych funkcji mediów elektronicznych	51
Konwersja cyfrowa w radiofonii i telewizji	52
Prawna regulacja procesu cyfryzacji i funkcjonowania rynku radiofonii i telewizji cyfrowej oraz konieczność jej uzupełnienia	52
Konieczne rozstrzygnięcia związane z rozpoczęciem i przeprowadzeniem procesu konwersji	53
Ochrona konkurencji i pluralizm mediów	54
Ochrona konkurencji	54
Zapobieganie nadmiernej koncentracji w mediach	54

Pluralizm mediów.....	55
Nadawcy społeczni.....	56
Ochrona mediów lokalnych.....	56
Ochrona dostępu mniejszości narodowych i etnicznych do mediów elektronicznych.....	57
Udział Polski w kształtowaniu międzynarodowej polityki medialnej.....	57
Działania na rzecz rozwoju produkcji audiowizualnej w Polsce: produkcja telewizyjna, rozwój sektora produkcji niezależnej.....	58
Promocja produkcji pierwotnie wytworzonej w języku polskim.....	58
Wspieranie sektora produkcji niezależnej.....	58
Kodeksy dobrej praktyki.....	59
Kwoty produkcji niezależnej pierwotnie wytworzonej w języku polskim.....	59
Wspieranie producentów „pozawarszawskich”.....	60
Wykorzystanie nowych technologii jako nośnika informacji i wartości o charakterze kulturalnym.....	60
Radiofonia i telewizja publiczna.....	60
Forma prawna i system zarządzania nadawców publicznych.....	61
Licencja programowa i skwitowanie programowe.....	62
Kontrakt służby publicznej.....	63
Zasady finansowania nadawców publicznych.....	64
Ograniczenie przychodów z reklamy i sponsoringu nadawców publicznych.....	64
Zmiany w prawie polskim sprzyjające realizacji zadań przez radiofonię i telewizję publiczną.....	64
Porządek regulacyjny i model regulacji mediów elektronicznych	
Rola regulatora/regulatorów (poziom współpracy i podział kompetencji).....	65
Wariant nr 1: jeden zintegrowany organ regulacyjny.....	66
Wariant nr 2: równoległe funkcjonowanie KRRiT i URTiP.....	
Regulacja zawartości audiowizualnej Internetu oraz ochrony małoletnich i godności ludzkiej w Internecie.....	67
Zakończenie.....	69

III. Działalność prawotwórcza Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji..... 71

Realizacja ustawowych delegacji do wydawania przez KRRiT aktów wykonawczych.....	71
Udział w pracach nad projektem ustawy Prawo telekomunikacyjne.....	76
Udział w pracach nad ustawą o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawą przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych ustaw.....	77
Prace nad ustawą o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania.....	78
Realizacja przepisów innych ustaw związanych z funkcjonowaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Biura KRRiT.....	78
Zmiany statutów jednostek publicznej radiofonii i telewizji.....	80

Radiofonia publiczna	80
Telewizja publiczna	80
Zawiadomienia do prokuratury	81
Wpływ orzecznictwa na działalność KRRiT – przykłady	83
IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny.....	99
A. Radio	99
Wprowadzenie.....	99
Postępowania w ramach ponownego udzielenia koncesji na nadawanie naziemnych programów radiowych	102
Nowe koncesje na nadawanie programów radiowych, cofnięcie koncesji, rozszerzenia koncesji o nowe stacje nadawcze oraz inne zmiany techniczne skutkujące zwiększeniem zasięgu programu	104
Wolne zasoby częstotliwości pozostające w dyspozycji KRRiT i planowany sposób ich zagospodarowania	109
Zmiany koncesji w zakresie warunków dotyczących programu i reklamy.....	111
Zmiany koncesji w związku z orzecznictwem	113
Przekształcenia właścicielskie w spółkach wykonujących koncesje na nadawanie naziemnych programów radiowych.....	113
Odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty opłaty koncesyjnej, umorzenie odsetek od zaległości we wnoszeniu opłat koncesyjnych.....	115
Realizacja obowiązku ustawowego obligującego koncesjonariuszy do corocznego składania do KRRiT sprawozdań finansowych.....	117
B. Telewizja	118
Wprowadzenie.....	118
Postępowania w ramach ponownego udzielenia koncesji na nadawanie naziemnych programów telewizyjnych	123
Nowa koncesja na naziemne rozpowszechnianie programu telewizyjnego, rozszerzenie koncesji o nowy kanał telewizyjny, zmiany techniczne koncesji naziemnych	125
Wolne zasoby kanałów telewizyjnych pozostające w dyspozycji KRRiT i planowany sposób ich zagospodarowania.....	126
Nowe koncesje na nadawanie satelitarnych programów telewizyjnych, zmiany koncesji istniejących oraz postępowania w sprawie cofnięcia koncesji	127
Przekształcenia właścicielskie w spółkach wykonujących koncesje na nadawanie programów telewizyjnych	128
Realizacja obowiązku corocznego składania sprawozdań finansowych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przez nadawców naziemnych i satelitarnych programów telewizyjnych.....	129
C. Komunikacja kablowa	130
Postępowanie w ramach ponownego udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej	130
Zmiany decyzji koncesyjnych na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej.....	134

Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej	138
Nowe przepisy dotyczące rejestracji programów w sieciach kablowych	140
Nowe usługi w sieciach kablowych. Cyfrowa telewizja kablowa	141
V. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wobec nadawców publicznych.....	143
A. Radiofonia publiczna	143
Działania na rzecz powiększenia zasięgu odbioru programów nadawanych przez Polskie Radio S.A.....	143
Aktualna sytuacja nadawcza regionalnych rozgłośni Polskiego Radia.....	144
B. Telewizja publiczna.....	145
Działania na rzecz rozszerzenia zasięgu i poprawy odbioru programów nadawanych przez Telewizję Polską S.A.....	145
Rozwój sieci Oddziałów Terenowych TVP S.A.....	145
Działania na rzecz rozwoju radiofonii i telewizji cyfrowej	146
Współpraca nadawców ze spółką TP EmiTel Sp. z o.o. w zakresie świadczenia usług operatorskich	147
VI. Kontrola działalności programowej nadawców	149
Kontrola działalności programowej nadawców publicznych.....	150
Kontrola działalności programowej nadawców koncesjonowanych.....	151
A. Radio.....	151
B. Telewizja.....	153
Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych.....	154
VII. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców telewizyjnych i radiowych	155
Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w Telewizji Polskiej S.A.....	155
Kontrola działalności reklamowej w Polskim Radiu S.A.	157
Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną	158
Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą kablową.....	160
Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej ogólnopolskich koncesjonowanych nadawców radiowych	162
Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej lokalnych koncesjonowanych nadawców radiowych	162
Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej	164
VIII. Działalność międzynarodowa Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.....	167
Działania KRRiT związane z członkostwem Polski w Unii Europejskiej.	167
Implementacja wspólnotowych regulacji audiowizualnych.....	169
Udział w pracach stałych komitetów i grup roboczych w Brukseli	174

Prace w innych grupach i komitetach roboczych	177
Realizacja projektu Phare.....	179
Wizyty studyjne członków KRRiT związane z członkostwem Polski w UE. Konferencje międzynarodowe	181
Działania KRRiT na forum Rady Europy	184
Udział w pracach Europejskiej Platformy Ciał Regulujących (EPRA)	185
Działania KRRiT na rzecz współpracy polsko-ukraińskiej	185
Działalność Biura Współpracy z Programem Media – Media Desk Polska w 2004 roku	187
IX. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych	195
Wysokość opłat abonamentowych	196
Podział wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych pomiędzy jednostki publicznej radiofonii i telewizji w 2004 roku	198
Podział wpływów abonamentowych planowanych na 2005 rok między spółki publicznej radiofonii i telewizji.....	203
Współpraca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych i Przedsiębiorstwem Państwowym Użyteczności Publicznej „Poczta Polska	205
Umarzanie i rozkładanie na raty zaległości w opłatach abonamentowych	203
Korespondencja związana z opłatami abonamentowymi.....	211
Informacja o stanie abonentów radiowych i telewizyjnych	212
X. Skargi i interwencje.....	217
Skargi dotyczące programów nadawców publicznych	217
Telewizja Polska S.A.....	217
Polskie Radio S.A. oraz regionalne rozgłośnie Polskiego Radia.....	229
Skargi dotyczące programów nadawców koncesjonowanych	231
Zorganizowane protesty	237
Zestawienie danych statystycznych dotyczących wniosków, skarg i opinii przekazanych w 2004 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	240
XI. Budżet Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	243

I. KONSTYTUCYJNO – USTAWOWE ZADANIA KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Nowe zasady i kierunki pracy KRRiT

1.1 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji została powołana ustawą z 15 października 1992 roku o zmianie Konstytucji RP. Ustawa z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, w ślad za normą konstytucyjną, ustanowiła Krajową Radę jako organ państwowy właściwy w sprawach radiofonii i telewizji. W Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku przepisy, odnoszące się do Krajowej Rady znalazły się w rozdziale IX „Organy kontroli państwowej i ochrony prawa”. **Konstytucyjnie akcentowaną rolą KRRiT jest ochrona wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji** (art. 213 ust. 1). Krajowa Rada, oprócz uprawnień w zakresie ochrony prawa, wykonuje także zadania organu administracji m.in. prowadząc postępowanie koncesyjne. Posiada też uprawnienia do wydawania rozporządzeń jako aktów wykonawczych do ustaw, a w sprawach indywidualnych do podejmowania uchwał (art. 213 ust. 2).

W oparciu o art. 12 ustawy o radiofonii i telewizji Krajowa Rada przedstawia corocznie Sejmowi RP, Senatowi RP i Prezydentowi RP sprawozdanie ze swej działalności oraz informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji. Informację taką Krajowa Rada corocznie przedstawia również Prezesowi Rady Ministrów. Sejm RP i Senat RP podejmują uchwały o przyjęciu bądź odrzuceniu sprawozdania KRRiT.

1 lipca 2004 roku podczas głosowania na 78 posiedzeniu Sejm RP odrzucił sprawozdanie KRRiT za 2003 rok (za odrzuceniem sprawozdania były 234 głosy, a przeciwko - 172). Sprawozdania KRRiT za lata poprzednie były zawsze przyjmowane przez Sejm RP. Sześciokrotnie Sejm RP dołączał do swoich uchwał dodatkowe uwagi i zastrzeżenia, o których jest mowa w art. 12 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji. Krajowa Rada każdorazowo, w działalności w roku następnym, odnosiła się do uwag, sformułowanych w uchwałach Sejmu RP i informowała Marszałka Sejmu RP o sposobie ich załatwienia oraz wykorzystania.

Senat RP przyjął sprawozdanie KRRiT sześć razy: w 1995, 1996, 1997, 2002, 2003 i 2004 roku. 24 czerwca 2004 roku Senat RP przyjął sprawozdanie KRRiT, nie formułując dodatkowych uwag. Za przyjęciem sprawozdania KRRiT głosowało 62 senatorów, a przeciwko było 18.

W roku bieżącym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawia Sejmowi RP i Senatowi RP oraz Prezydentowi RP dwunaste sprawozdanie ze swojej działalności wraz z informacją o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.

1.2 Wskazania Sejmu RP i Senatu RP, sformułowane podczas debaty parlamentarnej oraz wnioski sformułowane przez senacką Komisję Kultury i Środków Przekazu, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła do realizacji w swojej działalności.

Senacka Komisja Kultury i Środków Przekazu, 15 czerwca 2004 roku po przeanalizowaniu sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przekazała następujące wnioski do realizacji:

- zwrócenie uwagi na przestrzeganie zasady tolerancji światopoglądowej w mediach publicznych,
- rygorystyczne przestrzeganie zapisanych w koncesjach proporcji słowa i muzyki w lokalnych rozgłośniach radiowych, zgrupowanych w kompaniach radiowych takich jak AGORA czy PLUS,
- zgodnie z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji oraz współuczestniczenie w tworzeniu pluralistycznej polityki rynku medialnego.

Podejmując działania na rzecz przestrzegania zasady tolerancji światopoglądowej Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uwzględniała regulacje ustawowe w tym zakresie. Ustawa o radiofonii i telewizji nie formułuje wprost zasady tolerancji w mediach, ale w wielu miejscach nakazuje zachowanie takiej postawy. Propagowanie tolerancji służy edukacji obywatelskiej, która jest zadaniem radiofonii i telewizji wymienionym w art.1 ust. 1. Zgodnie z ustawą, KRRiT „zapewnia otwarty i pluralistyczny charakter radiofonii i telewizji” (art.6 ust. 1). KRRiT poprzez swoją politykę koncesyjną sprzyja różnorodności programowej i tematycznej, zróżnicowanym postawom, poglądom, a także swobodzie wypowiedzi oraz przeciwdziała monopolom w dziedzinie mediów (także programowym).

Obowiązek zapewnienia pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji znajduje swoje odbicie także w art. 18 ust. 1 ustawy stanowiącym, iż programy „nie mogą zawierać treści dyskryminujących ze względu na rasę, płeć lub narodowość”, art. 21 ust.2 nakazującym programom publicznej telewizji i radiofonii rzetelne ukazywanie różnorodności wydarzeń, umożliwianie prezentowania zróżnicowanych poglądów i stanowisk, uwzględnianie potrzeb mniejszości narodowych i grup etnicznych. Wszystko to powinno „sprzyjać swobodnemu kształtowaniu się poglądów obywateli”.

27 maja 2004 roku podczas konferencji nt. tolerancji w mediach Przewodnicząca KRRiT omówiła postawy mediów wobec zjawiska nietolerancji. Podstawą wystąpienia była analiza porównawcza audycji, w których jako temat występowała szeroko rozumiana tolerancja.

Analiza wykazała, że telewizja w sposób niezmiernie znaczący wpływa na świadomość społeczną. Media raczej pokazują niż propagują tolerancję. Zbyt mało jest audycji o charakterze edukacyjnym, poświęconym pojęciu tolerancji jako takiemu. W mediach komercyjnych audycje uwzględniające pojęcie tolerancji mają czasem charakter wyłącznie sensacyjny.

W zakresie przestrzegania zasady tolerancji, w tym tolerancji światopoglądowej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła współpracę z Pełnomocnikiem Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn.

Podczas ubiegłorocznych seminariów omawiano problemy, dotyczące kampanii społecznych i inicjatyw regionalnych w procesie upowszechniania idei tolerancji. W dyskusjach panelowych na temat prezentacji możliwości prowadzenia kampanii społecznych przy współudziale mediów publicznych zastanawiano się jak najlepiej promować tolerancję w mediach. Dyskusje organizowano wspólnie z Akademią Telewizyjną TVP S.A., a udział w niej wzięli przedstawiciele władz spółek radiofonii i telewizji publicznej, organizacji i stowarzyszeń pozarządowych, samorządów regionalnych.

Wskazania Senatorów oraz wnioski z przeprowadzonych dyskusji, spowodowały ujęcie w planie pracy KRRiT na lata 2004 – 2005, przeprowadzenia monitoringu audycji radiowych i telewizyjnych pod kątem pluralizmu programowego oraz przestrzegania zasady bezstronności nadawców publicznych w sprawach światopoglądowych i zrównoważonej prezentacji związanych z tym postaw.

Monitoring ten będzie przeprowadzony w pierwszym półroczu 2005 roku.

W związku z zaleceniem rygorystycznego przestrzegania zapisanych w koncesjach proporcji słowa i muzyki w lokalnych rozgłośniach radiowych, zgrupowanych w kompaniach radiowych takich jak AGORA czy PLUS, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmowała monitoringi pod kątem realizacji warunków koncesyjnych.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na problem ustrojowy, przejawiający się w rozbieżności stanowisk, jakie zarysowały się między Krajową Radą Radiofonii i Telewizji a Najwyższą Izbą Kontroli, w związku z kontrolą działalności koncesyjnej, przeprowadzaną na zlecenie Sejmu RP.

NIK zarzuca, że KRRiT bezprawnie nakłada na koncesjonariusza określone obowiązki programowe. Tymczasem zakres działań organu regulacyjnego, jakim jest KRRiT, wynika wprost z przepisów rangi konstytucyjnej, skonkretyzowanych w art. 6 ustawy o radiofonii i telewizji. Na tej podstawie Przewodniczący KRRiT wydaje koncesje gwarantujące określoną zawartość programową.

Określenie obowiązków programowych w koncesjach jest warunkiem utrzymania pluralizmu. Udział słowa zapewniają zapisy dotyczące obecności w programie określonej tematyki np. lokalnej. W programach o charakterze uniwersalnym nadawcy mają obowiązek nadawać audycje poświęcone tematyce lokalnej w wymiarze 10% lub 12% tygodniowego czasu emisji, liczonego w porze dziennej.

Zadaniem KRRiT jest bowiem ochrona słowa i lokalności, wobec nasilającej się tendencji do ograniczania programów radiowych wyłącznie do emisji muzyki.

KRRiT w tym działaniu jest w pełni zgodna ze stanowiskiem senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu. Interpretacja przepisów przyjęta przez NIK pozostaje w całkowitej sprzeczności ze stanowiskiem Komisji.

Omówienie wyników monitoringu znajduje się w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.”

Praktyczna realizacja zalecenia senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu dotyczącego realizacji art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, stanowiącego o projektowaniu w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji, była przedmiotem szczegółowych uzgodnień w pierwszej połowie 2004 roku.

Międzyresortowy Zespół ds. Strategii Rozwoju Radiofonii i Telewizji został powołany zarządzeniem nr 105 Prezesa Rady Ministrów z 19 listopada 2004 roku.

6 września 2004 roku odbyło się spotkanie członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Prezesem Rady Ministrów. Podczas spotkania zapowiedziano powołanie zespołu

roboczego, którego zadaniem będzie stwarzanie warunków do wspólnego określania polityki medialnej państwa oraz wypracowanie rozwiązań oczekiwanej kompleksowej nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

Prace wspólnego zespołu roboczego rozpoczęto od omówienia opracowań przedstawionych przez KRRiT: raportu o stanie rynku radiowego i telewizyjnego w Polsce w chwili przystępowania do Unii Europejskiej oraz projektu strategii państwa w dziedzinie mediów elektronicznych wraz z prognozą rynku medialnego w Polsce.

Realizacja art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada traktuje priorytetowo, jako główne zadanie umieszczone w planie pracy KRRiT na lata 2004 – 2005.

W każdej dyskusji parlamentarnej w szczególności zwracano uwagę na konieczność podejmowania działań chroniących dzieci i młodzież przed przemocą, okrucieństwem i demoralizacją.

W okresie sprawozdawczym KRRiT spełniała funkcje kontrolne w zakresie przestrzegania przez nadawców publicznych i koncesjonowanych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, dotyczących ochrony małoletnich widzów przed audycjami zagrażającymi fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich oraz audycjami zawierającymi sceny lub treści mogące mieć na ten rozwój negatywny wpływ.

KRRiT pracuje też nad nowym rozporządzeniem dostosowanym do znowelizowanych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, wprowadzających obowiązek oznaczania przez nadawców audycji i innych przekazów odpowiednim symbolem graficznym, określającym ich szkodliwość dla małoletnich widzów, z uwzględnieniem kategorii wiekowych.

Nadzór nad przestrzeganiem przez nadawców przepisów, dotyczących ochrony dzieci i młodzieży przed szkodliwymi dla nich audycjami, realizowany był przede wszystkim w oparciu o dwa źródła informacji o programach: skargi telewidzów i radiosłuchaczy oraz okresowe monitoringi audycji.

Przewodniczący KRRiT żądał od nadawców wyjaśnień, zwracał uwagę na występujące nieprawidłowości, wzywał nadawców do zaniechania nadawania określonych audycji, względnie ich przeniesienia poza czas chroniony. W przypadkach szczególnie drastycznych Przewodniczący KRRiT nakładał kary pieniężne.

Rozporządzenie KRRiT, na podstawie delegacji zawartej nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji przyjętej przez Sejm 2 kwietnia 2004 roku, winno określić cechy i szczegółowe warunki kwalifikowania, rozpowszechniania, zapowiadania i oznaczania symbolami graficznymi audycji lub innych przekazów, z uwzględnieniem podziału małoletnich na kategorie wiekowe.

Nowelizacja ustawy wprowadziła po raz pierwszy trzeci (najszerzy) poziom ochrony małoletnich widzów.

Poziom 1 – to audycje, które jako całość zagrażają rozwojowi małoletnich – emisja ich jest całkowicie zabroniona (art. 18. ust.4).

Poziom 2 – to audycje zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy rozwój małoletnich widzów – emisja dozwolona, z odpowiednim ostrzegawczym symbolem graficznym, wyłącznie w godzinach od 23 do 6 (art. 18 ust. 5 i 5a).

Poziom 3 – wszystkie inne audycje, obowiązkowo oznakowane symbolami informacyjnymi z uwzględnieniem stopnia szkodliwości dla poszczególnych kategorii wiekowych małoletnich (art. 18 ust. 5b).

W procesie przygotowywania rozporządzenia Krajowa Rada stwierdziła niespójność dwóch przepisów, dotyczących oznaczania audycji lub innych przekazów nadawanych w „czasie ochronnym”.

W konsekwencji ta niespójność stwarza możliwość naruszania zasady „czasu ochronnego”. Wątpliwości odnoszą się szczególnie do ust. 5b w art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji (*Nadawcy są zobowiązani do oznaczania audycji lub innych przekazów, o których mowa w ust. 5 (a więc dozwolonych w czasie ochronnym między godz. 6 a 23) (...) uwzględniając stopień szkodliwości danej audycji lub przekazu dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych*) oraz do ust. 6 pkt 2 i 3, w którym KRRiT zobowiązana została do określenia w drodze rozporządzenia warunków kwalifikowania i rozpowszechniania audycji, podziału małoletnich na kategorie wiekowe oraz wzorów symboli graficznych w odniesieniu m.in. do „czasu ochronnego” - *uwzględniając stopień szkodliwości audycji dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych*.

Pozostaje to w sprzeczności z ust. 5 art. 18 ustawy, który wyklucza bezwarunkowo w czasie między godz. 6 a 23 wszelkie audycje *mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich*.

Krajowa Rada znalazła się w sytuacji, w której musi w rozporządzeniu (art. 18 ust. 6) określić dla „czasu ochronnego” cechy audycji i odpowiadające im symbole graficzne *z uwzględnieniem stopnia szkodliwości (...) w poszczególnych kategoriach wiekowych niepełnoletnich widzów, z jednoczesnym założeniem, że jeżeli dana audycja może być szkodliwa („mieć negatywny wpływ”) dla jakiegokolwiek grupy wiekowej małoletnich, to nie może ona być w ogóle emitowana w czasie ochronnym* (ust. 5).

Powyższe przepisy tworzą obowiązki dla nadawców i stanowią podstawę nakładania kar przez Przewodniczącego KRRiT, a w przypadkach odwołania od decyzji stają się materiałem rozstrzygnięć sądowych.

Zważywszy na wagę i potencjalne konsekwencje powstałego problemu Przewodnicząca KRRiT zwróciła się w tej sprawie do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz do Rzecznika Praw Dziecka.

Rzecznik Praw Obywatelskich wyraził opinię, iż występująca niespójność wydaje się możliwa do usunięcia poprzez skonkretyzowanie określeń w przepisach rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy, ale zaznaczył że nie będzie to „łatwe zarówno dla psychologów i pedagogów, jak i prawników”.

W pracach podjętych przez KRRiT zdecydowano się na dookreślenie terminów użytych w ustawie tak, aby w odniesieniu do „czasu ochronnego” użyte w ustawie sformułowanie „szkodliwy” zinterpretować jako „nieprzeznaczony dla danej grupy wiekowej”.

KRRiT współpracuje w tym zakresie z naukowcami z Uniwersytetu Warszawskiego i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, którzy przygotowują specjalistyczne analizy, dotyczące podziału małoletnich widzów na grupy wiekowe, z punktu widzenia wpływu programów audiowizualnych, na ich rozwój.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmując działania związane z ochroną młodocianych odbiorców przed szkodliwymi dla nich programami przyjęła stanowisko, w którym zdecydowanie podkreśla, że w tym zakresie nie będzie wyrażać zgody na samowolną liberalizację stosowania obowiązujących przepisów.

Ustawa o radiofonii i telewizji zobowiązuje Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do kontroli przestrzegania przez nadawców przepisów, chroniących młodocianych odbiorców mediów elektronicznych przed szkodliwymi dla nich programami oraz określa odpowiedzialność prawną nadawców. W praktyce Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji najczęściej ogranicza się do zwrócenia uwagi nadawcom na popełnione błędy w prawidłowej klasyfikacji audycji do emisji i wzywania ich do zaniechania działań sprzecznych z prawem. W przypadkach skrajnych nakładane są kary pieniężne. Dotychczas metoda ta na ogół była

skuteczna: nadawcy zobowiązywali się do staranniejszego doboru i kwalifikacji emitowanych materiałów.

W ostatnim czasie Krajowa Rada obserwuje jednak próby rozszerzenia przez nadawców granic, określonych w ustawie o radiofonii i telewizji w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed treściami szkodliwymi. Coraz częściej w czasie objętym ochroną są emitowane audycje, których pora emisji powinna zgodnie z prawem przypadać po godzinie 23.00.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powiadomiła nadawców, że nie wyraża zgody na samowolną liberalizację w praktycznym stosowaniu przepisów ustawowych, dotyczących obowiązku ochrony nieletnich odbiorców programów, a w szczególności zasady czasu objętego ochroną. Jeśli okaże się to konieczne, Krajowa Rada będzie zmuszona, częściej niż było to dotychczas, nakładać kary pieniężne na nadawców nieprzestrzegających przepisów określonych w art. 18 ust. 1-5b oraz ust. 6 ustawy o radiofonii i telewizji, a także do szerszego uwzględniania płynących stąd wniosków przy procesie udzielania i rozszerzania koncesji. Krajowa Rada podkreśliła, że stosowanie oznakowania „tylko dla dorosłych” nie zwalnia nadawcy z obowiązku umieszczenia audycji w odpowiednim paśmie czasowym.

Krajowa Rada przypomniała też nadawcom o potrzebie zwrócenia uwagi na sposób umieszczania reklam w pasmach sąsiadujących bezpośrednio z audycjami dla dzieci i młodzieży. Praktyka stosowana przez nadawców często nie uwzględnia niebezpieczeństwa niewłaściwego odbioru reklam przez małoletnich widzów.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwróciła się z apelem do wszystkich nadawców o dobrowolną autoregulację zasad działalności reklamowej, której odbiorcami mogą być dzieci. Za pierwszy ważny krok w tej dziedzinie Krajowa Rada uznała „Kartę zasad”, przyjętą przez CANAL + CYFROWY.

Na apel KRRiT odpowiedziały władze spółki TVP S.A. Zarząd Telewizji Polskiej S.A. przyjął w styczniu 2005 roku nowe zasady emisji reklam i audycji sponsorowanych. Pozytywną ocenę inicjatywy Zarządu TVP S.A. wyraziła w swojej uchwale Rada Programowa, która podzielając pogląd Krajowej Rady, również podkreśliła, że konieczne jest stworzenie ram prawnych, obligujących do przyjęcia takich samych zasad przez wszystkich nadawców, by żaden z nich nie znajdował się w sytuacji uprzywilejowanej na konkurencyjnym rynku. Jak dotychczas pozostali nadawcy nie odpowiedzieli na apel KRRiT o przyjęcie jednolitych zasad emisji reklam i audycji sponsorowanych.

Realizując wskazanie, zawarte w dyskusji parlamentarnej, w sprawie skutecznego egzekwowania od nadawców publicznych równości dostępu środowisk politycznych i społecznych do mediów elektronicznych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwracała uwagę nadawcom publicznym, iż zgodnie z ustawowymi przepisami, programy publicznej radiofonii i telewizji powinny:

- rzetelnie ukazywać całą różnorodność wydarzeń i zjawisk,
- sprzyjać swobodnemu kształtowaniu się poglądów obywateli oraz formowaniu się opinii publicznej,
- umożliwiać obywatelom i ich organizacjom uczestniczenie w życiu publicznym poprzez prezentowanie zróżnicowanych poglądów i stanowisk.

Problemy te Krajowa Rada uregulowała w rozporządzeniu w sprawie trybu postępowania w związku z przedstawianiem w programach publicznej radiofonii i telewizji stanowisk partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych. Wraz z rozporządzeniem przyjęte zostało stanowisko

Krajowej Rady, dotyczące zasad dostępu przedstawicieli partii politycznych do programów mediów publicznych.

Krajowa Rada zwróciła również uwagę, że badania dotyczące udziału w mediach publicznych, przedstawicieli życia politycznego, muszą pokazywać aktualną sytuację, na zmieniającej się scenie politycznej.

1.3 27 maja 2004 roku Sejm RP przyjął uchwałę, na podstawie której zlecił Najwyższej Izbie Kontroli dokonanie kontroli działalności KRRiT w zakresie prowadzonych w latach 2001 – 2003 postępowań w sprawach rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych.

Do ustaleń tej kontroli, przedstawionych w protokole podpisanym 28 października 2004 roku przez inspektorów NIK, Przewodniczący KRRiT wniósł liczne zastrzeżenia. Na skutek nieuwzględnienia większości tych wyjaśnień Przewodniczący KRRiT skorzystał z prawa odmowy podpisania protokołu.

Odmowa podpisania protokołu nie wstrzymuje dalszej procedury, związanej ze sformułowaniem ostatecznych zaleceń i wniosków pokontrolnych. W związku z powyższym Najwyższa Izba Kontroli przekazała Krajowej Radzie wystąpienie pokontrolne, do którego 23 lutego 2005 roku w trybie art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK zgłoszone zostały zastrzeżenia. Zgodnie z ustawową procedurą zastrzeżenia te będą omawiane na posiedzeniu Kolegium NIK z udziałem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

1.4 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, systematycznie normując zasady postępowania oraz doskonaląc pragmatykę własnej pracy, podjęła w ubiegłym roku kilka inicjatyw, służących temu celowi, w tym przede wszystkim przyjęła zasady etyczne swojej pracy.

Członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji kierują się niżej wymienionymi zasadami:

- **Zasada prymatu interesu publicznego** – uchwały i działania podejmowane przez Krajową Radę i jej członków służą interesowi publicznemu.
- **Zasada apartyjności** – członkowie Krajowej Rady, niezależnie od swoich poglądów, nie angażują się w jakąkolwiek działalność partyjną i nie kierują się w swojej działalności interesami politycznymi.
- **Zasada obiektywizmu** – Krajowa Rada i jej członkowie zachowują bezstronność wobec organów władzy, podmiotów rynkowych i innych zainteresowanych stron.
- **Zasada rzetelności i odpowiedzialności** - Krajowa Rada i jej członkowie działają w sposób pozwalający wywiązać się z prawnej i moralnej odpowiedzialności za podejmowane decyzje.
- **Zasada kolegalności** – Krajowa Rada działa kolegalnie zgodnie z ustawowo określoną właściwością. Członkowie Krajowej Rady zachowują prawo do prezentowania, we własnym imieniu, pluralistycznych opinii.
- **Zasada przejrzystości** – Krajowa Rada działa zgodnie z publicznie znanym planem pracy, zapewnia jawność swojej pracy i decyzji, zdaje opinii publicznej sprawę i udostępnia informacje na temat swojej działalności.
- **Zasada konsultacji z zainteresowanymi stronami** – Krajowa Rada podejmuje uchwały i działania na podstawie konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Zasada unikania konfliktu interesów** – członkowie Krajowej Rady nie podejmują zobowiązań lub działań, które mogą grozić konfliktem interesów i zagrażać realizacji zasady prymatu interesu publicznego oraz obiektywizmu.
- **Zasada wysokich standardów profesjonalnych** – Krajowa Rada i jej członkowie podejmują uchwały i działania w oparciu o wiedzę oraz analizy rynku medialnego.

1.5 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, 31 sierpnia 2004 roku, przyjęła zasady postępowania konsultacyjnego.

W związku z dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 marca 2002 roku w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej oraz o komunikacji elektronicznej, ustawa z 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne, w art. 15 nakłada na Krajową Radę Radiofonii i Telewizji obowiązek przeprowadzania postępowania konsultacyjnego, w zakresie określonym w art. 10 ust. 3, przed podjęciem decyzji m.in. w sprawie analizy rynku oraz nałożenia, zniesienia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji lub nieposiadającego takiej pozycji.

- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadza postępowanie konsultacyjne przed przyjęciem rozstrzygnięcia we wszystkich sprawach o istotnym znaczeniu dla radiofonii i telewizji oraz rynku mediów elektronicznych.
- Przewodniczący KRRiT ogłasza w siedzibie oraz na stronach internetowych rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, określając przedmiot i termin postępowania konsultacyjnego oraz udostępniając projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.
- W przypadku, gdy konsultacja dotyczy elementu polityki audiowizualnej lub szerszej koncepcji, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji publikuje materiał przedstawiający problem oraz warianty działania, które bierze pod uwagę.
- W przypadkach przewidzianych prawem, Przewodniczący KRRiT informuje inne organy o wszczęciu postępowania konsultacyjnego.
- O ile Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie ustali innego terminu, postępowanie konsultacyjne trwa 30 dni od dnia ogłoszenia rozpoczęcia tego postępowania. Wyniki tego postępowania, a także niezastrzeżone stanowiska uczestników postępowania konsultacyjnego ogłaszane są w siedzibie i na stronie internetowej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.
- Po zakończeniu postępowania konsultacyjnego, Przewodniczący KRRiT w ciągu 14 dni ogłosi komunikat o podjętym rozstrzygnięciu czy uchwale wraz z uzasadnieniem. W tym czasie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może zwrócić się do uczestników konsultacji z prośbą o szersze przedstawienie swojego stanowiska.
- W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na bezpośrednie i poważne zagrożenie konkurencyjności lub interesów użytkowników, Przewodniczący KRRiT, może bez przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego wydać decyzję na okres nieprzekraczający 6 miesięcy. Wydanie kolejnej decyzji w tej samej sprawie poprzedza się postępowaniem konsultacyjnym.
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podaje do publicznej wiadomości, który departament Biura KRRiT odpowiedzialny jest za konkretne postępowanie konsultacyjne.
- Niezależnie od formalnych postępowań konsultacyjnych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji korzystać będzie z innych form podtrzymywania kontaktu z zainteresowanymi środowiskami i zapoznawania się z ich poglądami.

1.6 Podczas posiedzenia, 4 listopada 2004 roku, KRRiT przyjęła zasady w sprawie wydawania opinii dla Przewodniczącego KRRiT na temat wniosków (podań, aplikacji) o dobór częstotliwości radiowych i kanałów telewizyjnych, w związku z przygotowaniem wniosków do Prezesa URTiP o uzupełnienie planu zagospodarowania częstotliwości.

KRRiT ustaliła te zasady w związku z otrzymywanymi wnioskami (podaniami, aplikacjami) o dobór częstotliwości radiowych i kanałów telewizyjnych, składanymi przez podmioty zainteresowane podjęciem lub rozszerzeniem działalności, polegającej na rozpowszechnianiu programów radiowych i telewizyjnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zachowując dbałość o otwarty i pluralistyczny charakter radiofonii i telewizji oraz mając na względzie zaspokojenie potrzeb rozwoju rynku audiowizualnego w Polsce, przeprowadza postępowanie zmierzające do ustalenia potrzeb podmiotów, zainteresowanych złożeniem wniosku o udzielenie bądź rozszerzenie koncesji oraz wyraża stanowisko w sprawie zasadności doboru przez Prezesa URTiP zasobów częstotliwościowych, umożliwiających publikację przez Przewodniczącego KRRiT ogłoszenia o możliwości uzyskania koncesji lub jej rozszerzenia.

Wniosek o dokonanie zmiany (uzupełnienia) planu zagospodarowania częstotliwości składany jest przez Przewodniczącego KRRiT do Prezesa URTiP, w trybie określonym w art. 112 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne i w oparciu o stanowisko KRRiT. Przewodniczący KRRiT, po zasięgnięciu opinii KRRiT w zakresie szczegółowych warunków rozpowszechniania programu, dokonuje publikacji ogłoszenia o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji.

W przyjętych zasadach Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określiła szczegółowe warunki, jakie muszą spełniać wnioski o dobór częstotliwości radiowej lub kanału telewizyjnego w zależności od tego, czy są to aplikacje o rozszerzenie koncesji, czy o jej udzielenie.

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, aby umożliwić KRRiT zajęcie stanowiska w sprawie aplikacji o dobór częstotliwości, zgodnie z przyjętymi zasadami, przygotowuje w szczególności następujące informacje:

- potrzeby nadawców publicznych w zakresie pozyskania nowych częstotliwości na danym obszarze;
- dostępność programów radiowych lub telewizyjnych na danym obszarze wraz z informacją o charakterze nadawanych programów;
- stan rynku reklamowego, udział w rynku reklamowym oraz audytorium nadawców istniejących;
- możliwości techniczne doboru częstotliwości, w szczególności z uwzględnieniem wcześniej zgłoszonych potrzeb doboru w kolejności: występujące zakłócenia stacji pracujących, uzupełnianie zasięgu nadawców istniejących, dobór będący odzwierciedleniem strategicznych decyzji KRRiT;
- sytuacja ekonomiczno – finansowa funkcjonujących na danym obszarze nadawców na podstawie przekazanych do KRRiT sprawozdań finansowych.

1.7 Podczas posiedzenia 24 grudnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła procedury postępowania wobec wniosków o rozłożenie na raty, umarzenie odsetek oraz podstawowych należności z tytułu opłat koncesyjnych, a także opłat za rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych i za wpis do rejestru rozprowadzania programów w sieciach kablowych.

Przyjęcie wyżej wymienionych procedur stanowi wykonanie zaleceń pokontrolnych, sformułowanych przez audytora wewnętrznego. Określenie procedur obowiązujących na tym etapie postępowania koncesyjnego jest też zgodne z zaleceniami, wynikającymi z regulacji unijnych, w których w szczególności podkreśla się konieczność prowadzenia przejrzystej polityki w zakresie podejmowania decyzji o charakterze finansowym i mających skutki dla budżetu państwa.

1.8 Podejmując działania mające na celu określenie toku prowadzenia postępowania koncesyjnego oraz realizując wnioski, zawarte w sprawozdaniach z audytu Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przystąpiła do opracowania szczegółowych procedur.

Opracowywane procedury obejmują wszystkie rodzaje prowadzonych postępowań koncesyjnych i dotyczą zarówno postępowań prowadzonych w sprawach naziemnej radiofonii i telewizji, jak i rozpowszechniania programów w sieciach telewizji kablowej.

Przewiduje się, że wejście w życie nowo opracowywanych procedur nastąpi od połowy bieżącego roku.

1.9 Realizując ustawowe zadania Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmowała działania o charakterze organizatorskim, badawczym i inicjującym.

29 marca 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zorganizowała konferencję „Polska polityka w dziedzinie mediów elektronicznych w przeddzień wejścia do UE”. Konferencja ta zamykała projekt PHARE, realizowany wspólnie z Dyrekcją ds. Rozwoju Mediów (Direction du Développement des Média) z Francji. Efektem współpracy było eksperckie opracowanie tzw. „Biała Księga”, po raz pierwszy zaprezentowana na tej konferencji.

„Polityka państwa polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych w kontekście europejskiej polityki audiowizualnej. Założenia strategiczne do nowej ustawy o mediach elektronicznych oraz nowelizacji innych ustaw”, czyli tzw. „Biała Księga” była pierwszym tego rodzaju opracowaniem ukazującym całokształt problemów i wyzwań stojących przed mediami elektronicznymi w Polsce oraz przed organami regulacyjnymi w związku z wejściem naszego kraju do Unii Europejskiej oraz uwzględniającym tendencje wynikające z rozwoju nowych technologii informacyjnych. Istotną cechą „Białej Księgi” było nie tylko ukazywanie problemów, ale także przedstawianie propozycji ich rozwiązań i rekomendowanie pewnych kierunków działania. Propozycje te powinny być przedmiotem dyskusji między wszystkimi zainteresowanymi stronami, a więc Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, Ministerstwem Kultury, Ministerstwem Infrastruktury, Urzędem Regulacji Telekomunikacji i Poczty, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nadawcami oraz wszystkimi zainteresowanymi stronami, reprezentującymi uczestników życia publicznego (odbiorcy mediów, pracodawcy, partie polityczne, organizacje społeczne).

Według ocen Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji opracowanie to jak na razie nie zostało jeszcze w sposób pełny wykorzystane. Warto więc przy okazji sprawozdania z rocznego okresu działalności KRRiT przypomnieć najważniejsze wnioski i rekomendacje „Białej Księgi”:

- Polityka medialna państwa polskiego powinna uznać gospodarcze znaczenie mediów elektronicznych i nowych technologii oraz zmierzać do wyzwolenia ich potencjału rynkowego i technicznego. Jest to warunek modernizacji gospodarki i społeczeństwa oraz zlikwidowania luki rozwojowej między Polską a krajami wyżej rozwiniętymi. W innym przypadku będzie polityką nieskuteczną i nieadekwatną do rzeczywistości. Wszelkie rozstrzygnięcia w zakresie polityki oraz regulacji w dziedzinie mediów elektronicznych

powinny uwzględniać ich konsekwencje społeczne i kulturowe, m.in. w celu uniknięcia ewentualnych negatywnych zjawisk, związanych z niewłaściwym rozwojem Społeczeństwa Informacyjnego, takich jak luka cyfrowa, wykluczenie społeczne, osłabienie tożsamości kulturalnej i narodowej, osłabienie spójności społecznej, zakłócenie funkcjonowania demokracji.

- W celu zapewnienia odbiorcom zawsze dostępnej, pełnej i wartościowej oferty programowej, polityka medialna państwa powinna dążyć do:
  - przywrócenia jednostek publicznej radiofonii i telewizji sektorowi publicznemu i zapewnienia ich zdolności do właściwego wykonywania ich zadań programowych oraz rozwoju;
  - zapewnienia nadawcom komercyjnym stabilnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju;
  - stworzenia warunków sprzyjających rozwojowi produkcji programowej (wysoka konkurencja na rynku telewizyjnym, odpowiednio wysokie finansowanie publiczne mediów publicznych, zapobieganie nadmiernej koncentracji kapitału, właściwa regulacja produkcji niezależnej i relacji nadawcy-producenti niezależni);
  - stworzenia realnych warunków funkcjonowania nadawców społecznych, poprzez zapewnienie możliwości uzyskania dofinansowania;
  - zapewnienia warunków tworzenia polskich zasobów informacyjnych i kulturalnych w Internecie.
- Licencje programowe oraz skwitowania finansowo-programowe, wraz z całym trybem opracowywania treści licencji oraz doroczną oceną wykonania warunków licencji programowej i konsekwencjami następującymi w przypadku ich niewykonania, jak również zmianami w sposobie finansowania nadawców publicznych, zapewnią koncentrację władz spółek radiofonii i telewizji publicznej na działalności programowej i właściwym realizowaniu zadań z tej dziedziny oraz staną się instrumentem bardziej efektywnego wykorzystania środków publicznych.
- Ustawa o mediach elektronicznych powinna zapewnić nadawcom komercyjnym stabilne i przewidywalne warunki rozwoju, zwiększając zakres ich wolności gospodarczej. Stabilizacji nadawców komercyjnych powinny sprzyjać takie mechanizmy, jak: wydłużenie czasu ważności koncesji, stosowanie ograniczonych zwolnień podatkowych w zakresie inwestycji, związanych z rozwojem telewizji cyfrowej (cyfrowa produkcja i emisja, transmisja satelitarna). W części programowej koncesje dla nadawców komercyjnych powinny określać praktyki niedozwolone, pozostawiając wybory programowe działaniu rynku, z zachowaniem wymogów dyrektyw unijnych. Nie uchybia to zdolności nowego regulatora rynku do określenia w warunkach konkursu koncesyjnego charakteru programu, na który opiewać będzie koncesja (zwłaszcza w przypadku stacji lokalnych), jeżeli służyć to będzie wzbogaceniu i zróżnicowaniu oferty programowej na danym terenie.
- Nadawcy społeczni mogą przyczynić się do poszerzenia gamy dostępnych treści w środowiskach lokalnych i regionalnych, zwłaszcza przez tworzenie programów przemawiających w imieniu i do różnych mniejszości. Ustawa powinna stworzyć właściwe warunki finansowe do tworzenia takich programów.
- Należy wspierać rozwój produkcji niezależnej jako elementu pluralizmu i konkurencji twórczej. Przepisy ustawy o radiofonii i telewizji powinny zawierać rozwiązania owocujące wykorzystaniem kwoty produkcji niezależnej w celu stymulowania nowej, wartościowej produkcji oraz jej emisji w dobrym czasie antenowym. Należy rozstrzygnąć kwestię praw majątkowych do produkcji niezależnej w sposób pozwalający producentom

obracać nimi i w ten sposób zdobywać środki na rozwój i współfinansowanie produkcji. Należy dbać o terytorialne zróżnicowanie rozwoju sektora produkcji niezależnej.

- Zgodnie z powszechnymi tendencjami, realizacja celu wprowadzania treści programowych do cyberprzestrzeni powinna polegać m.in. na promowaniu i tworzeniu warunków dla działalności nadawców radiowych i telewizyjnych – w tym nadawców publicznych - w Internecie oraz dla przekształcania się tych nadawców także w producentów i dystrybutorów lub dostawców treści multimedialnych.
- W ofercie programowej i w zasięgu stacji telewizyjnych występuje nierównowaga między telewizją publiczną i komercyjną. Telewizjowicze pozbawieni dostępu do telewizji satelitarnej i kablowej (ok. 50% ludności) dysponują niewielką ofertą programową. Należy dążyć do zmiany tego stanu m.in. przez rozszerzanie zasięgu nadawców komercyjnych i promocję rozwoju telewizji kablowej.
- Jedną z przyczyn niewłaściwego funkcjonowania spółek radiofonii i telewizji publicznej było niedostosowanie formy spółki akcyjnej, przejętej niemal w pełni z kodeksu handlowego do szczególnych obowiązków nadawców publicznych. Zmiana tej sytuacji wymaga w szczególności:
  - wzmocnienia nadzoru nad działalnością zarządu;
  - zmiany zasad działania tych spółek tak, by zadania programowe znalazły się w centrum zainteresowania całej organizacji (licencje programowe i skwitowania finansowo-programowe). Oznacza to konieczność uchylecia w stosunku do publicznej radiofonii i telewizji większej części przepisów Kodeksu spółek handlowych.
- Z punktu widzenia polityki medialnej państwa nie istnieją powody do ograniczania zakresu działalności nadawców publicznych w tych dziedzinach, gdzie nie istnieją bariery techniczne, za sprawą których rozwój jednego nadawcy/dostawcy treści ograniczałby możliwości działania innych nadawców/operatorów. Dotyczy to programów satelitarnych, radiofonii i telewizji interaktywnej, Internetu i innych nowych technologii cyfrowych. W interesie rozwoju technologicznego mediów i społeczeństwa, nadawcy publiczni powinni mieć możliwość (a w niektórych przypadkach obowiązek) wkraczania na pole nowych technologii.
- Sytuacja niskiej ściągłości abonamentu wymaga zasadniczej zmiany. Drogi naprawy tej sytuacji powinny:
  - zapewnić nadawcom publicznym pewne i rosnące finansowanie z abonamentu i w konsekwencji zmniejszyć znaczenie przychodów reklamowych w strukturze pozyskiwanych środków finansowych;
  - stworzyć nadawcom komercyjnym możliwość zwiększenia swego udziału w rynku reklamy.
- W ramach określonych polityką UE, Polska dysponuje swobodą określania źródeł i poziomu finansowania nadawców publicznych. W związku z tym należy podjąć działania aby:
  - podnieść ściągłość abonamentu poprzez uszczelnienie jego poboru. W przypadku zwolnienia z obowiązku płacenia abonamentu ustawodawca powinien zagwarantować nadawcom publicznym, że otrzymają pełne finansowanie należne z tego tytułu;
  - wprowadzić do ustawy obowiązek nadawców publicznych prowadzenia odrębnej księgowości wydatkowania środków publicznych i innych oraz ustawowo zwalczać nieuczciwą konkurencję, wynikającą z wykorzystania publicznych środków do dumpingu cenowego;

- stopniowo, z zachowaniem właściwego *vacatio legis*, zredukować limit czasu antenowego przeznaczony na reklamę w programach nadawców publicznych;
- wprowadzić fundusz dla nadawców publicznych (regionalnych), społecznych, społecznych lokalnych finansowany z podatku (akcyzy) od reklamy radiowej i telewizyjnej;
- wprowadzić system zatwierdzania przez Krajową Radę 3 - 5 letnich planów programowych, finansowych i inwestycyjnych, z gwarancją finansowania zatwierzonego planu.
- Dla zapewnienia przejrzystości finansowej oraz zwiększenia ekonomicznej efektywności funkcjonowania, proponuje się:
  - przekształcenie rozgłośni regionalnego radia publicznego w holding radia regionalnego;
  - rozważenie w pewnej perspektywie przekształcenia publicznego radia i telewizji w Polskie Radio Holding S.A. i Telewizja Polska Holding S.A.
- Rady nadzorcze powinny być wyposażone w dodatkowe, następujące kompetencje:
  - zatwierdzania rocznych i wieloletnich planów finansowych oraz planów inwestycyjnych;
  - zatwierdzania 3-5 letniego planu programowego i finansowego, przedkładanego KRRiT do zatwierdzenia;
  - upoważniania zarządu do podpisania porozumienia z Przewodniczącym KRRiT w sprawie licencji programowej;
  - zatwierdzania decyzji o powołaniu prezesów spółek zależnych.
- Należy szukać takiego wariantu strategii wprowadzania naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej, który pozwoliłby na staranne przygotowanie procesu przyspieszonej konwersji. Jak wskazują analizy podejmowane w innych krajach, środki na sfinansowanie DTT można uzyskać dopiero po wyłączeniu transmisji analogowej, zaś długi okres *simulcastingu* stanowi dodatkowe poważne obciążenie finansowe dla nadawców i wszystkich zainteresowanych.

Powszechne wprowadzanie radiofonii i telewizji cyfrowej jest przedsięwzięciem o strategicznym znaczeniu dla perspektyw rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Niezależnie od rozwiązań ustawowych, powinno stać się ono elementem planów rozwoju gospodarczego Polski oraz przedmiotem specjalnego programu rządowego.

- W Polsce powinien w perspektywie kilku lat powstać zintegrowany regulator, wyposażony w zdolność do wydawania rozporządzeń, opartych na podstawach ustawowych i kompetencyjnie obejmujący obszar telekomunikacji, radia, telewizji, usług teleinformatycznych oraz we właściwym zakresie polityki konkurencji.

Określenie celów strategicznych nowego regulatora i metod ich realizacji ma dla przyszłego modelu regulacji charakter zasadniczy, warunkujący dalsze działania. Do kwestii wymagających opracowania szczegółowych strategii działania należą zagadnienia związane z wdrażaniem *acquis communautaire* (dyrektywa o telewizji bez granic, pakiet dyrektyw o komunikacji elektronicznej), uczestniczeniem i reprezentacją w organach Unii Europejskiej, zagadnienia związane z ze zmianami technologicznymi na rynku medialnym (cyfryzacja i nowe technologie) oraz z finansowaniem mediów publicznych.

Nowy regulator powinien opracować politykę dotyczącą procesu koncesyjnego, wypracować zasady związane z interpretacją ustawowych kryteriów do monitorowania treści programów, określić procedury dotyczące abonamentu i środków pozaabonamentowych, opracować roczne plany tzw. rekonesyjne i koncesyjne, dokonać kompleksowej regulacji związanej z funkcjonowaniem swojego biura.

1.10 W planie pracy na lata 2004-2005, przyjętym na posiedzeniu 24 sierpnia 2004 roku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określiła podstawowe kierunki swoich działań, w tym zwłaszcza zobowiązała się do przedstawienia projektu strategii polityki państwa polskiego w zakresie mediów elektronicznych.

Propozycja ta wychodzi naprzeciw powszechnie wyrażanym oczekiwaniom, że państwo przedstawi dokument, w którym określi politykę wobec tego sektora oraz wizję zasad, które powinny nim rządzić, a także perspektywę jego rozwoju.

Strategia polityki państwa polskiego w zakresie mediów elektronicznych jest opracowywana w celu realizacji ustawowego zobowiązania do projektowania takich założeń w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów.

Założenia Strategii polityki państwa polskiego w zakresie mediów elektronicznych, przygotowane przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji prezentowane są w rozdziale II „Sprawozdania KRRiT z rocznej działalności”.

KRRiT zamierza także przedstawić założenia nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji, która powinna stworzyć warunki prawne do realizacji strategii polityki państwa polskiego w zakresie mediów elektronicznych. Krajowa Rada zamierza przedstawić założenia nowelizacji w następujących zakresach:

- regulacji naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej, w tym także w kwestii modelu regulacji i modelu organów regulacyjnych;
- modelu ustrojowego nadawców publicznych oraz zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego mediów publicznych i docelowego modelu archiwów programowych;
- licencji programowych dla nadawców publicznych i sposobu rozliczania ich wykonania;
- form wspierania produkcji audiowizualnej (w tym filmowej) i rozwoju polskiego rynku produkcji programowej;
- propozycji rozwiązań prawnych dotyczących tzw. rekoncesjowania;
- zmian zapisów programowych dla telewizji kablowych;
- zmian w ustawie o radiofonii i telewizji wynikających z prawa telekomunikacyjnego, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej i prawa wspólnotowego;

Plan pracy KRRiT w zakresie nowych technologii obejmuje przede wszystkim działania związane z wprowadzeniem naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej, a szczególności dotyczy:

- określenia celów społeczno-gospodarczych, które powinny być realizowane przez cyfrową radiofonię i telewizję;
- rekomendacji metody przeprowadzania konwersji obejmującej:
  - wybór wariantu wdrażania sieci cyfrowej w okresie przejściowym,
  - kryteria warunkujące zaprzestanie nadawania analogowego,
  - wybór modelu zagospodarowania możliwości naziemnych sieci cyfrowych,
  - zapewnienie interoperacyjności czyli standaryzacji usług cyfrowych,
  - wstępny harmonogram przeprowadzenia konwersji cyfrowej;
- rekomendacji modelu operatorów multipleksów, w tym propozycji podziału multipleksów pomiędzy nadawców oraz propozycji proporcji pomiędzy programami bezpłatnymi i płatnymi, dostępnymi w ramach jednego multipleksu;

- propozycji działań państwa wspierających rozwój technologii cyfrowej, w tym określenie ram prawnych i założeń rozwiązań legislacyjnych, a także propozycji mechanizmów wspierających podmioty zaangażowane we wdrażanie technologii cyfrowej (bodźce i zachęty natury prawnej i finansowej).

W zakresie nowych technologii Krajowa Rada zamierza również dostosować struktury i procedury do realizacji nowych zadań związanych z realizacją ustawy Prawo telekomunikacyjne. Z tym zadaniem w szczególności związane są następujące działania KRRiT:

- prowadzenie rejestru w zakresie dostarczania systemów dostępu warunkowego, elektronicznych przewodników po programach i multipleksowania sygnałów cyfrowych;
- analiza rynku, prowadzenie postępowań konsultacyjnych i konsolidacyjnych, prowadzenie uzgodnień w tym zakresie z organami Unii Europejskiej;
- zacieśnienie współpracy z Urzędem Regulacji Telekomunikacji i Poczty oraz Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- przegląd i nowelizacja rozporządzeń wykonawczych zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji i ustawą Prawo telekomunikacyjne.

W zakresie współudziału w tworzeniu europejskiej polityki audiowizualnej oraz współpracy z europejskimi instytucjami i regulatorami rynku, Krajowa Rada zamierza aktywnie uczestniczyć w szczególności:

- w tworzeniu prawa wspólnotowego w ramach stałych komitetów i grup roboczych,
- w wypracowaniu stanowiska Polski w kwestiach odnoszących się do uzgadniania wspólnotowej polityki handlowej w zakresie sfery audiowizualnej, obejmującej przede wszystkim prace związane z negocjacjami w ramach Światowej Organizacji Handlu GATS/WTO,
- w formułowaniu nowego Traktatu w sprawie ochrony praw pokrewnych organizacji nadawczych na forum Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO),
- w przygotowaniach do drugiej edycji Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego – Tunis 2005,
- w reprezentowaniu stanowiska Polski w pracach nad międzynarodowymi regulacjami dotyczącymi sfery audiowizualnej,
- w reprezentowaniu Polski w organizacjach międzynarodowych zgodnie z kompetencjami KRRiT oraz współpracą bilateralną z europejskimi odpowiednikami KRRiT,
- w realizacji zadań wynikających z przynależności Polski do programu MEDIA PLUS;
- organizowaniu seminariów i konferencji międzynarodowych.

W zakresie implementacji prawa wspólnotowego Krajowa Rada będzie monitorować zmiany w regulacjach prawnych UE, dotyczących mediów elektronicznych i przygotowywać propozycję stosownych zmian w prawie polskim.

Wykonując zadania, wynikające z realizacji międzynarodowych uregulowań Krajowa Rada zamierza w szczególności:

- określić w drodze rozporządzenia, na podstawie delegacji zawartej w art. 20b ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji, rozszerzoną listę ważnych wydarzeń;
- uporządkować regulacje zawarte w statutach regionalnych spółek publicznej radiofonii w związku z koniecznością prowadzenia przejrzystej i jasnej dokumentacji oraz sprawozdawczości finansowej;

- monitorować i przekazywać Komisji Europejskiej sprawozdania z wypełniania zadań, określonych w przepisach dyrektywy o telewizji bez granic, ze szczególnym uwzględnieniem kwot produkcji europejskiej oraz kwot dzieł zrealizowanych przez niezależnych producentów.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w przyjętym planie pracy podkreśla również konieczność realizowania pozostałych ustawowych zadań, w tym:

- inicjowanie postępu naukowo-technicznego oraz kształcenie kadr w dziedzinie radiofonii i telewizji
- propagowanie edukacji medialnej;
- zacieśnienie współpracy z ośrodkami uniwersyteckimi i naukowymi zajmującymi się medioznawstwem;
- współpraca z nadawcami, odbiorcami i producentami niezależnymi;
- rozbudowanie sfery reagowania na skargi i sygnały odbiorców oraz prowadzenie konsultacji ze środowiskami opiniotwórczymi przy formułowaniu oświadczeń i stanowisk, a także prowadzenie konsultacji na temat rozstrzygnięć podejmowanych przez KRRiT.

W zakresie polityki koncesyjnej Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zaplanowała w szczególności:

- ustalenie zasad gospodarowania wolnym zasobem częstotliwości i ich rozdysponowania;
- reorganizację procedury koncesyjnej w związku ze zmianą uregulowań prawnych oraz z orzecnictwem, a także analizę kryteriów oceny wniosków koncesyjnych w świetle art. 36 ustawy o radiofonii i telewizji i ewentualną weryfikację założeń przyjętych do sporządzania opinii;
- działania na rzecz realizacji przez nadawców zobowiązań wynikających z prawa autorskiego i praw pokrewnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zaplanowała też priorytetowy zakres monitoringu rynku medialnego obejmujący:

- pluralizm programowy w radiofonii i telewizji;
- zasadę bezstronności nadawców publicznych w sprawach światopoglądowych i zrównoważoną prezentację związanych z tym postaw;
- przestrzeganie wymogów koncesyjnych przez nadawców.

1.11 W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przygotowała też zaktualizowane „Wstępne założenia strategii rozwoju naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce”.

Opracowanie składa się z czterech części:

- w części pierwszej znajdują się główne tezy opracowania, wskazujące cele wprowadzenia naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej;
- w części drugiej przedstawiono założenia i cele strategii w obliczu nieuchronnej dominacji techniki cyfrowej w kształtowaniu światowego społeczeństwa informacyjnego (cele wprowadzenia naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej oraz problemy pojawiające się po stronie odbiorców programów i nadawców, a także warianty wdrażania sieci i

strategii okresu przejściowego, uwzględniającego problem równoległej emisji programów analogowych i cyfrowych, czyli simulcastu);

- w części trzeciej omówiono zagadnienia techniczne wprowadzenia naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej (DAB i DVB), aspekty ekonomiczne, programowe i prawne;
- w części czwartej opisano aktualną sytuację, panującą w tej dziedzinie w Polsce oraz w Europie.

Komisja Kultury i Środków Przekazu oraz Komisja Infrastruktury podczas posiedzenia 4 listopada 2004 roku przyjęła stanowisko, w którym podkreśla rzetelność i kompleksowość opracowania przedstawionego przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji. Sejmowe komisje uznały strategię w tej dziedzinie za ważną część polityki audiowizualnej państwa i wyraziły oczekiwanie, że rząd wraz z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji niezwłocznie przystąpią do dalszych prac.

Opracowanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji stało się podstawą prac prowadzonych przez Międzyresortowy Zespół do spraw Wprowadzenia Radiofonii i Telewizji Cyfrowej w Polsce, który został powołany przez Prezesa Rady Ministrów.

1.12 We wrześniu 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opublikowała raport o stanie rynku radiowego i telewizyjnego w Polsce w chwili przystępowania do Unii Europejskiej.

Założeniem raportu było przedstawienie efektów zmian, które w polskiej radiofonii i telewizji zaszły od 1989 roku, m.in. w wyniku wejścia w życie w 1993 roku ustawy o radiofonii i telewizji. Raport wskazuje, iż polski rynek audiowizualny jest obecnie w okresie przejściowym, gdyż czekają go niezwykle istotne zmiany, wynikające z jednej strony z trwających prac nad uruchomieniem naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej, z drugiej zaś właśnie z konsekwencji przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

W raporcie przedstawione zostały następujące zagadnienia:

- charakterystyka nadawców wraz z kalendarium procesu powstawania systemu radiowo-telewizyjnego w Polsce po 1989 roku;
- informacje na temat rynku reklamowego oraz perspektyw jego rozwoju;
- informacje o platformach satelitarnych, telewizji kablowej oraz sektorze niezależnej produkcji telewizyjnej;
- informacje o działalności nadawców w dziedzinie nowych mediów oraz o treściach audiowizualnych w Internecie;
- zjawisko koncentracji rynków w dziedzinie radia i telewizji oraz innych mediów elektronicznych;
- oferta programowa, w tym promocja polskiej twórczości i produkcji audiowizualnej,
- perspektywy zmian na polskim rynku audiowizualnym.

Raport wskazuje na konieczność uwzględnienia w przyszłej polityce kwestii pluralizmu oferty programowej, docierającej do polskich radiosłuchaczy i telewidzów, jak również kwestii powiązań kapitałowych oraz koncentracji własności, zwłaszcza w telewizji.

Ważnym zadaniem, zarówno dla polityki państwa, jak i dla nadawców oraz producentów, jest odwrócenie (na tyle, na ile jest to możliwe), jednostronnego przepływu programu telewizyjnego z krajów unijnych do Polski. Trudno o pełną integrację Polski z pozostałymi krajami członkowskimi UE póki ludność tamtych krajów dysponuje jedynie

szcątkową wiedzą o Polsce. Eksport polskich filmów i audycji telewizyjnych byłby najskuteczniejszą drogą uzupełnienia wiedzy o Polsce oraz stworzenia informacyjnego i kulturowego fundamentu integracji. To trudne wyzwanie, które Polska musi koniecznie podjąć.

Raport podejmuje też próbę określenia przewidywanych przeobrażeń na polskim rynku radiowym i telewizyjnym, wynikających ze zmiany ograniczeń kapitałowych po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej, a także związanych z procesami koncesyjnymi oraz z planami uruchomienia naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej.

W raporcie podkreśla się, że radiofonia i telewizja w Polsce nie zmarnowały ostatnich kilkunastu lat. Polski rynek audiowizualny jest jednym z najbardziej aktywnych i rozwiniętych rynków w Europie. Jest to zarówno efekt polityki, realizowanej przez KRRiT na podstawie ustawy o radiofonii i telewizji, jak i efekt rozwoju rynku audiowizualnego oraz procesów na nim zachodzących.

Zaliczając Polskę do dużych rynków radiowych i telewizyjnych w Unii Europejskiej, niewiele można jednak powiedzieć o gospodarczych aspektach działalności tej branży w skali makro: ile w sumie powstało miejsc pracy, jaka część produktu narodowego pochodzi z tego sektora, jakie są jego obroty. Tych danych nie obejmują badania Głównego Urzędu Statystycznego, co jest wnioskiem wymagającym pilnego rozpatrzenia. Polska, kraj stojący u progu społeczeństwa informacyjnego, musi zacząć spostrzegać w mediach część istotnego sektora gospodarki. Znaczenie tego sektora będzie rosło, a media (obejmujące przecież także liczne firmy producenckie i usługowe oraz dające zatrudnienie licznemu gronu współpracowników) stanowią ważną jego gałąź.

W raporcie zwraca się uwagę, że obecnie istnieją wysokie bariery techniczne dostępu na rynek w postaci braku częstotliwości, stąd też dalszy rozwój radiofonii i telewizji w Polsce zależy od wprowadzenia naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej.

Omówione też zostało zjawisko podlegania polskiego rynku radiofonii i telewizji oraz telewizji kablowej procesom umiędzynarodowienia i globalizacji. Jest to zjawisko nieuniknione i w pewnym stopniu korzystne, a istotne jest aby niezależnie od struktury kapitałowej przedsiębiorstw na rynku medialnym, ich zawartość była związana z polską rzeczywistością oraz wynikała z rodzimej twórczości i produkcji audiowizualnej.

Raport o stanie rynku radiowego i telewizyjnego w Polsce w chwili przystępowania do Unii Europejskiej jest udostępniony w całości na stronach internetowych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (www.krrit.gov.pl).

1.13 Podsumowaniem doświadczeń, zdobytych w ciągu dwunastoletniej działalności Krajowej Rady, jest publikacja przez KRRiT książki „Między misją, rynkiem i polityką”, autorstwa długoletniego pracownika Biura KRRiT Macieja Wrzeszcza.

Ta obszerna praca, licząca ponad 400 stron, wzbogacona została zestawem dokumentalnych zdjęć i stanowi już kolejną pozycję opublikowaną w serii wydawnictw KRRiT. Wcześniejsze wydawnictwa KRRiT związane są z publikacją materiałów pokonferencyjnych, wśród których można wymienić materiały z konferencji zorganizowanej wspólnie przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka, poświęconej ograniczaniu przemocy w programach telewizyjnych.

W 2004 roku w tej samej serii opublikowane zostały materiały z konferencji, zorganizowanej wspólnie z Ministrem Kultury, poświęconej strategii rozwoju polskiego rynku mediów elektronicznych oraz przyszłości mediów publicznych.

Publikacja autorstwa Macieja Wrzeszcza, obok zarysu historii działań KRRiT, od jej powstania do chwili obecnej, zawiera w części zatytułowanej „KRRiT widziana od środka”

21 wypowiedzi członków Krajowej Rady, którzy przedstawiają osobistą refleksję nad dziejami, dorobkiem i przyszłością Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Książka jest próbą publicystycznej rekonstrukcji głównych nurtów historii 10 lat działalności KRRiT. Ukazuje wydarzenia i ich konsekwencje, przede wszystkim w oparciu o dokumenty i o zapis tych wydarzeń utrwalony w prasowych relacjach i komentarzach. Autor jest związany z KRRiT od chwili jej powstania w 1993 roku, pracuje jako ekspert w Biurze KRRiT. Książka nie ma jednak charakteru oficjalnej historii Krajowej Rady, jest propozycją autorską, zarówno jeśli chodzi o sam zamysł, wybór wydarzeń, jak i formułowane oceny, pozytywne i negatywne. Jest to dobrze udokumentowana próba odpowiedzi na pytania, dotyczące działalności Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Publikacja została przekazana organom władzy i administracji państwowej, a w Sejmie Senacie RP książkę otrzymali Marszałkowie, komisje oraz kluby i koła parlamentarne.

Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęły liczne stanowiska od adresatów publikacji z wyrazami uznania dla autora i z pozytywną oceną przyjęcia tej pracy.

1.14 W 2004 roku dzięki finansowemu wsparciu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ukazała się też publikacja autorstwa dr Ryszarda Chruściaka, pracownika naukowego Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, pt. „Konstytucjonalizacja wolności mediów, wolności wypowiedzi oraz Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Kształtowanie przepisów konstytucyjnych i ustawowych.”

Publikacja ta przedstawia w szczególności wieloletnie prace parlamentarne nad ustawowym i konstytucyjnym uregulowaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Praca powstała w ramach serii wydawniczej Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Rozważania poświęcone Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji obejmują m.in. analizę prac parlamentarnych nad prawnym uregulowaniem tego organu, prowadzonych w okresie Sejmu X kadencji (1989 - 1991) oraz w okresie Sejmu I kadencji i zakończonych w końcu 1992 roku konstytucjonalizacją Krajowej Rady oraz uchwaleniem ustawy o radiofonii i telewizji. Dalsze rozważania dotyczą przebiegu prac nad uregulowaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w Konstytucji RP z 1997 roku oraz nad zmianami i propozycjami zmian w jej usytuowaniu ustawowym, jakie miały miejsce od 1993 do 2004 roku. Praca zawiera również rozdział, dotyczący dyskusji nad przyszłością Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Książka dr Ryszarda Chruściaka obejmuje ponadto analizę prac konstytucyjnych, które doprowadziły do przyjęcia art. 14 i art. 54 Konstytucji RP z 1997 roku, które regulują wolność mediów oraz wolność wypowiedzi.

1.15 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest organem kolegialnym. Jej skład jest ustalany w drodze rozstrzygnięć podejmowanych niezależnie przez Sejm, Senat i Prezydenta RP.

Podejmując działania, związane z realizacją ustawowych zobowiązań KRRiT przyjęła w 2004 roku 678 uchwał i odbyła 83 posiedzenia oraz 48 spotkań, przede wszystkim z nadawcami, zarówno publicznymi, jak i koncesjonowanymi, a także z przedstawicielami związków i stowarzyszeń (m.in. ze Stowarzyszeniem Radia Publicznego, z Ogólnopolską Izbą Gospodarczą Komunikacji Kablowej, Stowarzyszeniem Autorów ZAiKS, Białoruskim Towarzystwem Społeczno - Kulturalnym, Polskim Stowarzyszeniem Jazzowym).

Odbyły się także spotkania z przedstawicielami organów administracji państwowej, z którymi KRRiT współpracuje (m.in. z Ministerstwem Infrastruktury, Urzędem Regulacji

Telekomunikacji i Poczty, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Kultury, Ministerstwa Skarbu Państwa).

Gośćmi KRRiT byli również członkowie organów spółek Telewizja Polska S.A., Polskie Radio S.A., regionalnych rozgłośni Polskiego Radia. Z przedstawicielami nadawców publicznych Krajowa Rada spotykała się m.in. w celu omówienia sytuacji ekonomiczno – finansowej spółek mediów publicznych, zasad podziału środków z wpływów abonamentowych w latach 2004 – 2005 oraz realizacji strategii ekonomicznej i programowej tych spółek.

Z przedstawicielami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki TVP S.A. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyjaśniała również sprawę podjęcia przez przewodniczącego Rady Nadzorczej TVP S.A. zatrudnienia w spółce oraz przyjęcia przez radę nadzorczą uchwały o zawieszeniu wykonywania obowiązków przez członka Zarządu TVP S.A. do spraw programowych.

W wyniku swoich ustaleń Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła uchwałę upoważniającą Przewodniczącego KRRiT do złożenia pozwu sądowego oraz prowadzenia sprawy ustalenia wygaśnięcia mandatu Marka Ostrowskiego w Radzie Nadzorczej TVP S.A., a także do złożenia wniosku o zabezpieczenie powództwa w tej sprawie. Postępowanie w tej sprawie nie zostało zakończone. Do sądu zostało złożone zażalenie na postanowienie o odrzuceniu pozwu, w szczególności uzasadnione brakiem zdolności prawnej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w tej sprawie.

W sprawach bieżącej polityki koncesyjnej, w związku z prowadzonymi postępowaniami Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji m.in. spotkała się z następującymi wnioskodawcami i koncesjonariuszami: z Telewizją Polsat, Telewizją TVN, Telewizją MTV Polska, Telewizją Centrum, z wnioskodawcami ubiegającymi się o koncesję na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowych, z Radiem RMF FM, Radiem WAWA, Radiem ESKA, Radiem ESKA NORD z Gdyni, Radiem Mazowsze, Radiem Classic Łódź, Rozgłośnią Radiową Radio OKO z Łomży, Radiem AS z Inowrocławia, z przedstawicielami spółek: BBC World Service, Platforma Cyfrowa Cyfra+, z Porozumieniem Programowym PLUS, Fundacją Rozwoju Kultury Ziemi Gdowskiej.

Do dnia złożenia sprawozdania, w pierwszym kwartale 2005 roku, Krajowa Rada przyjęła 150 uchwał oraz odbyła 18 posiedzeń i 14 spotkań, przede wszystkim z nadawcami. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbyła m.in. spotkania z przedstawicielami koncesjonariuszy oraz wnioskodawców, ubiegających się o ponowne udzielenie koncesji (np. z Radiem ESKA S.A., z Agencją Wydawniczą i Marketingową Mediabank S.A. – nadawcą programu „Radio PiN”, z grupą nadawców lokalnych, zrzeszonych w nowo powstałym porozumieniu lokalnych, niezależnych nadawców, z Radiem ALFA z Krakowa, z wnioskodawcami ubiegającymi się o udzielenie koncesji w sieciach kablowych).

Odbyły się też spotkania z przedstawicielami mediów publicznych, w tym m.in. z Zarządem i Radą Nadzorczą TVP S.A. z udziałem Ministra Kultury i przedstawiciela Ministra Skarbu Państwa oraz Zarządem i Radą Nadzorczą Spółki Polskie Radio S.A.

Spotkania te były poświęcone omówieniu realizacji strategii działania obydwu Spółek oraz ich aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej.

1.16 Kadencja członków KRRiT trwa sześć lat, licząc od dnia powołania, przy czym co dwa lata kończy się kadencja jednej trzeciej członków.

26 sierpnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła uchwałę w sprawie likwidacji funkcji sekretarza KRRiT (uchwała KRRiT nr 407/2004). Od 23 marca 2000 roku funkcję tę pełnił Włodzimierz Czarzasty (uchwała KRRiT nr 140/2000).

30 września 2004 roku z funkcji członka KRRiT zrezygnował Tomasz Goban – Klas. Na kadencję uzupełniającą 18 listopada 2004 roku Senat RP wybrał Ryszarda Sławińskiego. 15 stycznia 2005 roku rezygnację z funkcji członka KRRiT złożył Włodzimierz Czarzasty. Prezydent RP 19 stycznia 2004 roku powołał na jego miejsce Annę Szydłowską – Żurawską.

W 2005 roku kończy się kadencja trzech członków KRRiT: Juliusza Brauna i Jarosława Sellina, powołanych przez Sejm RP uchwałą z 21 kwietnia 1999 roku oraz Anny Szydłowskiej – Żurawskiej.

1.17 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura KRRiT, które stanowi jej organizacyjne i merytoryczne zaplecze.

Biuro KRRiT działa na podstawie regulaminu organizacyjnego Biura KRRiT, przyjętego przez Krajową Radę uchwałą nr 534 z 4 listopada 2004 roku, który wszedł w życie od 1 stycznia 2005 roku.

KRRiT dostosowała strukturę Biura do nowych zadań, wynikających z przystąpienia Polski do Wspólnoty Europejskiej oraz znowelizowanego prawa związanego ze sferą mediów audiowizualnych.

W przekształceniach, dokonanych w Biurze KRRiT, uwzględniono część ustaleń i wniosków z raportu zewnętrznej firmy audytorskiej Ernst&Young, w wyborze której uczestniczyła Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Raport został zrealizowany z inicjatywy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji za pieniądze pozyskane z Unii Europejskiej i obejmował m.in. zagadnienia organizacji Biura KRRiT. Raport przeprowadzono w ramach projektu Phare, realizowanego od października 2002 roku, w formie umowy bliźniaczej z Direction du Developpement des Media z Francji (DDM). Przeprowadzenie audytu stanowi integralną część umowy, realizowanej wspólnie przez DDM oraz Krajową Radę Radiofonii i Telewizji. Wyniki audytu, zleconego przez KRRiT, służyły do przeprowadzenia restrukturyzacji Biura KRRiT w świetle nowych wyzwań, związanych ze zmianami technologicznymi na rynku audiowizualnym oraz wyzwań, związanych z integracją z Unią Europejską. Celem audytu było w szczególności zidentyfikowanie i wskazanie możliwych usprawnień w strukturze organizacyjnej Biura KRRiT i w procedurach biurowych.

1.18 W Biurze KRRiT działają następujące departamenty: ekonomiczny, finansowy, integracji europejskiej i współpracy z zagranicą, koncesyjny, komunikacji kablowej, prawny, prezydialny KRRiT (powstał z przekształcenia wcześniej działającego gabinetu Przewodniczącego KRRiT), programowy, reklamy, strategii i analiz, techniki oraz administracyjno-gospodarczy. Od 1 stycznia 2003 roku działa, jako gospodarstwo pomocnicze przy KRRiT Biuro Współpracy z Programem Media – Media Desk Polska.

Nowo utworzonym departamentem jest, działający od 1 czerwca 2004 roku, Departament Strategii i Analiz, który przygotowuje dla Krajowej Rady specjalistyczne opracowania, dotyczące funkcjonowania rynku mediów audiowizualnych. Departament, od chwili powołania, przygotował kilka istotnych opracowań, w tym w szczególności raport o stanie rynku radiowego i telewizyjnego w Polsce w chwili przystępowania do Unii Europejskiej, opublikowany we wrześniu 2004 roku, a więc po trzech miesiącach od akcesji, czy strategia rozwoju naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce, przekazana do dalszych prac rządowemu zespołowi, działającemu pod kierunkiem Ministra Infrastruktury. Przygotowywana jest też strategia państwa w dziedzinie mediów elektronicznych w kontekście ogólnej strategii rozwoju państwa polskiego.

31 sierpnia 2004 roku KRRiT wydzieliła z Departamentu Koncesyjnego dawny Wydział Nadawców Kablowych, tworząc nowy Departament Komunikacji Kablowej,

zajmujący się wyłącznie tą grupą koncesjonariuszy. Utworzenie odrębnej struktury w Biurze KRRiT, właściwej do prowadzenia spraw prężnie rozwijającej się komunikacji kablowej było pozytywną odpowiedzią na postulaty tego środowiska.

17 listopada 2004 roku rozpoczął działalność Międzydepartamentalny Zespół do spraw Europejskiej Polityki Audiowizualnej. Zespół został powołany w szczególności w celu przygotowywania dla Krajowej Rady analiz, związanych z monitorowaniem przepisów dyrektywy o telewizji bez granic, co jest zobowiązaniem wynikającym z członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

1.19 W Biurze KRRiT działa audytor wewnętrzny, co wynika z przepisów ustawy o finansach publicznych.

Na zlecenie Przewodniczącego KRRiT w Biurze KRRiT przeprowadzane były audyty wewnętrzne. Zadania audytowe w 2004 roku realizowane były zgodnie z zatwierdzonym przez Przewodniczącego KRRiT rocznym planem audytu wewnętrznego. Badaniami audytowymi objęto trzy obszary działalności Biura KRRiT:

- ocena systemu opracowywania i wdrażania wewnętrznych unormowań prawnych,
- ocena systemu zakupu, ewidencji, zagospodarowania i wykorzystania zasobów komputerowych,
- ocena planowania, realizacji, kontroli i nadzoru zakupu przez Biuro KRRiT usług, związanych z koordynacją uczestnictwa Polski w Programie Media Plus.

W 2004 roku wykonano także audyt sprawdzający realizację rekomendacji, udzielonych w audycie, dotyczącym trybu i procedur stosowanych przy zakupach usług na wykonywanie przeglądów technicznych i bieżących napraw samochodów osobowych. Większość rekomendacji została wdrożonych. Kilka rekomendacji, dotyczących opracowania wewnętrznych procedur, znajduje się w trakcie końcowego uzgadniania między departamentami.

1.20 Przewodniczący KRRiT, organizując prace Biura KRRiT wydawał zarządzenia wewnętrzne.

Zarządzenia Przewodniczącego KRRiT m.in. regulują przeprowadzanie ocen celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków w Biurze KRRiT (16 kwietnia 2004 roku), określają zasady planowania, analizy i realizacji dochodów i wydatków budżetowych KRRiT (16 kwietnia 2004 roku), ustalają obieg i kontrolę dokumentów finansowo – księgowych w Biurze KRRiT (28 października 2004 roku).

1.21 W Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przestrzegana jest rygorystycznie zasada udzielania odpowiedzi na wszystkie wystąpienia, kierowane pod naszym adresem.

W okresie sprawozdawczym kancelaria w Biurze KRRiT przyjęła ok. 37 tys. listów. Liczba ta nie obejmuje korespondencji okolicznościowej. W tym samym czasie z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wysłano ok. 50 tys. listów. Liczba ta obejmuje również korespondencję związaną z kolportażem „Biuletynu Informacyjnego KRRiT”.

1.22 Jawność i dostęp do informacji o pracy organów administracji publicznej są konstytucyjnym prawem każdego obywatela.

Zgodnie z art. 61 Konstytucji obywatelowi służy prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne, a także organów samorządu gospodarczego i zawodowego, oraz innych osób i jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i dysponują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa.

Uprawnienia te sprecyzowała ustawa o dostępie do informacji publicznej.

Dostosowując się do wymagań stawianych przez dynamicznie rozwijające się Społeczeństwo Informacyjne ustawa, jako główną formę dostępu, wskazała elektroniczny, oficjalny publikator, jakim jest Biuletyn Informacji Publicznej (BIP).

Biuletyn został podzielony na dwie części - pierwszą administrowaną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, i drugą, a właściwie tysiące „drugich stron”, zwanych podmiotowymi, redagowanych osobno przez każdy ze zobowiązanych podmiotów. Ustawa zobowiązała do uruchomienia BIP począwszy od 1 lipca 2003 roku.

Realizując nałożony obowiązek ustawowy, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokładnie w dniu 1 lipca uruchomiła własną stronę BIP. Na stronę BIP KRRiT można trafić na dwa sposoby. Pierwszy to wejście z poziomu strony głównej BIP, znajdującej się pod adresem <http://www.bip.gov.pl>. Drugi sposób to skorzystanie z adresu bezpośredniego - <http://krrit.bip.ornak.pl>.

Na stronie można znaleźć w szczególności informacje o:

- statusie prawnym i organizacji naszej instytucji,
- przedmiocie działania, kompetencjach oraz zasadach i trybie funkcjonowania,
- organach i osobach sprawujących funkcje, ze wskazaniem ich kompetencji,
- majątku znajdującym się w dyspozycji KRRiT,
- sposobie stanowienia aktów publicznoprawnych,
- rodzajach i sposobach przyjmowania i załatwiania spraw,
- informację o prowadzonych rejestrach, ewidencjach i archiwach oraz o sposobach i zasadach udostępniania danych w nich zawartych.

1.23 Biuletyn Informacyjny KRRiT ukazywał się nieprzerwanie od października 1996 roku do końca 2004 roku. Drastycznie ograniczony w roku bieżącym budżet KRRiT nie pozwolił na kontynuację tego wydawnictwa, które przez 8 lat zyskało sobie szerokie grono odbiorców, związanych z rynkiem mediów audiowizualnych.

W 2004 roku w Biuletynie Informacyjnym KRRiT ukazały się w publikacje, przedstawiające działania KRRiT, a także artykuły analityczne i problemowe, dotyczące zagadnień rynku medialnego. Wśród tych publikacji można wymienić w szczególności następujące:

- Swoboda debaty politycznej w mediach;
- Obowiązek składania sprawozdań przez regulatorów w wybranych państwach europejskich;
- Współdziałanie nadawców telewizyjnych w finansowaniu produkcji kinematograficznej w wybranych państwach europejskich;

- Razem czy osobno? Za i przeciw konwergencji regulatorów;
- Stanowisko UE w kwestii finansowania nadawców publicznych;
- Jak wprowadzić DTT czyli naziemną telewizję cyfrową;
- Prawne i etyczne aspekty reklamy produktów leczniczych w mediach elektronicznych;
- Państwowe oraz inne formy wsparcia finansowego dla przeprowadzenia konwersji cyfrowej w telewizji;
- Sytuacja mediów elektronicznych w Holandii;
- System poboru opłat abonamentowych w wybranych państwach europejskich;
- Polityka państwa w dziedzinie mediów elektronicznych w kontekście ogólnej strategii rozwoju państwa polskiego;
- Promocja i ochrona pluralizmu mediów – doświadczenia europejskie a potrzeby polskie.

Istotne znaczenie miały publikowane w Biuletynie wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej czy rezultaty monitoringów i analiz programowych oraz inicjowane przez redakcję dyskusje np. o sytuacji nadawców po wejściu Polski do Unii Europejskiej, o przyszłości mediów publicznych, o sytuacji nadawców lokalnych, o modelach organizacji pracy regulatorów mediów elektronicznych w krajach europejskich, o koncentracji kapitału w mediach.

Biuletyn Informacyjny KRRiT zawierał również obszernie publikacje o Programie MEDIA PLUS, którego koordynatorem na terenie naszego kraju jest Biuro Media – Desk Polska, działające jako gospodarstwo pomocnicze Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

W Biuletynie Informacyjnym KRRiT istniał również stały dział, poświęcony publikacji europejskich i krajowych uregulowań prawnych.

Nakład Biuletynu Informacyjnego KRRiT (w 2004 roku ze względu na ograniczenia budżetowe ukazującego się w cyklu dwumiesięcznym) wynosił 600 egzemplarzy. Jego odbiorcami są m.in. Sejm, Senat, Kancelaria Prezydenta RP, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, spółki publicznej radiofonii i telewizji, nadawcy koncesjonowani oraz redakcje prasowe, a także ośrodki naukowe, np. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Ośrodek Badań Prasoznawczych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej UJ.

Biuletyn Informacyjny KRRiT dostępny jest również w Internecie na stronach Krajowej Rady (www.krrit.gov.pl).

Od początku jego wydawania, tj. od 1996 roku, kwartalnie ukazywała się angielskojęzyczna wersja Biuletynu Informacyjnego KRRiT, przekazywana m.in. do organów odpowiedzialnych za radiofonię i telewizję w poszczególnych państwach.

Opracowania i informacje do Biuletynu są prawie w całości przygotowywane przez pracowników Biura KRRiT, bez dodatkowego wynagrodzenia.

1.24 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako jedyny organ państwowy nie posiada stałej, własnej siedziby, dostosowanej do realizacji zadań ustawowych.

Obecnie siedziba Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji mieści się w trzech budynkach, zlokalizowanych w różnych częściach miasta. Stan ten powoduje nie tylko utrudnienia w organizacji pracy instytucji, ale przede wszystkim niepotrzebnie podnosi codzienne wydatki biurowe, wysokość nakładów związanych z opłacaniem czynszu i kosztów ochrony.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji występowała już, jak dotąd bezskutecznie, ponad trzydziestokrotnie do właściwych organów państwa (m.in. do Prezesa Rady Ministrów, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Skarbu Państwa, Sejmu i Senatu RP, Przewodniczącego sejmowej Komisji Finansów Publicznych oraz warszawskich władz samorządowych i wojewódzkich) w celu uzyskania odpowiedniego lokalu biurowego z zasobów Skarbu Państwa.

Wynajmowane pomieszczenia nie spełniają standardów biurowych, brak jest możliwości pełnego korzystania z sieci informatycznej, umożliwiającej przetwarzanie posiadanych danych. Obecnie istniejąca sieć pozwala jedynie na łączność informatyczną w podstawowym wyłącznie zakresie, bez możliwości bardziej zaawansowanej pracy informatycznej.

Pomieszczenia biurowe KRRiT nie spełniają również norm bezpieczeństwa i higieny pracy m.in. ze względu na nieodpowiednie oświetlenie i wentylację, konieczną przy użytkowaniu pomieszczeń przez większą niż pierwotnie przewidywana liczbę osób. Budynek, w którym znajduje się główna siedziba Biura KRRiT, wynajmowany od Konferencji Episkopatu Polski, nie jest budynkiem biurowym. Projekt architektoniczny przewidywał przeznaczenie tego budynku na potrzeby hotelu. Stąd też Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji płaci również czynsz za powierzchnię, która nie może być wykorzystana na potrzeby biurowe, w tym przede wszystkim za powierzchnię sanitariatów, znajdujących się w każdym z wynajmowanych pokoiów.

W każdym corocznym sprawozdaniu z działalności Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, które jest rozpatrywane przez Sejm i Senat RP, przedstawiane są wyliczenia dotychczasowych kosztów wynajmu siedziby.

Wynajmując obecną siedzibę od 1994 roku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji poniosła do końca 2004 roku łączny koszt czynszu w wysokości ponad 13,8 mln. złotych. Tylko w roku ubiegłym łączny koszt wynajmu siedziby wyniósł prawie 1,2 mln. zł.

Działania KRRiT o uzyskanie funkcjonalnego obiektu biurowego, którego posiadanie eliminowałoby niepotrzebne koszty, związane z dotychczasowymi trzema miejscami pracy zostały całkowicie zaniechane w roku bieżącym ze względu na drastycznie zmniejszony budżet KRRiT.

Działania KRRiT na rzecz reprezentowania interesów odbiorców i zapewniania otwartego, pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji. Kontrola działalności nadawców

1.25 Realizując ustawowe zobowiązanie do zapewnienia otwartego i pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji, Krajowa Rada powinna przeciwstawiać się wszelkim działaniom zmierzającym do monopolizowania przekazów radiowych i telewizyjnych, zarówno w sensie instytucjonalnym, jak i programowym, politycznym, ideowym czy światopoglądowym. Krajowa Rada powinna więc prowadzić taką politykę koncesyjną, aby w jej wyniku dostęp do radia i telewizji uzyskały różne grupy społeczne.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyznała 3 koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych o zasięgu ogólnokrajowym, w tym 1 koncesja ma charakter wyspecjalizowany, społeczno – wyznaniowy, a koncesjonariusz posiada status nadawcy społecznego.

Przyznane też zostały 3 koncesje ponadregionalne, w tym na program o charakterze informacyjno – publicystycznym oraz na program o charakterze uniwersalnym adresowanym do młodzieży w wieku od 15 do 25 lat.

Wśród 210 koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o zasięgu lokalnym znajdują się programy o następującym charakterze:

- społeczno-religijnym – 44
- muzycznym – 35
- muzyczno-literackim – 3
- muzyczno-publicystycznym – 1
- akademickim – 7
- motoryzacyjnym – 4
- poświęconym historii i tradycji Polski – 1
- poświęconym zagadnieniom ekonomii i biznesu – 1
- poświęconym problemom środowiska akademickiego – 1
- poświęconym dzieciom i młodzieży – 1
- uniwersalny - 112

Na rynku telewizyjnym, na podstawie koncesji udzielonych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji działa 13 telewizji naziemnych, w tym 1 o zasięgu ogólnokrajowym, a 1 rozpowszechnia program wyspecjalizowany, o charakterze społeczno-wyznaniowym.

W sposób satelitarny programy telewizyjne są rozpowszechniane przez 2 platformy cyfrowe - Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o. oraz Polsat Cyfrowy S.A.

KRRiT udzieliła też 36 koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych w sposób satelitarny, wśród których znajdują się m.in.:

Wśród 36 koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych w sposób satelitarny znajdują się programy o następującym charakterze.:

- społeczno-religijnym - 1
- dokumentalnym – 1
- dokumentalno-educacyjnym – 1
- edukacyjno-poradniczym i religijnym – 1
- edukacyjnym - 3
- ekonomiczno-informacyjnym - 1
- filmowo-rozrywkowym – 1
- filmowym – 5
- informacyjno-publicystycznym - 2
- medycznym – 1
- motoryzacyjnym – 1
- popularyzującym kulturę i sztukę – 1
- poświęconym zjawiskom pogodowym – 1
- rozrywkowym – 3
- sportowym – 2

- poświęconym sportom konnym – 1
- poświęconym telesprzedaży – 1
- poświęconym aktualnej zawartości polskojęzycznych programów telewizyjnych – 1
- poświęconym filmom fabularnym i serialom – głównie animowanym, filmom dokumentalnym, audycjom rozrywkowym i edukacyjnym - 1
- adresowanym do kobiet – 1
- uniwersalnym - 6

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmowała także działania, których celem było zaspokojenie potrzeb mniejszości narodowych i etnicznych. Prowadzone są uzgodnienia techniczne z Urzędem Regulacji Telekomunikacji i Poczty, związane z realizacją wniosku mniejszości niemieckiej, dotyczącego możliwości rozpowszechniania programu na Śląsku Opolskim. W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydała koncesję na program lokalny dla mniejszości kaszubskiej w Mechowie i Szemudzie.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2004 roku podejmowała działania, które stanowiły realizację postulatów środowisk akademickich. 1 marca 2005 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, podczas uroczystości z udziałem władz Uniwersytetu Warszawskiego wręczyła koncesję umożliwiającą rozpoczęcie działalności pierwszego warszawskiego radia akademickiego – Radio Kampus.

Na rynku telewizji kablowych działa blisko 300 koncesjonariuszy, rozpowszechniających program telewizyjny oraz 6 koncesjonariuszy rozpowszechniających program radiowy.

Wśród rozpowszechnianych programów w sieciach telewizji kablowych najczęściej ma charakter uniwersalny, ale są rozpowszechniane również programy wyspecjalizowane, wśród których działa 15 programów informacyjno-publicystycznych. Rozpowszechniane są też programy o charakterze rozrywkowo-muzycznym, filmowym, informacyjnym oraz informacyjno-lokalnym.

Przewodniczący KRRiT wydał również ponad 5 tys. postanowień w sprawie wpisu do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Wciąż powiększa się oferta programowa dostępna w sieci telewizji kablowej. Obecnie można uzyskać wpis do rejestru na ponad 400 programów, dostępnych drogą satelitarną lub kablową, z czego na ponad 50 w języku polskim drogą satelitarną.

Informacje na temat prowadzonych postępowań koncesyjnych znajdują się w rozdziale IV „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności.”

1.26 Reprezentując interesy odbiorców Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji włączyła się w działania związane z obecnością w mediach publicznych audycji dla mniejszości narodowych oraz o mniejszościach narodowych, w tym również audycji tworzonych w językach macierzystych.

Dostęp mniejszości do mediów elektronicznych regulują przepisy prawa krajowego oraz przepisy ratyfikowanej przez Polskę w 2000 roku Ramowej Konwencji Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych, a także zobowiązania wynikające z niektórych umów międzynarodowych, jak układ z Niemcami, umowy z Ukrainą, Białorusią, Litwą.

Art. 9 Konwencji wprowadza zobowiązanie, dotyczące dostępu mniejszości do mediów elektronicznych, a przede wszystkim zobowiązuje do uznania prawa każdej osoby należącej do mniejszości narodowej do wolności wyrażania i posiadania własnych opinii,

wolności otrzymywania i przekazywania informacji w języku mniejszości bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe.

W 2003 roku została wdrożona w Polsce procedura monitoringu z wykonania przepisów Konwencji. W rezolucji Komitetu Ministrów RE zwraca się uwagę na następujące wnioski i zastrzeżenia:

- można wprowadzić w sektorze mediów ulepszenia, zwłaszcza w zakresie dodatkowych programów radiowych i geograficznego zasięgu audycji dla rozproszonych mniejszości narodowych;
- większe znaczenie powinno się przywiązywać do stałego angażowania osób należących do mniejszości narodowych w przygotowanie programów, adresowanych do mniejszości.

21 lipca 2003 roku Polska podpisała także protokół do Konwencji Rady Europy o Cyberprzestępczości, nakazujący penalizację czynów o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym, popełnianych przy użyciu systemów komputerowych.

Dotychczas jednak protokół ten nie wszedł w życie i nie został też ratyfikowany przez Polskę.

Przyjęta przez Sejm RP 6 stycznia 2005 roku ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym m.in. stanowi, że organy władzy publicznej są obowiązane podejmować odpowiednie środki w celu wspierania działalności zmierzającej do ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości. Środkami tymi mogą być w szczególności dotacje celowe lub podmiotowe na wspieranie programów telewizyjnych i audycji radiowych, realizowanych przez mniejszości.

Ustawa ta zmienia też art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji stanowiąc, że programy radiofonii i telewizji publicznej powinny uwzględniać potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności, posługującej się językiem regionalnym, w tym powinny emitować programy informacyjne w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz w języku regionalnym. W radach programowych mediów publicznych, w tych spółkach, gdzie emitowane są audycje dla mniejszości, powinni brać udział ich przedstawiciele.

Wzmocnienie praw mniejszości w dostępie do mediów elektronicznych wynika z przyjętego w Polsce w czerwcu 2004 roku Krajowego Programu Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Związanej z Nimi Nietolerancji. Z Programu wynikają następujące zadania dla KRRiT oraz nadawców publicznych:

- wprowadzenie do rad programowych mediów publicznych przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w publicznych ośrodkach telewizyjnych i rozgłośniach radiowych,
- cykliczne konsultacje Rady Mediów Mniejszości z przedstawicielami mediów publicznych,
- inicjowanie, wspólnie z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych oraz nadawcami publicznymi, szkoleń dla dziennikarzy wywodzących się z mniejszości,
- wdrożenie systemu kształcenia dziennikarzy, wywodzących się z mniejszości narodowych i etnicznych.

Regulacje prawne mają istotny, ale tylko częściowy wpływ na politykę medialną wobec mniejszości narodowych i etnicznych. Decydująca jest praktyka stosowana przez nadawców publicznych, gdyż to na nich w świetle ustawy o radiofonii i telewizji spoczywa obowiązek realizacji potrzeb mniejszości narodowych i etnicznych.

Dzisiaj są nadawane następujące audycje, realizowane w językach macierzystych mniejszości narodowych i etnicznych w publicznej telewizji i radiofonii:

- *Magazyny realizowane przez Oddział TVP Białystok dla poszczególnych mniejszości „Tydzień Białoruski”, „Przegląd Ukraiński”, „Panorama Litewska”, „Rosyjski Głos”, „My Romowie” i „Podlaski Orient” (magazyn mniejszości tatarskiej)*
- *„Telenowyny” (audycja realizowana w języku ukraińskim przez TVP3 Regionalna w Warszawie);*
- *Schlesische Journal (audycja dla mniejszości niemieckiej emitowana co 2 tygodnie przez TVP w Opolu, ale realizowana przez niezależny zespół dziennikarski);*
- *Rodno zemia (cykliczny magazyn kaszubski, własnej produkcji, o społeczności kaszubskiej, realizowany i emitowany przez Oddział TVP w Gdańsku);*
- *Radio Białystok S.A („Ukraińska dumka” w języku ukraińskim, „Pad znakam Pahoni” i „Duchounyja sustreczy” w języku białoruskim i „Litewski Magazyn Radiowy” w języku litewskim*
- *Radio Olsztyn S.A. (audycje w języku ukraińskim są nadawane codziennie przez 30 minut oraz w języku niemieckim przez 25 minut tygodniowo);*
- *Radio Opole S.A. („Śląskie aktualności” i „Prosto z Kolonii” w języku niemieckim, „Nasz Heimat” w języku polskim i niemieckim);*
- *Radio Katowice S.A. („Pojednanie i przyszłość” w języku niemieckim);*
- *Radio Kraków S.A. („Kermesz” audycja łemkowsko-ukraińska);*
- *Radio Rzeszów S.A. („Magazyn w języku ukraińskim”);*
- *Radio Koszalin S.A. („Magazyn ukraiński ”w języku ukraińskim i „Magazyn kaszubski” w języku kaszubskim).*

Audycje i magazyny, realizowane w językach ojczystych znacznie różnią się między sobą, co wynika ze zróżnicowania potrzeb poszczególnych mniejszości.

W ostatnich latach udało się wypracować wiele mechanizmów skutecznego dialogu pomiędzy środowiskami mniejszości a przedstawicielami mediów. Istotną rolę w inicjowaniu takiego dialogu odgrywa Międzyresortowy Zespół Mniejszości Narodowych i Etnicznych, powołany przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji, współpracujący z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ważnym wydarzeniem było też powołanie w 2002 roku Rady Mediów Elektronicznych Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zainicjowała stałe spotkania z udziałem przedstawicieli TVP 3 i Rady Mediów Elektronicznych Mniejszości Narodowych i Etnicznych, jakie miały miejsce w latach 2002-2004.

Podobne kontakty mają miejsce z nadawcami radiowymi. Dzięki tym kontaktom udało się m.in. uruchomić nowy cykl programowy dla mniejszości ukraińskiej i łemkowskiej w Radiu Kraków S.A.

W związku z tworzeniem audycji w językach ojczystych mniejszości pojawił się inny istotny postulat - organizacja szkoleń i warsztatów dla dziennikarzy, wywodzących się spośród mniejszości. W ciągu ostatnich kilku lat udało się przeprowadzić serię tego typu szkoleń, zarówno dla dziennikarzy radiowych, jak i telewizyjnych.

W 2004 roku miały miejsce warsztaty telewizyjne dla dziennikarzy, wywodzących się z mniejszości, realizowane przez Akademię Telewizyjną oraz warsztaty radiowe,

przygotowane przez Radio Kraków S.A, współfinansowane przez KRRiT i inne rozgłośnie, posiadające programy dla mniejszości. Nie udało się stworzyć stałego mechanizmu organizowania i finansowania warsztatów tego typu.

Z istotnych na dzisiaj niezrealizowanych postulatów środowisk mniejszości pozostaje postulat mniejszości niemieckiej, dotyczący posiadania koncesji na własne radio. Brak częstotliwości, jak na razie uniemożliwia KRRiT realizację tego postulatu.

Aktualny pozostaje również postulat tworzenia nowych audycji w ośrodkach, które do tej pory ich nie posiadają, jak na przykład postulat mniejszości ukraińskiej i łemkowskiej stworzenia takiej audycji w Radiu Wrocław S.A.

W ostatnich wyborach do rad programowych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uwzględniła zgłaszane postulaty i wybrała przedstawicieli m.in. mniejszości ukraińskiej, białoruskiej, kaszubskiej, żydowskiej.

Na uwagę zasługuje postulat pełnego dostępu do audycji w językach mniejszości. Programy Telewizji Regionalnej TVP 3 są bowiem nadal niedostępne w kilku regionach kraju, zamieszkiwanych przez społeczności mniejszościowe (np. na części obszarów Podkarpacia niedostępny jest magazyn „Telenowyny”, są również problemy z audycjami w języku litewskim na terenie Podlasia).

Rada Mediów Elektronicznych Mniejszości Narodowych i Etnicznych sygnalizuje potrzebę przepracowania dotychczasowego modelu funkcjonowania audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych realizowanych w językach macierzystych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji udzieliła koncesji na rozpowszechnianie programu Radio Ortodoxia (Białystok), gdzie emitowane są audycje dla wyznawców prawosławnych. Do rozwiązania pozostaje postulat tworzenia audycji dla wyznawców obrządku grekokatolickiego.

Nowym zjawiskiem jest aktywność w sferze mediów mniejszości kaszubskiej, w szczególności powstanie w 2004 roku radia kaszubskiego Kaszebe.

1.27 18 stycznia 2005 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła stanowisko w sprawie upowszechniania przez nadawców informacji, dotyczących działalności organizacji pożytku publicznego.

Przepisy obowiązujące od 1 stycznia 2004 roku pozwalają podatnikom na przekazywanie 1% należnego podatku na rzecz wybranej organizacji pożytku publicznego. Rozwiązanie to, odwołujące się do świadomej decyzji każdego obywatela - płatnika podatku od osób fizycznych - stanowi jedną z ważnych form finansowania działalności służącej dobru wspólnemu, a jednocześnie sprzyja szerokiemu zaangażowaniu w taka działalność.

Informowanie o tej możliwości, nowej w polskim systemie prawnym, stanowi ważny element edukacji obywatelskiej, której upowszechnianie jest ustawowym obowiązkiem radiofonii i telewizji.

Przypominając o tym obowiązku, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwróciła się:

- do wszystkich nadawców o upowszechnianie informacji dotyczących działalności organizacji pożytku publicznego. W okresie sporządzania zeznań podatkowych ważne jest zwłaszcza informowanie o możliwości przekazywania na rzecz tych organizacji części należnego podatku;
- do jednostek publicznej radiofonii i telewizji, by wykonując zobowiązania, w szczególności wynikające z przepisów art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji uwzględniły w programach audycje informujące o działalności organizacji pożytku

publicznego, w tym o zasadach finansowania działań tych organizacji z odpisu podatkowego i sposobie przekazywania dla tych organizacji pieniędzy z odpisu podatkowego.

Jednocześnie, przypominając o szczególnych zobowiązaniach mediów publicznych w dziedzinie kształtowania postaw obywatelskich, KRRiT zwróciła się do Telewizji Polskiej S.A., Polskiego Radia S.A. oraz spółek radiofonii regionalnej o szerokie informowanie, a także okazywanie wsparcia dla różnych form mecenatu i wszelkich inicjatyw wspierających działalność charytatywną, edukacyjną i kulturalną.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przypomniła, że ustawa o radiofonii i telewizji wprowadziła ograniczenia dotyczące jedynie audycji sponsorowanych. Nadawca – samodzielnie kształtując program – może bez ograniczeń uwzględniać w programie informacje dotyczące osób i instytucji, które inicjują, organizują, sponsorują lub w inny sposób finansują wydarzenia artystyczne, akcje edukacyjne, charytatywne itp. Zwłaszcza w przypadku wydarzeń o dużym znaczeniu społecznym, pełna informacja, zgodnie z ustawowym obowiązkiem rzetelnego ukazywania wydarzeń i zjawisk, powinna obejmować również wskazanie sposobu i źródeł finansowania tych wydarzeń.

1.28 Realizując ustawowe zobowiązanie do organizowania badań treści i odbioru programów radiowych i telewizyjnych Krajowa Rada przeprowadziła badania dotyczące oczekiwań i preferencji odbiorców pod adresem programów radia i telewizji - publicznych i koncesjonowanych.

Było to pierwsze od wielu lat badanie na skalę ogólnopolską na temat oczekiwań pod adresem mediów elektronicznych.

Badanie przeprowadzono na ogólnopolskiej, reprezentatywnej próbie ogółu mieszkańców Polski powyżej 15 roku życia, liczącej 1275 osób.

Uzyskane wyniki badań pokazują, że co najmniej połowa badanych korzystając z telewizji jest „zorientowana na program”, a nie tylko na „spędzenie czasu” przy telewizorze.

Podobnie jak w przypadku telewizji, większość badanych słucha radia dla konkretnych audycji: dla wiadomości i informacji (39%), dla innych audycji, np. edukacyjnych, sportowych, religijnych (13%), jest więc zorientowana na program i określone treści. Blisko połowa badanych (46%) słucha radia dla muzyki, co może oznaczać zarówno zorientowanie „na program”, jak i na funkcję towarzyszącą radia.

Większość respondentów (59%) żywi przekonanie, że **telewizja publiczna** ma szczególne zadania wobec społeczeństwa i wobec widzów, inne niż telewizja prywatna i powinna wobec tego nadawać inny program niż te telewizje.

Odbiorcy podkreślali przede wszystkim funkcje i zadania informacyjno-edukacyjne telewizji publicznej, dostarczanie szerokiej i rzetelnej wiedzy o świecie, w tym wiedzy o Polsce. W uzupełnieniu tych odpowiedzi, zapytani, czym konkretnie program telewizji publicznej powinien się różnić od telewizji prywatnej, badani wskazywali, że w programie tym powinno być mniej „programów komercyjnych” (10%) i mniej reklam (6%), niż w telewizji prywatnej. Wyrażone przekonania są generalnie zgodne z zadaniami telewizji publicznej sformułowanymi w ustawie o radiofonii i telewizji.

W grupie audycji wybranych przez ponad połowę badanych jako audycje, które powinny być nadawane przez telewizję publiczną, znalazły się:

- dzienniki i inne audycje informujące wyczerpująco o bieżących wydarzeniach w kraju i na świecie, wskazane przez 88% badanych, oraz dzienniki i inne audycje informacyjne

lokalne i regionalne, wiadomości z danego miasta, regionu (dotyczy programów rozgłośni regionalnych radia publicznego), wskazane przez 77% badanych,

- polskie filmy dawne i współczesne, polskie komedie filmowe, filmy przygodowe dla dzieci i młodzieży oraz znane filmy zagraniczne (73%-81%),
- audycje edukacyjne dla dzieci i młodzieży, audycje o historii i kulturze Polski, audycje popularnonaukowe z różnych dziedzin nauki i techniki, filmy dokumentalne na te tematy (69% - 76%),
- audycje poradnicze z udziałem specjalistów różnych dziedzin (66%).
- reportaże dokumentujące różne zjawiska społeczne, obyczajowe, życie ludzi itp., audycje interwencyjne, pokazujące problemy społeczne itd., dyskusje specjalistów na ważne dla społeczeństwa tematy polityczne, gospodarcze, społeczne (57%-65%),
- filmy komediowe oraz tzw. familijne obcej produkcji, kreskówki, horrory i thrillery (64%-65%),
- audycje o historii i kulturze Europy i świata, audycje oświatowe dla szkół, audycje pogłębiające świadomość narodową społeczeństwa, uczące patriotyzmu (59%-65%),
- kabarety i audycje satyryczne, teleturnieje i gry z różnych dziedzin sprawdzające wiedzę uczestników, transmisje koncertów, teleturnieje i gry zręcznościowe, widowiska estradowe (56%-69%),
- teatr telewizji (58%),
- sport (58%),
- polskie telenowele i seriale (57%),
- audycje polityczne (informujące o działalności rządu, Prezydenta, dyskusje polityków (52%-53%),
- audycje przedstawiające największe dzieła dawnej polskiej kultury, audycje tzw. uniwersytetu otwartego (52%-53%).

Hierarchia audycji oczekiwanych w programach telewizji prywatnych jest bardzo podobna jak w stosunku do programów telewizji publicznej. Podobnie jak w przypadku telewizji publicznej, zdecydowana większość badanych uważa, że telewizja prywatna nie powinna nadawać audycji, których nadawanie w jakiegokolwiek telewizji wyklucza ustawa.

Według 42% badanych **radio publiczne** ma szczególne zadania wobec społeczeństwa. Jedna czwarta badanych wyraziła przeciwny pogląd, natomiast blisko jedna trzecia badanych nie miała zdania na ten temat. Badani wskazywali na kilka typów audycji, które powinny być obecne w radiu publicznym: informacyjne, edukacyjne, kulturalne, reportaże i publicystyka. Respondenci wymieniali również ogólne cechy, jakimi powinno się charakteryzować radio publiczne: rzetelność i obiektywizm.

Audycje, wobec których najwięcej badanych uważa, że powinny być nadawane w ogólnopolskim radiu publicznym, to audycje informacyjne omawiające najważniejsze wydarzenia polityczne i społeczne w kraju i na świecie oraz reportaże.

Ponad cztery piąte badanych oczekuje nadawania w radiu lokalnym, oprócz muzyki także i słowa. Taki sam odsetek badanych uważa, że w radiu lokalnym powinny być nadawane audycje dotyczące danej miejscowości lub regionu. Najbardziej preferowane rodzaje audycji w radiu lokalnym to lokalne serwisy informacyjne; informacje użyteczne lokalnie; reportaże na temat problemów miasta lub regionu; informacje o lokalnych wydarzeniach nadawane poza dziennikami; publicystyka na temat problemów lokalnych.

W odniesieniu do muzyki w programach badani oczekują przede wszystkim muzyki rozrywkowej oraz tanecznej, ale wskazywano również muzykę poważną i jazz.

Informacje dotyczące odbioru programów radiowych i telewizyjnych znajdują się także w rozdziale VI „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności” oraz w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Kontrola działalności nadawców – przykłady

1.29 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, prowadząc postępowania dotyczące skarg związanych z programem, musi uwzględniać ustawową zasadę samodzielności nadawców w kształtowaniu programu i odpowiedzialności za jego treść.

Przepis ten jest wynikiem konstytucyjnie zagwarantowanej wolności słowa i zakazu istnienia cenzury prewencyjnej.

Krajowa Rada nie może także ingerować w układ programu. Jednakże nadawcom wielokrotnie przekazywane były uwagi, dotyczące emisji najbardziej wartościowych audycji, zaliczanych do tzw. nurtu kultury wysokiej.

1.30 Kontrolę działalności nadawców, w szczególności w zakresie realizacji warunków koncesji, przeprowadzano podczas monitoringów programowych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadzi trzy podstawowe rodzaje monitoringów:

- **k o m p l e k s o w y**, którego celem jest charakterystyka całości danego programu oraz zbadanie zgodności nadawanego programu z koncesją lub - w przypadku nadawców publicznych - z zadaniami określonymi w art. 21 i 25 ustawy;
- **p r o b l e m o w y**, tj. koncentrujący się na analizie zagadnień szczegółowych określonych w ustawie o radiofonii i telewizji, w prawie prasowym lub innych regulacjach prawnych dotyczących działalności programowej mediów elektronicznych;
- **i n t e r w e n c y j n y**, którego podstawą są skargi i zażalenia wpływające do KRRiT.

Wymienione formy kontroli pozwalają ocenić działalność programową nadawców i respektowanie przez nich obowiązującego prawa.

Działalność KRRiT związana z prowadzeniem monitoringów programowych jest uwarunkowana wysokością posiadanych środków budżetowych. Ograniczenia budżetowe powodują, że Krajowa Rada musi rezygnować z niektórych zamierzeń związanych z kontrolą programową nadawców.

Działalność programowa nadawców została omówiona także w rozdziale VI „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności” oraz w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

1.31 W rozdziale 8 „Odpowiedzialność prawna” ustawa z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji przewiduje sankcje finansowe za naruszenie niektórych zakazów i nakazów zawartych w ustawie i przepisach wykonawczych.

Sankcją objęte są przepisy dotyczące zawartości programu, a podmiotowy zakres obejmuje wszystkich nadawców zarówno publicznych jak i koncesjonowanych, w tym także nadawców społecznych.

Od decyzji Przewodniczącego KRRiT o ukaraniu nadawców stronie przysługuje odwołanie. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wielokrotnie informowała Ministra Sprawiedliwości o przewlekłości postępowań odwoławczych. Dotychczas nie zostały zakończone postępowania dotyczące decyzji o ukaraniu, wydanych w latach poprzednich.

1.32 Po dwóch latach zakończyło się postępowanie przed Sądem Okręgowym w Warszawie, które dotyczyło emisji, 7 lutego 2002 roku, o godzinie 22.04, w paśmie wspólnym programów regionalnych TVP S.A., filmu erotycznego pt. „Mężczyzna, który patrzy”.

Przewodniczący KRRiT nałożył 22 lutego 2002 roku, na Telewizję Polską S.A. karę w wysokości 50 tys. złotych.

Nadawca złożył odwołanie do sądu od tej decyzji. Sąd Okręgowy powołał biegłego psychologa, który 6 listopada 2003 roku, przedstawił opinię, że film „Mężczyzna, który patrzy” zagraża psychicznemu i moralnemu rozwojowi, zwłaszcza osób niepełnoletnich.

3 września 2004 roku Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w tej sprawie z uwagi na wycofanie przez powoda odwołania od decyzji Przewodniczącego KRRiT.

1.33 Na podstawie decyzji nr 1 z 12 lutego 2004 roku, Przewodniczący KRRiT nałożył na spółkę WAWA S.A. karę w wysokości 28.950 zł, za emisję w programie Radio WAWA od 5 stycznia do 5 lutego 2004 roku audycji - konkursu pt. „Co zrobisz za 100 000 zł?” (wysokość kary zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji stanowi 50% rocznej opłaty za używanie częstotliwości).

Po przeprowadzeniu monitoringu uznano za naganny sposób prowadzenia konkursu, zachęcanie prezenterów do wygłaszania propozycji etycznie nagannych, niebezpiecznych dla zdrowia fizycznego i psychicznego, prowokujących młodego słuchacza, ukierunkowujących go na postawy skrajne, wynaturzone i skandalizujące. Wszystko to podporządkowane było jednemu celowi – zdobyciu pieniędzy „bez względu na wszystko i za wszelką cenę”.

Zarówno rozpowszechniane pomysły, jak i sposób komentowania poprzez wytwarzanie i podsycanie szczególnej atmosfery przez prezenterów konkursu godził w normy etyczne, uniwersalia kulturowe, lekcewał włączył etyczne.

Rozpowszechnianie wyżej wymienionej audycji począwszy od godziny 7.00, naruszało normy zawarte w art. 18 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji oraz w § 1 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie szczegółowych zasad kwalifikowania, rozpowszechniania i sposobu zapowiadania audycji lub innych przekazów, które mogą zagrażać fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi niepełnoletnich, zakazujące rozpowszechniania tego rodzaju audycji pomiędzy godzinami 6.00 a 23.00.

Nadawca złożył odwołanie od decyzji Przewodniczącego KRRiT. Postępowanie nie zostało zakończone.

1.34 Na podstawie decyzji Nr 3 z 18 marca 2004 roku, Przewodniczący KRRiT nałożył na spółkę Telewizja Polska S.A., karę w wysokości 10.000 złotych, za emisję w Programie 1 TVP S.A., w okresie od 28 września 2003 roku do 29 lutego 2004 roku, telenoweli dokumentalnej pt. „Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym”.

Po przeprowadzeniu monitoringu czterech edycji audycji, Przewodniczący KRRiT uznał treści rozpowszechniane w audycji za naganne, niebezpieczne dla zdrowia fizycznego i psychicznego, demoralizujące nieletnich poprzez przedstawianie m.in. stręczycielstwa, jako

zachowania naturalnego. Zarówno prezentowane treści jak i brak komentarza oraz jednoznacznej oceny ukazywanych zachowań godziły w normy etyczne, uniwersalia kulturowe, lekceważyły względy etyczne. Rozpowszechnianie audycji w czasie chronionym tj. w godzinach pomiędzy 6.00 a 23.00 naruszyło normy, zawarte w art. 18 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji oraz w § 1 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie szczegółowych zasad kwalifikowania, rozpowszechniania i sposobu zapowiadania audycji lub innych przekazów, które mogą zagrażać fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi niepełnoletnich.

Nadawca wpłacił karę.

1.35 Na podstawie decyzji Nr 9 z 5 lipca 2004 roku, Przewodniczący KRRiT nałożył na spółkę Spectrum FM sp. z o.o., karę w wysokości 3.300 złotych, za emisję w programie Radio 94 FM, w dniach 26 marca, 2 i 9 kwietnia 2004 roku audycji z cyklu „Ryłkołak Horror Szol” (wysokość kary zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji stanowi 50% rocznej opłaty za używanie częstotliwości).

Po przeprowadzeniu monitoringu uznano za naganny sposób prowadzenia audycji i prezentowanych w nich treści, które są niebezpieczne dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz prowokują młodego słuchacza, ukierunkowując go na postawy skrajne, wynaturzone, skandalizujące i patologiczne. Zarówno rozpowszechniane treści jak i sposób prezentowania utworów muzycznych, podsycanie szczególnej atmosfery przez prezentera godziło w normy etyczne, uniwersalia kulturowe, naruszało przekonania odbiorców oraz chrześcijański system wartości.

Nadawca wpłacił karę.

1.36 Na podstawie decyzji Nr 13 z 29 grudnia 2004 roku, Przewodniczący KRRiT nałożył na spółkę Telewizja Polsat S.A., karę w wysokości 400.000 złotych, za emisję w czasie chronionym audycji z cyklu „Fear Factor – Nieustraszeni” (wysokość kary zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji stanowi 50% rocznej opłaty za używanie częstotliwości).

Po przeprowadzeniu monitoringu Przewodniczący KRRiT uznał treści rozpowszechniane w audycji za niebezpieczne dla zdrowia i bezpieczeństwa uczestników poprzez propagowanie zachowań wynaturzonych, uwłaczających godności człowieka, sprzecznych z przyjętymi w kręgu kultury europejskiej normami etycznymi i kulturowymi.

Przewodniczący KRRiT uznał też, że ostrzeżenie, które nadawca umieścił na zakończenie emisji każdego odcinka cyklu nie chroni młodych widzów przed zagrożeniami i nie może pełnić funkcji swoistego „alibi” dla nadawcy.

Nadawca złożył odwołanie od decyzji Przewodniczącego KRRiT. Postępowanie w sprawie nie zostało zakończone.

1.37 Przewodniczący KRRiT kontrolował również działalność nadawców w zakresie wykonywania przepisów regulujących reklamę i sponsoring.

W przypadkach najbardziej rażących naruszeń Przewodniczący KRRiT podejmował decyzje o ukaraniu nadawcy. W 2004 roku zostało wydanych 10 decyzji o nałożeniu kary za przekroczenie wyżej wymienionych przepisów.

Informacje dotyczące kar nałożonych z powodu naruszenia przepisów regulujących reklamę i sponsoring znajdują się również w rozdziale VII „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności”.

1.38 W 2005 roku Przewodniczący KRRiT wydał decyzję o ukaraniu prezesa Zarządu Regionalnej Rozgłośni Polskiego Radia „Radio Wrocław” S.A. W decyzji nr 1 z 21 stycznia 2005 roku Przewodniczący KRRiT stwierdził naruszenie art. 10 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, w którym określony został obowiązek nadawców do przedstawiania materiałów, dokumentów i udzielania wyjaśnień w zakresie niezbędnym do kontroli zgodności działania nadawcy z przepisami ustawy i warunkami koncesji.

Prezes Zarządu Radia Wrocław S.A. nie przedstawił wyjaśnień, dotyczących postępowania wszczętego wskutek wystąpienia posła Jerzego Szteligi w sprawie możliwości emitowania w programie regionalnej rozgłośni cotygodniowej audycji, skierowanej do ludności ukraińskiej, zamieszkującej region dolnośląski.

Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji

1.39 Przepis zawarty w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji stanowi, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji projektuje w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunki polityki państwa w dziedzinie mediów elektronicznych.

Z przepisu tego wynika, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powinna mieć zagwarantowaną możliwość inicjowania wspólnych z organami administracji rządowej, skoordynowanych działań prognostycznych i analitycznych. Wyniki tych analiz powinny być wykorzystywane w procesie powstawania projektów regulacji prawnych.

6 września 2004 roku odbyło się spotkanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Prezesem Rady Ministrów Markiem Belką. Tematem spotkania były problemy polskiego rynku mediów elektronicznych, a w szczególności brak nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji, konieczność podjęcia działań w celu poprawy ściągalności abonamentu oraz dostęp do archiwów państwowych i cyfryzacja mediów. Jednym z ustaleń spotkania była decyzja o powołaniu zespołu roboczego, którego tworzyć będzie warunki do wspólnego określania polityki medialnej państwa oraz wypracuje rozwiązania kompleksowej regulacji sfery mediów audiowizualnych, uwzględniającej postęp techniczny i nowe technologie.

Międzyresortowy Zespół ds. Strategii Rozwoju Radiofonii i Telewizji został powołany zarządzeniem nr 105 Prezesa Rady Ministrów z 19 listopada 2004 roku.

1.40 Przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji uczestniczą w pracach zespołów roboczych powołanych przez Prezesa Rady Ministrów.

Prace Międzyresortowego Zespołu ds. Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce, powołanego na podstawie Zarządzenia nr 5 z 26 stycznia 2004 roku Prezesa Rady Ministrów, skoncentrowane są na opracowaniu strategii rozwoju tej formy rozpowszechniania programów.

W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiła zaktualizowane „Wstępne założenia strategii rozwoju naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce”. Opracowanie to zostało wysoko ocenione przez komisje sejmowe - Komisję Kultury i Środków Przekazu oraz Komisję Infrastruktury. W stanowisku z 4 listopada 2004 roku

Komisje wskazały na konieczność bezzwłocznego przystąpienia do przechodzenia na technikę cyfrową, aby uzyskać nowe możliwości programowe i rynkowe oraz dobrze realizować proces włączenia się radiofonii i telewizji w budowę społeczeństwa informacyjnego.

Opracowanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji stanowi podstawę prac Międzyresortowego Zespołu do Spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce.

W pracach **Międzyresortowego Zespołu ds. Strategii Rozwoju Radiofonii i Telewizji**, powołanego na podstawie Zarządzenia nr 105 z 19 listopada 2004 roku Prezesa Rady Ministrów wykorzystywane są również opracowania przygotowane w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji. Członkowie Zespołu zapoznali się m.in. z opracowaną w KRRiT strategią państwa polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych, a także z prognozą rozwoju rynku medialnego w Polsce.

1.41 Zadaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 7 ustawy, jest opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych, dotyczących radiofonii i telewizji, co ma na celu zapewnienie spójności prawa regulującego działalność w dziedzinie mediów audiowizualnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przekazała stanowiska dotyczące m.in. następujących projektów:

- Marszałkowi Sejmu RP przekazano uwagi do poselskich projektów ustaw o opłatach abonamentowych,
- na wniosek Ministra Kultury do rządowego projektu ustawy o opłatach abonamentowych,
- na wniosek Ministra Kultury do projektu ustawy zmianie ustawy o radiofonii i telewizji w związku z tzw. nowelizacją unijną,
- na wniosek Ministra Kultury do projektu ustawy o kinematografii,
- na wniosek Ministra Kultury do projektu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych,
- na wniosek Ministra Gospodarki i Pracy do projektu ustawy przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej oraz do projektu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
-

Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Gospodarki i Pracy przekazał Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji podziękowania za dobrą współpracę przy opracowywaniu powyższych projektów.

- na wniosek Ministra Infrastruktury do projektu ustawy Prawo telekomunikacyjne,
- na wniosek Ministra Infrastruktury do projektu programu w zakresie regulacji sieci i usług łączności elektronicznej,
- na wniosek Ministra Infrastruktury do projektu programu operacyjnego – upowszechnienie dostępu szerokopasmowego do Internetu,
- na wniosek Ministra Gospodarki i Pracy do dokumentu „Strategia dla przemysłu elektronicznego do roku 2010”,

- na wniosek Wiceprezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Zagranicznych do projektu Krajowego Programu Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Nietolerancji,
- na wniosek Ministra Kultury do projektu stanowiska Polski dotyczącego europejskiej polityki audiowizualnej w świetle komunikatu Komisji Europejskiej,
- na wniosek Ministra Kultury do projektu stanowiska w sprawie rekomendacji Parlamentu Europejskiego i Rady o ochronie małoletnich i godności ludzkiej,
- na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do opinii na temat przestrzegania przez Polskę Konwencji Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych,
- na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do strategii działań antykorupcyjnych.

Na wniosek Ministra Infrastruktury przedstawione zostały uwagi do projektów rozporządzeń, wydawanych zgodnie z delegacjami ustawowymi, m.in.:

- do projektu rozporządzenia w sprawie opłat za dokonywanie rezerwacji częstotliwości oraz za prawo do wykorzystywania częstotliwości,
- do projektu rozporządzenia w sprawie rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa URTiP, a w zakresie rynków transmisji radiofonicznych i telewizyjnych – Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji,
- do projektu rozporządzenia w sprawie sposobu i wzoru oznakowania znakiem ostrzegawczym urządzeń radiowych,
- do projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań związanych z połączeniem sieci telekomunikacyjnych.

1.42 2 grudnia 2004 roku odbyła się konferencja „Strategia rozwoju polskiego rynku mediów elektronicznych. Status i przyszłość mediów publicznych”, zorganizowana przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Ministra Kultury.

W programie konferencji znalazły się wystąpienia Przewodniczącego KRRiT na temat strategii rozwoju polskiego rynku mediów, Ministra Kultury - o statusie mediów publicznych w demokratycznym ładzie medialnym, Zastępcy Przewodniczącego KRRiT - o sposobach finansowania mediów publicznych w niektórych krajach europejskich, Podsekretarza Stanu z Ministerstwa Infrastruktury- o pracach, związanych z wprowadzeniem naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej oraz procesem cyfryzacji mediów publicznych, dyrektora Departamentu Prawnego w Biurze KRRiT – o propozycjach finansowania mediów publicznych w Polsce z uwzględnieniem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele mediów publicznych, ich rad nadzorczych i programowych, stowarzyszeń społecznych, środowisk naukowych. Uczestnikami konferencji była też grupa posłów i senatorów.

Termin konferencji zbiegł się z rozpoczęciem prac parlamentarnych nad poselskimi projektami ustaw o opłatach abonamentowych oraz nad projektem rządowym.

1.43 Przedstawiciele KRRiT uczestniczą w pracach roboczych zespołów resortowych.

Na wniosek Ministra Infrastruktury przedstawiciele KRRiT uczestniczą w pracach grupy roboczej do spraw wdrażania technik informacyjnych i łącznościowych w handlu transgranicznym.

Minister Infrastruktury zaprosił także przedstawicieli KRRiT do udziału w pracach grupy roboczej Rady Unii Europejskiej do spraw telekomunikacji oraz usług społeczeństwa informacyjnego.

Minister Kultury przedstawił wniosek o udział przedstawicieli KRRiT w pracach Międzyresortowego Zespołu ds. Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej zobowiązuje instytucje centralne do nowych zadań i ścisłej współpracy z instytucjami administracji publicznej krajów wspólnoty. Przykładem na takie współdziałanie administracji publicznej, w tym również Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jest nasze uczestnictwo od 1 maja 2004 roku w systemie rozwiązywania problemów transgranicznych SOLVIT.

System SOLVIT powstał w celu nieformalnego rozwiązywania problemów, na jakie napotykać przedsiębiorcy i obywatele, będący uczestnikami rynku wewnętrznego. Jeśli w jakimkolwiek kraju Unii administracja publiczna nieprawidłowo zastosuje prawo wspólnotowe, np. związane z podjęciem pracy, przepływem dóbr i usług, prowadzeniem działalności gospodarczej, należy skontaktować się z Centrum Koordynacyjnym SOLVIT. Centrum takie istnieje w każdym kraju unijnym, w Polsce zlokalizowane jest przy Ministerstwie Gospodarki i Pracy.

Centra SOLVITU działają w oparciu o administrację każdego z Państw Członkowskich i korzystają z ekspertów krajowych zatrudnionych w organach administracji państwowej. Ich celem jest wypracowanie rozwiązań satysfakcjonujących dla wnioskodawców i skarżących. Jest to alternatywa dla kosztownego i długotrwałego postępowania sądowego, choć system nie eliminuje drogi sądowej.

1.44 Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 7 ustawy przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji opiniowane są również projekty porozumień o współpracy kulturalnej między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządami innych krajów.

W roku ubiegłym zaopiniowano m.in. projekty takich porozumień z rządami Węgier, Jordanii, Francji, Angoli, Maroka, Łotwy, Turkmenistanu, Kazachstanu, Gruzji, Egiptu, Urugwaju, Włoch, Meksyku.

Na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych przekazane zostały stanowiska do projektów programów wykonawczych między rządem RP, a rządami innych krajów w zakresie wymiany kulturalnej, naukowej, edukacyjnej.

Przedstawiciele KRRiT uczestniczyli także w pracach dotyczących oceny stanu przestrzegania przez Polskę zobowiązań OBWE.

1.45 Na wnioski przedstawiane z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów przez szefów poszczególnych resortów Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opracowywała informacje związane z udzieleniem odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie, a także oświadczenia senatorów.

Informacje dotyczące wystąpień parlamentarzystów znajdują się również w rozdziale X „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności”.

Nagrody Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, promocja wartościowych gatunków i pozycji programowych oraz inicjowanie postępu naukowo – technicznego i organizowanie współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji

Nagrody KRRiT

1.46 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2004 roku przyznała m.in. nagrody dla twórców i zespołów biorących udział w:

- XXIX Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Nagrodę KRRiT otrzymał Robert Gliński za film pt. „Długi weekend”. Film ten został wyprodukowany przez TVP S.A. i podczas Festiwalu otrzymał jeszcze dwie inne nagrody regulaminowe (za scenariusz i główną rolę męską) oraz wyróżnienie w kategorii najlepszy film telewizyjny.
- XIX Międzynarodowym Festiwalu Filmów Katolickich i Multimedialnych w Niepokalanowie. Nagrody KRRiT otrzymali: Grand Prix - Robert Tekieli za film „Siedem tajemnic”, dwie pierwsze nagrody Rafał Jan Porzezinski za („Fitness duchowy”) i Małgorzata Krupecka („Nic większego jak świętość”).
- Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Radiowej w Kazimierzu nad Wisłą. Grand Prix – nagrodę przyznaną corocznie przez Krajową Radę – otrzymali Jolanta Krysowata z Radia Wrocław S.A. za reportaż „Portret w czerwieni” oraz Józef Wycisk z Radia Katowice S.A. za reportaż „Kiedy śmierć pomaga żyjącym”. Jury w uzasadnieniu podkreśliło, że nagroda została przyznana zarówno za mistrzowskie skonstruowanie opowieści, jak i podjęcie unikalnego tematu, zrealizowanego z wielką kulturą i perfekcją warsztatu radiowego, a także za głębokie przesłanie humanitarne obydwu utworów.
- IV Krajowym Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej „Dwa Teatry – Sopot 2004”. Nagrodę KRRiT otrzymali – Robert Mirzyński z Radia Merkury S.A. w Poznaniu za reżyserię w kategorii słuchowisko („ Kapelusz i ciasteczko”), a także ex aequo Bartosz Kurowski i Maciej Pieprzyca za tekst dramatyczny w kategorii Teatr TV („Fryzjer”).
- V Festiwalu Dobrego Humoru. Nagrodę KRRiT otrzymał Janusz Józefowicz za spektakl „ Ukochany kraj czyli PRL w piosence”.
- V Międzynarodowych Dniach Filmu Dokumentalnego „Rozstaje Europy”. Nagrodę KRRiT - Grand Prix Festiwalu otrzymał Aleksieja Fiedorczenko za film „Dawid” (film produkcji rosyjskiej).
- X Ogólnopolskim Niezależnym Przeglądzie Form Dokumentalnych NURT 2004. Nagrodę główną otrzymała Maria Zmarz- Koczanowicz za film pt. „Dziennik.pl”.
- III Międzynarodowym Festiwalu Filmów Przyrodniczych im. Braci Wagów. Nagrodę KRRiT otrzymał Hiszpan Marti Arano Oller za film „Pireneje”.
- X Festiwalu Kultury Kresowej. Nagrodę KRRiT otrzymał Artystyczny Polonijny Zespół Pieśni i Tańca Karolinka, działający na Białorusi.

Podczas corocznych spotkań medialnych nadawców i producentów telewizyjnych NIPTTEL 2004 nagrodę Przewodniczącego KRRiT otrzymał redaktor Grzegorz Miecugow z TVN24. Nagroda została przyznana za profesjonalizm, rzetelność i kulturę dziennikarską w realizowanych audycjach telewizyjnych.

12 września 2004 roku w czasie Konferencji Mediów Publicznych w Krakowie została wręczona nagroda Przewodniczącego KRRiT dla redaktor Lidii Dudy, która w TVP S.A.

zrealizowała cykl reportaży o życiu w popegeerowskiej wsi na Suwalszczyźnie, w Pietraszach.

Nagrody Przewodniczącego KRRiT otrzymali też dziennikarze Polskiego Radia S.A, którzy wyróżnili się realizacją misji publicznej, profesjonalizmem i kulturą dziennikarską: redaktor Małgorzata Kandefer - za popularyzację wiedzy prawniczej; redaktor Małgorzata Kownacka - za popularyzację nauk medycznych; redaktor Małgorzata Tułowiecka – za popularyzację kultury języka polskiego; redaktor Krzysztof Michalski – za popularyzację nauk ścisłych i przyrodniczych.

Inicjowanie postępu technicznego

1.47 W ustawie o radiofonii i telewizji ustawodawca nałożył na KRRiT obowiązek inicjowania postępu naukowo – technicznego oraz kształcenia kadr w dziedzinie radiofonii i telewizji.

W komentarzach do ustawy podkreśla się, że realizacja tych zobowiązań będzie miała praktyczny sens, dopiero wówczas, gdy poparta zostanie przyznaniem odpowiednich środków finansowych. Bez takiej możliwości, działania KRRiT w zakresie inicjowania postępu technicznego i kształcenia kadr mają ograniczony charakter.

Część zadań związanych z inicjowaniem postępu naukowo – technicznego jest wykonywana poprzez opiniowanie projektów resortowych aktów prawnych o charakterze wykonawczym. W szczególności są to akty prawne przygotowywane przez Ministerstwo Infrastruktury.

1.48 Przedstawiciele KRRiT, realizując ustawowe zobowiązanie, biorą w szczególności udział w pracach niżej wymienionych zespołów roboczych:

- Międzyresortowego Zespołu do spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce, powołanego na podstawie Zarządzenia nr 5 z 26 stycznia 2004 roku Prezesa Rady Ministrów. Zespół opracowuje strategię rozwoju naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej, a w pracach wykorzystywane jest opracowanie KRRiT „Wstępne założenia strategii rozwoju naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce”.
- Międzyresortowego Zespołu do spraw Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, powołanego na podstawie zarządzenia z 26 lipca 2002 roku Prezesa Rady Ministrów.
- Międzyresortowego Zespołu ds. Światowych i Regionalnych Konferencji Radiokomunikacyjnych. W 2004 roku odbyła się Regionalna Konferencja Radiokomunikacyjna ITU, podczas której dokonano rewizji planów sieci stacji telewizyjnych przy założeniu nadawania wyłącznie w systemie cyfrowym.
- Na zaproszenie Ministra Infrastruktury przedstawiciele KRRiT uczestniczą w pracach grupy roboczej Rady UE ds. telekomunikacji oraz usług społeczeństwa informacyjnego.
- Zgodnie z ustawą Prawo telekomunikacyjne przedstawiciel Przewodniczącego KRRiT jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów w skład Rady Telekomunikacyjnej działającej przy Prezesie Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty. Rada Telekomunikacji działa jako organ opiniotwórczo-doradczy Prezesa URTiP w sprawach działalności telekomunikacyjnej, gospodarki częstotliwościowej oraz spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej.
- Na zaproszenie Ministra Kultury przedstawiciele KRRiT biorą udział w pracach Międzyresortowego Zespołu ds. Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw

Pokrewnych, który opracowuje m.in. strategię walki z piractwem w Polsce, uwzględniając najnowsze osiągnięcia techniki w tym zakresie.

1.49 W ramach realizacji unijnego projektu PHARE Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zorganizowała cykl seminariów związanych z postępem technicznym i rozwojem nowych technik przekazu.

Podczas tych seminariów omówiono m.in. potrzeby regulacyjne, wynikające dla Polski, w związku z nowymi dyrektywami UE, obejmującymi usługi i sieci komunikacji elektronicznej, a także przedstawiono brytyjski i francuski model strategii rozwoju radiofonii i telewizji cyfrowej.

1.50 Na podstawie przepisów ustawy z 5 lipca 2002 roku o ochronie niektórych usług, świadczonych drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym Przewodniczący KRRiT jest zobowiązany do ścigania i przedstawiania wniosków w zakresie przestępstw polegających m.in. na wytwarzaniu urządzeń niedozwolonych lub wprowadzaniu ich do obrotu.

Przewodniczący KRRiT powyższe zobowiązanie ustawowe realizuje we współpracy z nadawcami.

1.51 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznaje, że wypełnianiu misji mediów publicznych towarzyszyć musi dostęp do nowoczesnych technologii, a oferta usług wysokiej jakości musi być wspierana przez odpowiednią politykę państwa.

2 kwietnia 2004 roku centrum nadawcze na Suchej Górze k/ Krosna rozpoczęło emisję trzech programów TVP S.A. oraz Radia Rzeszów S.A. w naziemnym systemie cyfrowym.

Telewidzowie chcący odbierać ten sygnał muszą zaopatrzyć się w specjalne anteny i przystawki do odbiorników.

Podobne emisje zostały uruchomione także w innych rejonach kraju, w tym z nadajnika w Wiśle k/Szczyrku.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyznała spółkom Polskie Radio S.A. i Telewizja Polska S.A. dodatkowe środki z wpływów abonamentowych na realizację zadań, związanych z programem cyfryzacji i z procesem wdrażania telewizji interaktywnej.

W zespole roboczym do spraw telewizji interaktywnej, działającym w TVP S.A, biorą udział przedstawiciele KRRiT.

Organizowanie współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji

1.52 Wykonując ustawowy obowiązek organizowania i inicjowania współpracy z zagranicą w dziedzinie mediów audiowizualnych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nawiązała kontakty zarówno ze swoimi odpowiednikami w innych krajach, jak i z międzynarodowymi organizacjami, a także bezpośrednio z nadawcami.

Długoletnia tradycja współpracy w dziedzinie radiofonii i telewizji istnieje pomiędzy Krajową Radą a francuską Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA).

W maju 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zakończyła realizację projektu PHARE „Kształtowanie i dostosowanie polityki audiowizualnej w warunkach konwergencji technologicznej”, w efekcie którego powstała tzw. „Biała Księga”.

W realizacji tego projektu głównymi partnerami KRRiT były instytucje francuskie w tym Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) oraz Direction du Développement des Médias (DDM).

1.53 Od 1997 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji realizuje porozumienie o współpracy z Narodową Radą Ukrainy ds. Telewizji i Radia.

Od 2002 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji realizuje wspólnie z BBC World oraz z Centrum Inicjatyw Medialnych na Ukrainie projekt Unii Europejskiej „Wsparcie dla niezależnych mediów na Ukrainie”.

1.54 Od 19 czerwca 2002 roku, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, realizowane jest porozumienie ze Wspólnotą Europejską w sprawie uczestnictwa w unijnych programach Media Plus oraz Media - Training.

Program Media Plus wspiera działalność twórczą na rynku audiowizualnym.

Program Media Plus – Training (szkolenia) określa cele i zasady wspierania działalności szkoleniowej w ramach programu Media Plus.

Program Media Plus – Development (dystrybucja) jest złożony z części składowych odnoszących się m.in. do dystrybucji i promocji projektów pilotażowych, w zakresie prac audiowizualnych. Rozwój produkcji audiowizualnej będzie wspomagany poprzez udzielanie bezzwrotnego wsparcia producentom filmowym. Szczególne znaczenie przywiązuje się zwłaszcza do zastosowania nowych technologii.

Wyniki finansowe działalności programu Media Plus, jak dotychczas, są korzystne. Polskie projekty otrzymały dużo większe wsparcie niż koszty ponoszone przez budżet państwa z tytułu uczestniczenia w realizacji programu.

Od 1 stycznia 2003 roku KRRiT utworzyła gospodarstwo pomocnicze, którego głównym zadaniem jest pomoc w uzyskiwaniu środków unijnych przyznawanych w ramach programu Media Plus.

Informacja na temat działalności Biura Współpracy z Programem Media – Media Desk Polska znajduje się w rozdziale VIII „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności”.

1.55 9 grudnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zorganizowała konferencję „Promocja pluralizmu mediów – doświadczenia europejskie a potrzeby polskie”.

Konferencja ta wpisała się w debatę na temat strategii w sektorze mediów elektronicznych, jaką zainicjowała Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Punktem wyjścia w programie konferencji było spojrzenie na politykę instytucji europejskich, Rady Europy i Komisji Europejskiej, które wielokrotnie podnosiły znaczenie pluralizmu mediów i wielokrotnie wzywały do tego, by państwa członkowskie dążyły do jego ochrony.

Jednak każdy kraj członkowski Unii ma prawo podejmowania wszelkich działań prawnych, zgodnych z ogólnymi przepisami unijnymi o swobodzie przepływu kapitału i usług

oraz o zakazie dyskryminacji na wspólnym rynku, żeby ograniczać lub nie koncentrację mediów.

W konferencji wzięli udział wybitni eksperci z różnych krajów, zajmujący się kwestiami pluralizmu i koncentracji w mediach. Ich wystąpienia dotyczyły m.in. spraw związanych z uwarunkowaniami i przyczynami, zróżnicowanego podejścia krajów UE do kwestii koncentracji w mediach, a także tego, jakie rozwiązania instytucjonalne i prawne zostały przyjęte w niektórych krajach Unii Europejskiej.

1.56 Tradycją stał się już udział przedstawicieli Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w obradach XIV Forum Ekonomicznego w Krynicy. Obrady te odbywają się z udziałem prezydentów i premierów państw Grupy Wyszehradzkiej.

Podczas obrad Forum Ekonomicznego przedstawiciele KRRiT wraz z panelistami z zagranicy dyskutowali o koncentracji kapitału w mediach.

1.57 Zastępca Przewodniczącego KRRiT, jako członek delegacji rządowej uczestniczy w pracach Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego.

Obrady konferencji, zorganizowanych w ramach Szczytu, poświęcone były politycznym, społecznym, kulturowym i ekonomicznym aspektom społeczeństwa informacyjnego.

Informacje dotyczące organizowania współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji znajdują się również w rozdziale VIII „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności” oraz w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Udział w pracach Sejmu RP i Senatu RP

1.58 Ustawowe zadania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w projektowaniu polityki państwa w dziedzinie mediów elektronicznych realizowane są także poprzez stałe kontakty z Sejmem RP i Senatem RP.

Członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji brali udział w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych oraz senackich, a w szczególności uczestniczyli w pracach Komisji Kultury i Środków Przekazu, działających w obu izbach Parlamentu.

W związku z posiedzeniami Komisji w Sejmie RP i Senacie RP Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przygotowywała materiały i opracowania m.in. na temat:

- sytuacji mediów lokalnych (dla sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu),
- prowadzonych postępowań koncesyjnych dotyczących rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych (dla sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu),
- sytuacji ośrodków regionalnych TVP S.A., ze szczególnym uwzględnieniem ich finansowania (dla sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu),
- kanałów tematycznych oraz programów o kulturze w TVP S.A. (dla sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu),

- znaczenia wpływów abonamentowych na działalność mediów publicznych w kontekście realizowania misji nadawców publicznych (dla sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu),
- struktury własnościowej w mediach elektronicznych oraz określenia jej wpływu na rozwój rynku mediów w Polsce (dla sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu),
- strategii rozwoju naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce (dla sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Infrastruktury),
- ograniczania przemocy w mediach audiowizualnych w związku z obywatelskim projektem ustawy o zakazie promowania przemocy (dla sejmowych Komisji: Polityki Społecznej, Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Kultury i Środków Przekazu),
- wyników monitoringu programów dla dzieci i młodzieży (dla sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży),
- sytuacji w mediach publicznych (dla senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu).

Podczas posiedzeń komisji w Sejmie RP i w Senacie RP rozpatrywano „Sprawozdanie KRRiT z rocznego okresu działalności” wraz z „Informacją o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”, a także projekt budżetu państwa w części dotyczącej KRRiT i informację o wykonaniu budżetu w roku poprzednim.

1.59 Najwięcej posiedzeń sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu poświęcono omawianiu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (tzw. nowelizacja europejska) oraz projektów ustaw o opłatach abonamentowych, zgłoszonych do prac parlamentarnych po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego.

Do każdego z projektów ustaw o opłatach abonamentowych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiła odrębne opinie, uwzględniające aspekty prawne i ekonomiczne proponowanych rozwiązań.

Przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji brali również udział w rozpatrywaniu takich projektów ustaw, jak rządowy projekt ustawy o kinematografii oraz rządowy projekt ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1.60 Posłowie i Senatorowie przekazywali również do KRRiT indywidualne wystąpienia dotyczące m.in. procesu ponownego udzielania koncesji, poprawy zasięgu odbioru programów publicznej radiofonii i telewizji, wnoszenia opłat abonamentowych oraz ulg przysługujących w tym zakresie.

Ponadto Posłowie i Senatorowie składali indywidualne skargi w szczególności dotyczące emisji niektórych audycji. Na wszystkie wystąpienia udzielone zostały odpowiedzi, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego zgodnie z obowiązującą procedurą.

Informacje dotyczące skarg znajdują się również w rozdziale X „Sprawozdania KRRiT z rocznego okresu działalności”.

Wybory organów spółek publicznej radiofonii i telewizji

1.61 Zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powołuje członków rad nadzorczych spółek publicznego radia i telewizji.

Kadencja rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji trwa trzy lata. Członków rad nadzorczych mediów publicznych, z wyjątkiem jednego powoływanego przez Ministra Skarbu Państwa, powołuje Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Ze względu na przypadki rezygnacji bądź śmierci dotychczasowych członków Krajowa Rada dokonywała w roku ubiegłym wyborów uzupełniających w składach rad nadzorczych i rad programowych działających w publicznej radiofonii i telewizji.

23 września 2004 roku Krajowa Rada przyjęła oświadczenie, w którym wyraża stanowisko, że niekorzystnym zjawiskiem, mającym wpływ na realizację przez media publiczne społecznej misji i ich wiarygodność, jest łączenie członkostwa w radach nadzorczych mediów publicznych z zatrudnieniem w tych mediach. Praktyka taka stanowi naruszenie zasad korporacyjnych i wypacza intencje przyświecające powołaniu w 2003 roku członków rady nadzorczej TVP S.A. na nową kadencję.

1.62 Od 1 stycznia 2005 roku rozpoczęły działalność nowe oddziały terenowe spółki TVP S.A.

Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, członków rad programowych mediów publicznych powołuje KRRiT. Dziesięciu członków rady programowej reprezentuje ugrupowania parlamentarne. Pozostałych pięciu powołuje KRRiT z grona osób legitymujących się dorobkiem i doświadczeniem w sferze kultury i mediów. Kadencja rady programowej trwa cztery lata, a jej członkowie reprezentują społeczne interesy i oczekiwania związane z działalnością programową spółki.

Przewodniczący KRRiT wystąpił do ugrupowań parlamentarnych z wnioskiem o zgłaszanie kandydatur do rad programowych w nowo utworzonych oddziałach terenowych TVP S.A. Kluby parlamentarne: Platforma Obywatelska, Prawo i Sprawiedliwość odmówiły udziału w procedurze wyboru rad programowych mediów publicznych.

O tym fakcie został poinformowany Marszałek Sejmu RP. Dopóki ugrupowania parlamentarne nie zgłoszą 10 kandydatów do każdej rady programowej w czterech nowych oddziałach terenowych TVP S.A., Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie może wypełnić dyspozycji ustawowej.

Ze względu na przypadki rezygnacji dotychczasowych członków Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonuje wyborów uzupełniających w składach rad programowych. KRRiT dokonała uzupełniającego wyboru członków rad programowych w spółkach: „Radio Gdańsk” S.A., „Radio Koszalin” S.A., „Radio Olsztyn” S.A., „Radio Opole” S.A., „Radio dla Ciebie” S.A. z Warszawy, OTVP Poznań, OTVP Szczecin, TV Polonia.

II. STRATEGIA PAŃSTWA POLSKIEGO W DZIEDZINIE MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH NA LATA 2005 – 2015

Główne założenia opracowania przygotowanego przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji

2.1 Realizując art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przystąpiła w 2004 roku do opracowania projektu „Strategii Państwa Polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych na lata 2005-2015”. Stało się to możliwe dzięki decyzji Sejmu, by w budżecie państwa na 2004 rok przeznaczyć dodatkowe środki dla KRRiT na utworzenie Departamentu Strategii i Analiz w Biurze KRRiT.

Projekt strategii, po przyjęciu przez KRRiT, zostanie przedstawiony Prezesowi Rady Ministrów wraz z opinią powołanego przez premiera Międzyresortowego Zespołu do Spraw Strategii Rozwoju Radiofonii i Telewizji.

Prace nad strategią wykorzystują dorobek projektu PHARE 2001 „Kształtowanie i dostosowanie polityki audiowizualnej w warunkach konwergencji technologicznej”, zrealizowanego w latach 2002-2004 przez KRRiT we współpracy bliźniaczej z Dyrekcją do spraw Rozwoju Mediów we Francji (Direction du Developpement des Media). Jego efektem była najpierw „Zielona Księga” (2003 rok), a potem „Biała Księga” (2004 rok) pt. „Polityka państwa polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych w kontekście europejskiej polityki audiowizualnej”. To opracowanie eksperckie zostało wysoko ocenione przez partnerów francuskich oraz Komisję Europejską.

Drugim elementem przygotowania do pracy nad projektem strategii było opracowanie „Radio i telewizja w Polsce: raport o stanie rynku w chwili przystępowania do Unii Europejskiej”. Wnioski z tej analizy posłużyły jako punkt wyjścia do formułowania propozycji zawartych w projekcie strategii.

Polityka państwa w dziedzinie mediów elektronicznych

2.2 Dotychczas używane pojęcia „polityka państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji”, czy „polityka audiowizualna” nie odzwierciedlają już obecnej i przyszłej rzeczywistości technicznej, powstającej w wyniku cyfryzacji i konwergencji - technicznej i rynkowej integracji oraz przenikania się wszystkich środków masowego przekazu, łączności i nowych technik informacyjno-komunikacyjnych. W okresie wkraczania do społeczeństwa

informacyjnego, polityka państwa musi objąć szerszy zakres problematyki mediów elektronicznych.

Dwie podstawowe przesłanki strategii to orientacja na przyszłość oraz troska o kompleksowe podejście do mediów w kontekście szerokiego procesu przemiany cywilizacyjnej, gospodarczej i technicznej.

Polityka publiczna państwa polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych będzie się kierować m.in. następującymi zasadami i celami:

- państwo chroni swobodę wypowiedzi i informacji, wolność mediów oraz ich rolę w systemie demokratycznym w zgodzie z Konstytucją RP oraz ze standardami międzynarodowymi;
- państwo dba o rozwój polskich mediów elektronicznych, polskiej produkcji programowej oraz zawartości mediów elektronicznych, w tym Internetu;
- państwo dba o pluralizm oferty programowej, m.in. zapewniając strukturalny pluralizm na rynku mediów poprzez funkcjonowanie nadawców publicznych, społecznych i komercyjnych oraz polskich dostawców treści internetowych. Polityka koncesyjna kształtuje pluralizm na rynkach ogólnokrajowych, regionalnych i lokalnych, chroni media lokalne;
- państwo stosuje model poziomej, neutralnej technologicznie, stopniowalnej regulacji zawartości;
- państwo dba o rozwój i właściwe funkcjonowanie mediów publicznych oraz ich przekształcenie zgodnie z wymogami społeczeństwa informacyjnego; dysponuje swobodą określania źródeł i poziomu finansowania nadawców publicznych, udzielanego m.in. w formie pomocy publicznej z różnych źródeł i wykorzystywanego w sposób nie zakłócający zasad swobodnej konkurencji;
- państwo zapobiega monopolom czy nadużywaniu pozycji dominującej, chroni konkurencję, zapewnia realizowanie przez media celów polityki kulturalnej, a także dostęp do treści, których rynek sam nie wytworzy, lub nie zapewni szerokiej publiczności w dostatecznej ilości;
- państwo aktywnie uczestniczy w tworzeniu i realizacji polityki audiowizualnej oraz polityki na rzecz rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w ramach Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych;
- państwo promuje rozwój mediów elektronicznych, jako rosnącego sektora gospodarki; jako fundamentu - wraz ze wszystkimi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT) - gospodarki opartej na wiedzy; jako dźwigni postępu technologicznego i cywilizacyjnego oraz jako dźwigni rozwoju i modernizacji gospodarki i społeczeństwa;
- państwo promuje konwersję cyfrową radiofonii i telewizji, rozwój nowych technologii oraz nowych mediów elektronicznych, jak również powszechny dostęp do nich w celu zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu, jednocześnie rozwijając system zapobiegający cyberprzestępczości oraz szkodliwym i nielegalnym treściom w Internecie.

Pojęcie mediów elektronicznych

2.3   Rozwój techniczny i konwergencja wymagają nowego spojrzenia na pojęcie środków przekazu bądź mediów. Pojęcie mediów elektronicznych obejmuje, w największym skrócie,

zarówno radiofonię i telewizję, jak i nowe technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), o ile służą one do celów komunikacji elektronicznej.

Wprowadzenie pojęcia mediów elektronicznych jest niezbędne dla właściwego projektowania rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego kraju.

Radiofonia i telewizja (zwłaszcza w swym cyfrowym wydaniu) stanowią wraz telekomunikacją i nowymi technologiami wzajemnie sprzęgnięty i uzupełniający się system. Dzielenie go według tradycyjnych kryteriów podziałów resortowych może jedynie pozbawić politykę państwa pożądanej efektywności. Jedynie zintegrowana i kompleksowa polityka państwa obejmująca wszystkie media elektroniczne będzie adekwatna do rzeczywistości oraz pozwoli na wykorzystanie pełnego ich potencjału rozwojowego i gospodarczego.

Polityka państwa w dziedzinie mediów elektronicznych w kontekście ogólnej strategii rozwoju państwa polskiego

2.4 Strategia i polityka państwa w dziedzinie mediów elektronicznych ma ze swojej istoty charakter multidyscyplinarny. Obejmuje swoim zasięgiem problematykę podejmowaną także w zakresie czterech innych dziedzin polityki państwa: polityki prasowej, medialnej czy audiowizualnej; kulturalnej i edukacyjnej; telekomunikacyjnej i gospodarczej. Ma również związek ze strategią informatyzacji kraju.

Polityka ta łączy w sobie zarówno cele polityki publicznej realizowane w odniesieniu do mediów elektronicznych, jak i ochronę swobody działalności gospodarczej w tej dziedzinie oraz troskę o wyzwolenie gospodarczego i technologicznego potencjału mediów elektronicznych. Powinna być traktowana jako jeden z elementów polityki państwa, zmierzających do przekształcenia gospodarki w gospodarkę opartą na wiedzy i do realizacji Strategii Lizbońskiej Unii Europejskiej.

Ze względu na swój charakter i cele, polityka państwa w dziedzinie mediów elektronicznych powinna być skoordynowana z innymi planami i strategiami państwa, w tym w szczególności z:

- Narodowym Planem Rozwoju na lata 2004-2006 (a także z przygotowanym przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji projektem „Założeń polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa”);
- Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007-2013;
- Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego;
- Strategią Budowania Społeczeństwa Informacyjnego w oparciu o uchwałę Sejmu z 14 lipca 2000 roku oraz Strategią Informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej - ePolska na lata 2004-2006 i Narodową Strategią Rozwoju Dostępu Szerokopasmowego do Internetu „Siećpospolita” na lata 2004-2006;
- Strategią dla przemysłu elektronicznego do roku 2010;
- Narodową Strategią Rozwoju Kultury na lata 2004-2013.

Strategia czerpie przesłanki i założenia polityki państwa w dziedzinie mediów elektronicznych z następujących zasad i zjawisk:

- swoboda wypowiedzi i informacji, wolność mediów a demokracja;
- kulturotwórcza rola mediów elektronicznych;
- media elektroniczne jako rosnący sektor gospodarki;

- polityka audiowizualna i Strategia Lizbońska Unii Europejskiej;
- procesy przemian w mediach publicznych w różnych krajach;
- zmiany technologiczne w mediach elektronicznych, proces konwergencji, rozwój społeczeństwa informacyjnego, zmiana porządku regulacyjnego w mediach elektronicznych.

Cele strategiczne oraz metody ich realizacji. Model rynku – typy nadawców

2.5 Polski model rynku audiowizualnego opiera się na istnieniu trzech grup nadawców:

- nadawcy publiczni,
- nadawcy koncesjonowani – społeczni;
- nadawcy koncesjonowani - komercyjni.

Taka różnorodność typów nadawców i programów jest niezbędna, by aktywnie kształtować jakość oferty programowej. Sprzyja dywersyfikacji źródeł informacji, przyczynia się do wzbogacenia oferty programowej pod względem gatunkowym i treściowym, ułatwia dostęp do podstawowych usług medialnych.

Strategia precyzuje status, zadania i sposoby finansowania tych trzech typów nadawców.

Rozszerzeniu ulegnie definicja nadawców społecznych. Uzyskają też oni prawo do przeznaczania do 2% czasu antenowego na reklamę.

Przemiany rynkowe i technologiczne prowadzi do wyłonienia się czterech głównych typów podmiotów na rynku mediów elektronicznych:

- dostawcy programów (zawartości) – nadawcy programów radiowych czy telewizyjnych, dostawcy zawartości mediów elektronicznych (np. internetowej);
- dystrybutorzy zawartości – przedsiębiorcy zapewniający zaoferowanie zawartości odbiorcom (np. operatorzy sieci szerokopasmowych, platform satelitarnych, stron internetowych itp.);
- operatorzy usług komunikacji elektronicznej (np. operatorzy sieci dostarczający sygnał odbiorcy, pośredniczący między dystrybutorami a odbiorcami);
- operatorzy „udogodnień towarzyszących”, takich jak multipleksy, systemy warunkowego dostępu, EPG itp.

Ochrona swobody wypowiedzi i informacji w mediach, ich niezależności oraz rola w systemie demokratycznym

Dostęp do rynku oraz do reklamy

2.6 Polityka państwa dbać będzie o utrzymanie na rynku trzech typów nadawców.

Zgodnie z art. 26 ustawy o radiofonii i telewizji realizowane będzie dążenie do zapewnienia radiofonii i telewizji publicznej częstotliwości niezbędnych do pokrycia kraju lub poszczególnych regionów zasięgiem odbioru właściwych programów.

W odniesieniu do nadawców społecznych przewiduje się zmianę ich definicji (art. 4 ust. 1a u.r.t.), w imię szacunku dla różnorodności kulturalnej i światopoglądowej, a tym samym w celu umożliwienia ubiegania się o ten status szerszemu wachlarzowi nadawców.

Pewien wpływ na możliwość dostępu do rynku będzie miała działalność koncesyjna Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zmierzająca do ochrony i promocji pluralizmu oferty programowej. Będzie ona m.in. wspierała dążenia mniejszości narodowych i innych do tworzenia własnych stacji.

Przewiduje się również ograniczenia odnośnie łączenia ról nadawców z rolą brokerów reklamowych. Brak tych ograniczeń tworzy nieprzejrzystą sytuację i stawia stacje nie będące brokerami reklamowymi, w sytuacji nierównej konkurencji o reklamę, innym zaś stwarza możliwość umacniania własnej pozycji kosztem nadawców pragnących zachować niezależność. Wprowadzenie takiego ograniczenia wymaga zmiany art. 36 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Dostęp do rynku ułatwi wprowadzenie naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej. Zadaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji będzie takie wykonywanie kompetencji wynikających z ustawy z 16 listopada 2004 roku Prawo telekomunikacyjne (art. 114-121), aby docelowo (w miarę uruchamiania kolejnych multipleksów) zapewnić dostęp do rynku nowym nadawcom oraz zapewnić większy pluralizm oferty programowej.

Wprowadzony zostanie tryb odnowienia koncesji. Tzw. rekoncesjonowanie będzie następować na wniosek koncesjonariusza.

W zakresie dostępu do rynku reklamy radiowej i telewizyjnej, obecną sytuację zmieni przede wszystkim stopniowe ograniczenie reklamy w mediach publicznych, co umożliwi szerszy dostęp do tego rynku nadawcom komercyjnym.

W imię ochrony mediów lokalnych i lokalnego charakteru ich programu, kontynuowana będzie i rozwijana znana także w innych krajach polityka rynku lokalny dla mediów lokalnych.

Ochrona niezależności mediów

2.7 Polskie publiczne i prywatne media elektroniczne w znakomitej większości przypadków korzystają z pełnej niezależności instytucjonalnej. Polska respektuje standardy wolności prasy i swobody wypowiedzi oraz swobody debaty politycznej w mediach – w tym w Internecie – określone m.in. w dokumentach Rady Europy, OBWE i Unii Europejskiej. Nie oznacza to braku napięć w relacjach między mediami, politykami a administracją.

Istotnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekonomicznego nadawców publicznych oraz form finansowania zapewniających ich zdolność do realizowania misji określonej w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji bez podlegania presji komercyjnej.

Wzmocnieniu niezależności dziennikarskiej i medialnej służyć będzie pozytywna reakcja Polski na wezwania Rady Europy i OBWE, aby usunąć zniesławienie i obrazę (zwłaszcza funkcjonariuszy publicznych) z kodeksu karnego (tzw. dekryminalizacja zniesławienia).

Ochrona demokratycznych funkcji mediów elektronicznych

2.8 Największe zagrożenie na tym polu może występować w mniejszych miejscowościach i terenach wiejskich, gdzie mieszkańcy mogą być pozbawieni dostępu do informacji i publicystyki na temat spraw lokalnych, zwłaszcza wobec faktu koncentracji prasy i przemian

prasy lokalnej należącej do dużych koncernów prasowych. Dlatego istotna jest ochrona funkcji informacyjnych i publicystycznych w lokalnych stacjach radiowych i telewizyjnych.

Wraz z realizacją zasady rynek lokalny dla mediów lokalnych konieczne jest zatem wprowadzenie wymogów koncesyjnych, zobowiązujących stacje lokalne (czy to samodzielne, czy należące do sieci) o programie uniwersalnym, do przeznaczania wystarczającej części czasu nadawania na program lokalny, w tym zwłaszcza na audycje informacyjne i publicystyczne o tematyce lokalnej. Zasady polityki koncesyjnej w tym zakresie określi Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Konwersja cyfrowa w radiofonii i telewizji

2.9 Konwersja cyfrowa zmierza do rezygnacji z analogowej transmisji sygnału radiofonicznego i telewizyjnego (zarówno w przypadku transmisji naziemnej, jak i systemów kablowych i satelitarnych). Jest to nie tylko element transformacji mediów elektronicznych, ale także modernizacji społeczeństwa i gospodarki w procesie wchodzenia do społeczeństwa informacyjnego.

Całkowita liczba gospodarstw domowych w Polsce to około 13 mln, a 96% z nich (12 858 000) jest wyposażonych w przynajmniej 1 odbiornik telewizyjny. Szacuje się zatem, że będzie potrzebnych co najmniej 6-7 milionów sztuk przystawek (tzw. settopbox) do odbioru telewizji cyfrowej (DTT). Około 4 mln gospodarstw domowych, odbierających sygnał telewizyjny drogą kablową również będzie musiała wyposażyć się w te urządzenie odbiorcze.

Wysiłki państwa w dziedzinie konwersji cyfrowej muszą skupić się na naziemnej transmisji sygnału radiofonicznego i telewizyjnego, także z tego powodu, że w gestii państwa znajduje się sfera planowania i gospodarki częstotliwościowej.

Tego aspektu konwersji cyfrowej dotyczy „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”, przygotowana przez Międzyresortowy Zespół ds. Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce. Opracowanie przygotowane przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji traktuje je jako punkt wyjścia do dalszych rozważań i pomija sprawy w nim omówione.

Prawna regulacja procesu cyfryzacji i funkcjonowania rynku radiofonii i telewizji cyfrowej oraz konieczność jej uzupełnienia

2.10 Dotychczasowe regulacje prawne w sposób niedostateczny określają, z jednej strony zadania i kompetencje KRRiT, z drugiej zaś relacje między podmiotami rynkowymi aktywnymi w sferze radiofonii i telewizji cyfrowej (tj. między nadawcami, operatorami multipleksów, sieci, systemów warunkowego dostępu, dostawcami usług dodatkowych itp.)

Wymagana jest m.in. nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji, która określi precyzyjny podział kompetencji pomiędzy KRRiT a URTiP oraz skonkretyzuje procedury działań KRRiT w zakresie regulacji nadawania cyfrowego, w tym stworzy nieistniejące obecnie podstawy prawne do udzielania koncesji na cyfrowe rozpowszechnianie programów. Tam gdzie jest to stosowne (np. art. 6, art. 10, art. 37), ustawa musi uzupełnić istniejące definicje o definicje rozpowszechniania sygnałów multipleksów, rozpowszechniania programu, „wprowadzania programu do multipleksu” oraz określić nowe definicje dla pojęć: multipleks, operator multipleksu, multipleksowanie, elektroniczny przewodnik po programach itp. Wszystkie te definicje muszą być starannie opracowane m.in. na podstawie norm Europejskiego Instytutu Standardów Telekomunikacyjnych (ETSI).

Art. 37 ustawy o radiofonii i telewizji należy uzupełnić o przepis, że koncesja dla rozpowszechniania rozświetlonego naziemnego określa miejsce programu koncesjonowanego nadawcy w danym multipleksie. Konieczne jest także stworzenie nowych przepisów określających kolejność wprowadzania programów do sieci kablowej (zasada must carry, zawarta w obecnym art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji). Zapewniona być musi obecność programów nadawców publicznych w multipleksach.

Osobną sferę nowej regulacji muszą stanowić przepisy chroniące konkurencję w sytuacji, gdyby jeden podmiot pełnił wiele uzupełniających się ról (np. nadawcy, operatora multipleksu, operatora elektronicznego przewoźnika po programach (EPG) i operatora systemu warunkowego dostępu), dających przewagę konkurencyjną nad innymi podmiotami, zależnymi od jego decyzji w kluczowych sprawach, związanych z dostępem do sieci i do odbiorców.

Konieczne rozstrzygnięcia związane z rozpoczęciem i przeprowadzeniem procesu konwersji

2.11 Jak sugeruje opracowywana „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej”, dwa pierwsze multipleksy powinny być przeznaczone na istniejące naziemne programy nadawców polskich. Przyjęcie tej zasady pozwoliłoby skrócić proces uruchamiania dwóch pierwszych multipleksów. Jednocześnie nie tworzyłoby widzom zachęty do przechodzenia na telewizję cyfrową, gdyż w pierwszym okresie nie uzyskiwaliby w ten sposób żadnej nowej oferty programowej.

Nadawcy polscy nadają obecnie 7 liczących się programów naziemnych, zaś 2 multipleksy będą miały pojemność 10 programów. Zaistnieje więc konieczność uzupełnienia oferty o 3 inne programy. Istnieje możliwość wprowadzenia do nich wybranych istniejących programów satelitarnych nadawców polskich, po uzyskaniu przez nich dodatkowych koncesji.

Terminy uruchomienia następnych multipleksów są w tej chwili nieznane. Doświadczenia innych krajów wskazują, że czynnikiem warunkującym sukces konwersji cyfrowej jest szybka dostępność w naziemnej telewizji cyfrowej nowych, oryginalnych programów polskich. Sukces rynkowy uzależniony jest od szybkiego uruchamiania następnych multipleksów oraz od polityki koncesyjnej, zapewniającej pojawienie się w nich nowych programów polskich. Wymaga to stworzenia ścisłego harmonogramu szybkiego uruchamiania wszystkich planowanych multipleksów.

Rozważenia też wymaga pytanie, czy wzorem wielu krajów należy zarezerwować co najmniej jeden multipleks dla nadawców publicznych.

„Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową w zakresie telewizji naziemnej” określa termin wyłączenia ostatnich telewizyjnych nadajników analogowych („switch-off”) na 2014 rok. Data wyłączenia sygnału analogowego na danym terenie może nastąpić po osiągnięciu dwóch kryteriów:

- kryterium dostępności: gdy główne programy telewizji naziemnej dostępne będą w standardzie cyfrowym dla 95% ludności;
- kryterium przystępności: gdy odbiorniki cyfrowe znajdą się w 90% gospodarstw domowych.

Odnośnie kryterium nasycenia należy rozważyć, czy ma to dotyczyć wszystkich gospodarstw domowych, czy jedynie tych, które odbierają sygnał naziemny. Wybór tego drugiego rozwiązania przyspieszy spełnienie tego kryterium. Konsultacje z operatorami kablowymi i Ogólnopolską Izbą Gospodarczą Komunikacji Kablowej powinny wyjaśnić plany tych przedsiębiorców w tym zakresie. Przeprowadzenie konsultacji będzie zadaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Potrzebne jest stworzenie mechanizmów konsultacji między wszystkimi zainteresowanymi stronami, zaprojektowanie i sfinansowanie kampanii informacyjno-promocyjnej, związanej z przejściem z nadawania analogowego na cyfrowe, a przede wszystkim oszacowanie kosztów konwersji oraz stworzenie ewentualnych form wsparcia - zgodnych z zasadą neutralności technologicznej oraz uczciwej konkurencji pomiędzy różnymi platformami dostępu oraz z prawem i praktyką Unii Europejskiej.

Ochrona konkurencji i pluralizm mediów

2.12 Polityka publiczna promuje pluralizm poprzez:

- troskę o rozwój wszystkich typów nadawców i zapobieganie nadmiernej koncentracji mediów;
- plan przeprowadzenia konwersji cyfrowej, m.in. w celu wzbogacenia oferty i dopuszczenia nowych nadawców;
- zapewnienie stabilnych prawnych i administracyjnych warunków działania wszystkim dostawcom i nadawcom treści programowych, niezależnie od technologii produkcji i dystrybucji;
- przywrócenie jednostek publicznej radiofonii i telewizji sektorowi publicznemu i zapewnienie ich zdolności do właściwego wykonywania ich zadań programowych oraz rozwoju;
- właściwą politykę koncesyjną;
- stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi produkcji programowej;
- ochronę mediów lokalnych;
- troskę o rozwój sektora telewizyjnej produkcji niezależnej;
- wspieranie rozwoju Internetu oraz innych nowych technologii, a także produkcji polskiej zawartości dla nich.

Ochrona konkurencji

2.13 W odniesieniu do rynkowych aspektów funkcjonowania radiofonii i telewizji oraz ochrony konkurencji, polityka medialna państwa dąży do:

- zapobieżenia nadmiernej koncentracji w mediach;
- zapewnienia jednakowych zasad działania podmiotów komercyjnych w ramach tej samej dziedziny mediów.

Zapobieganie nadmiernej koncentracji w mediach

2.14 Rynek medialny, ze względu na wysokie bariery wejścia i wyjścia, ma naturalną skłonność do koncentracji. Ze względu na swój szczególnie charakter rynek ten wymaga dodatkowych uregulowań w celu zapobieżenia powstawaniu monopoli informacyjnych, wykraczających poza prawo o ochronie konkurencji.

Należy jednak pamiętać, że na otwartym rynku europejskim i globalnym, nadmiernie restrykcyjna polityka na rzecz ograniczenia koncentracji mediów mogłaby mieć odwrotny skutek, gdyż osłabiałaby zdolność polskich organizacji medialnych do konkurencji i do

obrony przeciw wykupieniu przez podmioty zagraniczne. Dlatego interwencja Państwa powinna dotyczyć nadmiernej koncentracji, grożącej monopolizacją danego rynku, przede wszystkim na szczeblu ogólnokrajowym i lokalnym.

W okresie przejściowym, tzn. do dnia wyłączenia sygnału analogowego na terytorium Polski obowiązywać będą następujące zasady ograniczania nadmiernej koncentracji:

Poziom ogólnokrajowy

- przedsiębiorcy, grupy kapitałowe lub grupy podmiotów działające w porozumieniu nie mogą być właścicielem więcej niż jednej koncesji na ogólnokrajowy, naziemny, analogowy program radiowy lub telewizyjny;
- przedsiębiorcy, grupy kapitałowe lub grupy podmiotów, działające w porozumieniu będące w posiadaniu koncesji radiowej ogólnokrajowej i regionalnych o łącznym udziale w rynku powyżej 30% nie mogą ubiegać się o koncesję na ogólnokrajowy, naziemny, analogowy program telewizyjny i odwrotnie;
- przedsiębiorcy lub grupy kapitałowe, będące właścicielem gazety ogólnokrajowej, której udział w rynku dzienników ogólnokrajowych i regionalnych łącznie przekracza 30% sprzedanych egzemplarzy nie mogą starać się o koncesję na ogólnokrajowy, naziemny, analogowy program radiowy lub telewizyjny.

Poziom lokalny

- przedsiębiorcy, grupy kapitałowe lub grupy podmiotów, działające w porozumieniu nie mogą ubiegać się o koncesję na lokalny, naziemny, analogowy program telewizyjny, jeżeli ich udział w rynku telewizyjnym na danym obszarze przekracza 30%;
- przedsiębiorcy, grupy kapitałowe lub grupy podmiotów, działające w porozumieniu nie mogą ubiegać się o koncesję na lokalny, naziemny, analogowy program radiowy, jeżeli ich udział w rynku radiowo na danym obszarze przekracza 30%;
- przedsiębiorcy, grupy kapitałowe lub grupy podmiotów, działające w porozumieniu mogą ubiegać się o koncesję na lokalny, naziemny, analogowy program telewizyjny lub radiowy, jeżeli ich udział w rynku dzienników lokalnych na danym obszarze nie przekracza 30% sprzedanych egzemplarzy.

Po przeprowadzeniu konwersji cyfrowej zaistnieje nowa sytuacja, która wymagać może zmiany tych przepisów.

Pluralizm mediów

2.15 Zadaniem polityki koncesyjnej jest m.in. ochrona pluralizmu mediów i różnorodności źródeł informacji. Organ koncesyjny stosować będzie, uwzględniając w niezbędnym zakresie sytuację rynkową oraz rezultaty dotychczasowych działań na rzecz ukształtowania rynku, powszechną w innych krajach praktykę rozpoczynania procedury koncesyjnej od ogłaszania możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programu o określonym zasięgu i charakterze. Organ koncesyjny uwzględni w szczególności:

- stopień realizacji zadań ustawowych przez innych nadawców na obszarze objętym koncesją;
- charakter programów już istniejących na tym obszarze nadawców;

- sytuację ekonomiczną na rynku;
- grupę odbiorców, do których program jest skierowany.

Programowe wymogi koncesyjne obligatoryjne są dla:

- nadawców nadających program wyspecjalizowany;
- nadawców lokalnych (zwłaszcza w zakresie udziału audycji o charakterze lokalnym w całości czasu nadawania);
- sieci ponadregionalnych – scentralizowanych, tj. nadających jednolity program z jednego źródła, które powinny mieć charakter wyspecjalizowany, uzupełniając w ten sposób ofertę programową docierającą do odbiorców;
- nadawców społecznych.

Nadawcy społeczni

2.16 Obecna definicja nadawców społecznych (art. 4 ust. 1a ustawy o radiofonii i telewizji) w praktyce bardzo zawęża to pojęcie do określonego typu nadawców. Ustawa powinna rozszerzyć tę definicję tak, by mogła dotyczyć wszystkich nadawców, działających w celu realizowania w programie wszelkich niekomercyjnych celów społecznych, kulturalnych, artystycznych, edukacyjnych, religijnych itp.

Ochrona mediów lokalnych

2.17 Doświadczenia wskazują, że bez specjalnego systemu ochrony, media lokalne nie są w stanie wytrzymać konkurencji rynkowej i muszą przyłączać się do sieci, tracąc w ten sposób autonomię programową oraz zdolność do tworzenia programu związanego z życiem danej społeczności lokalnej. Kontynuacja procesu konsolidacji mediów i centralizacji kontroli nad nimi może zagrozić samemu istnieniu mediów lokalnych.

W celu stworzenia systemu ochrony, nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji musi wprowadzić nowe przepisy, które:

- określą cechy i wymogi, jakie powinien spełniać program lokalny, jak również związane z tym wymogi koncesyjne;
- zdefiniują reklamę lokalną i zapewnią, że zasili głównie media lokalne, pod warunkiem zachowania lokalnego charakteru ich programu (i w tym kontekście ureguluje kwestię tzw. rozszczepień reklamowych w programach nadawców ogólnokrajowych i ponadlokalnych);
- określą kluczowe zasady rządzące tworzeniem oraz działalnością sieci, w tym ich działalnością programową i reklamową.

Tworzenie sieci (znajdujących się w chwili obecnej poza sferą regulacji ustawowej) jest efektem naturalnego w warunkach gospodarki rynkowej procesu konsolidacji i integracji w imię uzyskiwania ekonomii skali, ekonomii zakresu i synergii.

Objęcie sieci regulacją wymaga wprowadzenia w art. 4 ustawy o radiofonii i telewizji:

- definicji sieci;

- określenia wymogów programowych i reklamowych, obowiązujących sieci i stacje do nich należące;
- określenia warunków, jakie musi spełnić stacja lokalna przystępująca do sieci (lub sieć dokonująca zakupu stacji lokalnej);
- określenia kompetencji organu regulacyjnego w przypadku, gdy może to pociągnąć za sobą całkowitą zmianę charakteru programu w porównaniu z warunkami koncesji realizowanej przez stację lokalną.

Przyłączenie stacji do sieci powinno – dzięki większym możliwościom finansowym sieci jako całości - powodować zwiększenie udziału audycji lokalnych w całości czasu nadawania stacji lokalnej. Pod tym warunkiem, nadawcy lokalni emitujący program w sieci zachowują prawo do nadawania reklamy lokalnej. Lokalne stacje radiowe czy telewizyjne należące do sieci mogą emitować reklamę pozalokalną jedynie w ograniczonym zakresie (np. do 50% czasu przeznaczanego na reklamę).

W przypadku, gdyby przyłączenie stacji lokalnej do sieci miało całkowicie zmienić charakter programu stacji, określony w koncesji, organ regulacyjny powinien mieć możliwość, uwzględniając wymogi pluralizmu oferty programowej na danym terenie, ogłoszenia nowego konkursu koncesyjnego, zmierzającego do wyłonienia nowego nadawcy, który będzie zdolny zachować charakter programu.

Ochrona dostępu mniejszości narodowych i etnicznych do mediów elektronicznych

2.18 Polska podejmie działania zmierzające do realizacji uwag zawartych w rezolucji Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie monitorowania wykonania przez Polskę ramowej Konwencji Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych i etnicznych, ze szczególnym uwzględnieniem następujących sugestii:

- można wprowadzić w sektorze mediów ulepszenia zwłaszcza w zakresie dodatkowych programów radiowych i geograficznego zasięgu audycji dla rozproszonych mniejszości narodowych.;
- większe znaczenie powinno się przywiązywać do stałego angażowania osób należących do mniejszości narodowych w przygotowanie programów adresowanych do mniejszości.

Ważne jest, aby Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwróciła szczególną uwagę na uwzględnianie przy podziale abonamentu realizacji przez nadawców publicznych audycji dla mniejszości. KRRiT może też zwrócić uwagę nadawcom publicznym i komercyjnym oraz ich stowarzyszeniom i organizacjom na wkład, jaki mogą wnieść do zwalczania rasizmu, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji oraz promowania szacunku, tolerancji i zrozumienia.

Udział Polski w kształtowaniu międzynarodowej polityki medialnej

2.19 W 2004 roku rząd przyjął stanowisko dotyczące przyszłości europejskiej polityki audiowizualnej. Stanowisko to wskazuje, jakie kierunki wspólnotowej polityki audiowizualnej są żywotne dla naszego kraju i jakie cele należałoby realizować biorąc udział w kształtowaniu polityki audiowizualnej UE. Najistotniejsze możliwości wpływu na tę politykę stwarza udział w gremiach eksperckich, jakie zostały powołane przez Komisję Europejską. Są to grupy robocze Rady Unii Europejskiej, składające się z ekspertów pochodzących z Państw Członkowskich. Odgrywają one istotną rolę w wyrażaniu opinii o zjawiskach zachodzących na rynku audiowizualnym, w tym na temat wyzwań i możliwości,

jakie stoją przed mediami elektronicznymi w związku z rozwojem nowych technologii oraz z projektowaniem nowych regulacji, dotyczących sektora audiowizualnego.

W związku z tym Polska, a w jej imieniu przedstawiciele właściwych resortów, powinna nadal brać aktywny udział w pracach grupy ds. polityki audiowizualnej, w Komitecie Kontaktowym ds. Dyrektywy „Telewizja bez granic”, Komitecie ds. implementacji Programu Media - Plus i Media, w stałej grupie, składającej się z przedstawicieli krajowych regulatorów audiowizualnych oraz Komisji Europejskiej.

Osobnym polem działalności Polski w tym zakresie jest Rada Europy, która w najbliższych latach skoncentruje się na stworzeniu nowych i zmodernizowaniu istniejących, standardów ochrony praw człowieka i dostosowaniu modelu mediów i ram prawnych działalności medialnej do warunków ery cyfrowej.

Polska powinna kontynuować swą aktywną działalność w Komitecie Zarządzającym RE ds. mediów masowych, w Stałym Komitecie ds. telewizji ponadgranicznej oraz w grupach specjalistów, podejmujących poszczególne tematy i problemy.

Ważne decyzje z punktu widzenia zdolności Polski do realizowania polityki audiowizualnej zapadają w Światowej Organizacji Handlu. Istotne znaczenie będą miały także prace UNESCO nad stworzeniem konwencji o różnorodności kulturalnej. Polska powinna kontynuować swą aktywną działalność w obu tych organizacjach.

Działania na rzecz rozwoju produkcji audiowizualnej w Polsce: produkcja telewizyjna, rozwój sektora produkcji niezależnej

2.20 Rozwój produkcji audiowizualnej jest czynnikiem generującym wartość rynkową i kulturotwórczą w dziedzinie mediów elektronicznych, przez co wpisuje się w przesłanki i założenia polityki państwa traktujące media elektroniczne, jako ważny i rosnący sektor gospodarki oraz czynnik kulturotwórczy.

Starania na rzecz rozwoju produkcji filmowej są domeną nowej ustawy o kinematografii. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w swoim opracowaniu koncentruje się na produkcji telewizyjnej oraz dla Internetu.

Promocja produkcji pierwotnie wytworzonej w języku polskim

2.21 Realizacja tego celu odbędzie się poprzez uszczegółowienie art. 15.1 ustawy o radiofonii i telewizji, mówiącego o konieczności przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje wytworzone pierwotnie w języku polskim (z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów), których co najmniej 50% musi zostać wyemitowanych w godzinach 17.00 – 24.00.

Wspieranie sektora produkcji niezależnej

2.22 Realizacja tego celu polega na wspieraniu procesu przekształcenia producentów niezależnych w przedsiębiorców zdolnych pozyskiwać dochody nie tylko w formie opłaty za wykonanie zlecenia nadawcy, ale też z innych źródeł i dzięki temu dysponujących potencjałem i środkami na samodzielne prace projektowo-badawcze w celu stworzenia dziennikarskiej lub artystycznej koncepcji utworu oraz na ewentualne współfinansowanie produkcji.

Celem tego procesu jest pozyskanie producentów niezależnych jako uczestników życia gospodarczego i twórców wartości rynkowej, którą mieliby oni prawo obracać, a szerzej celem jest uzyskanie ich wymiernego wkładu w pluralizm i konkurencję twórczą.

Realizacja powyższego celu przewiduje podjęcie następujących działań:

- wprowadzenie kodeksów dobrej praktyki w relacjach nadawca – producent;
- rozstrzygnięcie kwestii praw majątkowych producentów;
- określenie kwot produkcji niezależnej pierwotnie wytworzonej w języku polskim dla publicznych i koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, w tym określenie gatunków produkcji niezależnej pierwotnie wytworzonej w języku polskim dla nadawcy publicznego;
- wspieranie producentów tzw. „pozawarszawskich”.

Kodeksy dobrej praktyki

2.23 Kodeksy dobrej praktyki w relacjach nadawca – producent określą jasne i przewidywalne ramy współpracy między nadawcami i producentami niezależnymi. Regulator rynku audiowizualnego może wprowadzić wytyczne do opracowania powyższych kodeksów, a także zastrzec sobie ich okresowy monitoring oraz prawo do zatwierdzania wszelkich zmian zachodzących w trakcie ich obowiązywania poza obowiązkowym przeglądem raz na x lat. Nadawcy będą mieli obowiązek opracowania i przedstawienia regulatorowi audiowizualnemu do zatwierdzenia projektów kodeksów, wynegocjowanych z organizacją producentów, które będą regulować wszystkie aspekty, procedury, tryby i zasady współpracy oraz rozliczeń z producentami.

Rozstrzygnięcie kwestii praw majątkowych producentów zakończy praktykę przejmowania przez nadawców praw do produkcji wytworzonych przez producentów oraz umożliwi producentom niezależnym obrót prawami w celu zdobywania środków na rozwój i współfinansowanie produkcji.

W tym celu przewidywany jest podział praw i płynących stąd przychodów w drodze negocjacji handlowych między stronami, zwłaszcza w przypadku wkładu finansowego producenta. Kwestia ustalenia terminu powrotu praw do producenta jest również istotna z punktu widzenia komplementarności z założeniami programów unijnych. np. Program Media angażuje swoje środki w projekt, do którego prawa wracają do producenta maksymalnie po 7 latach.

W wyniku przyjętych rozwiązań zaniknie każdorazowe przejmowanie pełni praw przez nadawców chyba, że przejęcie to odbędzie się w drodze zakupu praw wycenianych dla każdej kategorii z osobna i negocjowanych indywidualnie dla każdego rodzaju audycji.

Kwoty produkcji niezależnej pierwotnie wytworzonej w języku polskim

2.24 W celu ochrony polskich producentów niezależnych i stymulowania wartości rynkowej, którą wytwarzają oraz wzmocnienia popytu na ich produkty doprecyzowany zostanie art. 15.1 ustawy o radiofonii i telewizji, mówiący o procentowym udziale w czasie nadawania audycji pierwotnie wytworzonych w języku polskim. W ramach 33% udziału tychże audycji w czasie nadawania, 50% będzie obejmować audycje wytworzone przez producentów niezależnych, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów, przy czym połowa z nich powinna być wytworzona w okresie 5 lat przed rozpowszechnianiem w programie. Jeśli chodzi o telewizyjnego nadawcę publicznego, kwota będzie dotyczyć pozycji programowych o trwałej wartości (gatunki fabularne, artystyczne, oświatowe, dokument, itp.), możliwych do

wielokrotnego wykorzystania (tzw. stock programmes) z wyłączeniem innych pozycji (tzw. flow programmes) o doraźnym znaczeniu i wartości.

W przypadku stwierdzenia niewykonania kwoty w danym roku przewiduje się ustawowy obowiązek nadrobienia „deficytu” w następnym roku obliczeniowym.

Wspieranie producentów „pozawarszawskich”

2.25 Cel ten polegający na stymulowaniu terytorialnego zróżnicowania rozwoju sektora produkcji niezależnej będzie realizowany poprzez:

- nałożenie na Telewizję Polską ustawowego obowiązku inwestowania w produkcję pozawarszawską;
- formy zachęty do inwestowania w produkcję pozawarszawską nadawców komercyjnych w celu utrzymywania centrów kreacji i produkcji w różnych częściach kraju.

Regulator rynku audiowizualnego będzie zobowiązany, na mocy ustawy, do podawania w sprawozdaniu rocznym informacji o wolumenie produkcji niezależnej wytworzonej poza Warszawą.

Wykorzystanie nowych technologii jako nośnika informacji i wartości o charakterze kulturalnym

2.26 Rozwiązaniem idącym w tym kierunku jest:

- postępująca cyfryzacja zasobów archiwalnych polskiej produkcji telewizyjnej i filmowej;
- tzw. „polonizacja” Internetu poprzez wykorzystanie programów unijnych (np. eContentPlus) oraz zobowiązanie dostawców usług internetowych do inwestycji w tworzenie zawartości internetowej na rzecz wprowadzania do cyberprzestrzeni treści, związanych z kulturą polską (przykład tworzenia Polskiej Biblioteki Internetowej).

Radiofonia i telewizja publiczna

2.27 Przywrócenie nadawcom publicznym, w tym zwłaszcza TVP S.A., zdolności do właściwego wykonywania ich zadań wymaga przede wszystkim:

- stworzenia systemu bardziej precyzyjnego określania i rozliczania ich zadań programowych (licencja programowa), co powinno usunąć dylematy tożsamości;
- stworzenia trybu i procedury określania kontraktu służby publicznej, co powinno rozstrzygnąć dylemat prawomocności;
- zreformowania systemu zarządzania;
- zapewnienia im odpowiedniego i pewnego finansowania z funduszy publicznych, przejrzystości gospodarki finansowej oraz zmniejszenia uzależnienia od reklamy.

Chodzi bowiem o to, by z jednej strony zakończyć dyskusje o tym, czego oczekuje się od tych nadawców, z drugiej zaś strony stworzyć precyzyjne narzędzia nadzoru nad ich działalnością i instrumenty oceny, czy z tych zadań się wywiązują, określić środki przeznaczone na ich realizację, a także określić miejsce nadawców publicznych na rynku audiowizualnym.

Forma prawna i system zarządzania nadawców publicznych

2.28 Mimo, że status spółek prawa handlowego rodzi szereg niedogodności dla nadawców publicznych, właściwym rozwiązaniem będzie zachowanie tego statusu, z jednoczesnym wprowadzeniem zmian, wymagających dalszych wyłączeń Kodeksu spółek handlowych w odniesieniu do nadawców publicznych.

Należy natomiast rozważyć nadanie mediom publicznym statusu instytucji pożytku publicznego. Mogłoby to zapewnić większą dyscyplinę w zakresie realizacji zadań misyjnych oraz rozliczania środków publicznych oraz zapewnić nadawcom zwolnienia z podatków i opłat w zakresie działalności podstawowej: podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowej, opłaty sądowej.

Konieczna jest także zmiana ustroju radia publicznego. Osiągnięcie racjonalności działania w aspekcie programowym, budżetowym, kadrowym oraz inwestycyjnym jest możliwe w ramach jednolitego Polskiego Radia S.A.

Wymagane są zmiany systemu zarządzania. Na czele obu spółek stać będzie jednoosobowy zarząd (wyłaniany w drodze konkursu) i pięcioosobowa rada nadzorcza (wymaga to zmiany art. 27 ust. 1 oraz art. 28 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji).

Zarząd prowadzić będzie sprawy spółki poprzez dyrektorów generalnych, odpowiadających za poszczególne pionery.

2.29 Wprowadzenie jednoosobowego zarządu powodowałoby nadmierną koncentrację władzy, zaś niezmienną kompetencje rady nadzorczej oznaczałyby brak efektywnego nadzoru i kontroli działalności zarządu i szerszego kierownictwa spółki. Dlatego potrzebne jest wyposażenie rady nadzorczej w szersze kompetencje. Do obowiązków rady nadzorczej, określonych przez statut spółki, należy:

- akceptacja projektu kontraktu służby publicznej i licencji programowych oraz upoważnianie zarządu do podpisania stosownym umów z organem koncesyjnym;
- zatwierdzanie rocznych i wieloletnich planów programowych;
- zatwierdzanie rocznego i wieloletnich planów finansowych i inwestycyjnych;
- ocena sprawozdań finansowych;
- ocena sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz wniosku zarządu w sprawie podziału zysków lub pokrycia strat;
- przedłożenie walnemu zgromadzeniu wniosków o:
  - zatwierdzenie sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności spółki,
  - udzielenie absolutorium członkowi zarządu z wykonania przez niego obowiązków wraz z pozytywną oceną regulatora rynku mediów na temat wykonania zadań kontraktowych, w tym licencji programowych.

W przypadku negatywnej oceny regulatora rada nadzorcza nie ma prawa występować o udzielenie absolutorium członkowi zarządu;

- dokonanie wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego;

- wyrażenie zgody na zawarcie lub przystąpienie przez Spółkę do umowy zbiorowej z przedstawicielami pracowników;
- wyrażenie zgody na zawiązanie bądź przystąpienie do innej spółki, a także nabycie lub zbycie udziałów albo akcji w takiej spółce;
- wyrażenie zgody na nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości.

Zarząd na wniosek rady nadzorczej podlegać będzie skwitowaniu programowo-finansowemu przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Niewłaściwa realizacja planów, zatwierdzonych przez radę nadzorczą oraz licencji i kontraktu służby publicznej, jest podstawą do wystąpienia rady nadzorczej z wnioskiem do zarządu o dymisję dyrektorów, odpowiedzialnych za ich realizację lub też do odwołania zarządu (wymaga to zmiany statutów spółek oraz nowego uregulowania przepisów w rozdziale 4 ustawy o radiofonii i telewizji).

2.30 Rady programowe przy spółkach lub oddziałach spółek publicznej radiofonii i telewizji zostaną zlikwidowane.

W to miejsce powołana zostanie 15-osobowa rada programowa jako ciało doradcze regulatora rynku mediów w sprawach działalności programowej nadawców publicznych. Rada ta, złożona z osób desygnowanych przez środowiska i stowarzyszenia dziennikarskie i twórcze oraz reprezentacje widzów i słuchaczy, będzie opiniowała projekty licencji programowych dla poszczególnych nadawców, jak również formułowała, na podstawie opracowań przygotowanych przez biuro regulatora, roczne oceny wywiązywania się nadawców z ich obowiązków programowych określonych w licencjach programowych.

Licencja programowa i skwitowanie programowe

2.31 W licencjach programowych określone zostaną szczegółowo zadania każdego programu nadawcy publicznego z osobna, w celu zapewnienia jego właściwej zawartości i jakości oraz możliwości zweryfikowania (na podstawie jasno określonych kryteriów) właściwej realizacji tych zadań przez organ regulacyjny oraz opinię publiczną.

Licencja programowa określi m.in.:

- rodzaj i charakter programu, którego licencja dotyczy (m.in. w celu profilowania programów emitowanych przez tego samego nadawcę w imię gwarantowania pluralizmu oferty i zaspokajania potrzeb różnych grup odbiorców);
- obowiązki programowe nadawcy, a w szczególności:
  - ogólną strukturę gatunkową programu;
  - strukturę gatunkową w szerokim *prime time*;
  - obowiązki w zakresie użytkowania własnych środków produkcji oraz relacji z producentami niezależnymi, m.in. poprzez określenie wysokości środków (wyrażonych np. odsetku przychodów nadawcy), przeznaczonych na produkcję własną i niezależną filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych, a także udziału pozycji premierowych produkcji własnej i produkcji niezależnej w czasie przeznaczonym na poszczególne gatunki programowe;
- zadania nadawcy w zakresie nowych technologii, a w szczególności w zakresie:
  - wdrażania radiofonii i telewizji cyfrowej;

- tworzenia treści internetowych (wspierających działalność antenową, lub realizowanych w formie samodzielnej działalności programowej, niezależnej od zawartości programu radiowego lub telewizyjnego),
  - wprowadzania elementów interaktywności, posługiwania się pocztą elektroniczną, SMS i innymi formami komunikacji dla uzupełniania i wspierania działalności programowej;
- zakres i formę corocznego sprawozdania nadawcy z wykonywania licencji, w tym rozliczenia wpływów abonamentowych i dotacji budżetowych.

Po upływie każdego roku, organ koncesyjny formułuje, po zasięgnięciu opinii rady programowej, ocenę wykonania obowiązków programowych nadawców publicznych, publikuje te oceny i przekazuje je właściwym organom nadawców publicznych.

Zarząd na wniosek rady nadzorczej podlegać będzie skwitowaniu programowo-finansowemu przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, które kierować się będzie również opinią sformułowaną przez radę programową powołaną przy organie regulacyjnym.

Kontrakt służby publicznej

2.32 Szeroko rozumiane zadania nadawcy publicznego oraz zapewnienie warunków organizacyjno-finansowych dla ich realizacji określać będzie czteroletnia umowa (zwana kontraktem służby publicznej) pomiędzy organem regulacyjnym a nadawcą.

Obowiązki, określone w kontrakcie, będą uszczegółowieniem zadań, określonych w ustawie o radiofonii i telewizji. Integralną część kontraktów stanowić będą licencje programowe.

Kontrakt dopuszczać będzie rozpowszechnianie przez nadawców publicznych programów koncesjonowanych płatnych i bezpłatnych (ewentualnie tworzonych wspólnie z innymi podmiotami rynkowymi), finansowanych ze środków innych niż publiczne. Programy te nie będą korzystały z preferencji właściwych nadawcy publicznemu, np. w zakresie pierwszeństwa umieszczania programów publicznych w sieciach kablowych. Nadawcy publiczni mogą w uzasadnionych okolicznościach nadawać programy specjalistyczne, jako programy płatne, co powinno zostać uwzględnione w koncesji.

Ze względu na rozwój nowych technologii nie można wykluczyć, że zakres zadań, dotyczących świadczenia usług o charakterze powszechnym mógłby – pod warunkiem uzyskania bardziej wyraźnego upoważnienia ustawowego – obejmować usługi, które nie są “programami” w tradycyjnym rozumieniu, takie jak internetowe serwisy informacyjne lub inne służące zaspokajaniu demokratycznych, socjalnych i kulturowych potrzeb społeczeństwa.

Kontrakt podpisuje kierownictwo nadawcy publicznego na podstawie upoważnienia ze strony organu nadzorczego oraz organ regulacyjny, działający w porozumieniu z ministrami właściwymi w sprawie polityki audiowizualnej, Skarbu Państwa i finansów.

Kontrakt podpisywany jest na 4 lata. Jeżeli w trakcie wykonywania kontraktu zmiane ulegnie skład zarządu nadawcy, kontrakt może podlegać renegocjacji na wniosek nadawcy bez zmiany terminu jego ważności. Podpisanie kontraktu nie wiąże się z dodatkowymi opłatami.

Jeżeli nadawca nie wywiązuje się ze swoich obowiązków określonych w kontrakcie, organ koncesyjny może – po uzyskaniu wyjaśnień, co do przyczyn tego stanu rzeczy – nakazać, w uzasadnionych przypadkach podjęcie przez nadawcę działań naprawczych. Jednocześnie organ regulacyjny informuje o zaistniałej sytuacji właściwe organy nadzorcze nadawcy publicznego. Jeżeli mimo to nie nastąpi poprawa, organ regulacyjny może czasowo

wstrzymać przekazywanie środków pochodzących z opłat abonamentowych lub wystąpić do ministra właściwego w sprawie finansów o zawieszenie przekazywania środków z budżetu państwa.

Zasady finansowania nadawców publicznych

2.33 Zakłada się, że nadawcy publiczni finansowani będą z następujących źródeł:

- opłat abonamentowych i ich pochodnych;
- przychodów własnych nadawców czyli z przychodów z reklamy i sponsoringu, przychodów z obrotu prawami do audycji oraz innych źródeł;
- dotacji budżetowych, w tym na pokrycie niedoboru przychodów wynikającego z ustawowych zwolnień z obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej.

Dotacje budżetowe przeznaczone będą na następujące cele:

- finansowanie programów nadawców publicznych, które stanowią formę bezpośredniej usługi na rzecz państwa: Radio Parlament, Radio Polonia, TV Polonia;
- tworzenie i rozpowszechnianie w programach audycji oświatowych dla szkół, placówek oświatowo-wychowawczych oraz szkół wyższych;
- rekompensatę przychodów abonamentowych utraconych przez nadawców publicznych w wyniku decyzji o zwolnieniu niektórych kategorii odbiorców z płacenia abonamentu;
- dofinansowanie nadawców publicznych, w uzasadnionych przypadkach, gdy przychody z innych źródeł okazują się niewystarczające na pokrycie kosztów realizacji zadań objętych licencją programową lub kontraktem służby publicznej.

Ograniczenie przychodów z reklamy i sponsoringu nadawców publicznych

2.34 Wprowadzone zostaną następujące ograniczenia działalności reklamowej nadawców publicznych:

- wyraźnie niższy niż w przypadku nadawców prywatnych udział reklam w czasie antenowym;
- zakaz nadawania reklam w pewnych porach dnia oraz w niedziele i święta;
- ograniczenie czasu trwania bloku reklamowego;
- zakaz sztucznego dzielenia pozycji programowych w celu emitowania reklam (zgodnie z ustawowym wymogiem integralności przekazu).

Zmiany w prawie polskim sprzyjające realizacji zadań przez radiofonię i telewizję publiczną

2.35 Aby realizować zakładane cele muszą być dokonane zmiany prawne pozwalające na lepszą działalność nadawców publicznych, a w szczególności:

- zmiana ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji poprzez zmianę statusu programu satelitarnego TV Polonia i Radia Polonia i zapewnienie im innych środków finansowych, niż abonament; usankcjonowanie istnienia TVP3 Regionalna jako sieciowego programu ogólnokrajowego, ściśle związanego z oddziałami terenowymi TVP S.A.; określenie programów regionalnych jako pasm własnych oddziałów terenowych emitowanych przez odłączanie się od TVP3 Regionalna;

- zmiana ustawy z 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych poprzez wyłączenie spod rygoru trybu postępowania o zamówienie publiczne produkcji programowej;
- zmiana ustawy z 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług poprzez objęcie stawką zerową przychodów abonamentowych nadawców publicznych;
- zmiana ustawy z 14 lipca 1983 roku o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach poprzez uregulowanie statutu zbiorów programowych wyprodukowanych przez PRiTV przed 1994 rokiem w taki sposób, by prawa majątkowe do nich przejęły jednostki publicznej radiofonii i telewizji;
- zmiana Kodeksu pracy z 26 czerwca 1974 roku poprzez likwidację ograniczenia w zatrudnianiu pracowników na czas określony, w celu umożliwienia bardziej skutecznej polityki zatrudnienia.

Porządek regulacyjny i model regulacji mediów elektronicznych.

Rola regulatora/regulatorów (poziom współpracy i podział kompetencji)

2.36 Cyfryzacja i konwergencja technologiczna wywiera silny wpływ na porządek regulacyjny i model regulacji mediów elektronicznych, który podąża w stronę regulacji poziomej zarówno infrastruktury mediów elektronicznych, jak i zawartości audiowizualnej tychże mediów, niezależnie od platformy przenoszenia treści (techniczna neutralność regulacji) oraz stopniowalnej regulacji zawartości, a także do coraz większego udziału samo- i współregulacji w odniesieniu do nowych technologii.

Coraz trudniej jest oddzielić – czy to dla celów praktycznych i czy regulacyjnych – odrębne dotąd dziedziny łączności oraz radiofonii i telewizji.

Środki łączności porozumiewawczej mogą stać się medium masowym (np. dystrybucja programów radiowych i telewizyjnych w Internecie; multipleksy łączą programy radiowe i telewizyjne z usługami dodanymi; satelity telekomunikacyjne służą do celów radiodifuzji; telefonia przekazuje program lub muzykę). Z kolei media masowe mogą występować jako nośnik łączności porozumiewawczej (wykorzystywanie telewizji kablowej dla celów telefonii bądź dostarczania usług internetowych; telewizja kablowa nośnikiem programów na życzenie - *video-on-demand*).

O postępującej integracji i współzależności obu dziedzin świadczy dodatkowo ustawa Prawo telekomunikacyjne, wymagająca ścisłej współpracy między KRRiT i URTiP w różnych aspektach funkcjonowania radiofonii i telewizji cyfrowej, jak również historia tworzenia strategii wprowadzania radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce, gdy okazało się, że jej opracowanie jest niemożliwe bez połączenia wysiłków obu tych instytucji regulacyjnych.

Obecnie regulacja mediów elektronicznych wchodzi w zakres kompetencji trzech następujących organów regulacyjnych:

- Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (KRRiT) - w zakresie zawartości i infrastruktury radiofonii i telewizji,
- Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (URTIP) - w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej,
- Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) - w zakresie ochrony konkurencji zarówno w telekomunikacji jak i radiofonii i telewizji.

W wielu krajach doszło już do połączenia organów regulacyjnych łączności oraz radiofonii i telewizji. Należy to rozważyć także w Polsce.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawia dwa warianty rozwiązań: połączenia obu organów oraz zachowania odrębnych instytucji.

Niezależnie od wariantu, istnieją dwie zasady stanowiące warunek *sine qua non* każdego modelu organów regulacyjnych, aspirującego do efektywnego działania i legitymizacji społecznej:

- zachowanie przez te organy (organ) całkowitej bezstronności oraz niezależności (zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej, zawartym w Komunikacie z 2 grudnia 2004 roku na temat regulacji i rynków komunikacji elektronicznej w Europie 2004);
- zachowanie przejrzystej struktury wewnętrznej oraz dobra komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej jako warunki niezbędne do elastycznego reagowania, wynikającego z postępu technologicznego i zmian rynkowych.

Wariant nr 1: jeden zintegrowany organ regulacyjny

2.37 Organ ten skupiłby wszystkie zadania w dziedzinie mediów elektronicznych, co w praktyce oznacza połączenie KRRiT z URTiP oraz wyposażenie nowego organu – w porozumieniu z UOKiK - w kompetencje w zakresie ochrony konkurencji w dziedzinie mediów elektronicznych.

Proponowany zakres obowiązków zintegrowanego regulatora obejmuje:

- projektowanie i realizowanie klarownej i spójnej polityki opartej na zintegrowanym, poziomym podejściu do regulacji w zakresie mediów elektronicznych oraz sieci i usług komunikacji elektronicznej;
- politykę koncesyjną mającą na celu promowanie społeczno-kulturowego pluralizmu mediów oraz ochronę konkurencji poprzez przeciwdziałanie monopolom;
- kontrolę nadawców;
- zapewnienie różnorodnej oferty i jakości usług sektora telekomunikacyjnego i mediów audiowizualnych;
- gospodarkę częstotliwościową (planowanie i przydział częstotliwości, nadzór);
- tworzenie i utrzymanie nowoczesnej wysokiej jakości infrastruktury komunikowania;
- ochronę skutecznej konkurencji;
- ochronę interesów i potrzeb odbiorców.

Proponowana struktura zintegrowanego regulatora zakłada, że będzie to niezależny organ konstytucyjny, składającą się z 9 członków, powoływanych przez:

- Sejm RP (2 osoby),
- Senat RP (2 osoby),
- Prezydenta RP (2 osoby),
- ogólnokrajowe stowarzyszenia i organizacje gospodarcze sektora telekomunikacji i teleinformatyki (1 osoba),
- twórców/ producentów/nadawców (1 osoba),
- Rzecznika Praw Obywatelskich (1 osoba).

Przewodniczący jest wybierany przez członków. Decyzje Rady podejmowane są w sposób kolegialny na publicznych posiedzeniach plenarnych. Członkowie Rady

pracowaliby w dwóch komisjach:

- w komisji odpowiedzialnej za regulację zawartości oraz przygotowywanie decyzji koncesyjnych w zakresie radiofonii i telewizji;
- w komisji odpowiedzialnej za regulację sieci i usług komunikacji elektronicznej.

Przewodniczący Rady z urzędu przewodniczy obu komisjom.

Proponowane finansowanie zintegrowanego regulatora pochodzi z opłat za obsługę administracyjną, pobieraną od podmiotów rynkowych z ewentualnym dofinansowaniem z budżetu.

Wariant nr 2: równoległe funkcjonowanie KRRiT i URTiP

2.38 Wariant ten wymaga przygotowania przepisów zapewniających ścisłą współpracę obu organów m.in. w formie:

- powołania zespołów tematycznych, złożonych z przedstawicieli obu organów regulacyjnych w zależności od zakresu tematyki;
- powołania interdyscyplinarnego zespołu, złożonego z przedstawicieli KRRiT, URTiP i UOKiK w celu wypracowywania wspólnych decyzji i wspólnej polityki w zakresach tego wymagających.

Regulacja zawartości audiowizualnej Internetu oraz ochrony małoletnich i godności ludzkiej w Internecie

2.39 Zmiana porządku regulacyjnego obejmuje wyłonienie się systemu poziomej, technologicznie neutralnej, stopniowalnej regulacji zawartości mediów elektronicznych, obejmującej samo- i współregulację dostawców treści oraz usług internetowych i innych.

Wraz z rozwojem dostępu do Internetu coraz powszechniejsza staje się świadomość, związanych z tym zjawiskiem zagrożeń. Państwo ma obowiązek zajęcia stanowiska w tym zakresie. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej związane jest z przyjęciem wspólnotowego podejścia w zakresie ochrony małoletnich i godności ludzkiej w cyberprzestrzeni oraz zwalczania treści szkodliwych i nielegalnych.

Celowe wydaje się przeniesienie na grunt polski (w postaci przepisów ustawowych) planu działania Rady Komisji Europejskiej w zakresie promocji bezpiecznego wykorzystania Internetu poprzez walkę ze szkodliwymi lub nielegalnymi treściami w globalnych sieciach. Plan działania obejmuje cztery główne kierunki:

- tworzenie bezpiecznego otoczenia poprzez samo- i współregulację dostawców treści i usług;
- rozwój systemów filtrowania i ratingu (oceniań);
- popieranie działań uświadamiających;
- działania wspierające.

Głównym wyzwaniem w realizacji tych zadań będzie znalezienie właściwej proporcji między zabezpieczeniem wolnego przepływu informacji oraz gwarancją ochrony godności ludzkiej, w szczególności osób małoletnich przed natrętnymi formami marketingu, przemocy, pornografią, pedofilią, itp.

Bezpieczne otoczenie stymulowane będzie przez odwołanie się do współpracy operatorów, dostawców treści i usług oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za zawartość w ramach samo- i współregulacji.

Samoregulacja będzie obejmowała następujące działania:

- ustanawianie i finansowanie przez operatorów, dostawców treści i usług oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za zawartość tzw. „hotlines” czyli form telefonicznego zgłaszania wykrytych szkodliwych lub nielegalnych treści oraz przekazywanie tego typu informacji do kraju pochodzenia zawartości, a także promocja tego rozwiązania wśród użytkowników oraz współpraca z prokuraturą;
- tworzenie kodeksów dobrej praktyki oraz nadzór nad ich przestrzeganiem.

Samoregulacja będzie uzupełniona o współregulację czyli samoregulację z czynnym udziałem istniejącego organu regulacyjnego w zakresie zawartości mediów elektronicznych.

Przewidywana rola regulatora w tej dziedzinie to w szczególności:

- odpowiedzialność za współpracę z operatorami i dostawcami treści i usług;
- nadzór nad podjęciem przez nich określonych w prawie działań w zakresie obowiązku zorganizowania się, współpracy i wypracowania odpowiednich kodeksów, kryteriów i sposobów ochrony małoletnich i godności ludzkiej w Internecie;
- uczestnictwo w zaprojektowaniu systemu rozpatrywania skarg na zawartość Internetu;
- uczestnictwo w wymierzaniu sankcji za nieprzestrzeganie wymogów prawa oraz zobowiązań określonych w drodze samoregulacji;
- narzucanie formalnych ram postępowania i przepisów tam, gdzie samoregulacja okaże się nieskuteczna.

Państwo zobowiązane jest do:

- zwalczania nielegalnej zawartości;
- współpracy z „hotlines”;
- wspierania samoregulacji i inicjowania współregulacji.

Rozwój systemów filtrowania i ratingu (oceniań) będzie realizowany poprzez:

- popularyzację oraz promowanie instalowania na komputerach użytkowników oprogramowania filtrującego, umożliwiającego unikanie niepożądanych treści (na życzenie wśród użytkowników prywatnych, co umożliwi nadzór rodzicielski w domach prywatnych oraz obowiązkowo w szkołach, otrzymujących wsparcie finansowe ze strony państwa). Rozwiązanie to umożliwia poszanowanie różnych form wrażliwości rodzinnej i narodowej bez szkody dla wolnego obiegu informacji;
- oznaczanie (w ramach samo- i współregulacji) pewnych stron, czatów i dyskusji internetowych, jako niewskazanych dla określonych grup dzieci i młodzieży;
- włączenie się w rozwój międzynarodowego systemu oceny i filtrowania zawartości;
- uczestnictwo w wypracowywaniu międzynarodowych i międzykulturowych porozumień w zakresie kryteriów oceny zawartości i filtrowania przez nich treści na podstawie wytycznych opracowanych w porozumieniu przez środowiska internetowe i organy regulacyjne.

Popieranie działań uświadamiających będzie polegać na inicjowaniu i promowaniu przez państwo ogólnokrajowych oraz nakierowanych na konkretne grupy odbiorców kampanii informacyjno-uświadamiających, promujących odpowiedzialny sposób korzystania z Internetu, oparty na kształtowaniu umiejętności świadomego i krytycznego pozyskiwania informacji oraz selekcji źródeł tych informacji.

Działania wspierające będą polegały na promowaniu w różnym stopniu i zakresie (według potrzeb i w miarę rozwoju sytuacji) działań w tym zakresie, prowadzonych przez operatorów oraz dostawców treści i usług.

W miarę upływu czasu - jeżeli okaże się, że praktyczna realizacja tych działań wykazuje skutki niewspółmierne do oczekiwanych lub w przypadku wystąpienia silnego nasilenia społecznego poczucia zagrożenia nielegalnymi lub szkodliwymi treściami przekazywanymi w Internecie albo też w przypadku stwierdzenia rozmywania się odpowiedzialności za funkcjonowanie powyższego systemu - przewiduje się powołanie odrębnego regulatora ds. Internetu, bądź powierzenie tych obowiązków jednemu z istniejących organów regulacyjnych, przy którym zostanie powołana Rada Konsultacyjna, złożona z przedstawicieli internautów, operatorów oraz dostawców treści i usług.

Zakończenie

2.40 Lata, które minęły od uchwalenia ustawy o radiofonii i telewizji, wskazują wyraźnie, że ustawa nie może zastąpić precyzyjnie określonej, i stale aktualizowanej, polityki państwa w dziedzinie mediów elektronicznych. Potrzeba dokumentu na ten temat staje się tym wyraźniejsza, im szybsze jest tempo zmian w tej dziedzinie. Brak takiego dokumentu stał się przyczyną kontrowersji wokół nowelizacji ustawy w latach 2002-2003 i w końcu rezygnacji z pełnej nowelizacji, m.in. dlatego, że propozycje nowych przepisów i rozstrzygnięć prawnych nie wynikały ze znanej i akceptowanej polityki państwa. Jednym z efektów tego stanu rzeczy jest to, że ustawa o radiofonii i telewizji w coraz mniejszym stopniu koresponduje z sytuacją rynkową i technologiczną w dziedzinie, którą ma regulować.

Jednocześnie można zauważyć brak przygotowania administracji rządowej do postrzegania problematyki radiofonii i telewizji oraz innych mediów elektronicznych we właściwej perspektywie. Świadczy o tym chociażby fakt, że w „Założeniach Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013” o radiofonii i telewizji wspomina się jedynie jako o środkach informacji o samym planie i propagowania jego celów, natomiast nie zauważa się mediów elektronicznych, jako fundamentu społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy, których budowaniu program ma być poświęcony. Jest to fundamentalne niedopatrzenie, dziedzictwo czasów, gdy radiofonię i telewizję postrzegano jedynie jako środki informacji i propagandy, gdy tymczasem w efekcie postępu technologicznego stają się jedną z sił napędowych szeroko rozumianego postępu cywilizacyjnego.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dąży do wypełnienia tej luki po to, by państwo polskie zyskało zdolność tworzenia i realizowania polityki w dziedzinie mediów elektronicznych odpowiadającej na wyzwania teraźniejszości i przyszłości.

III. DZIAŁALNOŚĆ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI W ZAKRESIE TWORZENIA I STOSOWANIA PRAWA

3.1 Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 roku, w art. 213 ust. 2 stanowi, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydaje rozporządzenia, a w sprawach indywidualnych podejmuje uchwały.

Kompetencja KRRiT do podejmowania w zakresie przewidzianym ustawą rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów ma charakter administracyjny. Takie rozstrzygnięcia KRRiT podlegają kontroli sądowej.

Działalność prawotwórcza Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji odbywa się w następujących formach:

- opracowywanie projektów ustaw,
- wydawanie aktów wykonawczych w postaci rozporządzeń,
- kształtowanie praktyki stosowania prawa z uwzględnieniem orzecznictwa sądów,
- opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych, dotyczących radiofonii i telewizji.

0 Realizacja ustawowych delegacji do wydawania przez KRRiT aktów wykonawczych

3.2 Rozporządzenie z 17 sierpnia 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie szczegółowego sposobu i trybu prowadzenia rejestru programów w sieciach kablowych oraz wzoru rejestru i wzoru zgłoszenia i wpis do rejestru wydane zostało na podstawie art. 46 ustawy o radiofonii i telewizji.

Ustawa z 2 lipca 2004 roku Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie gospodarczej dokonała nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji. Zmieniony art. 46 zawiera delegację dla KRRiT do wydania rozporządzenia, określającego sposób i tryb prowadzenia rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych oraz wzór rejestru i wzór wniosku o dokonanie wpisu do rejestru. Celem tej zmiany było wyraźne i jednoznaczne wyróżnienie rozprowadzania programów w sieciach telewizji kablowej i zapewnienie odróżnienia tej działalności od działalności, regulowanej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Dotychczas sprawy te regulowane były w rozporządzeniu z 13 sierpnia 1993 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia

rejestracji i rozprowadzania programów w sieciach kablowych, wzoru rejestru i opłat za wpis do rejestru. Rozporządzenie to wydane było na podstawie delegacji z art. 42 i 46 ustawy o radiofonii i telewizji.

Rozporządzenie z 17 sierpnia 2004 roku zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2004 roku, Nr 194, poz. 2002.

3.3 Rozporządzenie z 24 listopada 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie opłat za dokonanie wpisu do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych, wydane zostało na podstawie art. 42 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji.

Ustawa z 2 lipca 2004 roku Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej zawiera delegację dla KRRiT do wydania rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu i trybu prowadzenia rejestru programów w sieciach kablowych oraz wzoru rejestru i wzoru zgłoszenia o wpis.

Dotychczas sprawy te uregulowane były w rozporządzeniu z 13 sierpnia 1993 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rejestracji i rozprowadzania programów w sieciach kablowych, wzoru rejestru i opłat za wpis do rejestru. Rozporządzenie to wydane było na podstawie delegacji z art. 42 ust. 2 i 46 ustawy o radiofonii i telewizji.

Wobec tego, że pozostała niezmieniona delegacja, zawarta w art. 42 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w odrębnym rozporządzeniu należało uregulować sprawy wysokości i sposobu wnoszenia opłat za dokonanie wpisu. Stawki opłat nie uległy zmianom.

Zgodnie z art. 5 i art. 18 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych pobrane opłaty za dokonanie wpisu do rejestru programów w sieciach kablowych są odprowadzane na rachunek dochodów budżetu państwa.

Skutki finansowe dla budżetu państwa to wpływy uzyskane za dokonanie wpisu do rejestru w 2003 roku, w wysokości 444 400 zł. Planowane wpływy do budżetu państwa z tej działalności Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji za 2004 rok to 450 000 zł.

Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2004 roku, Nr 262, poz. 2618.

3.4 Rozporządzenie z 2 września 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie wzoru wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie dostarczania systemów dostępu warunkowego, elektronicznych przewodników po programach oraz multipleksowania sygnałów cyfrowych, wydane zostało na podstawie art. 14 ustawy z 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne.

Konieczność wydania powyższego rozporządzenia wynika z art. 14 ustawy z 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne Przewodniczący KRRiT jest organem rejestrującym, upoważnionym do przyjmowania wniosków, wydawania zaświadczeń oraz prowadzenia rejestru działalności telekomunikacyjnej w zakresie dostarczania systemów dostępu warunkowego, elektronicznych przewodników po programach oraz multipleksowania sygnałowa cyfrowych, będącej działalnością regulowaną. Rozporządzenie zawiera wzór wniosku o wpis do rejestru.

Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2004 roku, Nr 208, poz. 2127.

3.5 Rozporządzenie z 4 listopada 2004 roku w sprawie określenia niższego udziału w programie telewizyjnym audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich, wydane zostało na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji.

Dyspozycja zawarta w art. 15 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji odnosi się do następujących nadawców lub programów:

- 1) nadawcy w pierwszym roku rozpowszechniania przez nich programu,
- 2) programy wyspecjalizowane, dla których brak jest wystarczającej liczby audycji, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 3 ustawy,
- 3) programy rozpowszechniane wyłącznie w sposób satelitarny lub kablowy dostępne w całości za opłatą, z wyłączeniem opłat określonych w rozdziale 7 ustawy i podstawowych opłat pobieranych przez operatorów satelitarnych lub operatorów sieci kablowych.

Ustawodawca formułuje też wymóg, by ustalając niższe kwoty audycji, o których mowa, uwzględnić konieczność zachowania proporcji audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich. Kwoty te dla ogółu nadawców telewizyjnych zostały określone następująco w art. 15 ust. 1 i 3:

- audycje wytworzone pierwotnie w języku polskim, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów - nie mniej niż 33% kwartalnego czasu nadawania (art. 15 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji),
- audycje europejskie, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów - nie mniej niż 50% kwartalnego czasu nadawania (art. 15 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji).

Określona w ustawie proporcja minimalnych obowiązkowych udziałów audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich wynosi 0,66 ($33\% : 50,0001\% = 0,6599$ (0,66)).

Projektując obniżone kwoty audycji, o których mowa, kierowano się następującymi przesłankami:

- obniżenie kwot audycji, o których mowa, powinno być najniższe z możliwych, ze względu na konieczność ochrony kwot audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich w nadawanych programach,
- przy ustalaniu obniżonych kwot audycji należy się kierować realnymi możliwościami nadawców, do których odnosi się przepis art. 15 ust. 4,
- obniżenie tych kwot w odniesieniu do nadawców w pierwszym roku rozpowszechniania programu powinno być większe niż w odniesieniu do dwóch pozostałych kategorii programów, do których odnosi się dyspozycja art. 15 ust. 4, ponieważ nadawca w pierwszym roku nadawania programu dopiero rozpoczyna działania służące zapewnieniu obecności wymaganych audycji w programie (takie jak zawarcie odpowiednich umów, dokonanie zakupów etc.), podczas gdy w latach następnych sytuację nadawcy pod tym względem można uznać już za ustabilizowaną.

Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2004 roku, Nr 247, poz. 2483.

3.6 Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie list wydarzeń uznanych przez inne państwa europejskie za ważne wydarzenia oraz zasad wykonywania wyłącznych praw do telewizyjnych transmisji takich wydarzeń, wydane zostało na podstawie art. 20b ust. 7 ustawy o radiofonii i telewizji.

Celem wydania rozporządzenia było zagwarantowanie wykonywania wyłącznych praw do transmisji ważnych wydarzeń w taki sposób, że wykonywanie tych praw przez nadawców pozostających w zakresie polskiej jurysdykcji nie pozbawi odbiorców w innym państwie europejskim możliwości odbioru tych wydarzeń na zasadach określonych przez to państwo, w ramach międzynarodowych zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej oraz dostosowanie prawa wewnętrznego do porządku prawnego Unii Europejskiej. Zgodnie ze stanowiskiem negocjacyjnym w obszarze „Kultura i polityka audiowizualna”, przyjętym przez Radę Ministrów 27 sierpnia 1998 roku, Polska zaakceptowała w pełni *acquis communautaire* w tym zakresie oraz zobowiązała się dostosować swoje prawo do standardów wspólnotowych do dnia akcesji do Unii Europejskiej.

Zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej w tym zakresie wynikają zarówno z obowiązku dostosowania prawa wewnętrznego do *acquis communautaire*, jak również z ratyfikacji przez Rzeczypospolitą Polską 26 marca 2001 roku Protokołu Poprawek z 9 września 1998 roku do Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej z 5 maja 1989 roku.

Najistotniejszym, w obszarze polityki audiowizualnej aktem prawnym prawa wspólnotowego, do którego dostosowano w omawianym zakresie prawo polskie, jest dyrektywa Rady 89/552/EWG z 3 października 1989 roku w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej (zwana dalej dyrektywą „O telewizji bez granic”) zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 97/36/WE z 30 czerwca 1997 roku.

Wydanie rozporządzenia miało również na celu efektywną realizację międzynarodowych zobowiązań wynikających z Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej z 5 maja 1989 roku, zmienionej Protokołem Poprawek do Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej z 9 września 1998 roku wprowadzającym do Konwencji szczegółowe przepisy, dotyczące gwarantowania przez państwo, pod którego jurysdykcją pozostaje dany nadawca, właściwego wykonywania przez niego wyłącznych praw do transmisji ważnych wydarzeń. Przepisy Konwencji w kwestii dostępu do ważnych wydarzeń wprowadzone Protokołem Poprawek są zharmonizowane z przepisami znowelizowanej dyrektywy.

Rozporządzenie definiuje także pojęcie list wydarzeń uznanych przez inne państwa europejskie za ważne wydarzenia.

Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z 2004 roku, Nr 82, poz. 765 i weszło w życie z dniem 1 maja 2004 r.

3.7 Rozporządzenie z 29 czerwca 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych wydane zostało na podstawie art. 48 ust. 3 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji.

W rozporządzeniu ustalono nowe stawki opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych na 2005 rok. Rozporządzenie zawiera również nowe uregulowania mające na celu dostosowanie przepisów rozporządzenia do uregulowań zawartych w ustawie z 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej, ustawie z 28 listopada

2003 roku o świadczeniach rodzinnych, ustawie z 2 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz o zmianie niektórych innych ustaw oraz rozporządzeniu z 23 września 2003 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zmieniającym rozporządzenie z 27 czerwca 1996 roku w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Rozporządzenie opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw z 14 lipca 2004 roku Nr 160, poz. 1676.

3.8 Rozporządzenie z 3 czerwca 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie uzupełnienia opisu zasad prowadzenia dokumentacji związanej z polityką rachunkowości w spółkach radiofonii i telewizji publicznej oraz określenia sposobu sporządzenia sprawozdań kwartalnych i rocznych składanych Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przez spółki radiofonii i telewizji publicznej wydane zostało na podstawie art. 31a ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji.

Rozporządzenie określa sposób sporządzania sprawozdania kwartalnego dotyczącego sposobu wykorzystania środków publicznych, sprawozdania kwartalnego dotyczącego kosztów poniesionych na działalność misyjną wraz z określeniem źródeł ich finansowania oraz sprawozdania rocznego dotyczące sposobu wykorzystania zarówno środków publicznych, jak i uzyskanych z działalności komercyjnej.

Rozporządzenie opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw z 29 czerwca 2004 roku, Nr 148, poz. 1566.

3.9 Rozporządzenie z 21 kwietnia 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie trybu postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania audycji wyborczych, zakresu rejestracji, sposobu przygotowania i emisji tych audycji w wyborach do Parlamentu Europejskiego wydane zostało na podstawie art. 78 ust. 8 ustawy z 23 stycznia 2004 roku Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego.

Rozporządzenie określa tryb postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania audycji wyborczych, zakresu rejestracji oraz sposobu przygotowania i emisji tych audycji, uwzględniając typ i rodzaj nośnika zapisu audycji wyborczej, a także sposobu upowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych.

Rozporządzenie opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw z 26 kwietnia 2004 roku, Nr 82, poz. 766.

3.10 Rozporządzenie z 27 kwietnia 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie czasu przeznaczanego na rozpowszechnianie audycji wyborczych oraz ramowego podziału czasu w programach ogólnokrajowych i regionalnych w wyborach do Parlamentu Europejskiego wydane zostało na podstawie art. 78 ust. 7 ustawy z 23 stycznia 2004 roku Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego.

Rozporządzenie zawiera uregulowania w sprawie łącznego czasu przeznaczanego na rozpowszechnianie audycji wyborczych oraz ramowego podziału czasu w programach ogólnokrajowych i regionalnych.

Rozporządzenie opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw z 1 maja 2004 roku, Nr 104, poz. 1112. Rozporządzenie to aktualnie nie obowiązuje, ponieważ przygotowane zostało wyłącznie pod kątem ostatnio odbywających się wyborów do Parlamentu Europejskiego.

3.11 Rozporządzenie z 3 czerwca 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiofonii i telewizji wydane zostało na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji.

Rozporządzenie określa sposób oznaczania reklam, ogłoszeń i telesprzedaży, zakaz wykorzystywania głosu lub wizerunku osób, które prowadziły audycje informacyjne i publicystyczne lub audycje dla dzieci w okresie krótszym niż 3 miesiące przed nadaniem reklam oraz sposób prowadzenia ewidencji nadanych reklam i telesprzedaży.

Rozporządzenie opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw z 29 czerwca 2004 roku, Nr 148, poz. 1565.

3.12 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła rozporządzenia, do wydania których delegacja ustawowa znajduje się w ustawach: Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego, Ordynacja wyborcza do Sejmu RP i Senatu RP, Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, w ustawie o referendum ogólnokrajowym, w ustawie o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

Rozporządzenia, po konsultacjach z Państwową Komisją Wyborczą, przyjęte zostały przez KRRiT i skierowane do Rządowego Centrum Legislacji w celu opublikowania w Dzienniku Ustaw.

Udział w pracach nad projektem ustawy Prawo telekomunikacyjne

3.13 16 lipca 2004 roku Sejm uchwalił ustawę Prawo telekomunikacyjne, której celem było dostosowanie przepisów krajowych do regulacji unijnych i implementacja pakietu dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady o komunikacji elektronicznej.

Projekt ustawy podejmował próbę całościowego uregulowania prawnych aspektów wszelkich transmisji, dla dokonania których wykorzystywane są (lub mogą być w przyszłości) sieci telekomunikacyjne. Dotyczyło to również rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych. W tym zakresie projekt dotyczył konstytucyjnie określonych kompetencji KRRiT.

Ustawa z 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne w swym ostatecznym kształcie przyjęła szereg z postulatów zgłaszanych konsekwentnie przez KRRiT w trakcie prac legislacyjnych. Postulaty te dotyczyły dwu zasadniczych grup problemów:

- zachowania kompetencji KRRiT i jej Przewodniczącego jako krajowego organu regulacyjnego właściwego w sprawach radiofonii i telewizji (bez względu na technikę czy sposób rozpowszechniania programów);
- przyjęcia - odpowiedniego dla konstytucyjnego usytuowania KRRiT – określenia nowych kompetencji KRRiT w ramach regulacji ustawy, wdrażającej zestaw dyrektyw unijnych z 2002 roku dotyczących telekomunikacji.

Ostateczny kształt ustawy to zatem zwycięstwo idei zasadności zachowania kontroli nad treściami programowymi, emitowanymi za pomocą nowych technologii przez organ powołany do ustalania i realizowania polityki państwa w radiofonii i telewizji.

Nowe kompetencje Przewodniczącego KRRiT to w szczególności:

- prowadzenie rejestru (przyjmowanie zgłoszeń, wydawanie zaświadczeń o wpisie) przedsiębiorców telekomunikacyjnych, prowadzących regulowaną działalność gospodarczą w zakresie: dostarczania systemów dostępu warunkowego, elektronicznego przewodnika po programach, multipleksowania sygnałów cyfrowych;
- dokonywanie regularnej nie rzadziej niż raz na dwa lata analizy rynku;
- wyznaczanie przedsiębiorcy o pozycji znaczącej, poprzedzane postępowaniem konsultacyjnym lub konsolidacyjnym (dotyczące również kolektywnej pozycji znaczącej oraz rynków powiązanych);
- nakładanie, znoszenie, zmiana obowiązków regulacyjnych na przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- przeprowadzanie konkursu na rezerwację częstotliwości w celu rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy.

Udział w pracach nad ustawą o swobodzie działalności gospodarczej oraz ustawą przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych ustaw

3.14 Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej wraz z ustawą przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie gospodarczej oraz o zmianie niektórych ustaw tworzą nowe ramy prawne działalności gospodarczej, w tym również działalności nadawczej, zastępując dotychczasowe „Prawo działalności gospodarczej”. Obydwie ustawy zostały uchwalone przez Sejm 2 lipca 2004 roku.

Istotne *novum* stanowi jednolite uregulowanie trybu postępowania w sprawach udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany i cofnięcia koncesji, polegające na wyłączeniu regulacji, dotyczących rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych spod rządów ustawy o radiofonii i telewizji.

Drugą istotną zmianą dla koncesjonowania programów radiowych i telewizyjnych, jest wprowadzenie przetargu opartego na zasadzie licytacji, jako formy rozstrzygnięcia postępowań, w których występuje więcej przedsiębiorców, spełniających warunki do udzielenia koncesji i dających gwarancję prawidłowego wykonywania działalności, aniżeli koncesji przewidzianych do udzielenia. W trakcie prac legislacyjnych Przewodniczący KRRiT zwracał uwagę na możliwe negatywne skutki, jakie dla polityki państwa w dziedzinie mediów elektronicznych może mieć zastosowanie procedury przetargu, w kształcie przyjętym w projekcie. Skutki i efekty rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych uwidaczniają się również w sferze pozamaterialnej. Skutki te dotyczą prawa do informacji, wolności słowa, odpowiedzialności za treść przekazu. W tym zakresie działalność nadawców pozostaje w kompetencjach regulacyjnych i kontrolnych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Kompetencje te w dużej części polegają na możliwości dokonania oceny wniosków o udzielenie koncesji, w świetle kryteriów określonych w ustawie o radiofonii i telewizji.

Uwzględniając uwagi Przewodniczącego KRRiT co do specyfiki przedmiotu regulacji przyjęto ostatecznie zapis ustanawiający obowiązek przeprowadzenia przetargu, po wyczerpaniu możliwości rozstrzygnięcia prowadzonego postępowania za pomocą kryteriów określonych w ustawie o radiofonii i telewizji.

W tym brzmieniu przepisy pozostawiają KRRiT jako organowi koncesyjnemu wystarczające możliwości stosowania w postępowaniach o udzielenie, zmianę czy cofnięcie koncesji kryteriów właściwych dla specyfiki działalności w nadawczej.

Należy stwierdzić jednocześnie, że przetarg jako forma rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie koncesji może mieć pozytywny wpływ na trwałość decyzji Przewodniczącego KRRiT, w sytuacji, gdy o koncesję ubiegać się będą dwa lub więcej podmiotów, a złożone przez nie wnioski zostaną jednakowo wysoko ocenione. Przyznanie jednemu z podmiotów koncesji w wyniku przetargu stanowi samodzielną przesłankę do odmowy udzielenia lub zmiany koncesji pozostałym uczestnikom postępowania.

Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie niektórych ustaw, wprowadziła zmiany w ustawie o radiofonii i telewizji. Zakres tych zmian był przedmiotem prac prowadzonych przez Ministerstwo Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej, przy udziale Ministerstwa Kultury oraz Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Wiceprezes Rady Ministrów Jerzy Hausner przekazał podziękowania Przewodniczącemu KRRiT za czynny i merytoryczny udział przedstawicieli Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w pracach nad ustawą.

Prace nad ustawą o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami prezentowanymi w środkach masowego komunikowania

3.15 Sejm RP podjął prace nad obywatelskim projektem ustawy o ochronie małoletnich przed szkodliwymi treściami, prezentowanymi w środkach masowego komunikowania. Prace nad projektem ustawy toczą się w podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia obywatelskiego projektu ustawy o zakazie promowania przemocy w środkach masowego przekazu.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zgłosiła uwagi do projektu. Zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji proponowane przepisy powinny przede wszystkim znaleźć się w ustawach, regulujących funkcjonowanie poszczególnych środków masowego komunikowania, takich jak np. w ustawa o kinematografii, ustawa o radiofonii i telewizji, ustawa prawo prasowe.

Realizacja przepisów innych ustaw związanych z funkcjonowaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Biura KRRiT

3.16 W Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji powołano pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych oraz wydano wszystkie wymagane przepisy wewnętrzne, co stanowi wykonanie ustawy z 22 stycznia 1999 roku o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95).

3.17 Na bieżąco realizowane są przepisy ustawy z 11 kwietnia 1997 roku o ujawnianiu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne.

Zgodnie z przepisami ustawy Przewodniczący KRRiT przekazuje do Sądu Apelacyjnego w Warszawie oświadczenia lustracyjne od kandydatów na stanowiska /osób pełniących funkcje/ członków rad nadzorczych, członków zarządów, dyrektorów programów oraz dyrektorów oddziałów terenowych i agencji w spółkach akcyjnych publicznej radiofonii i telewizji. Przewodniczący KRRiT niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości treść

złożonego oświadczenia, stwierdzającego fakt pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi.

Realizacja wyżej wymienionych obowiązków łączy się z przekazywaniem do Sądu Apelacyjnego w Warszawie aktualnych wykazów osób podlegających lustracji oraz współdziałaniem w tym zakresie z Rzecznikiem Interesu Publicznego, przewodniczącymi rad nadzorczych i prezesami zarządów spółek w publicznej radiofonii i telewizji.

3.18 Ustawa z 12 sierpnia 1997 roku o ochronie osób i mienia nałożyła na KRRiT obowiązki związane z ustalaniem i prowadzeniem wykazu obiektów radiowych i telewizyjnych, podlegających obowiązkowej ochronie ze względu na ważny interes państwa. Realizacja tych obowiązków w 2003 roku polegała na bieżącej aktualizacji ustalonego przez Krajową Radę wykazu obiektów podlegających obowiązkowej ochronie oraz korygowaniu wydanych w tej sprawie decyzji administracyjnych.

3.19 Realizacja przepisów ustawy z 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej związana była w szczególności ze współpracą z wojskowymi komendami uzupełnień i prowadzeniem szkoleń obronnych.

3.20 Ustawa z 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883 z późn. zm.) nakłada na administratora danych obowiązki związane z przetwarzaniem danych osobowych. Zgodnie z ustawą, administratorem danych jest organ, instytucja, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba decydująca o celach i środkach przetwarzania danych osobowych.

Przetwarzanie danych osobowych następuje przede wszystkim w związku z wykonywaniem ustawowych zadań KRRiT takich jak: umarzanie i rozkładanie na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych, koncesjonowanie, rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach kablowych, postępowanie w zakresie skarg i wniosków, prowadzenie spraw pracowniczych.

W związku z realizacją przepisów ustawy o ochronie danych osobowych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji współpracuje z Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych.

3.21 Ustawa z 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej zobowiązuje organy władzy publicznej do prowadzenia elektronicznego, oficjalnego publikatora, czyli Biuletynu Informacji Publicznej. Biuletyn Informacji Publicznej składa się z dwóch części. Pierwsza część administrowana jest przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Druga część to strony redagowane przez z każdy z zobowiązanych podmiotów.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zgodnie z ustawowym terminem 1 lipca 2003 roku, uruchomiła swoją stronę w Biuletynie Informacji Publicznej. Strona KRRiT spełnia wymogi ustawowe oraz wymogi wynikające z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 17 maja 2002 roku w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej.

Informacje dotyczące Biuletynu Informacji Publicznej znajdują się w rozdziale I „Sprawozdania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z rocznego okresu działalności”.

Zmiany statutów jednostek publicznej radiofonii i telewizji

Radiofonia publiczna

3.22 Zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji oraz w związku z wnioskami zarządów spółek radiofonii regionalnej Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na zmianę niektórych przepisów w statutach tych spółek. Zmiany te dotyczyły następujących spółek:

- Polskie Radio-Regionalna Rozgłośnia w Poznaniu „Radio Merkurj” Spółka Akcyjna;
- Polskie Radio-Regionalna Rozgłośnia w Olsztynie „Radio Olsztyn” Spółka Akcyjna.

Zmiany w statutach wyżej wymienionych spółek były spowodowane koniecznością dostosowania statutów do obowiązujących przepisów, dotyczących Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz obowiązków publikacji ogłoszeń Spółki, a także koniecznością dostosowania nazewnictwa do przepisów ustawy Kodeks spółek handlowych.

Telewizja Publiczna

3.23 17 sierpnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła uchwałę 378/2004 w sprawie zmiany statutu Telewizji Polskiej S.A. zgodnie z wnioskiem Spółki. Zmiana statutu, określona uchwałą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nr 378/2004 dotyczyła § 5, § 7 oraz § 21 statutu Telewizji Polskiej S.A., związana była ze zmianą ustawy o radiofonii i telewizji, wprowadzoną ustawą z 2 kwietnia 2004 roku, w szczególności w zakresie utworzenia nowych oddziałów terenowych Telewizji Polskiej S.A. (w Gorzowie Wielkopolskim, Kielcach, Opolu i Olsztynie) oraz możliwości tworzenia i rozpowszechniania programów wyspecjalizowanych przez Telewizję Polską S.A.

Zmiana § 5 dotyczyła ponadto określenia pojęcia „stanowisko kierownicze” w Telewizji Polskiej S.A.

Zmiana § 21 dotyczyła rozszerzenia kompetencji Rady Nadzorczej Telewizji Polskiej S.A. o kompetencję do wyrażania zgody na nawiązywanie i rozwiązywanie stosunku pracy z osobami, zajmującymi stanowiska kierownicze w Spółce.

Uchwałą nr 631/2004 z 15 grudnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na zmianę statutu Telewizji Polskiej S.A., wnioskowaną przez Ministra Skarbu Państwa w zakresie § 5, § 7, § 12, § 19, § 21 oraz dodanego § 13a. Zmiany statutu Telewizji Polskiej S.A., przyjęte uchwałą 631/2004, w części dotyczącej nowych oddziałów terenowych Telewizji Polskiej S.A. oraz możliwości tworzenia i rozpowszechniania programów wyspecjalizowanych przez Telewizję Polską S.A., powtarzały postanowienia z uchwały 378/2004, a w pozostałym zakresie dotyczyły kompetencji Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki.

15 grudnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła również uchwałę nr 632/2004, w której zawarła propozycje dodatkowych zmian w statucie Telewizji Polskiej S.A. w celu poddania ich procedurze uzgodnień przez Ministra Skarbu Państwa.

Zmiany zawarte w uchwale nr 632/2004, dotyczą nowego brzmienia § 5 ust. 5, § 13 ust. 4, § 14 ust. 1, § 17 ust. 3, § 19 ust. 2, § 21 ust. 2 pkt. 8, § 21 pkt. 9 oraz w § 14 dodania ust. 4 i w § 17 dodania ust. 4. Zaproponowane zmiany są konsekwencją stanowiska Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, wyrażonego w uchwale nr 631/2004 i dotyczą w szczególności wskazania stanowisk, których nie można łączyć z funkcją członka Rady Nadzorczej w Telewizji Polskiej S.A. oraz trybu zawieszania członka Zarządu lub całego Zarządu Telewizji Polskiej S.A.

28 grudnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła uchwałę nr 677/2004, w której przedstawiła Ministrowi Skarbu Państwa propozycję wprowadzenia przepisu przejściowego, przy dokonywaniu zmian w Statucie Telewizji Polskiej S.A., w celu poddania go procedurze uzgodnień.

Proponowany przepis dotyczył kwestii podjęcia decyzji przez Radę Nadzorczą co do zawieszonoego członka Zarządu Spółki Telewizja Polska S.A., w przypadku istnienia w dacie wejścia w życie przyjętej przez KRRiT uchwały stanu zawieszenia.

3.24 17 grudnia 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew o ustalenie czy mandat Marka Ostrowskiego, członka Rady Nadzorczej Telewizji Polskiej S.A. wygaś z chwilą zawarcia przez niego 15 września 2004 roku z Telewizją Polską S.A. umowy o pracę oraz kontraktu kierowniczego na stanowisko zastępcy dyrektora Oddziału Terenowego Telewizji Polskiej S.A. „TVP 3 Regionalna”.

Uzasadniając pozew Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stanęła na stanowisku, iż z chwilą zawarcia umowy o pracę i kontraktu kierowniczego na stanowisko zastępcy dyrektora Oddziału Terenowego Telewizji Polskiej S.A. Marek Ostrowski wszedł w kolizję z wykonywanym przez siebie mandatem członka Rady Nadzorczej Telewizji Polskiej S.A., w następstwie czego mandat ten wygaś z mocy prawa. Zatrudnienie na stanowisku zastępcy dyrektora Oddziału Terenowego Telewizji Polskiej S.A. stoi w sprzeczności z zakazem łączenia stanowisk kontrolnych i zarządczych w spółce, który został określony w art. 387 § 2 Kodeksu spółek handlowych. Stanowisko zastępcy dyrektora Oddziału Terenowego Telewizji Polskiej S.A. pozostaje w stosunku bezpośredniej podległości wobec członka zarządu, co wynika z treści zawartej umowy o pracę i kontraktu kierowniczego, Statutu, Regulaminu Organizacyjnego Telewizji Polskiej S.A. i Regulaminu Organizacyjnego Oddziałów Telewizji Polskiej S.A. a także pełnomocnictwa udzielonego przez Prezesa Zarządu Telewizji Polskiej S.A.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznała, iż kolizja, w jaką popadł Marek Ostrowski w związku łączeniem stanowisk, wymaga definitywnego usunięcia dla dobra Telewizji Polskiej S.A. oraz interesu publicznego w Spółce, a także dla uzyskania jasności i pewności prawnej w celu ewentualnego wykonania przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji kompetencji do uzupełnienia składu Rady Nadzorczej w Telewizji Polskiej S.A.

Postępowanie przed Sądem Okręgowym nie zostało zakończone. Do sądu zostało złożone zażalenie na postanowienie o odrzuceniu pozwu, w szczególności uzasadnione brakiem zdolności prawnej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w tej sprawie.

Zawiadomienia do prokuratury

3.25 W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji była uczestnikiem następujących postępowań przygotowawczych :

W lipcu 2004 roku KRRiT, działając na podstawie art. 304 § 3 Kodeksu postępowania karnego, zawiadomiła o popełnieniu przestępstwa przez Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski, polegającego na prezentowaniu treści pornograficznych. Komitet Wyborczy zlecił emisję swojej audycji wyborczej w związku z wyborami uzupełniającymi do Senatu RP w okręgu nr 1 w województwie dolnośląskim. Audycja prezentowała m.in. krótki animowany film, przedstawiający treści mogące być uznane jako pornograficzne, co stanowi przestępstwo określone w art. 202 § 1 Kodeksu karnego. Postępowanie przygotowawcze w tej sprawie zostało wszczęte i obecnie trwają czynności w sprawie.

3.26 W związku z informacjami o wyłudzeniu opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji domagała się wszczęcia postępowania w sprawie firmy ETEA Grupa Usług Finansowych w Gdańsku. Niezidentyfikowana grupa osób posługując się fałszywymi danymi osobowymi, w tym dowodem osobistym osoby zmarłej, zawarła umowę prowadzenia konta bankowego a następnie domagała się od osób fizycznych wpłat na to konto, rzekomo w celu uregulowania zaległości z tytułu opłat abonamentowych.

Postanowieniem z maja 2004 roku prokuratura umorzyła śledztwo w tej sprawie wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa. Na to postanowienie KRRiT złożyła w czerwcu 2004 roku zażalenie, domagając się kontynuowania postępowania przygotowawczego, aby wyeliminować potencjalne niebezpieczeństwo dalszego przywłaszczania pieniędzy publicznych oraz nadużywania zaufania do konstytucyjnego organu państwowego. Abonament za używanie odbiorników radiowo – telewizyjnych jest jedną z danin publiczno – prawnych i przywłaszczanie tych pieniędzy stanowi poważne naruszenie porządku prawnego.

3.27 W związku z informacjami z Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej – Departamentu Usług Rynkowych i Nowych Technologii, iż na terenie kraju prowadzą działalność w zakresie poboru opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, firmy „AVISTA Usługi Finansowe” i „UNICAS”, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zawiadomiła we wrześniu 2004 roku prokuraturę o możliwości popełnieniu przestępstwa z art. art. 227 oraz 286 § 1 Kodeksu karnego.

W związku faktem, że jedynym podmiotem uprawnionym do całości czynności, związanych z rejestracją odbiorników, poborem abonamentu oraz kontrolą obowiązków rejestracji odbiorników jest Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”, zachodzi niebezpieczeństwo defraudacji kwot należnych z tytułu danin publiczno – prawnych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nigdy nie upoważniała innego podmiotu do prowadzenia poboru opłat abonamentowych. Osoby działające, jako firmy „AVISTA Usługi Finansowe” i „UNICAS” podając się za osoby działające w imieniu funkcjonariusza państwowego, doprowadziły inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem poprzez wprowadzenie jej w błąd.

W listopadzie 2004 roku prokuratura odmówiła wszczęcia dochodzenia z uwagi na brak znamion czynu zabronionego, uznając jednocześnie, że działalność polegająca na pobieraniu abonamentu i przekazywaniu go na kontrolę KRRiT bez udziału Poczty Polskiej, spełnia przesłanki czynu określonego w art. 601 § 1 Kodeksu wykroczeń, zgodnie z którym osoby wykonujące działalność gospodarczą bez wymaganych zezwoleń podlegają karze ograniczenia wolności albo grzywny. W przypadku firmy „UNICAS” postępowanie przygotowawcze zakończyło się skierowaniem do Sądu Rejonowego Wydziału Grodzkiego w Bochni sprawy w związku z naruszeniem cytowanego przepisu, a Przewodnicząca KRRiT wniosła pismem ze stycznia 2005 roku o dopuszczenie do udziału w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

3.28 W związku z otrzymaniem od Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty informacji o stwierdzeniu, że na częstotliwości 91,8 MHz emitowany jest program Twoje Radio Wałbrzych, bez wymaganej prawem koncesji, KRRiT zawiadomiła w listopadzie 2003 roku o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 52 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, polegającego na rozpowszechnianiu programu radiowego bez koncesji i wniosła o wszczęcie postępowania w sprawie.

W marcu 2004 roku dochodzenie zostało umorzone przez prokuraturę w Wałbrzychu z uwagi na znikomą szkodliwość społeczną czynu. Postanowienie o umorzeniu dochodzenia

zostało zaskarżone przez Przewodniczącego KRRiT, a w lipcu 2004 roku wszczęto ponownie śledztwo w tej sprawie, które zostało zakończone w październiku 2004 roku wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania, z uwagi m.in. na postanowienie sądu o wstrzymaniu wykonania decyzji Prezesa URTiP o wyłączeniu nadajnika oraz wydanie przez KRRiT uchwały w sprawie udzielenia spółce Twoje Radio Sp. z o.o. koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego pod nazwą „Złote Przeboje 91,8 FM”.

3.29 W grudniu 2003 roku Przewodniczący KRRiT wydał decyzję o odmowie udzielenia koncesji spółce Agencja Reklamowa EKS Radio Konin, która to decyzja nabrała waloru ostateczności. Pomimo wydania decyzji, spółka kontynuowała w 2004 roku emisję programu z nadajnika znajdującego się w Koninie, co potwierdziła m. in. kontrola przeprowadzona przez pracowników Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

Nielegalna działalność polegająca na rozpowszechnianiu programu radiowego bez koncesji trwa nadal, o czym Krajowa Rada została poinformowana przez Radio Warta Sp. z o.o., nadawcę, który otrzymał koncesję na rozpowszechnianie programu radiowego ze stacji nadawczej, zlokalizowanej w Koninie. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w styczniu 2005 roku zawiadomiła prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 52 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, którego przesłanką jest rozpowszechnianie programu radiowego bez wymaganej prawem koncesji.

Wpływ orzecznictwa na działalność KRRiT – przykłady

3.30 Z dniem 1 stycznia 2004 roku weszła w życie ustawa z 30 sierpnia 2002 roku o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Ustawa była realizacją zasady, zapisanej w art. 176 ust. 1 Konstytucji, że postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne. Zasada ta, zgodnie z art. 236 (w odniesieniu do postępowań przed sądami administracyjnymi) miała być wprowadzona aktem powszechnie obowiązującym rangi ustawowej i miała być uchwalona przed upływem 5 lat od dnia wejścia w życie Konstytucji.

Ustawa ta wprowadziła bardzo istotną w stosunku do poprzednio obowiązujących przepisów, zasadę dwuinstancyjności postępowania przed sądami administracyjnymi. Jest to o tyle istotna kwestia, ponieważ w poprzednio obowiązującym stanie prawnym, wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego stawały się prawomocne z chwilą ich ogłoszenia (służył od nich nadzwyczajny środek odwoławczy w postaci rewizji nadzwyczajnej, podlegającej rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy, który mógł być zrealizowany tylko przez podmioty wymienione w ustawie o Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji lub jej Przewodniczący, pozbawiony był samodzielnego prawa skorzystania z tego nadzwyczajnego środka odwoławczego).

W chwili obecnej od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, każda strona postępowania ma prawo do złożenia skargi kasacyjnej. Prawomocne wyroki zapadłe od 1 kwietnia 2004 roku przedstawione zostały poniżej:

Wyrok w sprawie skargi spółki KKK FM S.A. z siedzibą we Wrocławiu

3.31 8 kwietnia 2004 roku zapadł wyrok ze skargi Spółki „KKK FM” S.A. z siedzibą we Wrocławiu na decyzję Przewodniczącego KRRiT z 8 października 2002 roku Nr DK-256/2002 w przedmiocie koncesji na rozpowszechnianie programu. W wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił uchwały KRRiT Nr 5/2002 z 10 stycznia 2002 roku w części obejmującej pkt III ppkt 1, 2 i 3, pkt IV oraz pkt VII i Nr 520/2002 z 17 września 2002 roku

w całości oraz uchylił zaskarżoną decyzję Przewodniczącego KRRiT Nr 256/2002 z 8 października 2002 roku oraz poprzedzającą ją decyzję z 25 stycznia 2002 roku Nr 093/P/2002-R w pkt III ppkt 1, 2 i 3, pkt IV oraz pkt VII. Skarżący zakwestionował w udzielonej koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o charakterze wyspecjalizowanym muzycznym pod nazwą „Radio KOLOR Wrocław 90,4 FM Złote Przeboje” zapisy, dotyczące spraw programowych i właścicielskich. W wyroku Sąd stwierdził, co następuje :

- W odniesieniu do warunków programowych koncesji (pkt III i IV) - przepisy ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji nie dają podstaw do rozróżnienia charakteru programu radiowego obejmowanego koncesją. Nie oznacza to oczywiście, zdaniem sądu, że wspomniana ustawa w rozdziale 3, regulującym programy radiowe i telewizyjne, nie rozróżnia charakteru utworów nadawanych w programie radiowym (utwory słowno-muzyczne i utwory muzyczne – art. 15 ust. 2 i 3), czy też mówi o programach tematycznych i specjalistycznych, a także o charakterze poszczególnych nadawców i ich programów (art. 15 b ust. 1 i 2). Tyle tylko, że te ostatnie powołane przepisy tj., art. 15b ust. 1 i 2 ustawy, zawierają jedynie delegacje dla Krajowej Rady do wydania rozporządzeń, w których może ona określić wymogi, dotyczące takich programów, a co za tym idzie – powinna je najpierw w tych rozporządzeniach zdefiniować. Ponieważ Krajowa Rada nie skorzystała z tych delegacji i nie wydała stosownych rozporządzeń, to tym samym pojęcia „programu tematycznego” i „programu specjalistycznego”, tak samo jak pojęcie „charakteru poszczególnych nadawców i ich programów”, pozostały, zdaniem sądu, puste, a powołane przepisy nie dają podstaw do ich samodzielnego stosowania, zwłaszcza przy wydawaniu decyzji koncesyjnych, w których użycie tych pojęć jest równoznaczne z określeniem charakteru i kształtu programu. Dystynkcje w tym zakresie, choć z użyciem nieco innych pojęć, wprowadzają natomiast przepisy rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych, wydanego na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy. Mianowicie w § 2 pkt 4 powołanego rozporządzenia, określającym co powinien zawierać wniosek o udzielenie koncesji, stwierdza się, że m.in. ma obejmować oznaczenie charakteru programu – jako uniwersalnego bądź wyspecjalizowanego – z określeniem specjalizacji. Pojęcia te, jak i dopuszczalne rodzaje specjalizacji, nie zostały jednak sprecyzowane w żadnym przepisie prawnym, a w praktyce KRRiT traktowane są jako pojęcia o oczywistym znaczeniu i treści. W konsekwencji na podstawie przeprowadzonej analizy uznać należy (zdaniem sądu), że w rozpatrywanej sprawie istnieje poważny rozdźwięk pomiędzy – zawartą w ustawie z 1992 roku regulacją dotyczącą kwestii programowych a dotyczącymi również tej kwestii przepisami rozporządzenia KRRiT z 2 czerwca 1993 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych; - między podstawami prawnymi decyzji, w tym również powołanym tam art. 37 ust. 1 – 3a ustawy z 1992 roku a treścią decyzji koncesyjnej; - wreszcie, między treścią ogłoszenia o możliwości uzyskania koncesji, wnioskiem o udzielenie koncesji i decyzją koncesyjną.
- W odniesieniu do braku podstaw prawnych dla określenia w decyzji koncesyjnej obowiązków akcjonariuszy (udziałowców) spółek kontrolujących koncesjonariusza, związanych z przekształceniami ich struktury kapitałowej oraz uprawnień do głosowania na Walnym Zgromadzeniu (pkt VII), sąd stwierdził, że kwestia ta była w całości przedmiotem wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 października 2002 roku sygn. Akt II S.A. 3200/01. W wyroku tym sąd stwierdził, że interpretując art. 37 ust. 2 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, można traktować ten przepis jedynie jako odesłanie organu koncesyjnego, mającego określić inne warunki

prowadzenia działalności, niezbędne dla realizacji przepisów ustawy, do konkretnych przepisów tej ustawy. Organ koncesyjny może zatem nałożyć na koncesjonariusza tylko takie obowiązki – warunki prowadzenia działalności, które wynikają z tej ustawy. Stanowisko to ma ogólniejsze, konstytucyjne uzasadnienie, wynikające z art. 22 Konstytucji RP, według którego ograniczenie działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Nie ulega więc wątpliwości, że ograniczenia działalności gospodarczej w zakresie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych w formie koncesji muszą mieć źródło w ustawie. Konstruowanie, zdaniem sądu, przez organ administracyjny ograniczeń i obowiązków, w szczególności w sferze konstytucyjnych praw i wolności, na podstawie przepisów określających zadania administracji należy uznać za naruszenie określonej w Konstytucji (art.7) i Kodeksie postępowania administracyjnego (art.6) zasady praworządności. Sąd nie dopatrył się również podstaw ustawowych dla rozstrzygnięć zawartych w pkt VII ppkt 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10 w zakresie, w jakim warunkują one dopuszczalność określonych w tych podpunktach działań i czynności do wyrażenia zgody przez KRRiT. Żaden przepis ustawy o radiofonii i telewizji, poza art. 40a ust. 1 (dającym zresztą kompetencje Przewodniczącemu KRRiT) nie pozwala Krajowej Radzie ingerować, w sposób określony w koncesji, w czynności dotyczące struktury kapitałowej spółki – koncesjonariusza. Takie kompetencje KRRiT nie mają również umocowania w innych przepisach rangi ustawowej. W opinii sądu w zaskarżonych decyzjach nie przedstawiono motywów uzasadniających żądanie udzielenia KRRiT informacji w zakresie określonym w pkt VII. koncesji. Zdaniem sądu wykraczają one poza granice zakreślone w art. 23 ustawy – Prawo działalności gospodarczej i art. 37 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji.

Wyrok w sprawie skarg spółki Team FM Sp. z o.o.

3.32 W dniach 11, 12 i 18 maja 2004 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargi spółki Team FM Spółka z o.o. w przedmiocie odmowy udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego. Skargi dotyczyły następujących decyzji:

- Nr DK – 111/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Nr 112/P/2002-R z 26 lutego 2002 roku, w której to decyzji udzielono koncesji spółce „Radio ESKA” S.A. i odmówiono skarżącej – Team FM udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o częstotliwości 104,9 MHz pod nazwą „Radio NOSTALGIA Wrocław”,
- Nr DK-108/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Przewodniczącego KRRiT z 18 lutego 2002 roku Nr 104/P/2002-R, w której udzielono koncesji spółce „Radio ESKA” S.A. i odmówiono skarżącej spółce TEAM FM udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o częstotliwości 93,0 MHz. (Radio NOSTALGIA Poznań),
- Nr DK-107/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Przewodniczącego KRRiT z 18 lutego 2002 roku Nr 103/P/2002-R, w której udzielono koncesji spółce „Radio ESKA” S.A. i odmówiono udzielenia koncesji skarżącej TEAM FM na rozpowszechniania programu radiowego o częstotliwości 102,0 MHz (Radio Nostalgia Leszno),
- Nr DK-104/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzją ta utrzymano w mocy decyzję Przewodniczącego KRRiT z 25 stycznia 2002 roku Nr 099/P/2002-R, w której udzielono koncesji spółce „Radio ESKA” S.A. i odmówiono udzielenia koncesji skarżącej TEAM FM na rozpowszechnianie programu radiowego o częstotliwości 103,3 MHz (Radio NOSTALGIA Kielce),

- Nr DK-103/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Nr Przewodniczącego KRRiT z 25 stycznia 2002 roku Nr 098/P/2002-R, w której udzielono koncesji „Radio ESKA” S.A. i odmówiono skarżącej TEAM FM udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego o częstotliwości 90,6 MHz (Radio NOSTALGIA Białystok),
- Nr DK-014/2002 z 25 stycznia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję NR 074/P/2002-R z 29 listopada 2001 roku, w której udzielono spółce Radio ESKA S.A. koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego w Łodzi i odmówiono skarżącej TEAM FM udzielenia koncesji,
- Nr DK-102/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Nr 097/P/2002-R z 25 stycznia 2002 roku, w której udzielono koncesji spółce Radio ESKA S.A. i odmówiono udzielenia koncesji spółce TEAM FM
- Nr DK 105/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Nr 100/P/2002-R z 25 stycznia 2002 roku, w której udzielono koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego spółce Radio ESKA S.A. i odmówiono skarżącej TEAM FM udzielenia koncesji. (Olsztyn 89,9 MHz),
- Nr DK 106/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Przewodniczącego KRRiT Nr 102/P/2002 z 18 lutego 2002 roku, w której udzielono koncesji na rozpowszechnianie programu spółce Radio ESKA S.A. i odmówiono skarżącej TEAM FM sp. z o.o. udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego (Zielona Góra 89,0MHz),
- Nr DK 109/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Nr 105/P/2002-R z 18 lutego 2002 roku, w której udzielono koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego spółce Radio ESKA S.A. i odmówiono skarżącej TEAM FM udzielenia koncesji (Piłą 105,6 MHz),
- Nr DK 110/2002 z 23 kwietnia 2002 roku. Decyzja ta utrzymywała w mocy decyzję Nr 106/P/2002-R z 19 lutego 2002 roku, w której udzielono koncesji spółce „Radio ESKA” S.A. i odmówiono skarżącej TEAM FM udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu (Gorzów Wielkopolski 93,8 MHz).

W uzasadnieniach do tych wyroków sąd stwierdził, że zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych wyjątkiem programów publicznej radiofonii i telewizji wymaga koncesji. Na podmiot ubiegający się o koncesję ustawa nakłada szereg obowiązków. Jednym z nich, na co wskazuje przepis art. 36 ust. 1 pkt 2 ustawy, jest dysponowanie przez ubiegającego się o koncesję środkami finansowymi, pozwalającymi sfinansować niezbędną infrastrukturę techniczną, za pośrednictwem której będzie nadawany program oraz finansować bieżącą działalność. Potencjalny nadawca powinien już we wniosku koncesyjnym wykazać, że dysponuje źródłami finansowania działalności objętej koncesją, o którą się ubiega. Mogą to być własne środki ubiegającego się o koncesję, albo też środki pochodzące od osób trzecich. W tym ostatnim przypadku zobowiązania osób trzecich do finansowania działalności koncesyjnej powinny być jednoznaczne i uwarunkowane tylko uzyskaniem koncesji. Organ bowiem musi ocenić, czy zgodnie z przedłożonymi mu materiałami finansowanie koncesjonowanej działalności jest zapewnione. Skarżący we wniosku koncesyjnym nie wykazał w sposób dostateczny posiadania wymaganych środków finansowych.

Wyrok w sprawie skargi spółki Telewizja Polsat S.A.

3.33 3 czerwca 2004 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny po rozpoznaniu sprawy ze skargi Telewizji POLSAT S.A. z przedmiocie odmowy udzielenia koncesji na

rozpowszechnianie programu telewizyjnego PLAYBOY POLSKA. W wyroku sąd uchylił zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję Przewodniczącego KRRiT z 20 lutego 2002 roku oraz uchylił uchwałę KRRiT Nr 81/2002 z 12 lutego 2002 roku oraz uchwałę KRRiT Nr 277/2002 z 7 maja 2002 roku.

W wyroku sąd stwierdził, co następuje: podstawą odmowy uwzględnienia wniosku Telewizji POLSAT S.A. było niespełnienie przez skarżącego wymagań określonych w § 3 pkt 12b rozporządzenia KRRiT z 2 czerwca 1993 roku poprzez niedołączenie informacji programowych w postaci przewidywanego tygodniowego programu ramowego w pierwszym roku nadawania z uwzględnieniem określonych powołanym przepisem elementów tego programu. Zdaniem sądu brak jest przepisów ustalających sposób, w jaki podana ma być tygodniowa ramówka programu, jak też choćby wzoru załącznika dla pkt C.3 do załącznika 2B, umożliwiającego wnioskodawcy identyfikację wymagań organu koncesyjnego w tym zakresie, pozostawia ubiegającemu się o koncesję wybór sposobu i formy, w jakim ta ramówka zostanie zgłoszona. Należy stwierdzić, że w przypadku braku wzornika ramówki programowej, organ koncesyjny nie uznając sposobu, w którym wnioskodawca przedstawia przewidywany program ramowy na deklarowany przez niego czas nadawania za wystarczający, zobowiązany jest do dokładnego, wyczerpującego poinformowania wnioskodawcy, jakie dodatkowe informacje są mu niezbędne dla dokonania zbadania zgłoszonego wniosku koncesyjnego pod kątem zagrożeń, o których stanowi ustawa. Stawiając wnioskodawcy wymagania przedstawienia bardziej konkretnej ramówki programu, organ koncesyjny wyszedł poza dyspozycję § 3 pkt 12 rozporządzenia, a nie informując w sposób wyczerpujący strony postępowania o okolicznościach faktycznych i prawnych mogących mieć wpływ na wynik sprawy, nie udzielając niezbędnych wyjaśnień i wskazówek, naruszył art. 9 kpa.

Wyrok w sprawie skargi spółki Radio SBB Rodło Sp. z o.o.

3.34 9 czerwca 2004 roku po rozpoznaniu sprawy ze skargi „Radio SBB Rodło” Spółka z o.o. w przedmiocie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego, Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił uchwały Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Nr 113/2002 z 28 lutego 2002 roku w części dotyczącej pkt VIII ust. 2, 3, 4, 5 i 8 oraz pkt XX oraz Nr 483/2002 z 22 sierpnia 2002 roku w części dotyczącej utrzymania w mocy w/w punktów uchwały Nr 113/2002 z 28 lutego 2002 roku oraz uchylił decyzję Przewodniczącego KRRiT Nr DK-237/2002 r., Nr 131/P/2002–R w pkt 2, 3, 4, 5 oraz pkt XX. W uzasadnieniu wyroku, sąd, stwierdził, co następuje : Ustawa o radiofonii i telewizji przewiduje określenie w koncesji warunków prowadzenia koncesjonowanej działalności. Według art. 37 ust. 2 tej ustawy koncesja może określać inne warunki prowadzenia działalności, niezbędne dla realizacji przepisów ustawy. Przepis ten nie jest zbyt precyzyjny. Niemniej jednak nie można go, zdaniem sądu, interpretować inaczej, jak odesłanie organu koncesyjnego, formułującego te warunki do konkretnych przepisów ustawy. Organ koncesyjny może zatem nałożyć na koncesjonariusza tylko takie obowiązki – warunki prowadzenia działalności, które wynikają z ustawy. W zaskarżonej decyzji z 13 września 2002 roku Przewodniczący KRRiT odnosząc się do zarzutu braku prawnego uzasadnienia określonych w pkt VIII i XX koncesji warunków prowadzenia działalności powołał się ogólnie na zadania nałożone na KRRiT, w szczególności na jej zadania określone w art. 6 ust. 1 ust. 2 pkt 4 oraz art. 38 pkt 2 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji. Brak dostatecznego prawnego uzasadnienia decyzji, niewyjaśnienie, które to z określonych w koncesji warunków prowadzenia działalności nadawczej znajdują podstawę w art. 6 ust. 1 ustawy, nie pozwala prześledzić i skontrolować wnioskowania organu, prowadzącego go do postawienia znaku równości pomiędzy nakładaniem na nadawcę ograniczeń prawnych w zakresie prowadzonej działalności, a dbałością o jego samodzielność oraz otwartość i pluralistyczny charakter radiofonii i telewizji. Z przepisów określających zadania organu administracji (art. 6 ust. 1 i 2 pkt 4) publicznej nie można wyprowadzić norm

kompetencyjnych. Przepisy „zadaniowe” nie są dostateczną i wystarczającą prawną podstawą do konstruowania przez organy administracyjne środków prawnych, umożliwiających im wykonanie zadań, w szczególności nie uzasadniają nakładanie obowiązków na podmioty usytuowane na zewnątrz administracji. Oznacza to, że KRRiT ma tylko takie kompetencje kontrolne, jakie wynikają z ustawy. Kompetencje kontrolne Przewodniczącego KRRiT wobec nadawców określa art. 10 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. WSA nie podziela również stanowiska organu koncesyjnego co do tego, że prawną podstawą nakładania obowiązków składających się na warunki prowadzenia działalności nadawczej mogą być przepisy typu sankcyjnego, określające przesłanki cofnięcia koncesji (art. 38). Oceniając poszczególne, określone w koncesji warunki prowadzenia działalności Sąd – nie dopatrywał się podstaw ustawowych – dla rozstrzygnięć zawartych w pkt VIII pkt 2, 3, 4, 5 i 8 oraz pkt XX w zakresie, w jakim warunkują one dopuszczalność określonych w tych „punktach” działań i czynności od wyrażenia zgody przez KRRiT. Żaden przepis ustawy o radiofonii i telewizji, poza art. 40a ust. 1 (dający zresztą kompetencje Przewodniczącemu KRRiT) nie pozwala KRRiT ingerować, w sposób określony w koncesji, w czynności dotyczące struktury kapitałowej spółki – koncesjonariusza. Takie kompetencje KRRiT nie mają również umocowania w innych przepisach rangi ustawowej.

Wyrok w sprawie skargi spółki Radio Mazowsze Sp. z o.o.

3.35 6 lipca 2004 roku zapadł wyrok ze skargi „Radio Mazowsze” w przedmiocie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego. Sąd stwierdził nieważność decyzji Przewodniczącego KRRiT Nr DK-216/2002 z 7 sierpnia 2002 roku oraz nieważność uchwały KRRiT Nr 452/2002 z 18 lipca 2002 roku. W wyroku sąd stwierdził, co następuje : Opierając się na treści protokołu z posiedzenia KRRiT, stwierdzono, że treść zaskarżonej uchwały koncesyjnej nie była w ogóle ponownie rozpatrywana, gdyż wynik głosowania przesądził o nieprzeprowadzaniu w ogóle takich rozważań. Należy więc uznać, że na posiedzeniu KRRiT nie doszło w ogóle do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy, zgodnie z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy i z dyspozycją art. 127 § 3 kpa. KRRiT zdecydowała tylko o „niewznawianiu postępowania”, które to określenie, choć nie spełnia elementarnych wymogów co do używania właściwej terminologii prawniczej, należy w świetle wynikających z protokołu faktów tłumaczyć, jako odmowę ponownego rozpatrywania zaskarżonych zapisów koncesji oraz zarzutów skarżącego, a więc odmowę merytorycznego rozpoznania wniosku. Takie postępowanie organu narusza zapis art. 127 § 3 kpa w sposób rażący i uzasadnia stwierdzenie nieważności podjętej uchwały KRRiT. W wyniku złożenia wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy obowiązkiem organu jest ponowne merytoryczne jej rozpoznanie oraz rozważenie wszystkich zarzutów zawartych we wniosku . Podjęta na podstawie nieważnej uchwały KRRiT decyzja Przewodniczącego KRRiT jest również dotknięta nieważnością.

Wyrok w sprawie skargi spółki Radio Na Fali Sp. z o.o.

3.36 19 października 2004 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny wydał wyrok ze skargi Radio Na Fali Sp. z o.o. w przedmiocie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego. Zakład Usługowo Handlowy „Uznam” Sp. z o.o. uzyskał koncesję Nr 140/P/2002-R z 16 października 2002 roku na rozpowszechnianie programu radiowego pod nazwą „Radio Na Fali 89,8 FM Złote Przeboje”. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy koncesjonariusz wniósł o uchylenie pkt III ppkt 1, 2, i 4 oraz pkt IV, uchylenie punktu VII ppkt 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 i 10 oraz o zmianę pkt XX. Po rozpoznaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Przewodniczący KRRiT w wykonaniu uchwały KRRiT Nr 196/2003 z 21 maja 2003 roku utrzymał w mocy uchwałę Nr 272/2002 z 7 maja 2002 roku oraz wydaną na jej podstawie decyzję Nr 140/P/2002-R z 16 października 2002 roku w części dotyczącej

zapisów programowych w pkt III, w brzmieniu ustalonym postanowieniem Nr 259/2002 z 18 listopada 2002 roku oraz pkt IV decyzji w części dotyczącej sposobu naliczenia i wysokości opłaty za udzielenie koncesji.

W wyroku sąd : uchylił zaskarżoną decyzję i uchwałę KRRiT Nr 196/2003 z 21 maja 2003 roku stanowiącą podstawę jej wydania oraz postanowienie Przewodniczącego KRRiT Nr DK-295/2002 z 18 listopada 2002 roku w sprawie sprostowania błędu pisarskiego. W uzasadnieniu sąd, stwierdził, co następuje: decyzja koncesyjna odmawia stronie udzielenia koncesji bądź udziela koncesji określając konkretne uprawnienia i obowiązki. Te uprawnienia i obowiązki stanowią część rozstrzygnięcia organu administracji, czyli są częścią decyzji administracyjnej, a decyzja administracyjna (w tym również jej część) może być uchylona lub zmieniona (art. 132, art. 138, art. 154, art. 155 kpa) albo można stwierdzić jej nieważność (art. 156 kpa) wyłącznie w trybie decyzji administracyjnej. Niedopuszczalne jest zatem prostowanie w trybie oczywistej omyłki decyzji administracyjnej, jeżeli w wyniku owego sprostowania następuje zmiana merytoryczna treści tej decyzji.

Wyrok w sprawie skargi spółki Radio Las Vegas Sp. z o.o.

3.37 3 listopada 2004 roku zapadł wyrok ze skargi Radio Las Vegas Sp. z o.o. w przedmiocie odmowy zmiany koncesji (odmowa zmiany koncesji 036/2003 r. w zakresie zmiany lokalizacji stacji nadawczej zlokalizowanej w Ciechocinku na stację nadawczą zlokalizowaną w Toruniu). Sąd stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji oraz poprzedzającej ją decyzji Przewodniczącego KRRiT z 2 kwietnia 2003 roku Nr DK-057/2003 oraz stwierdził nieważność uchwały KRRiT z 10 lipca 2003 roku Nr 300/2003 oraz poprzedzającej ją uchwały KRRiT z 13 lutego 2003 roku Nr 36/ 2003. W wyroku sąd stwierdził, co następuje : zaskarżona decyzja oraz poprzedzająca ją decyzja Przewodniczącego KRRiT z 2 kwietnia 2003 roku, a także uchwały KRRiT Nr 30/2003 i 36/2003 dotknięte są istotnymi wadami prawnymi – rażącego naruszenia prawa materialnego (156 § 1 pkt 2 kpa), skutkującymi stwierdzeniem ich nieważności w oparciu o art.. 145 § 1 pkt 2 p.p.s.a. Zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego decyzja pierwszoinstancyjna tj. decyzja Przewodniczącego KRRiT z 2 kwietnia 2003 roku Nr DK-057/2003 odmawiająca zmiany koncesji skarżącej, a wydana na podstawie Uchwały KRRiT z 13 lutego 2003 roku Nr 36/2003 o treści odmawiającej spółce „Radio Las Vegas” – skarżącej – dokonania zmiany koncesji Nr 036/P/2001-R z 14 sierpnia 2001 roku, została podjęta z rażącym naruszeniem prawa (art. 33 ust. 3 i art. 9 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji). Zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego powyższa uchwała KRRiT jest nieważna, ponieważ została wydana z rażącym naruszeniem przepisów art. 9 ust. 2 omawianej ustawy. W myśl przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji Krajowa Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów ustawowej liczby członków. Z przepisu tego jednoznacznie wynika, że dla podjęcia wiążącej uchwały przez Krajową Radę wymagane jest przez ustawę opowiedzenie się za uchwałą co najmniej 5 członków Krajowej Rady. Dotyczy to zarówno uchwały o zmianie koncesji jak również odmowy zmiany koncesji. O większości bezwzględnej można mówić tylko wtedy, gdy liczba oddanych głosów jest przynajmniej o jeden głos większa od sumy pozostałych ważnie oddanych głosów, a więc głosów oddanych przeciw i głosów osób, które wstrzymały się od głosowania. W związku z tym, że uchwała Nr 36/2003 została podjęta z rażącym naruszeniem prawa, to również decyzja Przewodniczącego KRRiT, podjęta w wykonaniu tej uchwały, w sposób rażący narusza przepisy prawa tj. art. 9 ust. 2 i 33 ust. 3 ustawy. Skoro zatem decyzja pierwszoinstancyjna Przewodniczącego KRRiT odmawiająca zmiany koncesji skarżącej Radio Las Vegas Sp. z o.o. dotknięta była wadą nieważności, gdyż została wydana na podstawie nieważnej uchwały KRRiT z naruszeniem przepisów art. 33 ust. 3 i art. 9 ustawy, to zaskarżona decyzja utrzymująca w mocy decyzję pierwszoinstancyjną podziela konsekwentnie nieważność, gdyż utrzymywała w mocy decyzję dotkniętą nieważnością.

Skargi kasacyjne złożone przez Przewodniczącego KRRiT lub strony postępowania

3.38 W okresie sprawozdawczym zostały złożone przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji lub strony postępowania sądowego następujące skargi kasacyjne:

- skarga kasacyjna Przewodniczącego KRRiT od wyroku WSA z 7 lipca 2004 roku w sprawie ze skargi spółki WA-MA sp. z o. o. z siedzibą w Olsztynie (II SA 1143/03);
- skarga kasacyjna Przewodniczącego KRRiT od wyroku NSA z 4 grudnia 2003 roku w sprawie ze skargi Fundacja Rozwój Kultury Ziemi Gdowskiej (sygn. akt II SA 3752/02), skarga kasacyjna złożona 25 marca 2004 roku, wycofana 16 lipca 2004 roku. Postępowanie zostało umorzone postanowieniem NSA z 6 sierpnia 2004 roku (sygn. akt GSK 457/04);
- skarga kasacyjna spółki BIS-Media sp. z o. o. z siedzibą w Lublinie od wyroku WSA z 24 lutego 2004 roku w sprawie o sygn. akt 6 II SA 2753/02. Wyrokiem z 21 września 2004 roku NSA uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania WSA w Warszawie
- skarga kasacyjna Józefa Jasińskiego na postanowienie WSA z 29 kwietnia 2004 roku w przedmiocie odrzucenia skargi, skarga kasacyjna została odrzucona przez WSA postanowieniem z 5 lipca 2004 roku;
- skarga kasacyjna spółki International Communication sp. z o. o. od wyroku WSA z 13 października 2004 roku w sprawie sygn. akt 6 II SA 3158/03 ze skargi spółki Włodek III sp. z o. o.;
- skarga kasacyjna Jerzego Górskiego na postanowienie WSA z 9 września 2004 roku w sprawie odrzucenia skargi na decyzję Przewodniczącego KRRiT nr 173/P/2004-R z 1 kwietnia 2004 roku (sygn. akt VI SA/Wa 1373/04);
- skarga kasacyjna Jerzego Górskiego na postanowienie WSA z 20 września 2004 roku (sygn. akt VI SA/Wa 1491/04) w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji Przewodniczącego KRRiT z 1 kwietnia 2004 roku;
- skarga kasacyjna Przewodniczącego KRRiT od wyroku WSA z 1 września 2004 roku, sygn. akt VI SA/Wa 1116/04 (w tej sprawie kasację wniosła również spółka TVP S.A.);
- skarga kasacyjna spółki TEAM Sp. z o. o. od wyroku WSA z 12 maja 2004 roku o sygn. akt 6 II SA 1844/02, skarżący wycofał skargę. Postanowieniem z 18 stycznia 2005 roku Naczelny Sąd Administracyjny umorzył postępowanie (GSK 1169/04);
- skarga kasacyjna spółki TEAM sp. z o. o. od wyroku WSA z 18 maja 2004 roku w sprawie o sygn. akt 6 II SA 1830/02, skarżący wycofał skargę. Postanowieniem z 18 stycznia 2005 roku Naczelny Sąd Administracyjny umorzył postępowanie (GSK 1168/04);
- skarga kasacyjna spółki TEAM sp. z o. o. od wyroku WSA z 24 maja 2004 roku w sprawie o sygn. akt 6 II SA 1780/02, skarżący wycofał skargę. Postanowieniem z 18 stycznia 2005 roku Naczelny Sąd Administracyjny umorzył postępowanie (GSK 1062/04);
- skarga kasacyjna spółki TEAM sp. z o. o. od wyroku WSA z 18 maja 2004 roku w sprawie o sygn. akt VI SA 1845/02. Skarżący wycofał skargę. Postanowieniem z 18 stycznia 2005 roku NSA umorzyło postępowanie (GSK 1266/04)

- skarga kasacyjna spółki TEAM sp. z o. o. od wyroku WSA z 18 maja 2004 roku w sprawie o sygn. akt VI SA 1848/02. Postanowieniem z 18 stycznia 2005 roku NSA umorzył postępowanie (GSK 1167/04);
- skarga kasacyjna spółki TEAM sp. z o. o. od wyroku WSA z 18 maja 2004 roku w sprawie o sygn. akt 6 II SA 1842/02. Postanowieniem z 18 stycznia 2005 roku NSA umorzył postępowanie (GSK 1166/04);
- skarga kasacyjna spółki TEAM sp. z o. o. od wyroku WSA z 18 maja 2004 roku o sygn. akt 1843/02. Postanowieniem z 18 stycznia 2005 roku NSA umorzył postępowanie (GSK 1170/04);
- skarga kasacyjna Przewodniczącego KRRiT od wyroku NSA z 9 grudnia 2003 roku w sprawie ze skargi spółki Radio Wawel sp. z o. o. II SA 269/01. Wyrokiem z 28 września 2004 roku, sygn. akt GSK 550/04, NSA oddalił skargę kasacyjną;
- skarga kasacyjna Przewodniczącego KRRiT od wyroku NSA z 24 lipca 2004 roku w sprawie o sygn. akt II SA 793/01, Indigo sp. z o. o. złożyła pismo o wycofaniu swojej skargi w sprawie II SA 793/01. (GSK 551/04);
- skarga kasacyjna Przewodniczącego KRRiT od wyroku WSA z 29 grudnia 2004 roku (sygn. VI SA/Wa 46/04) w sprawie ze skargi Radio Muzyka Fakty sp. o.o. na decyzję Przewodniczącego KRRiT Nr DK 304/2003, w której sąd uchylił niektóre zapisy koncesji, określające warunki nadawania programu. Biorąc pod uwagę fakt, że Przewodniczący po uzgodnieniu z KRRiT złożył 3 marca 2005 roku skargę kasacyjną w związku z wyrokiem WSA z 27 grudnia 2004 roku (VI SA/Wa 46/04).

Skarga kasacyjna Przewodniczącego KRRiT w sprawie wyroku ze skargi Radio Muzyka Fakty sp. o.o.

3.39 Sprawa ta nie jest jeszcze ostatecznie zakończona, a jako mająca istotne znaczenie dla praktyki KRRiT konieczne stało się zaskarżenie w formie skargi kasacyjnej. KRRiT stoi na stanowisku, iż dotychczasowe przepisy ustawy o radiofonii i telewizji choć niedoskonałe i wymagające nowelizacji dla jasnych reguł rynkowych i ochrony interesu publicznego w radiofonii i telewizji dają podstawę do regulacji w treści koncesji warunków, polegających na określeniu struktury własnościowej nadawcy (koncesjonariusza) obowiązku informacyjnego w zakresie zmian kapitałowych spółki nadawcy nabywania prawa do środków masowego przekazu, a także informacji o operatorze telekomunikacyjnym z którego urządzeń korzysta koncesjonowany nadawca, a także wskazania ustaw których szczególnego przestrzegania oczekuje KRRiT przy wykonywaniu koncesji. Wyrok WSA jest konsekwencją wcześniejszego wyroku NSA z 24 października 2002 roku (sygnatura II SA 3200/01) który wyraził ocenę prawną wskazującą na potrzebę pełnego przywołania podstaw ustawowych dla dodatkowych warunków koncesji i pogłębienia uzasadnienia, a także podniósł iż wprowadzanie warunku koncesji, polegającego na konieczności uzyskania zgody KRRiT na nabycie udziałów przez osobę trzecią, nie będącą pierwotnym udziałowcem koncesjonariusza. Ten ostatni aspekt na skutek orzeczenia NSA z 24 października 2002 roku KRRiT uwzględniła zmieniając warunek koncesji z obowiązku uzyskania zgody na obowiązek informacyjny w zakresie zmian udziałowych. Pozostały warunków koncesyjnych KRRiT nie zmieniła, lecz zgodnie z oceną prawną NSA dodatkowo uzasadniła przywołując istniejące jej zdaniem podstawy prawne. Jednakże WSA zarzucił nieprawidłowe wykonanie wcześniejszego orzeczenia NSA z 24 października 2002 roku. Równocześnie stwierdza, iż nie można odmówić KRRiT prawa do zmiany polityki w zakresie tworzenia ładu medialnego, a szczególnie w sytuacji gdy pierwotne koncesje wygasły, a warunki rynkowe lub interes publiczny w radiofonii i telewizji się zmieniły. KRRiT w skardze kasacyjnej od wyroku WSA

podniosła, iż WSA w całości pominął jako podstawę prawną swojego rozstrzygnięcia przepisy art. 2, 5, 6, 7, 14, 20, 32, 54, 213 Konstytucji, które stanowią fundamenty koncesyjnego ustroju mediów. Nie do pogodzenia jest koncepcja wolności prasy w dziedzinie mediów elektronicznych bez odpowiedzialności za zrównoważony rozwój obywateli i społeczeństwa w ramach dialogu solidarności i współpracy partnerów społecznych. Źródłem wolności prasy i jej celem jest godność ludzka. Na straży tak wyznaczonego w Konstytucji ustroju mediów postawiono KRRiT. W tych warunkach KRRiT dostrzegając niejasności legislacyjne stara się stosować prawo istniejące i określać warunki koncesyjne w stopniu możliwie najpełniej gwarantującym ład medialny dla dobra wszystkich uczestników rynku mediów, a nie tylko interesu prywatnego jednego z nadawców.

Koncesja na rozpowszechnianie programu jest indywidualnym aktem administracyjnym o charakterze czasowym (okresowym), z chwilą upływu terminu na który została przyznana, uprawnienia z niej wynikające w całości wygasają, co koncesjonariusz jest zobowiązany kalkulować jako ryzyko inwestycyjne. Ustawa o radiofonii i telewizji nie przewiduje prawa do tzw. rekoncesji, a tym bardziej obowiązku organu do przyznawania uprawnień koncesyjnych w kształcie pierwotnym.

W poprzednim orzeczeniu NSA, a także w orzeczeniu WSA z 27 grudnia 2004 roku, sądy pominęły w całości ustalenia KRRiT zawarte w pierwotnej decyzji koncesyjnej z 1994 roku, gdzie prawo do rozszczepienia reklam zostało przyznane na czas ograniczony – pierwszych 3 lat trwania koncesji oraz tego, że po upływie tego okresu KRRiT na wniosek spółki Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o., wprowadziła w stosunku do kolejnych 4 lat ograniczenie tego prawa przez zobowiązanie do rozpowszechniania reklam w pasmach lokalnych z co najmniej trzech nadajników jednocześnie. Prawo to zostało przyznane do upływu ważności koncesji i przy jednoczesnej odmowie innym nadawcom wprowadzenia prawa do rozszczepień do ich koncesji. Uwzględniono w ten sposób z jednej strony interes ekonomiczny spółki Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. związany z potrzebą amortyzacji inwestycji w tworzenie pasm lokalnych, a z drugiej strony interes publiczny polegający na tworzeniu równych warunków dla wszystkich uczestników rynku radiofonii.

Ani NSA ani WSA, które nie dostrzegają bezwzględnie obowiązującego zapisu art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, dotyczącego 15 % limitu reklam w programie i limitu 12 minut na godzinę programu, nie mogą zmuszać KRRiT do wydania w wyniku tych orzeczeń działań naruszających ten przepis, a tym w istocie byłoby utrzymanie dopuszczalności rozszczepień w pasmach lokalnych z prawem do umieszczania w nich reklamy. Ustawowy limit minutowy czasu reklam w całości programu RMF FM zostałby przekroczony, co powodowałoby niedopuszczalne uprzywilejowanie tego podmiotu wobec innych uczestników rynku.

KRRiT dostrzegłszy już ten problem w 1999 roku, przy okazji wniosku spółki Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. o przedłużenie 3 letniego okresu warunkowej zgody na reklamy w pasmach lokalnych, wyraźnie ograniczyła to prawo do trzech nadajników jednocześnie przychylając się do postulatu spółki Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. jedynie, ze względu na sygnalizowaną przez nadawcę potrzebę zbilansowania poczynionych wcześniej inwestycji w budowanie stacji o zasięgu ogólnopolskim.

Nie można zapominać również o tym, że przyznanie prawa do rozszczepień pasm lokalnych z dodatkowym (wykraczającym ponad limit określony w ustawie) pasmem reklam, zbliża takie rozwiązanie do sytuacji istnienia wielu programów, a w takim przypadku niezbędne byłoby uzyskanie niezależnych koncesji na rozpowszechnianie każdego z tych programów tak, aby czas emisji reklam mieścił się w ustawowym limicie. Nadto, istotne jest, iż za koncesję pobiera się opłatę, a to oznaczałoby potrzebę ustalenia osobnej opłaty koncesyjnej dla każdego z programów (pasm) lokalnych rozpowszechniającego reklamy. Jakkolwiek w początkowej fazie rozwoju rynku radiowego wprowadzenie dodatkowych pasm

lokalnych programu i reklamy lokalnej, w programie ogólnopolskim było uzasadnione potrzebą rozwoju stacji ogólnopolskiej, tak już w sytuacji istnienia na rynku wielu podmiotów ich interesy winny być zrównoważone. Było to konieczne ze względu na potrzebę urzeczywistnienia interesu publicznego w radiofonii.

W tych warunkach nie może być mowy o wyrządzeniu szkody spółce Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. i narażeniu Skarbu Państwa na niepotrzebne procesy sądowe przed sądami administracyjnymi i cywilnymi. Zdaniem KRRiT sprawa zakazu rozszczępień reklamy w lokalnych pasmach programu ogólnopolskiego ma kapitalne znaczenie dla równowagi rynku radiowego oraz dla dostępu nadawców lokalnych do rynku reklamy lokalnej, w sytuacji gdy nie mogą oni przecież konkurować na rynku reklamy ogólnopolskiej, gdyż nie posiadają praw do rozpowszechniania programu o zasięgu ogólnopolskim. KRRiT stoi na stanowisku, iż NSA i WSA nie dostrzegają istoty programu jako jednolitego zestawu audycji, o jednolitej strukturze w ramach całości koncesji i nie chodzi tu o ramówkę lecz o podstawowe elementy struktury programowej istotne z punktu widzenia ładu medialnego. Umieszczanie dodatkowych pasm reklamowych w lokalnych pasmach programowych musi być traktowane jako niewypełnienie art. 4 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji. Rozpowszechniane są w nich bowiem w danym czasie ogólnym różne treści reklamowe, adresowane do różnych rynków lokalnych.

W tych warunkach wytoczenie przez spółkę Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. powództwa przeciwko Przewodniczącemu KRRiT o naruszenie dóbr osobistych i zapłatę zadośćuczynienia i odszkodowania na łączną kwotę 17.049.573 zł. jest bezzasadne w całości. Zarzut RMF FM sprowadza się do naruszenia swobody gospodarczej podmiotu gospodarczego, jako rodzaju dobra osobistego osoby prawnej, przez wprowadzanie zakazu rozszczępień programu, jednocześnie podnosząc, iż poprzez wprowadzenie tego zakazu koncesjonariusz utracił hipotetyczne korzyści z tytułu przychodu z reklamy w ramach lokalnych pasm programowych. Już sama treść pierwotnej koncesji oraz przedłużenie w ograniczonej formie, prawa do rozszczępień programu, do czasu wygaśnięcia koncesji wskazuje, iż KRRiT wręcz przeciwnie, wspierała rozwój tego koncesjonariusza, kierując się potrzebą powstania i rozwoju radiofonii komercyjnej jako równowagi dla mediów publicznych. Koncesja ta była jednak prawem czasowym i uwarunkowanym ogólną sytuacją na rynku radiofonii. KRRiT nie przyznając prawa do rozszczępień RMF FM w nowej koncesji nie mogła pominąć słusznego interesu innych nadawców, szczególnie lokalnych, a także równowagi rynku nadawców o zasięgu ogólnopolskim jak np. Radia ZET, któremu odmówiono prawa do rozszczępień w kształcie uwzględniającym prawo do dodatkowego pasma reklamowego w pasmach programu lokalnego. W tych warunkach, nie ma także żadnego związku przyczynowego w ewentualnym utraceniu przez nadawcę korzyści gdyż przed przyznaniem koncesji nie mogła istnieć żadna pewność w jej udzieleniu spółce Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o., gdyż pierwotna koncesja w całości wygasła, a w postępowaniu koncesyjnym uczestniczyli także inni zainteresowani.

KRRiT także w żadnym miejscu i czasie nie przyrzekała wnioskodawcom, że koncesja będzie posiadała taki sam kształt jak pierwotna. Przeciwnie, należało się spodziewać, iż odmówienie prawa do rozszczępień programów Radio ZET, WAWA, i TOK FM w 1999 roku, jest zwiastunem kształtu przyszłej koncesji na rozpowszechnianie programu o zasięgu ogólnopolskim nie zawierającej prawa do rozszczępień programu i reklamy. Spółka Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. wobec tego nie miał prawa oczekiwać przyszłych korzyści z reklamy lokalnej. Sprawa jednak zawisła przed sądem cywilnym i jeszcze nie została rozstrzygnięta.

3.40 W odniesieniu do zapadłych prawomocnych wyroków, stwierdzić należy, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji bardzo dokładnie analizuje przesłane przez sądy administracyjne orzeczenia (wyroki, postanowienia). Orzeczenia te omawiane są podczas posiedzeń Krajowej

Rady Radiofonii i Telewizji, podczas których przyjmowane są decyzje w jaki sposób wyrok będzie zastosowany lub czy składana będzie od orzeczenia skarga kasacyjna. Szczegółowa analiza wskazała na fakt, że różnie są interpretowane przez składy orzekające przepisy ustawy i co za tym idzie warunki zawarte w decyzjach. W związku z tym Przewodnicząca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w piśmie z 6 lipca 2004 roku wystąpiła do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego – prof. Janusza Trzcńskiego o wyjaśnienie rozbieżności w orzecznictwie. Najlepszym przykładem są wyroki ze skarg spółek: KKK FM S.A. oraz SBB Rodło sp. z o.o. W wyroku ze skargi KKK FM S.A. skład orzekający uchyła w całości tzw. przepisy właścicielskie. W wyroku ze skargi SBB Rodło Sp. z o.o., inny już skład sędziowski, uchyła tylko niektóre z nich. Przy czym oba składy powołują się praktycznie na te same argumenty (a mianowicie art. 22 Konstytucji i przepisy ustawy o działalności gospodarczej).

Trudno jest również wykonywać wyroki sądowe, bowiem postanowienia zawarte w sentencji wyroku i w jego uzasadnienie różnią się. I tak np. w przypadku skargi SBB Rodło Sp. z o.o., sąd w sentencji wyroku w pkt 1 uchyła w uchwale KRRiT w pkt VIII ust. 2, 3, 4, 5, i 8, a w pkt 2 sentencji uchyła w decyzji w pkt VIII pkt 2, 3, 4, 5; w treści uzasadnienia natomiast (str. 13 i 14 wyroku) mówi o uchyleniu w uchwale i decyzji w pkt VIII 2, 3, 4, 5, i 6. W takim stanie prawnym Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji występuje o sprostowanie wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 9 czerwca 2004 roku (sygn. akt 6 II S.A. 3543/02). Postanowieniem z 17 sierpnia 2004 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny postanawia sprostować wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 9 czerwca 2004 roku, ale tylko w zakresie pkt 2 (czyli sentencji wyroku dotyczącej uchylenia w części pkt VIII w decyzji koncesyjnej) Sąd nie odnosi się w ogóle do treści uzasadnienia i nie dokonuje jego sprostowania, czyli uchyła w pkt VIII ppkt 2, 3, 4, 5, i 8, a w uzasadnieniu przedstawia argumenty za uchyleniem - na niektórych stronach pkt VIII ppkt 2, 3, 4, 5, i 8, a na niektórych pkt VIII ppkt 2, 3, 4, 5 i 6.

Inną kwestią, która wielokrotnie była podnoszona przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji jest sprawa związana z nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji. Obecnie obowiązujący stan prawny nie daje tak naprawdę możliwości prawidłowej kontroli rynku medialnego w Polsce, co jest jednym z podstawowych obowiązków Krajowej Rady oraz nakładania przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji konkretnych obowiązków programowych i właścicielskich. W chwili obecnej trwają prace nad wypracowaniem przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, takich warunków i obowiązków w zakresie spraw właścicielskich i programowych, które zgodne będą z obowiązującym stanem prawnym (w tym w szczególności z wyrokami sądowymi, przepisami ustawy o radiofonii i telewizji, Konstytucji oraz innymi przepisami ustawowymi). Na umocowanie prawne nowych rozwiązań wpływ ma przede wszystkim zmiana ustawy o radiofonii i telewizji, która weszła w życie w sierpniu 2004 roku (zmiany te wprowadzone zostały ustawą przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej).

Istotną kwestią, która szczegółowo omawiana była w wielu wyrokach sądowych jest sprawa związana z niezgodnością rozporządzeń Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w szczególności rozporządzenia z 2 czerwca 2004 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych z art. 92 ust. 1 Konstytucji (z zastrzeżeniem, że Trybunał Konstytucyjny nigdy nie wypowiedział się co do tej kwestii).

Przy omawianiu tego problemu należy podnieść również to, że orzeczenia sądowe odnoszą się do tego zagadnienia bardzo różnie. I tak w wyroku ze skargi KKK FM S.A. stwierdza się na stronie 16, że rozporządzenie to nie jest zgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji, nie mniej jednak sąd w dalszej części uzasadnienia stwierdza: „... W rezultacie spośród kilkunastu wymagań dotyczących programu, zawartych w powołanym rozporządzeniu, tak w § 2, dotyczącym zawartości wniosku (pkt 4,5,9,10), jak i w §3 wymieniającym załączniki, które powinny być dołączone do wniosku (pkt 12 lit a,b,c,d,e,f,g,h,i) właściwie tylko jeden

punkt (§ 3 pkt 12 lit g) jest zgodny z wymaganiami określonymi w ustawie z 1992 roku – str. 17”. W wyroku ze skargi Telewizji Polsat S.A. sąd w uzasadnieniu w ogóle nie odnosi się do zgodności omawianego rozporządzenia z przepisami konstytucyjnymi, dokonuje dogłębnej jego analizy, na korzyść skarżącego i stwierdza, że: „Należy stwierdzić, że w przypadku braku wzornika ramówki programowej, organ koncesyjny nie uznając sposobu, w którym wnioskodawca przedstawia przewidywany program ramowy na deklarowany przez niego czas nadawania za wystarczający, zobowiązany jest do dokładnego, wyczerpującego poinformowania wnioskodawcy, jakie dodatkowe informacje są mu niezbędne dla dokonania zbadania zgłoszonego wniosku koncesyjnego pod kątem zagrożeń, o których stanowi ustawa.”.

Inne stanowisko zawarł sąd w nieprawomocnym jeszcze orzeczeniu ze skargi RMF FM sp. z o.o. W uzasadnieniu czytamy: „§ 3 rozporządzenia KRRiT z 2 czerwca 1992 roku w sprawie zawartości wniosku oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych (Dz.U. Nr 52, poz. 244 z późn. zm.) – pomijając fakt, że stanowiący podstawę jego wydania art. 37 ust. 4 ustawy oraz całe rozporządzenie nie są zgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP – nie może stanowić wystarczającej podstawy do określenia zakresu informacji żądanych w związku z ubieganiem się o koncesję...”. Taka forma uzasadnienia skutkuje tym, iż KRRiT zostaje pozbawiona choćby szczątkowych podstaw prawnych do zastosowania art. 36 ust. 1 będącego podstawowym narzędziem oceny wniosku koncesyjnego w kontekście możliwości uzyskania koncesji zgodnie z ogłoszeniem Przewodniczącego KRRiT. W postępowaniu o udzieleniu koncesji ocenia się bowiem: stopień zgodności zamierzonej działalności programowej z zadaniami, określonymi w art. 1 ust. 1 ustawy, z uwzględnieniem stopnia realizacji tych zadań przez innych nadawców działających na obszarze objętym koncesją, możliwości dokonania przez wnioskodawcę koniecznych inwestycji i finansowania programu, przewidywany udział w programie audycji wytworzonych przez nadawcę lub na jego zamówienie albo we współdziałaniu z innymi nadawcami, przewidywany udział audycji, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 3, w programie telewizyjnym albo utworów, o których mowa w art. 15 ust. 2, w programie radiowym lub telewizyjnym.

W powyższym zakresie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie posiada żadnego instrumentu prawnego, który spowodowałby sanację obowiązującego stanu prawnego. Delegacja ustawowa z art. 37 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji ma charakter obligatoryjny i Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest zobowiązana do wydania rozporządzenia. Delegacja ustawowa z tego artykułu nie zawiera wytycznych, jakie wymagane są przez art. 92 ust. 1 Konstytucji, gdyż została ustanowiona jeszcze za czasów tzw. „Małej Konstytucji”. W aktualnym stanie prawnym przy braku inicjatywy ustawodawczej po stronie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, należy stwierdzić, że wydanie nowych rozporządzeń, jak to w niektórych wyrokach podkreśla Wojewódzki Sąd Administracyjny, nie będzie skutkowało zgodnością ich z brzmieniem art. 92 ust. 1 Konstytucji. Jednocześnie nakaz stania na straży interesu publicznego w radiofonii i telewizji z art. 213 Konstytucji obliguje Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do takiej polityki regulacyjnej, która możliwie najpełniej gwarantowałaby urzeczywistnienie ładu medialnego. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na potrzebę nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności przepisów ustawy o radiofonii i telewizji z Konstytucją RP

3.41 Trybunał Konstytucyjny 9 września 2004 roku rozpoznał wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o zbadanie zgodności:

- art. 6 ust. 2 pkt 6 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji w zakresie, w jakim upoważnia Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do określenia opłat abonamentowych z art. 213 ust. 1 i art. 217 Konstytucji,
- art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji z art. 92 ust. 1, art. 213 ust. 1 oraz art. 217 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny orzekł następujący sposób:

- art. 6 ust. 2 pkt 6 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji w zakresie, w jakim ustanawia kompetencję Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do określania opłat abonamentowych, jest niezgodny z art. 217 oraz jest z art. 213 ust. 1 Konstytucji;
- art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji jest niezgodny z art. 92 ust. 1 i art. 217 oraz jest zgodny z art. 213 ust. 1 Konstytucji;
- przepisy ustawy o radiofonii i telewizji wskazane w części I wyroku tracą moc obowiązującą z dniem 30 września 2005 rok;
- opłaty pobierane na podstawie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji wskazanych w części I wyroku nie podlegają zwrotowi.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 9 września 2004 roku orzekł w sposób mieszany, uznając zaskarżone przez Rzecznika Praw Obywatelskich przepisy ustawy o radiofonii i telewizji w części za zgodne z Konstytucją, a w części za niezgodne z Konstytucją. Zakwestionowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich przepisy art. 6 ust. 2 pkt 6) oraz art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji zostały uznane za niezgodne z art. 217 Konstytucji oraz art. 92 ust. 1 Konstytucji, lecz za zgodne z art. 213 Konstytucji.

Jest to konsekwencją uznania przez Trybunał Konstytucyjny, iż opłata abonamentowa jest daniną publiczną, która jak każda danina, winna być wyczerpująca określona w akcie rangi ustawowej, z uwagi na zasadę ochrony interesów fiskalnych obywateli, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów z art. 217 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że elementy konstytucyjne daniny publicznej nie mogą być określone w akcie wykonawczym do ustawy – rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż zakwestionowane przepisy są jednak zgodne z art. 213 Konstytucji co oznacza, iż opłata abonamentowa została uznana jako fundament finansowy ustroju radiofonii i telewizji, podlegający kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, która na podstawie art. 213 ust. 1 Konstytucji ma prawo wydawać w zakresie opłaty abonamentowej rozporządzenia, określające wysokość stawki, sposób poboru, kontroli wydatkowania itp.

Trybunał Konstytucyjny przesądził w orzeczeniu, że opłata abonamentowa jest świadczeniem publicznym, będącym daniną publiczną o charakterze powszechnym, bezzwrotnym, pozabudżetowym i celowym, inną niż podatek. Opłata abonamentowa jest niezależna od budżetu państwa i nie podlega corocznej dyskusji w ramach polityki budżetowej państwa, a jest trwale ustalona w ustawie o radiofonii i telewizji jako fundament finansowy publicznej radiofonii i telewizji i realizowanej przez nią misji publicznej.

Podkreślenie w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, iż opłata abonamentowa jest świadczeniem celowym, wskazuje na powiązanie jej z misją publiczną realizowaną przez nadawców publicznych, która została uznana jako wartość kulturotwórcza społeczeństwa oraz warunek niezależności przekazu medialnego od centrum władzy, co stanowi fundament demokratycznego państwa. W ten sposób Trybunał Konstytucyjny związał wyraźnie opłatę abonamentową z celem misji, a nie jedynie zapewnieniem źródła finansowego utrzymania jednostek publicznej radiofonii i telewizji.

W orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego powołał się na dorobek UE i dokumenty Komisji Europejskiej, podkreślające fundamentalną rolę opłaty abonamentowej, jako gwaranta niezależności mediów.

Z orzeczenia wynika, iż Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest organem wyłącznie uprawnionym w zakresie radiofonii i telewizji, upoważnionym nadto do roli normodawcy na podstawie art. 213 Konstytucji. Oznacza to, iż przesądza, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie jest organem wyłącznie kontrolnym, jak zarzucał Rzecznik Praw Obywatelskich, ale stanowiącym prawo o randze podstawowej zgodne z kompetencjami wyznaczonymi wprost w art. 213 w Konstytucji lub na podstawie wyraźnych delegacji ustawowych z art. 92 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że wszystkie istotne elementy stosunku daninowego powinny być uregulowane bezpośrednio w ustawie, zaś do unormowania w drodze rozporządzenia mogą zostać przekazane tylko te sprawy, które nie mają istotnego znaczenia dla konstrukcji danej daniny. Podstawowe akty prawne mogą zawierać jedynie takie uregulowania, które stanowią „dopełnienie regulacji, zastrzeżonej do materii ustawowej pod warunkiem, że spełniają wymagania, określone w art. 92 ust. 1 Konstytucji”.

Uznanie, że danina nazywana w ustawie opłatą abonamentową może stanowić dochód celowy pozabudżetowy pozwala stwierdzić, iż różni się ona na tyle od podatków, że możliwe jest powierzenie w drodze delegacji ustawowej szerszej materii dla rozporządzeń wykonawczych Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, niż to wynikałoby z brzmienia art. 217 nie nawiązującego do art. 213 Konstytucji. Działają jednak podstawowe wymagania określone w art. 217 w związku z art. 92 ust. 1 Konstytucji. W przekonaniu Trybunału Konstytucyjnego opłata abonamentowa nie jest opłatą w klasycznej postaci, lecz ma charakter daniny publicznej związanej z możliwością korzystania z publicznego radia i telewizji. Stanowi dochód celowy pozabudżetowy o charakterze publicznym przeznaczonym na finansowanie misji publicznego radia i telewizji. Stąd opłata abonamentowa podlega wymogom art. 217 Konstytucji, który jest modyfikowany w tym przypadku treścią art. 213 Konstytucji ustanawiającego władztwo KRRiT w zakresie opłat abonamentowych.

W związku z powyższym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego w chwili obecnej trwają prace nad nową regulacją, zgodnie z wyrokiem rangi ustawowej w zakresie opłat abonamentowych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji bierze czynny udział w tych pracach.

IV. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI JAKO ORGAN KONCESYJNY

A. RADIO

Wprowadzenie

4.1 W radiofonii proces odtwarzania rynku, zapoczątkowany w 2000 roku, powoli dobiega końca. Stworzenie dotychczasowym nadawcom możliwości przystąpienia do procesu ponownego udzielenia koncesji wymagało publicznego ogłoszenia częstotliwości, na których programy te były nadawane. Otworzyło to również szansę do ubiegania się o udzielenie koncesji nie tylko funkcjonującym już nadawcom, ale także wszystkim innym podmiotom zainteresowanym działalnością radiową. W związku z zakończeniem siedmioletniego okresu ważności koncesji dla kolejnej grupy nadawców radiowych w 2004 roku Krajowa Rada przeprowadziła postępowania zakończone ponownym wydaniem 12 koncesji o zasięgu lokalnym.

Z jednym wyjątkiem, uzyskały je dotychczasowe podmioty lub ich kontynuatorzy. Prowadząc postępowanie, której przedmiotem była częstotliwość w Katowicach dotychczas użytkowana przez Ryszarda Banaszczyka (ROCK RADIO 93,6 FM), Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stanęła przed trudną decyzją, mając do wyboru zapewnienie kontynuacji programu przez dotychczasowego nadawcę lub stworzenie na rynku nowej oferty programowej. Krajowa Rada prowadząc postępowanie w ramach tzw. ponownego udzielenia koncesji jest związana przepisami ustawy o radiofonii i telewizji oraz kodeksu postępowania administracyjnego. Z przepisów tych wynika obowiązek oceny wniosków, w ramach tego postępowania, na takich samych zasadach jak wniosku o udzielenie koncesji.

Obowiązkiem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jest w uzasadnieniu decyzji rozstrzygającej postępowanie wykazać, dlaczego wniosek jednego podmiotu przewyższa wnioski konkurencyjne. Zważywszy na te ograniczenia, Krajowa Rada nie mogła, kierując się wyłącznie zamiarem umożliwienia dotychczasowemu nadawcy dalszej działalności, udzielić mu koncesji. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji była zmuszona wydać decyzję odmowną, ponieważ Spółka „Barys” Sp. z o.o. występująca jako kontynuator poprzedniej koncesji nie była w stanie przedstawić wiarygodnych założeń programowych i ekonomicznych na następne siedem lat. Z tych względów Krajowa Rada postanowiła udzielić nowej koncesji w Katowicach spółce "Muzyka Jazz Radio" Sp. z o.o. (grupa Adpoint), która zadeklarowała, we wniosku koncesyjnym realizację niszowego projektu jazzowego (NRJ).

Krajowa Rada dostrzega istotne problemy związane z uczestnictwem w procesie tzw. ponownego udzielenia koncesji podmiotów, które deklarują się jako sukcesor dotychczasowego nadawcy. Jest to najczęściej spółka zawiązana z udziałem dotychczasowego nadawcy, osoby fizycznej z nowym podmiotem z rynku medialnego, który występuje w niej jako tzw. inwestor strategiczny. Oznacza to, że nowo wydana koncesja de facto będzie wykonywana przez jedną z sieci stacji lokalnych. Tak było w przypadku postępowania o udzielenie koncesji za pomocą częstotliwości w Słupcy (województwo wielkopolskie), w którym wystąpiła spółka powołana na potrzeby procesu koncesyjnego. Po podjęciu uchwały o udzieleniu koncesji dotychczasowy nadawca zbył aktywa w spółce, pozostawiając ją w rękach inwestora z grupy Ad.point. Wewnętrzne relacje między wspólnikami: dotychczasowym nadawcą i przyszłym inwestorem miały także skutek dla Krajowej Rady. Niezadowolony ze sposobu rozliczeń finansowych z inwestorem dotychczasowy nadawca, nie będący stroną postępowania koncesyjnego postanowił dochodzić swoich praw kwestionując decyzje Krajowej Rady, aby w ten sposób utrudnić spółce posiadającej koncesję działalność nadawczą. W tym miejscu należy zdecydowanie podkreślić, że Krajowa Rada nie może wziąć pod uwagę w postępowaniu o ponowne udzielenie koncesji racji dotychczasowego nadawcy, który dobrowolnie zrezygnował ze złożenia wniosku i związał się z innym podmiotem. Sfera stosunków cywilno-prawnych między udziałowcami pozostaje bowiem poza kryteriami oceny wniosków określonymi w ustawie o radiofonii i telewizji.

W grupie odnowionych koncesji pojawiły się także dwa nowe programy: w Oławie (województwo dolnośląskie) oraz w Koninie (województwo wielkopolskie). Stało się tak, ponieważ dotychczasowi nadawcy, Janusz Kilar i Sławomir Papiera, zrezygnowali z uczestnictwa w tym procesie. Krajowa Rada rozstrzygała zatem o dalszym losie tych częstotliwości mając po jednym wniosku. W przypadku Oławy był to projekt GOLD realizowany przez spółkę International Communication Sp. z o.o. należącą do grupy ESKA, a w przypadku Konina projekt „Radio FLASH 99,6 FM” grupy Ad.point.

Krajowa Rada rozstrzygnęła także dwa postępowania o udzielenie koncesji, podjęte po wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego, uchylających lub stwierdzających nieważność decyzji z 2002 roku ze względu na wady postępowania administracyjnego. Po aktualizacji wniosków przez strony postępowania oraz przeprowadzeniu szczegółowych analiz Krajowa Rada jeszcze raz dokonała rozstrzygnięcia na rzecz poprzednio wybranych wnioskodawców. W ten sposób, po usunięciu przeszkód formalnych nadawcy programów „Radio ESKA Kraków” i „Radio ESKA NORD” mogą kontynuować działalność.

Decydując ponownie o losach częstotliwości, na których przez 7 lat nadawany był program radiowy Krajowa Rada obserwuje, że na kanwie procesu tzw. rekoncesjonowania dokonuje się istotna zmiana na lokalnych rynkach radiowych. W grupie 16 (z Oławą) ponownie udzielonych koncesji lokalnych (licząc łącznie wydane decyzje i będące w przygotowaniu) 8 należy do sieci, lub tzw. spółki sieciujące mają w nich udziały (3 - Ad.point, 2 - ESKA, 2 - AGORA 1 MULTIMEDIA). W gronie pozostałych 7 nadawców dwie koncesje wykonywane są przez instytucje kultury (Miejski Ośrodek Kultury w Skierniewicach oraz Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki), jeden nadawca jest systematycznie zasilany finansowo przez stowarzyszenie będące 100 % udziałowcem spółki i realizuje program zgodnie z celami tego stowarzyszenia, a zaledwie 2 przedsiębiorców lokalnych stać było na podjęcie decyzji o dalszym, samodzielnym wykonywaniu koncesji i ponoszeniu obciążeń z tego tytułu.

Krajowa Rada od 2001 roku alarmowała, w corocznie składanych Sprawozdaniach i Informacjach o podstawowych problemach radiofonii i telewizji, że stan radiofonii lokalnej systematycznie się pogarsza, czego skutkiem jest tendencja do koncentracji udziału w rynku radiowych silnych podmiotów medialnych. Ze względu na wysokie koszty działalności (opłata koncesyjna, opłaty za częstotliwości, opłaty operatorskie, tantiemy) płytkość

lokalnego rynku reklamowego i silna pozycja mediów ogólnokrajowych oraz tzw. sieci stacji lokalnych w pozyskiwaniu reklam ogólnokrajowych, samodzielni nadawcy lokalni nie wytrzymują konkurencji i rezygnują z prowadzenia stacji radiowych.

Obecnie na podstawie kolejnego procesu tzw. rekoncesyjnego Krajowa Rada ma rozstrzygnąć co do dalszego wykorzystywania 8 częstotliwości służących do rozpowszechniania 4 programów lokalnych: w Opolu, Poznaniu, Katowicach - Kosztowy oraz Kielcach, Kielcach - Św. Krzyż, Końskim, Pińczowie i Włoszczowej. Postępowanie to, podobnie jak poprzednie, będzie się toczyć w warunkach ostrej konkurencji, ponieważ oprócz dotychczasowych nadawców, wnioski złożyły również spółki AGORA i Multimedia oraz spółki z Wrocławia, związane z lokalnym nadawcą AIDA S.A.

W ramach ponownego udzielenia koncesji została także ogłoszona częstotliwość w Krakowie w przeznaczeniu, jak do tej pory, na program o charakterze wyspecjalizowanym muzyczno-literackim. W tym postępowaniu bierze udział spółka związana z dotychczasowym nadawcą programu RMF CLASSIC, która rozpowszechnia ten program na podstawie innej koncesji w Szczecinie. Po zakończeniu procesu uzgodnień z Prezesem URTiP Krajowa Rada ogłosi także z przeznaczeniem na rozszerzenie koncesji dwie częstotliwości w Gdańsku i we Wrocławiu, które przyznała nadawcy niedługo przed wygaśnięciem koncesji jako uzupełnienie sieci stacji nadawczych.

Mimo dużego zaangażowania w procesy związane z odtwarzaniem koncesji Krajowa Rada, uznając potrzebę stałego rozwoju rynku radiowego, wydała także nowe koncesje o zasięgu lokalnym w tych miastach, w których dysponowała przekazanymi przez Prezesa URTiP wolnymi częstotliwościami, a więc w Bydgoszczy, Świdnicy i w Warszawie.

Nowy program uniwersalny o tematyce lokalnej w Bydgoszczy nadaje spółka INDIGO Sp. z o.o., którego udziałowcem jest Gazeta Pomorska - właściciel „Radio Gra” z Torunia. Koncesja ta została wydana po przeprowadzeniu postępowania podjętego po wyroku NSA, w którym sąd wskazał wady decyzji o odmowie udzielenia koncesji wszystkim stronom postępowania. Ocena zaktualizowanych wniosków stała się podstawą do wyłonienia przyszłego nadawcy, który w stopniu najwyższym spełniał wymogi ustawowe. Spółka INDIGO Sp. z o.o. dawała gwarancje wdrożenia projektu programu o wysokiej zawartości audycji skierowanych do środowiska lokalnego jednocześnie wykazując posiadanie ekonomiczno - finansowych podstaw działalności radiowej.

Częstotliwość w Świdnicy stała się podstawą do udzielenia koncesji na nadawanie lokalnego programu o charakterze społeczno-religijnym, który będzie tworzony i rozpowszechniany przez Archidiecezję Wrocławską. Nadawca wystąpił o przyznanie statusu nadawcy społecznego, a więc program ten nie będzie zawierał reklam.

Po wielu latach starań o dobór częstotliwości w Warszawie, którą Krajowa Rada mogłaby przeznaczyć na program skierowany do licznego środowiska akademickiego w stolicy, w 2005 roku udało się przeprowadzić postępowanie zakończone wydaniem koncesji. Nowy program o charakterze wyspecjalizowanym dla kadry naukowej, wykładowców i studentów uczelni warszawskiej będzie nadawać Uniwersytet Warszawski, który deklaruje szeroką współpracę w tym zakresie z innymi szkołami wyższymi, zarówno o statusie publicznym jak i prywatnym.

Również środowisko akademickie w Kielcach pozyskało swoją rozgłośnię. Program wyspecjalizowany o tym charakterze ma w Kielcach, na mocy nowej koncesji, nadawać spółka SBB Rodło Sp. z o.o. należąca do grupy Ad.point.

W połowie ubiegłego roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zakończyła przegląd częstotliwości radiowych, znajdujących się w jej dyspozycji i przeznaczyła je częściowo jako podstawę do rozwoju nadawców ogólnokrajowych i ponadregionalnych, a także nadawców

realizujących wyspecjalizowane programy muzyczne (muzyka klasyczna lub jazzowa) i dla nadawców lokalnych.

Nowe częstotliwości przekazane przez Prezesa URTiP dały także podstawę do ogłoszenia o możliwości uzyskania koncesji na program lokalny dla mniejszości kaszubskiej w Mechowie i Szemudzie.

Postępowania w tych sprawach zostały zakończone, czego efektem było przyznanie na uzupełnienie sieci rozgłośni ogólnokrajowych 13 częstotliwości (Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. – 5 częstotliwości, Radio ZET Sp. z o.o. – 6 częstotliwości, Radio Maryja – 2 częstotliwości).

Na potrzeby nadawców ponadregionalnych Krajowa Rada rozdysponowała 7 częstotliwości (Wawa – 3, Radiostacja – 2, TOK FM – 1). Nowe postępowania skutkowały także zwiększeniem zasięgu nadawców lokalnych. Przeznaczono na to 7 częstotliwości dzięki czemu nowych odbiorców zyskały następujące rozgłosie: „Radio ESKA OSTRÓW–KALISZ” w Wysocku Wielkim, „Radio Mazury” w Morażu i Olsztynku, „Radio Bielsko” w Tynioku i Ustroniu, „Radio 90 FM” w Skoczowie, „Radio Victoria między Łodzią a Warszawą – Rozgłosnia Diecezji Łowickiej” w Skierniewicach.

Nastąpiło także rozszerzenie zasięgu programu z muzyką klasyczną i filmową pod nazwą „RMF Classic” o stacje nadawcze we Wrocławiu i Gdańsku.

W grudniu ubiegłego roku rozpoczęły się także nowe postępowania o udzielenie koncesji. Częstotliwość w Licheniu stała się podstawą do udzielenia koncesji na program o charakterze społeczno–religijnym. Wniosek w związku z tym ogłoszeniem złożył Dom Zakonny Zgromadzenia Księży Marianów. O rozszerzenie koncesji za pomocą nowo ogłoszonej stacji w Szymbarku wystąpiła Diecezja Pelplińska, argumentując swój wniosek koniecznością uzupełnienia zasięgu technicznego na obszarze swojego działania.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, w porozumieniu z Prezesem URTiP, dokonywała zmian warunków technicznych, określonych w koncesjach radiowych, w celu poprawy jakości i zasięgu sygnału. Zmiany takie są wynikiem indywidualnych wystąpień nadawców, którzy poszukują lepszych rozwiązań technicznych, tak aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców. Coraz częściej jednak powodem wnioskowanych zmian technicznych są względy ekonomiczne. Po znacznej podwyżce opłat wprowadzonych przez spółkę TP EmiTel Sp. z o.o., nadawcy zdecydowali się na zmianę lokalizacji nadajnika, rezygnując z usług operatorskich, nawet gdy skutkiem tej zmiany było zmniejszenie zasięgu programu i ograniczenie liczby jego odbiorców.

Postępowania w ramach ponownego udzielenia koncesji na nadawanie naziemnych programów radiowych

4.2 W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontynuowała proces ponownego udzielania koncesji, na nadawanie naziemnych programów radiowych, w wyniku którego zostało wydanych 14 koncesji radiowych.

Wykaz ponownie wydanych koncesji radiowych

Nr koncesji	Data wydania	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Lokalizacja stacji
173/P/2004-R	01.04.2004	RADIO WARTA Sp. z o.o. (RADIO FLASH 102,9 FM)	Słupca
174/P/2004-R	01.04.2004	RADIO WARTA Sp. z o.o. (RADIO FLASH 99,6 FM)	Konin

IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

176/P/2004-R	10.05.2004	ELITA Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE ELITA 92,1 FM)	Osielsko k/ Bydgoszczy
177/P/2004-R	12.05.2004	Jarosław Dziemian (RADIO JARD)	Białystok
178/P/2004-R	19.05.2004	Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Maz. (RADIO BOGORIA)	Grodzisk Mazowiecki
179/P/2004-R	24.05.2004	Radio AS Sp. z o.o. (RADIO AS)	Inowrocław
180/P/2004-R	27.07.2004	Muzyka Jazz Radio Sp. z o.o. (NRJ FM)	Katowice - Kosztowy
181/P/2004-R	27.07.2004	TWOJE RADIO Sp. z o.o. (TWOJE RADIO ZŁOTE PRZEBOJE)	Obrachtów, Wilkanowo k/Zielonej Góry
182/P/2004-R	27.07.2004	Miejski Ośrodek Kultury w Skierniewicach (RADIO RSC)	Skierniewice
183/P/2004-R	29.07.2004	Aleksander Godlewski (RADIO BARTOSZYCE)	Bartoszyce
184/P/2004-R	29.07.2004	ESKA NORD Sp. z o.o. (RADIO ESKA NORD)	Gdańsk, Gdynia
185/P/2004-R	30.08.2004	Radio ESKA S.A. (RADIO ESKA Kraków)	Kraków
186/P/2004-R	07.10.2004	Radio CCM Sp. z o.o. (RADIO CCM)	Oświęcim, Gliwice, Szyndzielnia, Ustroń, Cieszyn
189/P/2005-R	11.02.2005	AIDA S.A. (Radio APLAUZ)	Wrocław

Dwie z wymienionych powyżej koncesji wydano po ponownym przeprowadzeniu postępowania po uchyleniu koncesji przez Naczelny Sąd Administracyjny (RADIO ESKA NORD, RADIO ESKA Kraków).

Wśród wydanych koncesji, 10 uprawnia do nadawanie programu uniwersalnego, realizowanego w ramach różnych rodzajów audycji poświęconych tematyce lokalnej. Warstwa słowna w tych koncesjach, w zależności od wielkości miasta, wynosi 12 % w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców lub 10 % w miastach poniżej 200 tys. i w całości jest poświęcona tematyce lokalnej. Nadawcy w ramach współpracy programowej mogą nadawać 33 % wspólnego programu w godzinach między 6.00 a 22.00 oraz wspólny program nocny.

Pozostałe 4 ponownie wydane koncesje mają charakter wyspecjalizowany – muzyczny. Są to koncesje na rozpowszechnianie następujących programów:

Nazwa programu	Rodzaj specjalizacji muzycznej
ZŁOTE PRZEBOJE ELITA 92,1 FM	przeboje polskie i zagraniczne nie nowsze niż pięcioletnie
NRJ FM	muzyka jazzowa i muzyka inspirowana jazzem
TWOJE RADIO ZŁOTE PRZEBOJE	przeboje polskie i zagraniczne nie nowsze niż pięcioletnie
RADIO ESKA Kraków	muzyka pop – współczesne przeboje polskie i zagraniczne powstałe po 1980 roku

4.3 Obecnie trwają postępowania zapoczątkowane ogłoszeniami w Monitorze Polskim z 22 grudnia 2004 roku, które stanowiło podstawę do składania wniosków o udzielenie koncesji na nadawanie 4 programów radiowych (2 o charakterze uniwersalnym i 2 o charakterze wyspecjalizowanym muzycznym – muzyka rozrywkowa) za pomocą 7 nadajników oraz rozszerzenie koncesji o charakterze wyspecjalizowanym muzyczno-literackim o stację nadawczą w Krakowie.

Termin składania wniosków upłynął 5 lutego 2005 roku. Listy wnioskodawców zostały opublikowane 28 lutego 2005 roku.

W związku z ogłoszeniami wpłynęło 20 wniosków złożonych przez dotychczasowych nadawców (lub ich kontynuatorów) oraz przez nowe podmioty.

Nowe koncesje na nadawanie programów radiowych, cofnięcie koncesji, rozszerzenia koncesji o nowe stacje nadawcze oraz inne zmiany techniczne skutkujące zwiększeniem zasięgu programu

4.4 W okresie sprawozdawczym Przewodniczący KRRiT wydał 5 decyzji w sprawie udzielenia nowych naziemnych koncesji radiowych.

Nr koncesji	Data wydania	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Charakter programu	Lokalizacja stacji
305/2004-R	29.09.2004	INDIGO Sp. z o. o. (RADIO GRA)	uniwersalny	Bydgoszcz
307/2004-R	04.11.2004	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)	uniwersalny	Bielsko Biała
308/2004-R	04.11.2004	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)	uniwersalny	Radomsko
315/2005-R	14.02.2005	Archidiecezja Wrocławska (Radio RODZINA – Świdnica)	uniwersalny	Świdnica
316/2005-R	17.02.2005	Uniwersytet Warszawski (Akademickie Radio Kampus)	wyspecjalizowany - akademicki	Warszawa

Spółka INDIGO Sp. z o. o. otrzymała koncesję w wyniku ponownego przeprowadzenia postępowania po uchyleniu, przez Naczelną Sąd Administracyjny, decyzji w sprawie odmowy udzielenia koncesji wszystkim uczestnikom postępowania.

Spółka Polskie Fale Średnie S.A. uzyskała kolejne 2 koncesje na rozpowszechnianie programu radiowego w zakresie fal średnich.

KRRiT podjęła następujące uchwały w sprawie udzielenia koncesji na nadawanie programów radiowych:

Data uchwały	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Charakter programu	Lokalizacja stacji
15.07.2004	Radio SBB Rodło Sp. z o.o. (RADIO PLANETA 103,9)	akademicki	Kielce
15.07.2004	LOKALNE ROZGŁOŚNIE RADIOWE Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 101 FM)	uniwersalny	Białystok
29.07.2004	Stowarzyszenie Ziemia Pucka (RADIO KASZEBE)	uniwersalny z elementami audycji dla mniejszości kaszubskiej	Mechowo, Szemud
21.10.2004	Rozgłośnia Radiowa Radio OKO S.A. (RADIO OKO)	uniwersalny	Ostrołęka

Decyzje w sprawie udzielenia koncesji wydane zostaną po otrzymaniu prawomocnych postanowień Prezesa URTiP.

4.5 W okresie sprawozdawczym Przewodniczący KRRiT wydał 2 decyzje w sprawie cofnięcia naziemnych koncesji radiowych.

Data decyzji	Nr decyzji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść decyzji
16.06.2004	DK-127/2004	Janusz Kilar (KKM - Radio BOS-S)	Cofnięcie koncesji Nr 226/97-R na nadawanie programu w Oławie, na skutek rezygnacji Nadawcy dalszej działalności i zaprzestania emisji
05.11.2004	DK-220/2004	Diecezja Elbląska (RADIO PLUS ELBLĄG)	Cofnięcie koncesji Nr 011/P/2001-R na nadawanie programu w Elblągu, na skutek długotrwałego braku emisji. Nadawca pomimo wezwań nie rozpoczął emisji programu.

15 lipca 2004 roku KRRiT podjęła uchwałę w sprawie wszczęcia postępowania o cofnięcie koncesji Nr 056/P/2001-R wydanej p. Elżbiecie Czeremańskiej-Goćławskiej (Płockie Radio PULS) z powodu niewypełniania zapisów koncesyjnych przez koncesjonariusza, poprzez brak realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych. 4 listopada 2004 roku postanowieniem Nr DK-219/2004 Przewodniczący KRRiT odmówił zawieszenia postępowania, o które wystąpił nadawca. W ramach postępowania wyjaśniającego wezwano koncesjonariusza do przedstawienia stanu realizacji obowiązków wynikających z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz skierowano do ZAiKS zapytanie w tej samej sprawie.

4.6 W roku sprawozdawczym Przewodniczący KRRiT wydał 18 decyzji w sprawie rozszerzenia koncesji naziemnych o nowe częstotliwości.

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Lokalizacja nowej stacji nadawczej	Przyrost odbiorców [tys.]
001/P/2001-R	Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. (RMF FM)	Kluczbork	6
		Rabka	113
		Słupsk	63
002/P/2001-R	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	Przysucha Kozłowiec	141
		Żagań Wichów	472
		Rzeszów Baranówka	
		Łódź	1011
		Ława Kisielice	365
		Słupsk	75
003/P/2001-R	Warszawska Prowincja Redemptorystów (Radio MARYJA)	Ostrołęka	74
015/P/2001-R	Diecezja Łowicka (RADIO VICTORIA Między Łodzią a Warszawą - Rozgłośnia Diecezji Łowickiej)	Skiernewice Bartniki	59
046/P/2001-R	RADIOSTACJA Sp. z o.o. (RADIOSTACJA)	Łódź	548
		Zielona Góra Jemiołów, Zielona Góra Wilkanowo	153
085/P/2001-R	WAWA S.A. (RADIO WAWA)	Płock	217
		Katowice Kosztowy	621
		Wrocław	542
234/98-R	Opera FM Sp. z o.o. (RMF CLASSIC – KRAKÓW)	Gdańsk	192
		Wrocław	265

W związku z ogłoszeniem Przewodniczącego KRRiT z 24 lutego 2004 roku wydano decyzję w sprawie zamiany częstotliwości w Bydgoszczy w koncesji Nr 029/P/2001-R dla Polskiej Prowincji Zgromadzenia Ducha Świętego pod opieką Niepokalanego Serca Maryi wraz ze zwiększeniem ERP stacji nadawczej (wzrost zasięgu stacji o 282 tys. mieszkańców).

KRRiT podjęła również uchwały w sprawie rozszerzenia o dodatkowe stacje nadawcze następujących koncesji:

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Lokalizacja nowej stacji nadawczej	Data uchwały
001/P/2001-R	Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. (RMF FM)	Gorzów Wlkp.	03.06.2004
		Elbląg	10.02.2005
003/P/2001-R	Warszawska Prowincja Redemptorystów (Radio MARYJA)	Siedlce	28.12.2004
057/P/2001-R	Radio 90 Sp. z o.o. (RADIO 90 FM)	Skoczów	08.07.2004
079/P/2001-R	Radio Bielsko Sp. z o.o. (RADIO BIELSKO)	Tyniok, Ustroń	08.07.2004
155/P/2003-R	INFORADIO Sp. z o.o. (TOK FM - PIERWSZE RADIO INFORMACYJNE)	Opole	01.07.2004
157/P/2003-R	Fundacja Wzajemnej Pomocy Chrześcijańskiej (RADIO MAZURY)	Morań, Olsztynek	12.05.2004
256/2000-R	MONA Sp. z o.o. (RADIO ESKA OSTRÓW – KALISZ)	Wysocko Wielkie	27.01.2005

Decyzje w sprawie rozszerzenia wydane zostaną po otrzymaniu prawomocnych postanowień Prezesa URTiP .

4.7 22 grudnia 2004 roku ukazało się ogłoszenie w Monitorze Polskim, które stanowiło podstawę do składania wniosków o udzielenie lub rozszerzenie koncesji na nadawanie programów o charakterze społeczno-religijnym.

Termin składania wniosków upłynął 5 lutego 2005 roku. Lista wnioskodawców została opublikowana 28 lutego 2005 roku.

O rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego (Katolicka Rozgłośnia Diecezji Pelplińskiej - RADIO GŁOS) o stację nadawczą w Szymbarku wystąpiła Diecezja Pelplińska (koncesji Nr 025/P/2001-R), a udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego w Licheniu - Dom Zakonny Zgromadzenia Księża Marianów w Licheniu.

W dniu 25 lutego 2005 roku ukazało się ogłoszenie w Monitorze Polskim, które stanowiło podstawę do składania wniosków o rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych, o charakterze uniwersalnym, docierających do ponad 80 % ludności Polski, o stacje nadawcze o następujących lokalizacjach: Gorzów Wielkopolski, Kluczbork, Iława Kisielice.

Termin składania wniosków upłynie 12 kwietnia 2005 roku.

4.8 Decyzje w sprawie zmian technicznych, skutkujących zwiększeniem zasięgu lub polepszeniem jakości odbioru nadawanych programów radiowych, wydane przez Przewodniczącego KRRiT w okresie sprawozdawczym, przedstawia poniższa tabela:

IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść decyzji	Przyrost odbiorców [tys.]
001/P/2001-R	Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. (RMF FM)	Zmiana lokalizacji stacji z Radomska do Dobromierza oraz zwiększenie ERP	46
002/P/2001-R	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	Zmiana charakterystyki promieniowania anteny stacji w Zielonej Górze/ Jemiołowie	
		Zmiana charakterystyki promieniowania i wysokości zawieszenia anteny stacji w Lębork/Skórowo	
		Zwiększenie ERP stacji Zamość/Feliksówka	
003/P/2001-R	Warszawska Prowincja Redemptorystów (RADIO MARYJA)	Zmiana lokalizacji stacji w Warszawie i częstotliwości z 89,1 na 89,0 MHz	297
		Zmiana lokalizacji stacji w Parczewie, Białej Podlaskiej, Hrubieszowie oraz wysokości zawieszenia anteny w Łomży	
		Zmiana lokalizacji stacji w Kluczborku	
		Zwiększenie ERP stacji w Ciechanowie oraz wysokości zawieszenia anteny w Krośnie	12
		Zmiana lokalizacji stacji z Olbrachtowa na Żagań/ Wichów	
008/P/2001-R	Archidiecezja Przemyska Obrządku Łacińskiego (RADIO FARA - Rozgłośnia Archidiecezji Przemyskiej)	Zmiana charakterystyki promieniowania anteny stacji Średnia k/ Przemysła	
032/P/2001-R	Radio Inowrocław Sp. z o.o. (RADIO GRA INOWROCLAW)	Zwiększenie ERP stacji w Inowrocławiu	8
035/P/2001-R	PUH HITT Sp. z o.o. (PLANETA 106,2 FM)	Zmiana lokalizacji stacji z Wysokiej k/Opola na RON Opole	
037/P/2001-R	Radio VANESSA Sp. z o.o. (RADIO VANESSA)	Zwiększenie ERP stacji Strzebnik k/ Raciborza	21
046/P/2001-R	RADIOSTACJA Sp. z o.o. (RADIOSTACJA)	Zwiększenie ERP stacji we Wrocławiu, Warszawie i Poznaniu	64
050/P/2001-R	PUH HITT Bielsko Sp. z o.o. (PLANETA 87,9 FM)	Zmiana lokalizacji stacji w Bielsku-Białej	129
085/P/2001-R	WAWA S.A. (RADIO WAWA)	Zmiana polaryzacji stacji w Olsztynie/ Pieczewie	
		Zmiana lokalizacji i zwiększenie ERP stacji w Gdańsku, Krakowie, Warszawie, Szczecinie i lokalizacji w Gdyni	528
		Zwiększenie ERP stacji w Lublinie i Białymstoku	75
088/P/2002-R	Radio WEEKEND Sp. z o.o. (RADIO WEEKEND)	Zwiększenie ERP stacji w Chojnicach (99,3 MHz)	25
118/P/2002-R	WIBOR Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE ECHO)	Zwiększenie ERP stacji w Nowym Targu/Góra Turbacz	92

IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

126/P/2002-R	Muzyczne Radio Sp. z o.o. (MUZYCZNE RADIO)	Zwiększenie ERP stacji Komarno/ Góra Baraniec	266
131/P/2002-R	Radio SBB Rodło Sp. z o.o. (PLANETA)	Zmiana lokalizacji z Bytomia do Zabrze wraz ze zwiększeniem ERP stacji	1.157
137/P/2002-R	Radio PÓLNOC Sp. z o.o. (RADIO PÓLNOC)	Zmiana lokalizacji wraz ze zwiększeniem ERP stacji w Goleniowie	3
174/P/2004-R	RADIO WARTA Sp. z o.o. (RADIO FLASH 99,6 FM)	Zmiana lokalizacji stacji w Koninie	22
234/98-R	Opera FM Sp. z o.o. (RMF CLASSIC - KRAKÓW)	Zwiększenie ERP i zmiana polaryzacji anteny stacji w Krakowie	
249/2000-R	RM MEDIA Sp. z o.o. (97,90 GOLD FM)	Zwiększenie ERP i zmiana lokalizacji stacji w Łodzi	167
259/2000-R	Multimedia Plus Sp. z o.o. (ROCK RADIO WIELKOPOLSKA)	Zmiana lokalizacji stacji w Poznaniu	
261/2001-R	Prawosławna Diecezja Białostocko-Gdańska (RADIO ORTODOXIA)	Zwiększenie ERP stacji w Białymstoku	
275/2002-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)	Zmiana lokalizacji i zwiększenie ERP stacji Cmolas	13
293/2003-R	TRES Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 101,3 FM)	Zmiana lokalizacji wraz ze zwiększeniem ERP stacji w Pabianicach	471

4.9 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła również następujące uchwały w sprawie zwiększenia mocy (ERP) oraz zmiany lokalizacji stacji nadawczych:

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść uchwały
002/P/2001-R	Radio ZET Sp. z o.o. (RADIO ZET)	Zwiększenie ERP stacji Jelenia Góra / Łysa Góra
		Zwiększenie ERP stacji Szczawnica / Góra Przechyba
		Zwiększenie ERP stacji Nysa
003/P/2001-R	Warszawska Prowincja Redemptorystów (RADIO MARYJA)	Zwiększenie ERP stacji w Giżycku
		Zmiana lokalizacji wraz ze zwiększeniem ERP stacji Wysocko Wielkie
		Zwiększenie wysokości zawieszenia anteny w Lublinie
		Zmiana lokalizacji stacji w Parczewie Zmiana lokalizacji stacji w Lubaniu
015/P/2001-R	Diecezja Łowicka (RADIO VICTORIA Między Łodzią a Warszawą - Rozgłośnia Diecezji Łowickiej)	Zmiana lokalizacji stacji z Bartnik do Skierniewic
024/P/2001-R	Diecezja Bielsko-Żywiecka (ANIOŁ BESKIDÓW - Beskidzkie Radio Katolickie)	Zmiana lokalizacji wraz ze zwiększeniem ERP stacji w Góra Magurka
037/P/2001-R	Radio VANESSA Sp. z o.o. (RADIO VANESSA)	Zwiększenie ERP stacji w Strzybniku k/Raciborza

038/P/2001-R	Radio ESKA S.A. (Radio ESKA Bydgoszcz)	Zmiana lokalizacji wraz ze zwiększeniem ERP stacji w Osielsku k/Bydgoszczy
046/P/2001-R	RADIOSTACJA Sp. z o.o. (RADIOSTACJA)	Zwiększenie ERP stacji w Gdańsku Zwiększenie ERP stacji w Gdyni
073/P/2001-R	Radio KOŁOBRZEG Sp. z o.o. (Radio KOŁOBRZEG)	Zmiana lokalizacji stacji z Kołobrzegu na Stramnicę
093/P/2002-R	KKK FM S.A. (ZŁOTE PRZEBOJE KOLOR 90,4 FM)	Zmiana lokalizacji stacji wraz ze zwiększeniem ERP we Wrocławiu
109/P/2002-R	FUNDACJA KRAKOWSKIEGO RADIA AKADEMICKIEGO ŻAK (eX FM)	Zwiększenie ERP stacji w Krakowie
148/P/2003-R	TWOJE RADIO Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 106,2 FM)	Zwiększenie ERP stacji Łysa Góra
170/P/2004-R	Radio Trefl Sp. z o.o. (RADIO TREFL 103 i 99,2 ZŁOTE PRZEBOJE)	Zmiana lokalizacji wraz ze zwiększeniem ERP stacji w Gdańsku
174/P/2004-R	RADIO WARTA Sp. z o.o. (RADIO FLASH 99,6 FM)	Zwiększenie ERP stacji w Koninie
180/P/2004-R	Muzyka Jazz Radio Sp. z o.o. (NRJ FM)	Zmiana lokalizacji stacji z Katowic Kosztowy na Siemianowice Śląskie
228/98-R	Karolina Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE KAROLINA 91,2 FM)	Zwiększenie ERP stacji w Katowicach
250/2000-R	Lokalne Rozgłośnie Radiowe Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE RES 95,7 FM)	Zmiana lokalizacji z Rzeszowa do Malawy k/Rzeszowa wraz ze zwiększeniem ERP stacji
278/2002-R	Agencja Wydawnicza i Marketingowa MEDIABANK S.A. (PiN 102 FM - Pieniądz i Nowoczesność)	Zwiększenie ERP stacji w Warszawie
280/2002-R	Nadawca Sp. z o.o. (RADIO PLUS ŁAGODNE PRZEBOJE)	Zwiększenie ERP stacji w Warszawie
305/2004-R	INDIGO Sp. z o.o. (RADIO GRA)	Zmiana lokalizacji stacji z Bydgoszczy na Osielsko k/ Bydgoszczy

Decyzje w wyżej wymienionych sprawach są w trakcie przygotowywania lub zostaną wydane po zajęciu przez Prezesa URTiP stanowiska w sprawie technicznych warunków rozpowszechniania programów.

Wolne zasoby częstotliwości pozostające w dyspozycji KRRiT i planowany sposób ich zagospodarowania

4.10 Obecnie w dyspozycji Krajowej Rady pozostaje 68 wolnych częstotliwości radiowych. Niektóre z nich (19) Krajowa Rada planuje przeznaczyć na uzupełnienie zasobów technicznych Polskiego Radia S.A. Większość wolnych częstotliwości zlokalizowana jest w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców.

Zaledwie 4 częstotliwości mogą być wykorzystywane w dużych miastach (powyżej 200 tys.): Wrocławiu, Łodzi, Szczecinie i Białymstoku oraz 5 w średnich (między 100 a 200 tys. mieszkańców) Gorzów Wielkopolski, Ełk, Olsztyn, Koszalin, Zielona Góra/Żary - Olbrachtów.

17 częstotliwości to stacje nadawcze obejmujące swoim zasięgiem małe i bardzo małe miasta oraz miejscowości: Zgorzelec, Włodawa, Kutno, Piotrków Trybunalski, Poddębice, Tomaszów Mazowiecki, Krynica Miechów, Tarnów, Siedlce, Kędzierzyn Koźle, Kluczbork, Czarnorzeki k/Jasła, Przemyśl, Kościerzyna, Chorzów, Jędrzejów, Kazimierza Wielka, Kupimierz, Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Nowe Miasto Lubawskie, Szczytno, Sztum/ Iława Kisielice, Słupca, Wągrowiec, Złotów, Biały Bór, Kołobrzeg, Łobez Toporzyk, Hel, Kościerzyna, Salino.

Zasięg techniczny pozostających w dyspozycji Krajowej Rady częstotliwości jest ograniczona. W większości są to stacje, które mogą nadawać program z mocą 0,1 kW.

Krajowa Rada analizując zainteresowanie ewentualnych chętnych do złożenia wniosku o udzielenie koncesji na nadawanie programu w tych miastach oraz zainteresowanie, działających już nadawców na uzupełnienie obszaru nadawania o wymienione powyżej lokalizacje stwierdziła, że mimo ograniczeń technicznych jest wiele podmiotów, które chciałyby zagospodarować te częstotliwości.

Aplikacje o ogłoszenie wolnego zasobu składają nowe podmioty zainteresowane rozpoczęciem działalności nadawczej, sieci stacji lokalnych które nie posiadają w tych miastach swoich koncesji oraz nadawcy ponadregionalni i ogólnokrajowi, jako uzupełnienie zasięgu technicznego. Wśród zainteresowanych znajdują się zarówno nadawcy programów uniwersalnych jak i wyspecjalizowanych.

Zgodnie z brzmieniem znowelizowanej ustawy o radiofonii i telewizji od września ubiegłego roku Krajowa Rada ma za zadanie, formułując ogłoszenie o możliwości uzyskania koncesji lub jej rozszerzenia o dodatkową stację nadawczą, szczegółowo określić warunki programu jaki ma być emitowany. Dlatego też już na etapie ogłoszenia Krajowa Rada musi podjąć decyzję o charakterze programu i wymiarze procentowym udziału audycji słownych, który ma być nadawany z wykorzystaniem wolnej częstotliwości.

Rozstrzygnięcie to powinno nastąpić w oparciu o kryterium określone w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy, to jest biorąc pod uwagę stopień realizacji zadań radiofonii i telewizji przez innych nadawców na obszarze przyszłej koncesji. W niektórych przypadkach podejmując decyzję o przeznaczeniu częstotliwości Krajowa Rada będzie także musiała wziąć pod uwagę zgłaszane przez działających nadawców problemy techniczne związane z funkcjonowaniem ich stacji nadawczych, potwierdzone przez URTiP i przeznaczyć niektóre wolne częstotliwości na wymianę lub poprawę warunków technicznych określonych w koncesjach.

Krajowa Rada systematycznie realizuje też potrzeby nadawców diecezjalnych i archidiecezjalnych Kościoła Katolickiego w Polsce związane z osiągnięciem pokrycia programami obszarów diecezji.

Krajowa Rada stara się także uzupełnić sieci stacji ogólnokrajowych tak, aby były one faktycznie dostępne na obszarze całego kraju mimo, iż wszyscy nadawcy osiągnęli już pokrycie odpowiadające zapisom koncesji, a więc powyżej 80 % pokrycia ludnościowego.

Ogłoszenia o możliwości uzyskania koncesji lub rozszerzenia koncesji o dodatkową stację nadawczą ukażą się w Monitorze Polskim po uzgodnieniu ich przez Prezesa URTiP.

Zmiany koncesji w zakresie warunków dotyczących programu i reklamy

4.11 Zmiany koncesji w okresie sprawozdawczym dotyczyły nie tylko spraw technicznych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonywała na wniosek nadawców zmian programowych i w zakresie określonego koncesji limitu reklam poprzez przyznanie prawa do wykorzystywania go w pełnym ustawowym wymiarze.

Tworzeniu nowego, jednolitego wizerunku i podstaw do prowadzenia zintegrowanych kampanii promocyjnych posłużyło nadanie wspólnej nazwy programom lokalnym. Tak więc spółka Agora wprowadziła, za zgodą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, stały człon „Złote Przeboje” do nazwy kolejnej rozgłośni we Wrocławiu.

Stacje, które po przekształceniach własnościowych lub w wyniku zawarcia umowy franchisingowej włączyły się do grupy ESKA, wprowadzały do swojej nazwy człon identyfikujący z tą grupą. Do ESKI dołączyły: Radio Iława, Radio Grudziądz, Radio FAN FM nadające w Jaśle i Rzeszowie oraz Zamościu oraz MTM FM w Starachowicach. Do projektu GOLD została włączona stacja w Łodzi, nadająca dotychczas program pod nazwą TKM FM.

Grupa Ad.point, chcąc wykorzystać sukces w słuchalności osiągnięty przez Radio Planeta z Bytomia, postanowiła budować w oparciu o tę markę pozycję swojej stacji lokalnej w Krakowie. Nazwę tę przyjęły kolejne dwie stacje z grupy Ad.point: dawne FLASH z Opola i Bielska-Białej. Natomiast nowe stacje w Koninie i Słupcy, przyznane przez Krajową Radę w ramach ponownego udzielenia koncesji, dołączyły do projektu FLASH. Tymczasem Ad.point wniósł o nadanie stacjom w Warszawie (obecnie Radio 94) oraz Katowicach (obecnie Flash) nowej jednolitej nazwy AntyRadio.

Stacje diecezjalne i archidiecezjalne dokonywały zmiany nazwy w zależności od zawieranych bądź rozwiązywanych umów programowo -reklamowych ze spółką producencką PLUS. Usamodzielniające się stacje społeczno - religijne przybierały własne nazwy. Stacje wchodzące do spółki producenckiej zmieniały nazwę programu, dodając człon PLUS.

Wszyscy nadawcy występujący o zmianę nazwy złożyli deklaracje, że zmiana ta nie wpłynie negatywnie na realizację warunków programowych koncesji oraz w przypadku korzystania z zarejestrowanego znaku towarowego, a także umowę świadczącą o nabyciu praw do korzystania z tej nazwy od jej dysponenta.

W sumie Przewodniczący KRRiT wydał 19 decyzji w sprawach, dotyczących programu (16 decyzji w sprawie zmiany nazwy programu, z których 2 dotyczyły również wspólnego nadawania programu dla Bochni i Tarnowa, 1 decyzja w sprawie zmiany czasu nadawania programu, 1 zmiany w zakresie specjalizacji, udziału audycji informacyjnych i publicystyki oraz tematyki lokalnej, a 1 decyzja dotyczyła zgody na zawieszenie emisji programu).

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść decyzji
015/P/2001-R	Diecezja Łowicka (RADIO VICTORIA Między Łodzią a Warszawą - Rozgłośnia Diecezji Łowickiej)	Zmiana nazwy programu z: RADIO PLUS Między Łodzią a Warszawą - Rozgłośnia Diecezji Łowickiej na: RADIO VICTORIA Między Łodzią a Warszawą - Rozgłośnia Diecezji Łowickiej
035/P/2001-R	PUH HITT Sp. z o.o. (PLANETA 106,2 FM)	Zmiana nazwy programu z: FLASH OPOLE na PLANETA 106,2 FM
050/P/2001-R	PUH HITT Bielsko Sp. z o.o. (PLANETA 87,9 FM)	Zmiana nazwy programu z: RADIO DELTA na: PLANETA 87,9 FM

IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

058/P/2001-R	RADIO RADOM Sp. z o.o. (RADIO ESKA RADOM)	Zmiana nazwy programu z: RADIO RADOM na RADIO ESKA RADOM
086/P/2002-R	MAKS-TARNÓW Sp. z o.o. (RADIO MAKS)	Zmiana nazwy programu z RADIO MAKS-TARNÓW na RADIO MAKS oraz zapisy dotyczące wspólnego nadawania programu dla Bochni i Tarnowa
087/P/2002-R	MAKS-BOCHNIA Sp. z o.o. (RADIO MAKS)	Zmiana nazwy programu z: RADIO MAKS BOCHNIA na RADIO MAKS oraz zapisy dotyczące wspólnego nadawania programu dla Bochni i Tarnowa
093/P/2002-R	KKK FM S.A. (ZŁOTE PRZEBOJE KOLOR 90,4 FM)	Zmiana w zakresie specjalizacji, udziału audycji informacyjnych i publicystyki oraz udziału tematyki lokalnej w związku z wyrokiem WSA
110/P/2002-R	Kalisz (RADIO ESKA IŁAWA)	Zmiana nazwy programu z: RADIO IŁAWA na RADIO ESKA IŁAWA
129/P/2002-R	POROZUMIENIE RADIOWE - POZNAŃ Sp. z o.o. (107,4 ESKA Rock)	Zmiana nazwy programu z: 107,4 GOLD FM na: 107,4 ESKA Rock
147/P/2003-R	PUH INTER PM Sp. z o.o. (RADIO PM)	Zgoda na zawieszenie emisji programu na okres sześciu miesięcy
165/P/2004-R	Kalisz (RADIO ESKA GRUDZIĄDZ)	Zmiana nazwy programu z: RADIO GRUDZIĄDZ na: RADIO ESKA GRUDZIĄDZ
169/P/2004-R	Łomżyńska Agencja Informacyjna Sp. z o.o. (RADIO PLUS ŁOMŻA)	Zmiana nazwy programu z: RADIO ŁOMŻA na: RADIO PLUS ŁOMŻA
173/P/2004-R	RADIO WARTA Sp. z o.o. (RADIO FLASH 102,9 FM)	Zmiana nazwy programu z: RADIO WARTA 102,9 FM na: RADIO FLASH 102,9 FM
174/P/2004-R	RADIO WARTA Sp. z o.o. (RADIO FLASH 99,6 FM)	Zmiana nazwy programu z: RADIO WARTA 99,6 FM na: RADIO FLASH 99,6 FM
180/P/2004-R	Muzyka Jazz Radio Sp. z o.o. (NRJ FM)	Zmiana nazwy programu z: NOWE RADIO JAZZ na: NRJ FM
249/2000-R	RM MEDIA Sp. z o.o. (97,90 GOLD FM)	Zmiana nazwy programu z: TKM FM na: 97,90 GOLD FM
269/2001-R	Cielecki Andrzej Waldemar (RADIO JUTRZENKA)	Określenie godzin nadawania programu
280/2002-R	Nadawca Sp. z o.o. (RADIO PLUS ŁAGODNE PRZEBOJE)	Zmiana nazwy programu z: RADIO PLUS WARSZAWA na RADIO PLUS ŁAGODNE PRZEBOJE
293/2003-R	TRES Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 101,3 FM)	Zmiana nazwy programu z: RADIO PABIANICE na ZŁOTE PRZEBOJE 101,3 FM

W okresie sprawozdawczym 3 decyzje Przewodniczącego KRRiT dotyczyły limitu nadawanych reklam

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść decyzji
017/P/2001-R	Diecezja Radomska (RADIO PLUS RADOM)	Rozszerzenie czasu reklamowego z 2% do 7% dziennego czasu nadawania programu
134/P/2002-R	Politechnika Poznańska (RADIO AFERA)	Zmniejszenie czasu reklamowego z 7% do 2% dziennego czasu nadawania programu
156/P/2003-R	MTM FM Sp. z o.o. (RADIO MTM FM)	Rozszerzenie czasu reklamowego z 2% do 15% dziennego czasu nadawania programu

Zmiany koncesji w związku z orzecznictwem

4.12 W następstwie przyjęcia uchwały Nr 38/2003 z 13 lutego 2003 roku, zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji za zgodą koncesjonariuszy dokonała zmian w koncesjach m.in. w zakresie obowiązków dotyczących przekształceń właścicielskich w spółkach, wykonujących koncesje oraz zapisów w zakresie uprawnień kontrolnych KRRiT.

Warunki koncesyjne w nowym brzmieniu oznaczały powrót do poprzednio stosowanych przez Krajową Radę rozstrzygnięć m.in. poprzez przywrócenie pojęcia tzw. pierwotnego udziałowca oraz swobodnego nabywania udziałów przez nowe podmioty do poziomu 49 %, w spółkach wykonujących koncesje, kierując się przesłankami wynikającymi z art. 38 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o radiofonii i telewizji oraz w oparciu o definicję pozycji dominującej, zawartą w art. 4 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych.

W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała zmian zapisów koncesyjnych w kolejnych 10 koncesjach.

Wykaz koncesji, w których dokonano zmiany zapisów właścicielskich

I Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)
093/P/2002-R	KKK FM S.A. (ZŁOTE PRZEBOJE KOLOR 90,4 FM)
260/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
262/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
263/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
264/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
265/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
266/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
271/2001-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
272/2002-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)
275/2002-R	Polskie Fale Średnie S.A. (TWOJE RADIO)

Przekształcenia właścicielskie w spółkach wykonujących koncesje na nadawanie naziemnych programów radiowych

4.13 Koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych mogą być udzielane osobom fizycznym, posiadającym obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce oraz osobom prawnym, które mają siedzibę w Polsce.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w celu zapobieżenia sytuacjom, w których mogłoby nastąpić przejęcie bezpośredniej i pośredniej kontroli nad działalnością koncesjonariusza przez inną osobę prawną lub fizyczną wprowadziła do przyznawanych koncesji zapis, ograniczający możliwość zmian właścicielskich do 49 % udziałów/akcji w kapitale zakładowym spółek, którym przyznano koncesję, przez cały czas wykonywania koncesji.

W przypadkach, gdy z przyczyn ekonomicznych lub innych zagrożone jest dalsze funkcjonowanie nadawcy, a dotychczasowi udziałowcy wyczerpali swoje możliwości finansowe, natomiast program cieszy się popularnością wśród odbiorców, nadawca może wystąpić do KRRiT z dokonanie zmiany koncesji, umożliwiającej pozyskanie nowego udziałowca większościowego.

Krajowa Rada, po zbadaniu ewentualnego wpływu nowego udziałowca na poprawę kondycji przedsiębiorcy wykonującego koncesję, na przykład możliwości dokapitalizowania spółki, wdrożenia planu restrukturyzacyjnego, w tym w szczególności spłaty należności wobec Skarbu Państwa, rozstrzyga w uchwale o zmianie koncesji, polegającej na włączeniu do listy tzw. pierwotnych udziałowców nowego współnika, co umożliwi mu nabycie bez ograniczeń udziałów w spółce. Zmiany koncesji na tej podstawie dokonuje Przewodniczący KRRiT w trybie wydania decyzji administracyjnej.

Przyjęcie takiego rozwiązania pozwala Krajowej Radzie na indywidualne podejście do problemów związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorców wykonujących koncesję, w kontekście zakazu zbywania koncesji. Uprawnienie takie zostało nadane Krajowej Radzie w art. 38 ust. 2, pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji, który wymienia jako przesłankę do cofnięcia koncesji utratę przez koncesjonariusza kontroli nad jej wykonywaniem, pozostawiając jednocześnie Krajowej Radzie możliwość oceny, czy sytuacja ta zagraża prawidłowej realizacji koncesji.

W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada dokonała zmian koncesji, o których mowa powyżej, to jest wpisała do pierwotnej struktury spółki koncesjonariusza nowy podmiot na wniosek:

Lp.	Koncesjonariusz	Nowy udziałowiec
1.	RM Media Sp. z o.o	International Communication” Sp. z o. o.
2.	International Communication” Sp. z o. o.	FINKORP Sp. o.o.
3.	ALEX Media Sp. z o.o.	osoba fizyczna
4.	OPERA FM Sp. z o.o.,	BROKER FM S.A.
5.	REGION Sp. z o.o.	Multimedia sp. z o.o.
6.	ROM Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
7.	POMOŻE Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
8.	Regionalne Przedsiębiorstwo Związkowe Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
9.	KKK FM S.A.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
10.	Wanda Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
11.	Wibor Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
12.	Elita Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
13.	Karolina Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.
14.	Klakson Sp. z o.o.	Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o.

W tabeli przedstawiono zarówno postępowania zakończone wydaniem decyzji jak i rozstrzygnięte uchwałą KRRiT, które zostaną zakończone wydaniem decyzji po uzyskaniu wypisu z Krajowego Rejestru Sądowego.

Wnioski wymienione w punktach 6 – 14 tabeli, złożone przez Koncesjonariuszy, prowadzących działalność nadawczą w ramach sieci radiowej spółki AGORA S.A., dotyczyły wyrażenia „zgody” na przeniesienie przez tę spółkę co najmniej 50 % udziałów/akcji na podmiot zależny - Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o., którego jedynym udziałowcem jest spółka AGORA S.A. oraz o wpisanie nowej spółki do struktury pierwotnej.

AGORA S.A. podjęła prace nad restrukturyzacją grupy kapitałowej. W ramach tych prac rozważana jest możliwość wydzielenia nadzoru właścicielskiego nad spółkami, dysponującymi koncesjami na rozpowszechnianie programów radiowych do odrębnego podmiotu – spółki Lokalne Rozgłoszenie Radiowe Sp. z o.o. Zdaniem koncesjonariuszy „ewentualna zmiana udziałowca będzie zmianą wyłącznie strukturalną i w żadnym razie nie będzie rzutować ani na treść nadawanego programu, ani na zakres świadczonej obecnie koncesjonariuszowi pomocy technicznej, organizacyjnej i finansowej”.

4.14 Zgodnie z zapisami w koncesji, nakładającymi na koncesjonariusza obowiązek powiadamiania Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o osiągnięciu lub przekroczeniu progu 10 %, 20 %, 30 % albo 40 % głosów na Zgromadzeniu Wspólników Koncesjonariusza przez podmiot niewymieniony w koncesji lub ostatniej decyzji, określającej strukturę spółki koncesjonariusza, informację w tym zakresie złożyły spółki: BIS-MEDIA Sp. z o.o. oraz TRES Sp. z o.o. W obu spółkach do 49 % udziałów nabyła AGORA S.A. Transakcje te nie wymagały zmiany koncesji.

4.15 Przepisy Kodeksu Spółek Handlowych pozwalają na przeniesienie praw i obowiązków z koncesji na spółki powstałe w wyniku podziału przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4. Zmian taka wymaga dokonania odpowiednich zmian zapisów koncesji.

Aktualnie toczy się postępowanie na wniosek spółki Radio KLAKSON Sp. z o.o. wykonującej trzy koncesje Nr: 080/P/2001-R, 081/P/2001-R i 082/P/2001-R o udzielenie przez KRRiT zgody na przejście uprawnień wynikających z koncesji na inne podmioty tj. spółki powstałe w rezultacie dokonania podziału spółki Radio KLAKSON Sp. z o.o. przez wydzielenie dwóch nowych spółek z siedzibami w Zielonej Górze i Opolu. Zdaniem koncesjonariusza rozdzielenie działalności radiowej pomiędzy trzy podmioty prawne pozwoli lepiej wypełniać postanowienia koncesji, posiadanych przez koncesjonariusza, w pełni wykorzystać obecnie istniejący potencjał, a dodatkowo rozwinąć nowe koncepcje programowe, oryginalne dla każdej z rozgłośni, kreowane przez całkowicie od siebie niezależne zespoły pracowników. Ustanowienie siedzib wydzielonych spółek w miastach, w których nadawany jest program radiowy może wpłynąć na wzrost słuchalności, a co za tym idzie wzrost wpływów z reklam, ponieważ każda ze spółek będzie zajmowała się wyłącznie problemami własnej lokalnej społeczności. Na obecnym etapie realizacji w/w wniosku Krajowa Rada podjęła uchwałę, w której wyraziła zgodę na wnioskowane przez koncesjonariusza zmiany. Nowe spółki zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, co umożliwi Krajowej Radzie podjęcie uchwały o przeniesieniu uprawnień, wynikających z koncesji na spółki- córki, a następnie wydanie decyzji o zmianach koncesji.

4.16 W okresie sprawozdawczym koncesjonariusze, zgodnie z obowiązkiem informowania Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o zmianach struktury kapitałowej lub uprawnień do głosowania na Zgromadzeniu Wspólników Koncesjonariusza, polegających na osiągnięciu przez któregokolwiek z udziałowców progu 10 % głosów na Zgromadzeniu Wspólników Koncesjonariusza albo kolejnych wielokrotności tego progu poinformowali o przekształceniach między tzw. pierwotnymi udziałowcami. Zmiany te nie wymagały zgody Krajowej Rady:

- Radio WANDA Sp. z o.o., WIBOR Sp. z o.o.– AGORA S.A. nabyła resztę udziałów osiągając 100% ;
- MULTIMEDIA PLUS Sp. z o.o.– AGORA S.A. nabyła udziały pozwalające na osiągnięcie statusu wspólnika większościowego;
- MEGA FM Sp. z o.o., MAKS TARNÓW Sp. z o.o. Radio REKORD Sp. z o.o. - osoby fizyczne zbyły mniejszościowe udziały na rzecz innych osób fizycznych.

Odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty opłaty koncesyjnej, umorzenie odsetek od zaległości we wnoszeniu opłat koncesyjnych

4.17 Opłata koncesyjna pobierana jest za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z 29 grudnia 1992

roku o radiofonii i telewizji. Jednocześnie ust. 2 zawiera delegację dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do ustalania w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze rozporządzenia, wysokości tej opłaty.

W tym trybie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydała rozporządzenie z 4 lutego 2000 roku w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych.

Recesja na rynku reklamowym oraz coraz aktywniejszy proces koncentracji kapitałowej w mediach radiowych stanowiły podstawową przyczynę trudności związanych z uiszczaniem opłat koncesyjnych, szczególnie w przypadku nadawców niepowiązanych z grupami kapitałowymi.

Ustawa o radiofonii i telewizji nie przewiduje w sposób bezpośredni możliwości rozkładania na raty opłat z tytułu udzielenia koncesji, a zgodnie z art. 217 Konstytucji RP ustalanie zasad przyznawania ulg i umorzeń w stosunku do nakładanych podatków i innych danin publicznych, następuje w drodze ustawy.

Minister Finansów, w piśmie z 28 lipca 2000 roku, wyraził stanowisko w sprawie możliwości i zasadności rozkładania na raty wierzytelności z tytułu opłat za udzielanie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych.

Opierając się na regulacjach ustawy o radiofonii i telewizji, Minister Finansów zwrócił uwagę na § 10 rozporządzenia w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, w którym wskazano, że opłaty koncesyjne stanowią dochód budżetu państwa. Wobec tego opłaty koncesyjne, o których mowa w przepisach rozporządzenia KRRiT, spełniają przesłanki art. 2 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W Ordynacji podatkowej stwierdza się, że w sytuacji gdy inne przepisy nie stanowią inaczej, do opłat i innych niepodatkowych należności budżetu państwa stosuje się przepisy działu III.

W dziale III w art. 48 § 1 dopuszcza się odroczenie terminu płatności takiej należności wraz z odsetkami za zwłokę. Rozłożenie na raty następuje na wniosek podatnika i ze względu na jego ważny interes lub interes publiczny. Ordynacja podatkowa wprowadza obowiązek ustalenia opłaty prolongacyjnej w przypadku wydania pozytywnej decyzji. Stawka opłaty prolongacyjnej wynosi 50 % ustawowej stawki odsetek za zwłokę, ogłaszanej przez Ministra Finansów w „Monitorze Polskim”.

W stanowisku Ministra Finansów stwierdza się, że decyzje w zakresie odraczania terminu płatności oraz rozkładania na raty, może podejmować samodzielnie organ uprawniony do określenia wysokości opłaty z tytułu udzielenia koncesji, a więc Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpatrzyła pozytywnie 7 wniosków złożonych przez koncesjonariuszy, o rozłożenie na raty opłaty koncesyjnej lub opłaty, wynikającej z decyzji KRRiT, dotyczących rozszerzenia koncesji poprzez przyznanie dodatkowych stacji nadawczych lub zmianę warunków technicznych rozpowszechniania programu. We wszystkich wydanych decyzjach łącznie naliczono opłatę prolongacyjną w wysokości 26.972,4 zł.

W dwóch przypadkach Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odmówiła wyrażenia zgody na rozłożenie na raty opłaty koncesyjnej, nie znajdując dostatecznych podstaw, wskazanych w Ordynacji podatkowej, do udzielenia w tej formie pomocy publicznej.

Realizacja obowiązku ustawowego obligującego koncesjonariuszy do corocznego składania do KRRiT sprawozdań finansowych

4.18 Zgodnie z art. 37a ustawy o radiofonii i telewizji nadawcy są zobowiązani do corocznego składania do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji sprawozdania finansowego, w formie przewidzianej w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości lub w przypadku nadawców kościelnych, według zasad określonych przez wewnętrzne przepisy kościelne, zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 15 listopada 2001 roku. Dodatkowo spółki powinny także załączyć do sprawozdania odpis uchwały Zgromadzenia Wspólników bądź postanowienia o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego.

Ustawodawca wprowadzając do ustawy o radiofonii i telewizji obowiązek składania sprawozdań finansowych, nie określił terminu do ich przedstawiania KRRiT.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości, roczne sprawozdania finansowe jednostek podlegają zatwierdzeniu nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego, a dla podmiotów skonsolidowanych nie później niż 8 miesięcy od dnia bilansowego. Nadawcy wykorzystują możliwości ustawowe i w większości przekazują sprawozdania do KRRiT dopiero w drugim półroczu po okresie sprawozdawczym. Większość z nich nadesłała sprawozdania dopiero po skierowaniu przez Przewodniczącego KRRiT wezwania do wykonania obowiązku ustawowego. Do końca 2004 roku prawie wszyscy nadawcy złożyli sprawozdania (pozostali złożyli w I kwartale 2005 roku).

Brak określenia obligatoryjnego terminu składania sprawozdań finansowych sprawia, że sporządzone na ich podstawie analizy, będące podstawą do oceny kondycji finansowej podmiotów wykonujących koncesje, mogą być sporządzane dopiero po przekazaniu wszystkich sprawozdań czyli pod koniec następnego roku.

Obowiązek złożenia sprawozdań finansowych za 2003 rok obejmował nadawców działających w następujących formach prawnych:

Wyszczególnienie	Nadawcy radiowi
Spółki prawa handlowego	101
Instytucje kościelne	39
Osoby fizyczne	10
Uczelnie Wyższe	7
Inne podmioty	9
RAZEM	166

Ponad 60 % koncesjonowanych nadawców w 2003 roku prowadziło działalność w formie spółek prawa handlowego. Przedstawili oni sprawozdania finansowe za 2003 rok, zawierające bilans i rachunek zysków i strat, niekiedy także wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta.

Osoby fizyczne wykonujące koncesje przedstawiły sprawozdania w postaci:

- „Książki przychodów i rozchodów” lub zeznania podatkowego PIT-B, dotyczących prowadzonej działalności radiowej (6 nadawców),
- zeznań podatkowych PIT-36 dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej, w wielu przypadkach dużo szerszej niż tylko działalność radiowa (3 nadawców),
- pisma wyjaśniającego, że „Koncesjonariusz wszystkie opłaty związane z techniczną obsługą radia ponosi z własnych dochodów” (stacja lokalna na terenie Ursynowa).

Koncesjonariusze prowadzący niewyodrębnioną działalność radiową w ramach innych form prawnych jak: wyższe uczelnie, stowarzyszenia, fundacje, Centra Kultury i Sztuki oraz

Miejskie Domy Kultury przedstawiły sprawozdania, dotyczące całości prowadzonej działalności przez te instytucje.

Rok 2003 jest pierwszym rokiem, za który wszystkie instytucje kościelne przekazały roczne sprawozdania finansowe. Przedstawione sprawozdania finansowe nadawców, prowadzących działalność w ramach instytucji kościelnych, dotyczą tylko wyodrębnionej, wykonywanej w ramach koncesji działalności rozgłośni radiowych, działających w strukturach kościelnych (archidiecezji, diecezji, zgromadzeń).

W przypadku parafii wykonujących koncesję sprawozdania finansowe zawierały tylko informacje o wpływach i wydatkach radia działającego na terenie parafii.

Pozostałe jednostki kościelne; diecezje i archidiecezja oraz zakony przedstawiły sprawozdania w różnorodnej formie:

- bilansu i rachunku zysków i strat,
- rachunku zysków i strat (lub wpływów i wydatków radia),
- danych dotyczące kosztów funkcjonowania radia wraz z informacją, że zostały one pokryte w całości darowiznami wiernych lub dotacjami diecezji.

Różnorodność form składanych przez nadawców kościelnych sprawozdań wynika z faktu, że sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z wewnętrznymi przepisami kościelnymi. Należy jednak zauważyć, że ponad 70 % nadawców kościelnych przedstawiło za 2003 rok pełną sprawozdawczość finansową.

Podsumowanie wyników analizy sprawozdań finansowych znajduje się w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

B. TELEWIZJA

Wprowadzenie

4.19 W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontynuowała proces odtwarzania rynku telewizyjnego. Wiązało się to z terminem wygasania, wydanych w latach 1994 – 1995, dziesięcioletnich koncesji na nadawanie programów telewizyjnych.

Po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie koncesji z udziałem TVN Sp. z o.o. (obecnie TVN S.A.) została wydana „scalona” koncesja, na podstawie której nadawca może rozpowszechniać program za pomocą nadajników dotychczas użytkowanych według koncesji wydanych spółkom: TV Wisła Sp. z o.o. (program pod nazwą „TVN Południe”) oraz TVN Sp. z o.o. (programy pod nazwą „TVN”, „TVN Warszawa” i „TVN Łódź”). Było to możliwe po rezygnacji przez TVN Sp. z o.o. z dalszego wykorzystywania tych koncesji jako odrębnych. Spółka wystąpiła o skrócenie terminu obowiązywania swoich koncesji (ważnych do 2007 roku). Obecnie wydana koncesja przewiduje, tak jak poprzednio, nadawanie jednolitego programu o charakterze uniwersalnym, zawierającego różne gatunki i formy telewizyjne oraz różnorodną problematykę.

Zgodnie z wnioskiem TVN Sp. z o.o. Krajowa Rada ustaliła warunki koncesji zapewniające: obecność w programie audycji informacyjnych (dzienniki, skróty dzienników, informatory specjalistyczne itp.) i audycji publicystycznych w wymiarze nie mniejszym niż 7 godzin w tygodniowym czasie emisji programu, rzetelność i obiektywność informowania i

komentowania, wielostronne przedstawianie wydarzeń krajowych i zagranicznych, tak by zapewnić odbiorcom zdobycie wiedzy i orientacji w kwestiach społecznych, gospodarczych i politycznych.

Ponadto zadaniem nadawcy zgodnie z wydaną koncesją jest zagwarantowanie obecności w programie audycji edukacyjnych i poradniczych tj. audycji upowszechniających wiedzę z różnych dziedzin życia (filmy dokumentalne, magazyny tematyczne, teleturnieje i gry z elementami edukacyjnymi itp.) oraz porad dotyczących m.in. motoryzacji, zdrowia, w wymiarze nie mniejszym niż 3 godziny w tygodniowym czasie nadawania.

Koncesjonariusz jest zobowiązany do systematycznego prezentowania w programie współczesnych zjawisk społecznych (obyczajowych, kulturowych, związanych z życiem publicznym, dotyczących patologii społecznych itp.) oraz do promowania idei aktywności charytatywnej.

Tak sformułowane zobowiązania nadawcy, rozpowszechniającego program o zasięgu ponadregionalnym, ustalone zgodnie z przedstawionym przez nadawcę projektem, mają służyć realizacji zadań określonych w art. 1.ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

Z końcem 2004 roku minął także termin ważności koncesji na nadawanie programu o charakterze społeczno – religijnym, realizowanej od 1995 roku przez Ojców Franciszkanów (pierwotnie pod nazwą „Telewizja Niepokalanów”, a od lipca 2001 roku pod nazwą „TV PULS”). Kolejną koncesję na ten program uzyskała spółka będąca wyłączną własnością Ojców Franciszkanów. W ostatnim okresie, po załamaniu finansowym producenta tego programu spółki TV Familijna Sp. z o.o. - Franciszkanie poszukiwali nowej formuły działalności nadawczej. Partnerem koncesjonariusza jest obecnie spółka ANTENA 1 Sp. z o.o. powiązana kapitałowo z udziałowcami spółki POLSAT.

Krajowa Rada zgodnie z formułą określoną w ogłoszeniu udzieliła nowej koncesji, ustalając w niej warunki programowe. Program „TV PULS” ma więc mieć charakter wyspecjalizowany, społeczno-religijny. Program zgodnie ze społeczną nauką Kościoła będzie umacniał wartości chrześcijańskie: religii, kultury i rodziny, edukował w zakresie problemów społeczno-religijnych, cywilizacyjnych i kulturowych, udrażliwiał na kwestie społeczne, obywatelskie i rolę rodziny, ukazywał szeroki zakres wiadomości, komentarzy i opinii, prezentujących w różnych aspektach problemy współczesnego człowieka, przedstawiał problemy ekumeniczne. Audycje i inne przekazy realizujące ten profil programowy, mają zajmować nie mniej niż 70 % czasu nadawania programu w ciągu miesiąca, w godzinach 6.00 - 23.00.

Krajowa Rada kierując się deklaracjami wnioskodawcy ustaliła również, że w programie mają obowiązkowo pojawiać się: audycje religijne tj. kształtujące postawy i wartości chrześcijańskie, dostarczające wiedzy z zakresu nauki i historii Kościoła itp. oraz audycje informacyjne i publicystyczne dotyczące problemów społecznych, politycznych i kulturalnych.

Sformułowanie takich warunków programowych w koncesji wynikało z przyjętej przez Krajową Radę formuły ogłoszenia o możliwości uzyskania koncesji, przy uwzględnieniu projektu programu przedstawionego przez Telewizję PULS Sp. z o.o. Określenie 70 % procentowego udziału audycji związanych z wyspecjalizowanym charakterem programu związane jest bezpośrednio z wymogiem ustalonym w ustawie o radiofonii i telewizji (art. 4 ust. 4a).

Na przełomie 2004 i 2005 roku wygaszały także koncesje na nadawanie programów lokalnych, zrzeszone w tzw. sieci ODRA. Większość z tych nadawców od października 2000 roku, za zgodą Krajowej Rady, współpracowała programowo i w zakresie sprzedaży czasu antenowego z TV 4. Współpraca ta przewidywała także retransmisję programu TV 4 w lokalnych stacjach w czasie, gdy nie były nadawane programy lokalne.

Koniecznością zatem stało się ogłoszenie możliwości uzyskania koncesji za pomocą stacji nadawczych dotychczas użytkowanych przez tych nadawców.

Ogłoszenie przewidywało, że nowe koncesje połączą w sobie prawo do nadawania własnych programów o charakterze lokalnym, w wymiarze 2 godzin na dobę, a w pozostałym czasie prawo do rozprowadzania programu innego nadawcy, którego sygnał jest niedostępny drogą naziemną na obszarze objętym zasięgiem stacji nadawczej. To rozwiązanie dało możliwość racjonalnego wykorzystania zasobów technicznych z korzyścią dla mieszkańców tych miast, którzy będą mieli możliwość odbioru lokalnych treści, a jednocześnie dostęp do nieobecnego w swoim rejonie programu ponadregionalnego. O większość nowych koncesji lokalnych, jako jedyna ubiegała się spółka Telewizja ODRA Sp. z o.o., która jest kontynuatorem większościowego udziałowca podmiotów tworzących sieć ODRA.

Krajowa Rada, rozstrzygając udzielenie koncesji na nadawanie telewizyjnych programów lokalnych, uwzględniła deklaracje TV ODRA i ustaliła następujące warunki programowe, obowiązujące w okresie 10-letniej działalności koncesyjnej. Nadawcy zostali zobowiązani do emisji programu poświęconego tematyce lokalnej tzn. zawierającego różne gatunki i formy telewizyjne oraz różnorodną problematykę dotyczącą mieszkańców objętych zasięgiem nadawania. Mają one zajmować nie mniej niż 70 % czasu nadawania w ciągu miesiąca, w godz. 6.00 – 23.00. Wymóg ten oddaje zamierzenia wnioskodawcy przedstawione w złożonym Krajowej Radzie projekcie programowym i został określony poprzez analogię do rozwiązań ustawowych, zawartych w art. 4 ust. 4a, w odniesieniu do programu wyspecjalizowanego. Na dwugodzinny program lokalny tzw. sieci ODRA mają się składać audycje prezentujące aktualne wydarzenia i problemy (m.in. społeczne, polityczne, gospodarcze, kulturalne, artystyczne, sportowe), dotyczące lokalnej społeczności, kultura i historia regionu, a także użyteczne informacje lokalne. Program własny powinien zawierać minimum 1 godzinę dziennie audycji premierowych. W pozostałym czasie nadawania koncesjonariusze mogą retransmitować program TV 4 (w Gorzowie Wielkopolskim, Zielonej Górze, Jeleniej Górze, Głogowie, Legnicy, Lubinie, Świdnicy, Wrocławiu, Opolu i Szczecinie) lub program TV PULS (w Koszalinie). Dwaj nadawcy, niezwiązani z siecią ODRA, NTL-TED Sp. z o.o. („Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko”) i Telewizja Lubań - Bolesławiec Sp. z o.o. („Studio Lubań – Bolesławiec”) mają analogiczne warunki programowe w swoich koncesjach, przy czym pierwszy również zamierza zestawiać program własny z programem TV 4, drugi zaś deklarował kontynuowanie współpracy z programem TV POLONIA.

Aby zagwarantować zachowanie ustawowego limitu emisji reklam, Krajowa Rada ustaliła w telewizyjnych koncesjach lokalnych, że obowiązkiem nadawcy jest przestrzeganie zasady, aby reklamy emitowane w programie własnym i zestawianym, nie przekroczyły dozwolonych progów tj. 12 minut na godzinę i 15 % dobowego czasu nadawania programu.

Krajowa Rada w minionym roku sprawozdawczym dysponowała bardzo skromnym zasobem wolnych kanałów telewizyjnych. Dlatego też udzielona została tylko jedna nowa koncesja na naziemne nadawanie lokalnego programu telewizyjnego ze stacji zlokalizowanej w Szczecinie. Otrzymał ją dotychczasowy nadawca programu telewizyjnego w sieciach kablowych Łukasz Marian Borowiecki („Telewizja Gryf”).

Krajowa Rada, podejmując postępowanie o rozszerzenie koncesji, po wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego o uchyleniu poprzedniej decyzji ze względu na jej wady formalne, ponownie uznała, że zwolniony przez Canal + Sp. z o.o. kanał w Rzeszowie powinien otrzymać ten sam wnioskodawca - Polskie Media S.A.

Nieograniczony zasobem wolnych kanałów telewizyjnych rynek telewizji satelitarnych rozwijał się w minionym roku znacznie dynamiczniej. O udzielenie koncesji na nadawanie programu satelitarnego wnioskodawcy mogą występować w dowolnym momencie, postępowanie to toczy się bowiem bez konieczności publikacji ogłoszenia.

O kolejne koncesje satelitarne występowali nadawcy emitujący swój program za pomocą nadajników naziemnych (TVN S.A. i Telewizja POLSAT S.A.) oraz właściciel satelitarnej platformy cyfrowej Canal + Cyfrowy Sp. z o.o.

Większość z nowych, 10 koncesji, to ściśle sprofilowane, niszowe oferty programowe. Dwa z nich „TVN STYLE” oraz „POLSAT ZDROWIE I URODA” adresowane są do kobiet, pierwszy z nich poświęcony takim zagadnieniom jak: uroda, moda, zdrowie, wychowanie dzieci, style życia oraz inne problemy współczesnych kobiet, drugi wyspecjalizowany – medyczny, to znaczy upowszechniający wiedzę dotyczącą szeroko pojętego zdrowia, najczęściej występujących chorób i najskuteczniejszych metod zapobiegania im oraz leczenia. Są w nim prezentowane także zagadnienia związane z pielęgnacją ciała, zachowaniem urody, utrzymaniem sprawności fizycznej, zdrowym odżywianiem się i tzw. medycyną alternatywną. Program zawiera również użyteczne informacje dla studentów medycyny, pracowników służby i ochrony zdrowia.

Telewizja POLSAT S.A. zamierza również rozwinąć pasmo programów sportowych emitowanych dotychczas w programie „POLSAT 2” (na nadawanie, którego koncesja wygasła 4 października 2003 roku) w samodzielny kanał tematyczny dostępny na platformie satelitarnej POLSAT CYFROWY. W tym celu nadawca złożył już wniosek o udzielenie koncesji.

Telewizja POLSAT S.A. podtrzymała również wniosek o udzielenie koncesji na nadawanie programu erotycznego „PLAYBOY POLSKA”. Krajowa Rada już raz odmówiła nadawcy udzielenia tej koncesji. Telewizja POLSAT S.A. zaskarżyła jednak decyzję Krajowej Rady wskazując na błędy proceduralne w postępowaniu koncesyjnym, co stało się powodem uchylecia przez sąd decyzji odmownej. Krajowa Rada podjęła to postępowanie i po ponownej analizie zaktualizowanego wniosku dokona w tej sprawie rozstrzygnięcia.

Canal+ rozszerzył swoją ofertę programów dla dzieci, poświęcając najmłodszej grupie odbiorców, dzieci poniżej 7 roku życia, nowy kanał pod nazwą „MiniMini”. Po wygaśnięciu francuskiej koncesji dokumentalnego kanału „PLANETE”, spółka Canal + Cyfrowy Sp. z o.o. wystąpiła o udzielenie polskiej koncesji na nadawanie tego programu z zamiarem zachowania jego dotychczasowej nazwy i formuły. Dzięki koncesji, wydanej przez KRRiT, „PLANETE”, bez przerwy w nadawaniu, mogła docierać do polskiego odbiorcy.

Wyspecjalizowany i nowatorski charakter ma również koncesja na nadawanie interaktywnego programu rozrywkowego pod nazwą „4fun.tv”, którą wykonuje spółka o tej samej nazwie. Program jest poświęcony różnym aspektom rozrywki dla młodych ludzi, głównie z zakresu młodzieżowej kultury masowej, stylu życia, współczesnej muzyki rozrywkowej, Internetu, nowych technologii komunikowania, gier komputerowych, internetowych itp. Integralną część programu stanowić będzie – nadawana równocześnie – interaktywna komunikacja tekstowa, wizualizowana w specjalnie utworzonych okienkach ekranowych, zawierających m.in.: dyskusje, informacje, dedykacje, listy teledysków, itp., poprzez audycje filmowo-studyjne i ekranowej komunikacji z widzami, w postaci emisji adresowanych do odbiorców redakcyjnych komunikatów oraz zamieszczanych na ekranie tekstów wysyłanych przez odbiorców za pośrednictwem telefonów komórkowych i Internetu. Program ten wprowadza nowoczesne techniki komunikacji z widzami tj. czat, teleturnieje realizowane na żywo z widzami odpowiadającymi w domu za pośrednictwem kamer internetowych, przesyłanie i emitowanie zdjęć i filmów.

Krajowa Rada z uwagą analizuje działalność nadawcy ze względu na duże ryzyko naruszeń postanowień art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji spowodowane żywym z udziałem odbiorców. Nadawca zapewnił Krajową Radę o zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań zabezpieczających i zobowiązał się do kontroli, zawartości wyświetlanych na ekranie czatów i wszelkich innych tekstów oraz materiałów nadesłanych przez widzów, w celu wyeliminowania ryzyka ewentualnych naruszeń.

Do nadawców koncesjonowanych programów satelitarnych dołączyła TVP S.A., która otrzymała koncesję na nadawanie wyspecjalizowanego programu popularyzującego kulturę i sztukę pod nazwą „TVP KULTURA”. Program będzie miał charakter wyspecjalizowany, poświęcony popularyzacji i upowszechnianiu różnych dziedzin kultury i sztuki oraz będzie edukował w zakresie znajomości dzieł kultury i umiejętności ich odbioru.

Program poprzez prezentację różnorodności kulturowej Europy będzie pobudzał świadomość istnienia różnych kultur, ukazując polski dorobek kultury i sztuki (zarówno tradycyjny jak i współczesne przemiany w tym zakresie) i służył umacnianiu tożsamości kulturowej. W programie mają się znaleźć regionalne i lokalne wydarzenia kulturalne.

Program powinien się charakteryzować wysoką jakością poznawczą i warsztatową (m.in. oryginalną oprawą graficzną, nowoczesnymi formami prezentacji materiałów archiwalnych).

Obligatoryjnymi elementami programu będą różne rodzaje audycji i formy telewizyjne, w tym publicystyka kulturalna, informacje o wydarzeniach kulturalnych, artystyczne filmy fabularne, filmy dokumentalne poświęcone różnym dziedzinom sztuki oraz sylwetkom twórców, przedstawienia teatralne, operowe i baletowe, muzyka poważna i jazz.

Audycje i inne przekazy realizujące wyspecjalizowany charakter programu, zajmą nie mniej niż 70 % czasu nadawania programu w ciągu miesiąca, w godzinach 6.00 – 23.00.

Koncesjonariusz został zobowiązany do dbałości o to by program „TVP Kultura” nie wpłynął na zmniejszenie udziału audycji poświęconych kulturze i sztuce w innych programach koncesjonariusza tj.: TVP1, TVP2, TVP3 Regionalna, TVP POLONIA.

Udział audycji powtórkowych w programie TVP Kultura nie powinien przekroczyć 50 % rocznego czasu nadawania programu.

W ofercie satelitarnej pojawił się także program informacyjny spółki MEDIA BIZNES Sp. z o.o. pod nazwą „TV BIZNES”, skierowany do przedsiębiorców i osób zainteresowanych problematyką ekonomiczną.

Wyższa Szkoła Społeczno - Ekonomiczna z siedzibą w Warszawie, nadająca od sierpnia 2002 roku program edukacyjny pod nazwą „EDUSAT”, skierowany do studentów studiów zaocznych i wykładowców, zrezygnowała z realizacji tej koncesji w strukturach uczelni. Nowe dwie koncesje („EDUSAT BIS” i „EDUSAT BIS 2”) wykonywane są przez Fundację INNOWACJA, założoną przez dotychczasowego nadawcę i są kontynuacją tego przedsięwzięcia.

„Moja Telewizja (Moja TV)” to nowy satelitarny program uniwersalny spółki MEDIA EKSPERT Sp. z o.o. Założenia programowe pomysłodawców przewidują dotarcie do widzów w wieku do 35 lat, głównie poprzez atrakcyjne i nowocześnie realizowane audycje poradnicze, rozrywkowe, informacyjne i publicystyczne.

Niektórzy nadawcy satelitarni nie potrafią zapewnić ciągłości emisji programu, poszukują inwestorów i występują do Krajowej Rady o wyrażenie zgody na zawieszenie emisji programu oraz zgody na zmiany własnościowe. Kłopoty takie przeżywały w okresie sprawozdawczym: Ponadregionalna Telewizja PULS Sp. z o.o. („CZAS”) oraz Grupa Multimedialna Sp. z o.o. („Telewizja Centrum”). Krajowa Rada wszczęła, zgodnie z dyspozycją art. 38 ust. 1 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji, postępowanie, zmierzające do ustalenia czy nadawcy zdolni są do realizacji zadań wynikających z ustawy i obowiązków ustalonych w koncesji.

Postępowania w ramach ponownego udzielenia koncesji na nadawanie naziemnych programów telewizyjnych

4.20 Zakończono postępowanie zapoczątkowane Ogłoszeniem z 14 października 2003 roku w sprawie możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego za pomocą sieci nadajników, dotychczas użytkowanych przez spółki TVN Sp. z o.o. i Telewizja WISŁA Sp. z o.o. Ogłoszenie stanowiło podstawę do składania wniosków o uzyskanie koncesji na rozpowszechnianie programu o charakterze uniwersalnym za pomocą sieci 32 nadajników.

W związku z ogłoszeniem wpłynął jeden wniosek złożony przez spółkę TVN Sp. z o.o.

Postępowanie zakończono wydaniem koncesji z 15 kwietnia 2004 roku Nr 175/P/2004-T.

Koncesja obejmuje następujące stacje nadawcze (z postępowania wyłączono stacje nadawcze w Białymstoku i Suwałkach w związku z toczącym się postępowaniem sądowym):

Lp.	Województwo	Lokalizacja	Kanał	ERP [kW]
1.	dolnośląskie	Wałbrzych	56	0,2
2.	dolnośląskie	Wrocław / Żórawina	56	10
3.	kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz / Trzeciewiec	21	10
4.	kujawsko-pomorskie	Toruń	26	1
5.	lubelskie	Chełm	38	1
6.	lubelskie	Lublin	41	1
7.	lubelskie	Zamość	56	1
8.	łódzkie	Łódź	21	1
9.	małopolskie	Kraków / Chorągwica	30	10
10.	małopolskie	Tarnów	35	1
11.	małopolskie	Zakopane	28	1
12.	mazowieckie	Warszawa	33	5
13.	opolskie	Kędzierzyn Koźle	29	0,1
14.	opolskie	Opole	33	1
15.	podkarpackie	Przemyśl	31	1
16.	podkarpackie	Rzeszów	53	1
17.	podkarpackie	Stalowa Wola	21	0,1
18.	podlaskie	Białystok	41	1
19.	podlaskie	Suwałki	41	1
20.	pomorskie	Gdańsk / Jaśkowa Kopa	59	10
21.	pomorskie	Gdynia	42	1
22.	śląskie	Bielsko Biała	56	0,5
23.	śląskie	Częstochowa	11	0,3
24.	śląskie	Katowice / Bytków	32	1
25.	świętokrzyskie	Kielce	24	5
26.	warmińsko-mazurskie	Gołdap	29	0,2
27.	warmińsko-mazurskie	Olsztyn / Pieczewo	41	1
28.	wielkopolskie	Konin	40	1
29.	wielkopolskie	Piła	26	1
30.	wielkopolskie	Poznań	47	1
31.	zachodnio-pomorskie	Białogard	32	100
32.	zachodnio-pomorskie	Szczecin	36	10

Zasięg ludnościowy koncesji wynosił 15.355.500 mieszkańców Polski (obecnie 15.516.200 mieszkańców).

4.21 Zakończono również postępowanie zapoczątkowane ogłoszeniem z 16 grudnia 2003 roku w sprawie możliwości uzyskania koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego o charakterze społeczno-religijnym za pomocą sieci 8 nadajników, dotychczas użytkowanej przez Prowincję Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (nadawcę programu pod nazwą Telewizja Niepokalanów PULS).

W związku z tym punktem ogłoszenia wpłynął jeden wniosek złożony przez spółkę Telewizja PULS sp. z o.o. (będącą własnością dotychczasowego nadawcy Prowincji Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych).

Postępowanie zakończono wydaniem koncesji z 16 listopada 2004 roku Nr 187/P/2004-T.

Koncesja obejmuje następujące stacje nadawcze:

Lp.	Województwo	Lokalizacja	Kanał	ERP [kW]
1.	łódzkie	Łódź	59	1
2.	łódzkie	Skierniewice / Bartniki	52	1
3.	małopolskie	Gorlice	36	1
4.	małopolskie	Kraków / Krzemionki	25	10
5.	mazowieckie	Warszawa	41	5
6.	opolskie	Opole	47	1
7.	śląskie	Bielsko Biała	27	0,5
8.	śląskie	Częstochowa	29	1

Zasięg ludnościowy koncesji wynosi 6.081.100 mieszkańców Polski.

4.22 Ogłoszenie z 16 grudnia 2003 roku stanowiło również podstawę do składania wniosków o uzyskanie koncesji na rozpowszechnianie dwugodzinnych programów uniwersalnych o tematyce lokalnej za pomocą kanałów telewizyjnych, wykorzystywanych dotychczas przez:

2	Nazwa dotychczasowego nadawcy (nazwa programu)	Lokalizacja stacji
	Stowarzyszenie Telewizyjne LUBAŃ (TV LUBAŃ)	Lubań
	Vigor - Telewizja Gorzów sp. z o.o. (TV VIGOR)	Gorzów Wlkp.
	BRYZA Telewizja Regionalna sp. z o.o. (TV BRYZA)	Koszalin, Szczecin
	Tadeusz Dąbrowski (Studio NTL)	Radomsko
	Telewizja Regionalna Zagłębia Miedziowego sp. z o.o. (TV LEGNICA)	Głogów, Legnica, Lubin
	Telewizja Dolnośląska sp. z o.o. (TELEWIZJA DOLNOŚLĄSKA)	Opole, Świdnica, Wrocław
	Telewizja Zielona Góra sp. z o.o. (TV ZIELONA GÓRA)	Zielona Góra
	Prywatna Telewizja AVAL sp. z o.o. (Telewizja AVAL)	Jelenia Góra

Wnioski o uzyskanie koncesji na rozpowszechnianie programów uniwersalnych o tematyce lokalnej złożyła spółka Telewizja ODRA sp. z o.o. (we wszystkich ogłoszonych lokalizacjach z wyjątkiem lokalizacji w Lubaniu, gdzie o koncesję wystąpiła spółka Telewizja LUBAŃ – BOLESŁAWIEC sp. z o.o.). O koncesję na nadawanie programu w Radomsku wystąpiła również spółka NTL-TED sp. z o.o. (będąca współwłasnością dotychczasowego nadawcy).

W związku z postępowaniami wydano koncesję:

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Lokalizacja	Kanał	ERP [kW]
188/P/2005-T	NTL-TED Sp. z o.o. (Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko)	Radomsko	9	1

Decyzje w sprawie udzielenia koncesji poniższym podmiotom wydane zostaną po uprawomocnieniu się postanowień Prezesa URTiP.

Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Lokalizacja	Kanał	ERP [kW]
Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA – Gorzów Wielkopolski)	Gorzów Wlkp.	40	1
Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA – Koszalin, Szczecin)	Koszalin	52	0,6
	Szczecin	25	1
Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA – Głogów, Legnica, Lubin)	Głogów	56	1
	Legnica	57	1
	Lubin	22	1
Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA – Świdnica, Wrocław, Opole)	Świdnica	39	1
	Wrocław	31	1
	Opole	30	0,2
Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA – Zielona Góra)	Zielona Góra	51	1
Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA – Jelenia Góra)	Jelenia Góra	43	1
TELEWIZJA LUBAŃ - BOLESŁAWIEC Sp. z o.o. (Studio Lubań Bolesławiec)	Lubań	51	0,2

Nowa koncesja na naziemne rozpowszechnianie programu telewizyjnego, rozszerzenie koncesji o nowy kanał telewizyjny, zmiany techniczne koncesji naziemnych

4.23 Rozstrzygnięto postępowanie zapoczątkowane ogłoszeniem z 16 grudnia 2003 roku o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w Szczecinie. Koncesji na program o charakterze uniwersalnym, z 70 % udziałem tematyki lokalnej, udzielono p. Łukaszowi Borowieckiemu.

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Lokalizacja	Kanał	ERP [kW]
313/2005-T	Łukasz Borowiecki (Telewizja GRYF)	Szczecin	40	1

4.24 W roku sprawozdawczym Przewodniczący KRRiT wydał 1 decyzję w sprawie rozszerzenia koncesji naziemnej o dodatkowy kanał telewizyjny. Postępowanie to przeprowadzono w związku z uchynieniem przez Naczelnego Sądu Administracyjnego decyzji o rozszerzeniu koncesji, wydanej spółce Polskie Media S.A. (TV 4), poprzez przyznanie prawa do użytkowania kanału w Rzeszowie. Postanowiono o rozszerzeniu koncesji wykonywanej przez dotychczasowego nadawcę - spółkę Polskie Media S.A.

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść decyzji	Przyrost odbiorców [tys.]
236/99-T	Polskie Media S.A. (TV 4)	Rozszerzenie koncesji o stację w Rzeszowie (kanał 27)	280

4.25 Decyzje w sprawie zmian naziemnych koncesji telewizyjnych:

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść decyzji	Przyrost odbiorców [tys.]
0093/94-T	Prowincja Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (Telewizja Niepokalanów PULS)	Zmiana lokalizacji stacji z obiektu Kraków Krzemionki na Kraków Choraławica (kanał 25)	
175/P/2004-T	TVN S.A. (TVN)	Podniesienie ERP stacji w Byd- goszczy (kanał 21), Bielsku-Białej (kanał 56) i Koninie (kanał 40)	161

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła również następujące uchwały w sprawie zwiększenia mocy (ERP) oraz zmiany lokalizacji stacji nadawczych:

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Treść uchwały
171/P/2004-T	Telewizja POLSAT S.A. (POLSAT)	Podniesienie ERP stacji w Lubań Nowa Karczma (kanał 54)
175/P/2004-T	TVN S.A. (TVN)	Podniesienie ERP stacji w Gdańsku (kanał 59) Podniesienie ERP stacji w Poznaniu (kanał 47) Podniesienie ERP stacji w Przemysłu (kanał 31) Podniesienie ERP stacji w Warszawie (kanał 33) Podniesienie ERP stacji w Zamościu (kanał 56) Podniesienie ERP stacji w Wałbrzychu (kanał 56) Podniesienie ERP stacji we Wrocławiu (kanał 56)

Decyzje w wyżej wymienionych sprawach są w trakcie przygotowywania lub zostaną wydane po zajęciu przez Prezesa URTiP stanowiska w sprawie technicznych warunków rezerwacji częstotliwości.

Wolne zasoby kanałów telewizyjnych pozostające w dyspozycji KRRiT i planowany sposób ich zagospodarowania

4.26 W faktycznej dyspozycji Krajowej Rady znajduje się obecnie 14 wolnych kanałów telewizyjnych zlokalizowanych w Lesznie (1 kW), Nowym Sączu (1 kW), Radomiu (1 kW), Szczawnicy (0,1 kW), Tyliczu (0,05 kW) Muszynie (0,5 kW), Muszynie (0,05 kW) Radomsku (0,1kW) Koszarawie (0,04 kW), Rybniku (0,2 kW) i Żorach (0,2 kW), Szczyrk Biła (0,01 kW) i Szczyrk Centrum (0,05 kW), Kielce Św. Krzyż (20 kW).

Kanały te w większości mają niewielką lub bardzo małą moc, co świadczy o ograniczonych możliwościach ich wykorzystania. Niektóre z nich służyły dotychczas jako kanały doświetlające i uzupełniające zasięg większych stacji nadawczych na terenach górzystych. Samodzielne wykorzystanie tych kanałów ze względu na niewielkie pokrycie ludnościowe jest nieracjonalne.

O ogłoszenie tych kanałów i stworzenie możliwości przystąpienia do procesu koncesyjnego aplikują zarówno istniejący nadawcy, a w szczególności sieci ponadregionalne, jak również nowe podmioty zamierzające rozpocząć działalność jako stacje lokalne. Krajowa Rada po rozstrzygnięciu, co do sposobu ogłoszenia (udzielenie czy rozszerzenie koncesji) oraz charakteru programu jaki ma być nadawany za pomocą ogłaszanych kanałów (program uniwersalny czy wyspecjalizowany) rozpocznie postępowania koncesyjne.

Niewykorzystane dla potrzeb analogowej telewizji naziemnej pozostają obecnie kanały zwolnione przez Canal+ w 2000 roku. Uruchomienie ich stworzyłoby szansę dla

odbiorców w Wrocławiu, (1 kW), Bydgoszczy (1 kW), Gdańsku (5 kW), Katowicach (1 kW) i Poznaniu (1 kW) na zwiększenie oferty dostępnych programów naziemnych.

Krajowa Rada nie może jednak zainicjować procesu koncesyjnego, którego przedmiotem byłyby te kanały, nawet na czas ograniczony, ze względu na brak uzgodnienia ogłoszenia Przewodniczącego KRRiT przez Prezesa URTiP, który poinformował, że decyzja ta jest uzależniona od wyników badań analitycznych, prowadzonych w związku z tworzeniem sieci stacji nadawczych, przeznaczonych do emisji programów telewizyjnych w systemie cyfrowym.

Krajowa Rada, w czerwcu 2002 roku, przesyłając projekt ogłoszenia zawierający wyżej wymienione kanały do uzgodnień zaproponowała Prezesowi URTiP-u aby wykorzystanie ich dla potrzeb telewizji analogowej ograniczyć do 5 lat. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że z tego okresu upłynęło już 2 i pół roku.

Nowe koncesje na nadawanie satelitarnych programów telewizyjnych, zmiany koncesji istniejących oraz postępowania w sprawie cofnięcia koncesji

4.27 Przewodniczący KRRiT wydał 10 koncesji na satelitarne rozpowszechnianie programu telewizyjnego:

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)	Charakter programu
301/2004-T	4fun.tv. Sp. z o.o. (4fun.tv)	rozrywkowy
302/2004-T	Telewizja POLSAT S.A. (POLSAT ZDROWIE I URODA)	medyczny
303/2004-T	TVN S.A. (TVN STYLE)	adresowany do kobiet
304/2004-T	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (MiniMini)	adresowany do dzieci poniżej 7 roku życia
306/2004-T	MEDIA BIZNES Sp. z o.o. (TV BIZNES)	ekonomiczno-informacyjny
309/2004-T	MEDIA EKSPERT Sp. z o.o. (Moja TV)	uniwersalny
310/2004-T	Polska Korporacja Telewizyjna Sp. z o.o. (PLANETE)	dokumentalny
311/2004-T	FUNDACJA INNOWACJA (EDUSAT BIS)	edukacyjny
312/2004-T	FUNDACJA INNOWACJA (EDUSAT BIS 2)	edukacyjny
314/2005-T	Telewizja Polska Spółka Akcyjna (TVP KULTURA)	popularyzacja kultury i sztuki

Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęły również 2 wnioski o udzielenie koncesji na satelitarne rozpowszechnianie programu telewizyjnego:

Data wniosku	Nazwa wnioskodawcy (nazwa programu)	Charakter programu
18.01.2005	Telewizja POLSAT S.A. (POLSAT 2 SPORT)	sportowy
04.05.2004	TELEWIZJA OKO Sp. z o.o. (TV FORTUNA)	rozrywkowo-edukacyjny

W związku z nieuzupełnieniem braków we wniosku, Przewodniczący KRRiT wydał 6 stycznia 2005 roku decyzję (Nr DK-008/2005) w sprawie odmowy udzielenia koncesji spółce TELEWIZJA OKO Sp. z o.o. Natomiast wniosek spółki Telewizja POLSAT S.A. zostanie rozpatrzony po dokonaniu niezbędnych analiz i opinii w sprawie przedstawionego projektu.

4.28 KRRiT podjęła 2 uchwały w sprawie wszczęcia postępowania o cofnięcie koncesji telewizyjnych.

Data uchwały	Nr koncesji	Nazwa wnioskodawcy (nazwa programu)
22.04.2004	276/2002-T	Ponadregionalna Telewizja PULS Sp. z o.o. (CZAS)
07.10.2004	281/2002-T	Grupa Multimedialna Sp. z o.o. (Telewizja CENTRUM)

W przypadku programu CZAS postępowanie wszczęto w związku z zaprzestaniem emisji programu w 2003 roku.

Podobnie było w przypadku programu Telewizja CENTRUM. KRRiT trzykrotnie wyrażała zgodę na zawieszenie emisji programu (decyzje z 18 grudnia 2003 roku, 20 lutego i 28 czerwca 2004 roku). Decyzją z 24 listopada 2004 roku odmówiono kolejnej zgody na zawieszenie emisji wobec faktu, że kolejne deklaracje koncesjonariusza, dotyczące wznowienia nadawania programu nie zostały zrealizowane.

4.29 W związku z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 października 2002 roku w sprawie postanowień w koncesji spółki „Radio Muzyka Fakty” Sp. z o.o., Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po uzyskaniu akceptacji nadawców, zmieniła brzmienie punktu dotyczącego zmian struktury udziałowej spółki oraz punktów określających uprawnienia kontrolne KRRiT w koncesji. Zmiany polegały na dostosowaniu treści koncesji, do obecnie stosowanych przez KRRiT zapisów, w tym w szczególności formuły obowiązku zachowania 51 % udziałów przez pierwotnych udziałowców.

Nr koncesji	Nazwa nadawcy (nazwa programu)
247/2000-T	ANTEL Sp. z o.o. (TELE 5)

4.30 Na wniosek spółki CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o., zmieniono nazwę programu nadawanego na podstawie koncesji Nr 245/99-T (z MINIMAX na ZigZap). Nadawca uzasadnił wniosek koniecznością zmiany dotychczasowego wizerunku programu i odróżnienia go od nowego kanału MiniMini, przeznaczonego dla młodszej grupy wiekowej.

Przekształcenia właścicielskie w spółkach wykonujących koncesje na nadawanie programów telewizyjnych

4.31 1 maja 2004 roku weszła w życie ustawa z 2 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji, dopuszczająca udzielenie koncesji osobom zagranicznym lub spółkom zależnym od osób zagranicznych, mającym siedzibę lub stałe miejsce zamieszkania w państwie członkowskim Europejskiego Obszaru Gospodarczego – bez ograniczeń w zakresie dopuszczalnego udziału osoby zagranicznej w kapitale zakładowym.

W okresie sprawozdawczym z możliwości tej skorzystała tylko jedna spółka – TVN S.A. Krajowa Rada wyraziła, zgodę na zmianę zapisów, dotyczących struktury właścicielskiej w spółce TVN S.A. poprzez wstąpienie w miejsce dotychczasowego większościowego udziałowca (posiadającego 59,6 % udziałów) nowego udziałowca - spółki zagranicznej mającej siedzibę w państwie członkowskim Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Zgodnie z zapisami w koncesji nakładającymi na nadawcę obowiązek powiadamiania Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o osiągnięciu lub przekroczeniu progu 10 %, 20 %, 30 % albo 40 % głosów na Zgromadzeniu Wspólników Koncesjonariusza przez podmiot niewymieniony w koncesji, w okresie sprawozdawczym o dokonanych zmianach właścielskich poinformowały następujące spółki:

- Kino Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Grupa Multimedia Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- 4fun tv Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Zgodnie z obowiązkiem informowania o zmianach struktury kapitałowej lub uprawnień do głosowania na Zgromadzeniu Wspólników Koncesjonariusza, polegających na osiągnięciu przez któregokolwiek z udziałowców progu 10 % głosów na Zgromadzeniu Wspólników Koncesjonariusza albo kolejnych wielokrotności tego progu o zmianach przeprowadzonych w tym zakresie powiadomiła spółka TELESTAR Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Realizacja obowiązku corocznego składania sprawozdań finansowych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przez nadawców naziemnych i satelitarnych programów telewizyjnych

4.32 Na podstawie art. 37a ustawy o radiofonii i telewizji Krajowa Rada w okresie sprawozdawczym monitorowała realizację obowiązku składania rocznych sprawozdań finansowych przez nadawców telewizyjnych.

Obligacja ta dotyczy wszystkich nadawców niezależnie od ich formy prawnej (zgodnie z poniższym zestawieniem).

Forma prawna podmiotu	Liczba podmiotów
Spółki prawa handlowego	20
Instytucje kościelne	1
Osoby fizyczne	1
Uczelnie wyższe	1
Inne podmioty	2
Razem:	25

Wszyscy nadawcy przekazali wymagane sprawozdania finansowe za 2003 rok.

Podsumowanie wyników analizy sprawozdań znajduje się w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

C. KOMUNIKACJA KABLOWA

Postępowanie w ramach ponownego udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej

4.33 Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęło 51 wniosków o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach tvk i 5 wniosków o rozszerzenie koncesji o kolejne sieci tvk.

Przewodniczący KRRiT wydał 37 koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych. Koncesje otrzymały:

- osoby fizyczne – 16
- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – 7
- spółdzielnie mieszkaniowe – 6
- spółki akcyjne – 5
- gminy – 2
- powiat - 1

W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zorganizowała 8 spotkań z wnioskodawcami ubiegającymi się o koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych.

4.34 Koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych w okresie sprawozdawczym otrzymały następujące podmioty:

Lp	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Adres siedziby	Nr zezw. URTiP	Nazwa operatora	Adres stacji czołowej
1	TK-0007/04	Świętochłowicka Telewizja Miejska Sp. z o.o.	Ul. Bytomska 40 Świętochłowice	424/02	Śląska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Roosevelta 94 Zabrze
2	TK-0008/04	STELLA ZIT Sp. z o.o.	Ul. Ofiar Katynia 35 Stalowa Wola	189/01	STELLA ZIT Zdzisław Gawęcki	Ul. Ofiar Katynia 35 Stalowa Wola
3	TK-0009/04	Adam Mieczysław Kaszta	Ul. Wiejska 4 Lubań	281/93	Adam Kaszta	Ul. Bolesława Chrobrego 3 Lubań
				46/02	Jan Tomków	Ul. Wyspiańskiego 71 Zgorzelec
4	TK-0010/04	Piotr Wasześcik	Ul. Jagiellońska 67 m 3 Olsztyn	100/02	Telewizja Kablowa VECTRA SA	Ul. Kopernika 8a Ostróda

IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

5	TK-0011/04	Mariusz Jerzy Trąbczyński	Ul. Żeromskiego 32/33 Golub-Dobrzyń	154/03	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MARTON Mariusz Trąbczyński	Ul. Solidarności 10 Rawa Mazowiecka
				197/01	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MARTON Mariusz Trąbczyński	Ul. Starzyńskiego 5 Łowicz
				176/98	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MARTON Mariusz Trąbczyński	Ul. Sikorskiego 17 Głowno
				168/01	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MARTON Mariusz Trąbczyński	Al. 600-Lecia 66B Sochaczew
6	TK-0012/04	Jerzy Włodzimierz Gintrowicz	Ul. Asnyka 10 Wolsztyn	97/03	AVISmedia Dziubiński&Gintrowicz	Ul. Żeromskiego 21 Wolsztyn
7	TK-0013/04	Grzegorz Jacek Heluszka	Ul. Bączkiewicza 3/8 Rawicz	217/02	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Marii Konopnickiej 19b Rawicz
8	TK-0014/04	Dariusz Wujek	Ul. Wrocławska 73 Gostyń	216/02	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Mostowa 9 Gostyń
9	TK-0015/04	Marek Wojciech Krzemiński	Ul. Barciszewskiego 10/7 Gniezno	153/01	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Sobieralskiego 9 Gniezno
				464/02	SATPOL Systemy Telewizji Kablowej H. Siudaja, J. Kaczkowski	Os. Łokietka 20 Gniezno
				086/01	Stowarzyszenie Osiedlowej Telewizji Kablowej PIEKARY	Ul. Czarnieckiego 7 Gniezno
10	TK-0016/04	TELKONET Sp. z o.o.	Ul. Zbrowskiego 14 Radom	008/04	TELKONET Sp. z o.o.	Os. Słoneczne 14 Ostrowiec Świętokrzyski
11	TK-0017/04	Spółdzielnia Mieszkaniowa Rozstaje	Ul. Leszczyńskich 4 Gdańsk	008/01	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Rozstaje”	Ul. Leszczyńskich 4 Gdańsk
				056/02	Stowarzyszenie Użytkowników Sieci Kablowej TV Chełmsat	Ul. Biegańskiego 39F Gdańsk
				392/93	Stowarzyszenie Użytkowników Anten Satelitarnych TELE-PIAST	Ul. Piastowska 100d Gdańsk
12	TK-0018/04	Adam Roman Pachura	Ul. Parkowa 15A/13 Bielawa	187/02	Telewizja Kablowa Studio	Ul. Sanatoryjna 2 Pieszyce

IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

13	TK-0019/04	Krzysztof Marian Wencki	ul. Targowa 5 Kościerzyna	166/03	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Skłodowskiej 30 Kościerzyna
14	TK-0020/04	Marek Henryk Kramarczyk	Ul. 1000 lecia P.P. 8/14 Władysławowo	054/03	AS-SAT Zakład Instalowania i Konservacji Systemów Anten- nowych Marcin Dariusz Prymas	Ul. Hallera 13 Władysławowo
15	TK-0021/04	Podlaska Telewizja PTV Sp. z o.o.	Ul. Żelazna 5/1a Białystok	078/04	Elpos	Ul. Św. Rocha 11/1 Białystok
				129/01	Dipol	Ul. Dobra 14 Białystok
				110/01	SAV	Ul. Dobra 14 Białystok
16	TK-0022/04	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nowoczesna”	Ul. Wileńska 3 Racibórz	191/02	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Słowackiego 32 Racibórz
17	TK-0023/04	Leszek Burchardt	Ul. Wolności 26 m 6 Jelenia Góra	316/93	AZART-SAT	Pl. Piłsudskiego 1 Bolesławiec
18	TK-0024/04	Jolanta Struś	Ul. Kochanowskiego 18 m 9 Sanok	133/02	Stream Communications Sp. z o.o.	Ul. Staszica 18 Sanok
19	TK-0025/04	MEDIA WM Sp. z o.o.	Ul. Leszczynowa 1 Lubin	35/02	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Leszczynowa 1 Lubin
				37/04	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Krupińskiego 39 Lubin
20	TK-0026/04	Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Wojciechow- skiego 30A Koło	80/04	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kole	Ul. PCK 10 Koło
				196/01	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kole	Ul. Rzymskiego 4 Kłodawa
21	TK-0027/04	Powiat Kozienicki	Ul. Radomska 1 Kozienice	65/01	Promontel S p. z o.o.	Ul. Warszawska 34 Kozienice
22	TK-0028/04	Telewizja Przewodowa Zielona Góra Sp. z o.o.	Ul. Stefana Wyszyńskiego 29 Zielona Góra	071/01	Zielonogórska Telewizja Przewodowa S.A.	Ul. Wyszyńskiego 29 Zielona Góra
				179/99	Zielonogórska Telewizja Przewodowa S.A.	Ul. Kaszubska 11 Nowa Sól
23	TK-0029/04	Gmina Kozienice	Ul. Parkowa 5 Kozienice	65/01	Promontel Sp. z o.o.	Ul. Warszawska 34 Kozienice
24	TK-0030/04	Elżbieta Zjawiona	Ul. Kolisty 4/26 Wrocław	348/93	TVK-Telewizja Kablowa Elżbieta Zjawiona	Ul. Kolisty 14 Wrocław
				102/03	TVK-Telewizja Kablowa Elżbieta Zjawiona	Ul. Piastowska 30 Jelcz-Laskowice
25	TK-0031/04	Andrzej Piotr Szopiński-Wisła	Ul. Wyzwolenia 18- 20 m. 6 Kędzierzyn-Koźle	152/01	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. Łokietka 27 Kędzierzyn-Koźle
26	TK-0032/04	Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Tuwima 9 Toruń	223/02	Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Bartosza Głowackiego 2 Toruń
				347/02	Multimedia Polska Sp. z o.o.	Ul. Grudziądzka 46 Toruń

IV. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ koncesyjny

27	TK-0033/04	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Grudziądzu	Ul. Moniuszki 13 Grudziądz	155/03	SM w Grudziądzu	Ul. Kalinkowa 24 Grudziądz
				360/02	Multimedia Polska Sp. z o.o.	Ul. Włodka 7 Grudziądz
28	TK-0034/04	Gmina Brzeg Dolny	Ul. Kolejowa 29 Brzeg Dolny	67/04	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Ul. 1 Maja 21 Brzeg Dolny
29	TK-0001/05	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Przebendowskich 17 Gdynia	109/02	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Wesoła 51 Kielce
30	TK-0002/05	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Przebendowskich 17 Gdynia	130/02	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Piłsudskiego 28/11 Police
31	TK-0003/05	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Przebendowskich 17 Gdynia	419/02	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Dąbrowskiego 8 Piła
32	TK-0004/05	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Przebendowskich 17 Gdynia	98/02	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Poniatowskiego 13A Bartoszyce
33	TK-0005/05	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Przebendowskich 17 Gdynia	120/02	Telewizja Kablowa VECTRA S.A.	Ul. Sobieskiego 227 Wejherowo
34	TK-0006/05	Nowosarzyńska Telewizja Kablowa LOKALTEL Sp. z o.o.	Ul. 1-go Maja 1 Nowa Sarzyna	28/04	Lokaltel Sp. z o.o.	Ul. 1-go Maja 7 Nowa Sarzyna
35	TK-0007/05	Bronisław Diehl	Ul. Kondratowicza 4 m 24 Warszawa	34/2004	TEL-KAB Zakład Elektroniki Bronisław Diehl	Ul. Helenowska 22 Pruszków
36	TK-0008/05	Ireneusz Mateńko	Os. Klimeckiego 13/9 Łuków	155/01	UPC Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Os. Unitów Podlaskich 17 Łuków
37	TK-0009/05	Spółdzielnia Mieszkaniowa Krzemionki	Os. Stawki 47 Ostrowiec Świętokrzyski	25/03	Spółdzielnia Mieszkaniowa Krzemionki	Os. Stawki 45 Ostrowiec Świętokrzyski

Wśród wymienionych koncesjonariuszy ponownie koncesje otrzymały następujące podmioty:

Lp.	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Adres siedziby	Poprzednia koncesja
1.	TK-0009/04	Adam Mieczysław Kaszta	Ul. Wiejska 4 Lubań	TK-0009/94
2.	TK-0011/04	Mariusz Jerzy Trąbczyński	Ul. Zeromskiego 32/33 Golub-Dobrzyń	TK-0007/98
3.	TK-0023/04	Leszek Burchardt	Ul. Wolności 26 m 6 Jelenia Góra	TK-0016/94
4.	TK-0026/04	Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Wojciechowskiego 30A Koło	TK-0023/94
5.	TK-0028/04	Telewizja Przewodowa Zielona Góra Sp. z o.o.	Ul. Stefana Wyszyńskiego 29 Zielona Góra	TK-0005/94
6.	TK-0030/04	Elżbieta Zjawiona	Ul. Kolisty 4/26 Wrocław	TK-0018/94
7.	TK-0032/04	Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa	Ul. Tuwima 9 Toruń	TK-0026/94
8.	TK-0033/04	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Grudziądzu	Ul. Moniuszki 13 Grudziądz	TK-0034/94
9.	TK-0009/05	Spółdzielnia Mieszkaniowa Krzemionki	Os. Stawki 47 Ostrowiec Świętokrzyski	TK-0022/94

Uniwersalny charakter programu występuje w 23 koncesjach, wyspecjalizowany - informacyjno-publicystyczny w 8 i informacyjno-lokalny w 6 koncesji.

Minimalny, średni czas nadawania programu to 30 minut na dobę.

Najwyższy czas nadawania programu to 6 godzin na dobę, zaś najniższy 30 minut na tydzień, 9 minut na dobę.

Zmiany decyzji koncesyjnych na rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej

4.35 Przewodniczący KRRiT wydał, na podstawie uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, 8 decyzji dotyczących **rozszerzenia koncesji** o kolejne sieci kablowe:

- decyzja nr D-TK-0010/04 z 8 kwietnia 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0003/03 udzielonej Bogdanowi Miszczakowi, zamieszkałemu w Jedliczach – rozszerzenie o kolejne sieci kablowe, zlokalizowane w Jaśle i Brzozowie;
- decyzja nr D-TK-0021/04 z 31 maja 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0027/95 udzielonej Częstochowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasza Praca” z siedzibą w Częstochowie – rozszerzenie o kolejne sieci kablowe, zlokalizowane w Częstochowie;
- decyzja nr D-TK-0028/04 z 24 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0005/97 udzielonej Małopolskiej Telewizji Kablowej S. TAR- TV Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie- rozszerzenie o kolejne sieci kablowe, zlokalizowane w Gdańsku i Ropczycach;
- decyzja nr D-TK-0031/04-R z 25 sierpnia 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0017/02 udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA S.A. z siedzibą w Gdyni- rozszerzenie o kolejną sieć kablową, zlokalizowaną w Kwidzynie;
- decyzja nr D-TK-0045/04-R z 24 listopada 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0007/03 udzielonej Tadeuszowi Rogoyskiemu, zamieszkałemu w Załężu- rozszerzenie o kolejne sieci kablowe, zlokalizowane w Ropczycach i Sędziszowie Małopolskim;
- Decyzja nr D-TK-0047/04-R z 2 grudnia 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0012/00 udzielonej Wiesławowi Okrojowi, zamieszkałemu w Ostrowie Wielkopolskim - rozszerzenie o kolejne sieci kablowe, zlokalizowane w Ostrowiu Wielkopolskim i Krotoszynie;
- decyzja nr D-TK-0004/05-R z 28 stycznia 2005 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0009/00 udzielonej Marianowi Kazimierzowi Pospiszelowi, zamieszkałemu w Głubczycach – rozszerzenie o kolejną sieć kablową, zlokalizowaną w Kietrze;
- decyzja nr D-TK-0005/05-R z 28 stycznia 2005 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0005/04 udzielonej Andrzejowi Edwardowi Szubrytowi, zamieszkałemu w Szczecinie- rozszerzenie o kolejne sieci kablowe, zlokalizowane w Szczecinie, Stargardzie Szczecińskim i Gryfinie;

4.36 Przewodniczący KRRiT na wniosek koncesjonariuszy oraz na podstawie uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wydał 4 decyzje, dotyczące **uchylenia koncesji**:

- decyzja nr D-TK-0019/04 z 27 maja 2004 roku w sprawie uchylenia koncesji nr TK-0001/98 udzielonej Hubertowi Gordzielikowi, zamieszkałemu w Strzelcach Opolskich, ponieważ firma City- Sat TVK Hubert Gordzielik uległa rozwiązaniu;

- decyzja nr D-TK-0033/04 z 27 września 2004 roku w sprawie uchylonej koncesji nr TK-0039/94 udzielonej Marianowi Wachowiczowi, zamieszkałemu w Jeleniej Górze, z powodu zaprzestania działalności nadawczej;
- decyzja nr D-TK-0034/04 z 27 września 2004 roku w sprawie uchylania koncesji nr TK-0021/96 udzielonej Marianowi Wachowiczowi, zamieszkałemu w Jeleniej Górze, z powodu zaprzestania działalności nadawczej;
- decyzja nr D-TK-0035/04 z 27 września 2004 roku w sprawie uchylania koncesji nr TK-00032/94 udzielonej Marianowi Wachowiczowi, zamieszkałemu w Jeleniej Górze, z powodu zaprzestania działalności nadawczej.

4.37 Przewodniczący KRRiT na podstawie uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wydał 3 decyzje dotyczące **odmowy udzielenia koncesji**:

- decyzja nr D-TK-0041/04 z 22 października 2004 roku w sprawie odmowy udzielenia koncesji dla Telewizji Kablowej Hajnówka Kiędyś, Kiryluk Spółka jawna z siedzibą w Hajnówce, w związku z faktem, że spółka jawna nie posiada osobowości prawnej i nie może brać udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji;
- decyzja nr D-TK-0048/04 z 2 grudnia 2004 roku w sprawie odmowy udzielenia koncesji dla Gminy Żyrardów z siedzibą w Żyrardowie, ponieważ z wniosku nie wynikało jednoznacznie, który z podmiotów: czy Gmina Żyrardów czy Miejski Dom Kultury jest właściwym wnioskodawcą, jak również ze względu na braki w części technicznej wniosku oraz w części programowej;
- decyzja nr D-TK-0003/05 z 14 stycznia 2005 roku w sprawie utrzymania w mocy decyzji w sprawie odmowy udzielenia koncesji Telewizji Kablowej Hajnówka Kiędyś, Kiryluk Spółka jawna z siedzibą w Hajnówce

4.38 Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji podpisał także następujące decyzje, dotyczące **zmian w koncesjach**:

- 2 decyzje dotyczące **cofnięcia koncesji**:
  - decyzja nr D-TK-0006/05 z 1 lutego 2005 roku w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0007/01 udzielonej Silesia TV Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze, ponieważ nie możliwości kontaktu ze spółką i koncesjonariusz nie złożył obowiązkowych corocznych sprawozdań finansowych;
  - decyzja nr D-TK-0007/05 z 1 lutego 2005 roku w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0018/98 udzielonej TELEKACH Przedsiębiorstwo Telekomunikacji i Teletransmisji Sp. z o.o. z siedzibą w Dębicy, ponieważ koncesjonariusz nie nadsyła materiałów niezbędnych do kontroli zgodności działalności nadawcy z określonymi w koncesji, jak również nie złożył obowiązkowych corocznych sprawozdań finansowych.
- 8 decyzji dotyczących **zmiany adresu siedziby i nazwy koncesjonariusza**:
  - decyzja nr D-TK-0022/04 z 14 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0018/02 dla „Telewizji Jawor” poprzez zmianę adresu;
  - decyzja nr D-TK-0023/04 z 14 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0017/02 dla „Telewizji Słupsk” poprzez zmianę adresu;

- decyzja nr D-TK-0024/04 z 14 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0016/02 dla „Telewizji Bielsko” poprzez zmianę adresu;
  - decyzja nr D-TK-0025/04 z 14 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0007/02 dla „Telewizji Elbląskiej” poprzez zmianę adresu;
  - decyzja nr D-TK-0026/04 z 14 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0006/01 dla „Telewizja Kablowa VECTRA S.A.” poprzez zmianę adresu;
  - decyzja nr D-TK-0029/04 z 1 lipca 2004 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0033/94 dla „Media Piła” Sp. z o.o. poprzez zmianę nazwy;
  - decyzja nr D-TK-0042/04 z 15 listopada 2004 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0014/03 dla Dobre Radio Sp. z o.o. poprzez zmianę adresu;
  - decyzja nr D-TK-0005/05-R z 28 stycznia 2005 roku w sprawie zmiany pkt I Koncesji nr TK-0005/04 dla Andrzeja Edwarda Szubryta, zamieszkałego w Szczecinie poprzez zmianę adresu.
- 2 decyzje dotyczące **wydzielenia lokalnych pasm programowych**:
    - decyzja nr D-TK-0031/04-R z 25 sierpnia 2004 roku w sprawie zmiany w koncesji nr TK-0017/02 udzielonej Telewizji Kablowej VECTRA S.A. z siedzibą w Gdyni, poprzez wydzielenie lokalnych pasm programowych w Słupsku i Kwidzynie;
    - decyzja nr D-TK-0009/05 z 28 stycznia 2005 roku w sprawie zmiany w koncesji nr TK-0009/00 udzielonej Marianowi Kazimierzowi Pospiszelowi, zamieszkałemu w Głubczycach, poprzez wydzielenia lokalnych pasm programowych w Głubczycach i Kietrze.
  - 2 decyzje dotyczące **zawieszenia emisji** programu w telewizji kablowej:
    - decyzja nr D-TK-0012/04 z 8 kwietnia 2004 roku w sprawie zawieszenia emisji programu telewizyjnego na podstawie koncesji nr TK-0014/98 udzielonej Mieczysławowi Bałabańskiemu do 1 października 2004 roku;
    - decyzja nr D-TK-0040/04 z 22 października 2004 roku w sprawie zawieszenia emisji programu telewizyjnego na podstawie koncesji nr TK-0016/00 udzielonej Marianowi Glicie do 1 września 2005 roku.
  - 1 decyzję dotyczącą **zmiany operatora sieci** w telewizji kablowej:
    - decyzja nr D-TK-0027/04 z 14 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany w koncesji nr TK-0009/00 udzielonej Marianowi Kazimierzowi Pospiszelowi, zamieszkałemu w Głubczycach poprzez zmianę operatora sieci z SATRON S.C.
  - 3 decyzje dotyczące **zmiany numerów zezwolenia URTiP**
    - decyzja nr D-TK-0011/04 z 8 kwietnia 2004 roku w sprawie zmiany numeru zezwolenia URTiP w koncesji nr TK-0027/95 udzielonej Częstochowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasza Praca” z siedzibą w Częstochowie;
    - decyzja nr D-TK-0027/04 z 14 czerwca 2004 roku w sprawie zmiany numeru zezwolenia URTiP w koncesji nr TK-0009/00 udzielonej Marianowi Kazimierzowi Pospiszelowi, zamieszkałemu w Głubczycach;
    - decyzja nr D-TK-0032/04 z 1 września 2004 roku w sprawie zmiany numeru zezwolenia URTiP w koncesji nr TK-0012/00 udzielonej Wiesławowi Okrojowi, zamieszkałemu w Ostrowiu Wielkopolskim;

- 1 decyzję dotyczącą **zmiany udziałowców**
  - decyzja nr D-TK-0042/04 z 15 listopada 2004 roku w sprawie zmiany pkt IX Koncesji nr TK-0014/03 udzielonej spółce Dobre Radio Sp. z o.o. poprzez zmianę udziałowców spółki.
- 2 decyzje dotyczące **przedłużenia terminu rozpoczęcia rozpowszechniania programu:**
  - decyzja nr D-TK-0037/04 z 1 października 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0016/03 udzielonej GRYFNET Sp. z o.o. w sprawie przedłużenia terminu rozpoczęcia rozpowszechniania programu do 15 listopada 2004 roku;
  - decyzja nr D-TK-0039/04 z 5 października 2004 roku w sprawie zmiany koncesji nr TK-0004/04 udzielonej Markowi Betlejowi zamieszkałemu w Rudniku w sprawie przedłużenia terminu rozpoczęcia rozpowszechniania programu do 1 stycznia 2005 roku.
- 2 decyzje dotyczące **pozostawienia wniosku bez rozpoznania:**
  - decyzja nr D-TK-0030/04 z 4 sierpnia 2004 roku o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania, złożonego przez Dom Kultury z siedzibą w Łęczycy, z powodu niezuzupełnienia braków;
  - decyzja nr D-TK-0036/04 z 28 września 2004 roku o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania złożonego przez Andrzeja Józefa Sipajło, zamieszkałego we Władysławowie, z powodu niezuzupełnienia braków.
- 2 decyzje dotyczące **czasu rozpowszechniania programu:**
  - decyzja nr D-TK-0043/04 z 15 listopada 2004 roku w sprawie zmiany pkt III koncesji nr TK-0012/04 udzielonej Jerzemu Włodzimierzowi Gintrowiczowi, zamieszkałemu w Wolsztynie, poprzez skrócenie minimalnego czasu nadawania programu;
  - decyzja nr D-TK-0044/04 z 15 listopada 2004 roku w sprawie zmiany pkt III koncesji nr TK-0021/03 udzielonej Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w Węgrowie, poprzez skrócenie minimalnego czasu nadawania programu.
- 14 decyzji dotyczących **umorzenia** postępowania wobec wniosku o udzielenie koncesji:
  - decyzja nr D-TK-0013/04 z 18 maja 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o rozszerzenie koncesji nr TK-0003/01 złożonego przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0014/04 z 24 maja 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, zarejestrowanego pod numerem TVK0007/04, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0015/04 z 24 maja 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, zarejestrowanego pod numerem TVK0008/04, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0016/04 z 24 maja 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, zarejestrowanego pod numerem TVK0010/04, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0017/04 z 24 maja 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, zarejestrowanego pod numerem TVK0013/04, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0018/04 z 24 maja 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, zarejestrowanego pod numerem TVK0014/04, na wniosek strony;

- decyzja nr D-TK-0020/04 z 27 maja 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez Spółdzielnię Telekomunikacyjną z siedzibą Zbąszyniu, zarejestrowanego pod numerem TVK0015/02, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0038/04 z 1 października 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, zarejestrowanego pod numerem TVK0004/04, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0046/04 z 24 listopada 2004 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez Tadeusza Rogowskiego zamieszkałego w Ząleżu, zarejestrowanego pod numerem TVK0029/02, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0001/05 z 7 stycznia 2005 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez Jarosława Jana Przedwojskiego, zamieszkałego w Gdańsku, zarejestrowanego pod numerem TVK0004/01, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0002/05 z 12 stycznia 2005 roku w sprawie umorzenia postępowania wszczętego na podstawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją D-TK-0019/04, złożonego przez Huberta Gordzielika, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0002/05 z 12 stycznia 2005 roku w sprawie umorzenia postępowania wszczętego z urzędu o cofnięcie koncesji nr TK-0001/98, udzielonej Hubertowi Gordzielikowi;
  - decyzja nr D-TK-0008/04 z 1 lutego 2005 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji złożonego przez Podróże TV z siedzibą w Toruniu, zarejestrowanego pod numerem TVK0074/04, na wniosek strony;
  - decyzja nr D-TK-0009/04 z 3 lutego 2005 roku w sprawie umorzenia postępowania wszczętego w sprawie cofnięcia koncesji nr TK-0029/94 udzielonej Stowarzyszeniu Użytkowników Osiedlowej Telewizji Satelitarnej „ALFA” z siedzibą w Łodzi;
  - decyzja nr D-TK-0010/04 z 8 lutego 2005 roku w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o rozszerzenie koncesji nr TK-0014/03 udzielonej Dobrze Radio Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, zarejestrowanego pod numerem TVK0001/04-R, na wniosek strony.
- 1 decyzję dotyczącą **stwierdzenia wygaśnięcia koncesji**
    - decyzja nr D-TK-0011/05 z 8 marca 2005 roku w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia koncesji nr TK-0020/97 z 14 października 1997 roku udzielonej Stowarzyszeniu Użytkowników Osiedlowej Sieci Kablowej TV-SAT z siedzibą w Kozienicach.

Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej

4.39 Zgodnie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji Przewodniczący KRRiT jest organem rejestrującym programy rozprowadzane w sieciach telewizji kablowej.

Do Przewodniczącego KRRiT wpłynęło w okresie sprawozdawczym **370** zgłoszeń o wpis do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Przewodniczący KRRiT wydał też **384** postanowienia o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych (w tym w 2004 roku – 295, a 2005 roku – 89).

W okresie sprawozdawczym zostały wydane **63** decyzje w tym :

- **57** decyzje pozostawiające złożone wnioski/zgłoszenia bez rozpoznania ze względu na nieuzupełnienie przez operatorów braków w w/w wnioskach/zgłoszeniach; powodem wydania tych decyzji było nienadesłanie w oznaczonym terminie 7 dni umów, zgód, oświadczeń nadawców, zezwalających operatorom na reemisję programów.
- **4** decyzje o umorzeniu postępowania ze względu na fakt, iż Podróże TV uznano nie jako program, ale jako usługę medialną, na podstawie dokumentów przekazanych przez podmiot do KRRiT w 2004 roku, w związku z czym nie miały zastosowania przepisy ustawy o radiofonii telewizyjnej – do momentu uzyskania koncesji przez nadawcę Podróży TV.
- **2** decyzje o uchyleniu i umorzeniu postępowania ze względu na jej bezprzedmiotowość (Aster City Cable Sp. z o.o. i Zielonogórska Telewizja Przewodowa SA); operatorzy złożyli zgłoszenia o rejestrację Podróże TV i otrzymali decyzje pozostawiające wnioski bez rozpoznania ze względu na nieuzupełnienie braków w zgłoszeniu w ciągu 7 (oba operatorzy złożyli wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy i otrzymali w/w decyzje).

Wpłynęło **7** wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy (w tym: **5** załatwione pozytywnie, a **2** są w trakcie procedury rozpatrywania).

W okresie sprawozdawczym nie były wydane decyzje o odmowie rejestracji, ani decyzje zakazujące rozprowadzania programów w sieciach telewizji kablowej.

4.40 Na rynku medialnym pojawiły się nowe programy do rejestracji:

- **CCTV9** (Jingmen Building, No 9 Yang Fang Dian Road, Chiny, China International TV Corporation)
- **EUROSPORT 2** (3 rue Gaston et rene Caudron, FR-92798 Issy -les-Moulineux Cedex 9, Francja, EUROSPORT Sales Organisation)
- **Moscow Open Word** (Gazetny Pereulok 5 101999 Moskwa, Rosja, Telecompany Center TV Plus)
- **TRACE TV** (1, Rond Point Victor Hugo, 92 130 Issy-les-Moulineux, Francja, Lagardere Networks International)
- **TV Biznes** (ul. Bukowska 12, 68-810 Poznań, Polska, Media Biznes Sp. z o.o.)
- **VIASAT EXPLORER** (Horton Road West Dayton Middlesex UB7 8JD, Wielka Brytania, VIASAT Broadcasting UK LTD)
- **VIASAT HISTORY** (Horton Road West Dayton Middlesex UB7 8JD, Wielka Brytania, VIASAT Broadcasting UK LTD)
- **TVN STYLE** (ul. Wiertnicza 166, 02-952 Warszawa, Polska, TVN Sp. z o.o.)
- **POLSAT Zdrowie i Uroda** (ul. Ostrobramska 77, 04-175 Warszawa, Telewizja POLSAT S.A.)
- **Podróże TV** (1a Salisbury Pavement, Dawes Road, London SW6 7ND, Podróże TV Limited) – po uzyskaniu koncesji z brytyjskiego OFCOM-u.
- **Planete** (Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o., ul. Kawalerii 5, Polska)
- **Minimini** (Canal+ Cyfrowy Sp. z o.o., ul. Kawalerii 5, Polska)
- **4 FUN TV** (ul. Jana Rosoła 10 02-797 Warszawa, Polska, 4FUN.TV Sp. z o.o.)

- **CHANNEL ONE RUSSIA** (AK Koroleva 19 Moskwa, Rosja, CHANNEL ONE RUSSIA. Worldwide Network) – **dawniej Ostankino**;

Nadawca programów HBO i HBO2 zmienił swoją siedzibę, a programy **Fox Kids** i **Fox Kids Play** zmieniły nazwy odpowiednio na **Jetix** i **Jetix Play**, **Minimax** na **Zig Zap**, a **Travel and Adventure** na **Travel and Living**.

W związku z tymi zmianami Przewodniczący KRRiT wydał 17 postanowień o zmianie danych w księdze rejestrowej operatorów, na wniosek strony.

Nowe przepisy dotyczące rejestracji programów w sieciach kablowych

4.41 Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej wraz z ustawą przepisy wprowadzające ustawę o działalności gospodarczej oraz zmianie niektórych ustaw stworzyły nowe ramy prawne działalności gospodarczej, także działalności nadawczej i operatorskiej. Wymusiły tym samym znowelizowanie ustawy o radiofonii i telewizji.

Nowelizacji uległy przepisy regulujące kwestie rejestracji programów w sieciach kablowych, procedur i kar za rozprowadzanie programu radiowego lub telewizyjnego bez wpisu do rejestru (art. 41, 44, 45, 46 oraz 52 ustawy).

Na podstawie art. 42, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji 24 listopada 2004 roku wydała rozporządzenie w sprawie opłat za dokonanie wpisu do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych. Kwestia opłat za wpis do rejestru była poprzednio określona w rozporządzeniu KRRiT z 13 sierpnia 1993 roku w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia rejestracji i rozprowadzania programów w sieciach kablowych, wzoru rejestru i opłat za wpis do rejestru.

Nowelizacja art. 46 ustawy o radiofonii i telewizji nałożyła na KRRiT obowiązek wydania rozporządzenia określającego szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru programów w sieciach kablowych. Rozporządzenie, wydane przez KRRiT 17 sierpnia 2004 roku zawiera wzór rejestru oraz wzór zgłoszenia o wpis do rejestru, uwzględniający możliwość prowadzenia rejestru i zgłaszania do niego wniosków w systemie teleinformatycznym, konieczność zapewnienia przejrzystości i kompletności zapisu informacji znajdujących się w rejestrze oraz sprawność postępowania rejestracyjnego, a także nieobciążanie operatorów sieci kablowych utrudnieniami w zakresie wykonywanej działalności.

Art. 45 znowelizowanej ustawy, okazał się niedostosowany do warunków, w których przyszło KRRiT i operatorom funkcjonować.

Z jednej strony art. 18. 1. ustawy o radiofonii i telewizji stwierdza wyraźnie, że audycje lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności nie mogą zawierać treści dyskryminujących ze względu na rasę, płeć lub narodowość. Ustęp 4. zabrania także rozpowszechniania audycji lub innych przekazów zagrażających fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc.

W znowelizowanym art. 45. ustawodawca stwierdza wyraźnie, iż Przewodniczący KRRiT, jako organ rejestracyjny, może odmówić wpisu do rejestru programu, jeżeli w rozpowszechnianym programie, w okresie ostatnich 12 miesięcy, co najmniej dwukrotnie zamieszczone zostały treści, naruszające przepisy art. 18. ustawy o radiofonii i telewizji.

Zakazać rozprowadzania programu można natomiast, jeżeli w rozprowadzonym programie, w okresie ostatnich 12 miesięcy, co najmniej dwukrotnie zamieszczone zostały treści podlegające do nienawiści ze względu na rasę, płeć, narodowość lub religię lub naruszające przepisy art. 18 ust. 4 i 5.

Tym samym nowelizacja odebrała Przewodniczącemu KRRiT możliwość odmowy rejestracji programu tylko ze względu na jego charakter. Ustawodawca nie przewidział, że KRRiT nie może ukarać podmiotu rozpowszechniającego program na podstawie koncesji wydanej przez regulatora holenderskiego, francuskiego czy austriackiego.

Nowe unormowania obok niewątpliwych korzyści dla przedsiębiorców przyniosły również szereg problemów. Do najbardziej dotkliwych należą trudności, na które napotykają operatorzy sieci kablowych przy uzyskiwaniu od nadawców programów umów świadczących, że rozprowadzanie programu nie będzie naruszało praw nadawcy.

W znowelizowanej ustawie o radiofonii i telewizji ustawodawca pominął wpływ ustawy z 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne na jej kształt. W świetle znowelizowanej ustawy Prezes URTiP nie wydaje już zezwoleń na używanie urządzeń nadawczych i sieci telekomunikacyjnych niezbędnych do rozprowadzania programu, a dokonuje wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Nowe usługi w sieciach kablowych. Cyfrowa telewizja kablowa

4.42 Sieci telewizji kablowej przestały być już jedynie miejscem świadczenia najprostszej usługi, czyli dostarczania analogowego sygnału telewizyjnego i radiowego.

Obecnie sieć telewizji kablowej jest miejscem intensywnego rozwoju. Operatorzy telewizji kablowej, stają się dostawcami usługi dostępu do sieci Internet. Swoją ofertę wzbogacają o możliwość podłączenia telefonii cyfrowej.

Z pełną konwergencją tzw. „Triple play”, połączeniem przez jednego operatora sieci teletransmisyjnej trzech rodzajów usług, telewizji, dostępu do sieci Internet oraz telefonu, mamy do czynienia jak na razie jedynie w przypadku największego warszawskiego operatora spółki Aster City Cable Sp. z o.o. oraz spółki MULTIMEDIA z Gdyni.

Aster City Cable Sp. z o.o. jako pierwsza w Polsce uruchomiła usługę telewizji cyfrowej dostępnej w sieci kablowej. Korzyści, jakie niesie ze sobą wprowadzenie cyfrowej technologii w sieci kablowej to m.in. odbiór obrazu i dźwięku w cyfrowej jakości, możliwość wyboru przez użytkownika odpowiadającej mu wersji językowej, możliwość wyboru napisów, kontrola rodzicielska – wprowadzenie kodu zabezpieczającego przed odbiorem programów przez osoby nieuprawnione. W przyszłości telewizja cyfrowa umożliwi operatorom wprowadzenie szeregu nowych usług, m.in. video on-demand (video na żądanie) czy pay-per-view (płać i oglądaj).

Rynek telewizji kablowych przedstawiany jest również w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”

V. KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI WOBEC NADAWCÓW PUBLICZNYCH

A. RADIOFONIA PUBLICZNA

5.1 Rozwój bazy nadawczej programów radia publicznego odbywa się w oparciu o projekty sieci oraz wnioski składane przez nadawców, dotyczące dokonania niezbędnych uzupełnień w określonych rejonach kraju.

Rozwój w oparciu o projekty sieci wiąże się najczęściej z faktem uruchamiania nowych stacji nadawczych w oddawanych do użytku profesjonalnych obiektach.

W 2004 roku Spółka INFO Sp. z o.o. przekazała do eksploatacji obiekt nadawczy małej mocy w Białej Podlaskiej, w którym ulokowana została częstotliwość do emisji PR1 Polskiego Radia oraz częstotliwość do emisji programu regionalnego (Radio Lublin S.A.).

Działania na rzecz powiększenia zasięgu odbioru programów nadawanych przez Polskie Radio S.A.

5.2 Program 1 PR S.A. funkcjonuje w oparciu o podstawową częstotliwość długofalową 225 kHz w Solcu Kujawskim, częstotliwość 198 kHz, zlokalizowaną w RON Raszyn, oraz 47 częstotliwości z zakresu 87,5 – 108 MHz, przy czym 27 z nich to częstotliwości o mocy równej lub wyższej od 1 kW.

W 2004 roku kontynuowana była rozbudowa sieci stacji UKF FM, przeznaczonych do emisji Programu 1 w oparciu o częstotliwości zwalniane przez nadawców lub przekazywane przez Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

Przewodniczący KRRiT podpisał 15 decyzji, umożliwiających uruchomienie 8 nowych stacji do emisji Programu 1, w tym 4 stacji o mocy równej lub większej od 1 kW.

W przypadku siedmiu pracujących stacji wydane zostały decyzje, zmieniające ich parametry techniczne.

Projekt przeniesienia lokalizacji stacji z Trzebnicy do Wrocławia Żórawiny oczekuje na uzgodnienia techniczne w Urzędzie Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

Obecnie pokrycie ludnościowe Programem 1 PR S.A. w zakresie UKF FM wynosi 47,9 %, natomiast pokrycie powierzchniowe wynosi 25,9 %.

5.3 Od 1 września 2000 roku nastąpiło rozdzielanie anten Programu 2 Polskiego Radia S.A. i Programu IV - Radio BIS, co było zgodne z uchwałą Sejmu RP oraz z oczekiwaniami środowisk twórczych i słuchaczy obu tych programów.

Nowo projektowana sieć Polskiego Radia składać się będzie sponad 50 stacji nadawczych dużej, średniej i małej mocy, zapewniających odbiór przez około 65% ludności kraju.

W 2004 roku kontynuowano uzupełnianie sieci stacji Programu 4 - Radio BIS, co z uwagi na jej rozległość i stopień komplikacji jest procesem długotrwałym i skomplikowanym.

W związku z wystąpieniem Zarządu Polskiego Radia S.A. formalnie przesunięte zostały z sieci Programu 2 do Programu 4/BIS cztery stacje dużej mocy (Giżycko 92,6 MHz, Kłodzko 97,6 MHz, Siedlce 88,3 MHz, Wałbrzych 87,9 MHz).

W sumie w ubiegłym roku dokonano rezerwacji ośmiu nowych częstotliwości, a w trzech przypadkach dokonano zmiany parametrów technicznych.

5.4 Aktualnie liczba stacji do emisji Programu 4 - Radio BIS, dla których dokonano rezerwacji częstotliwości wynosi 43.

Pozwala to na osiągnięcie pokrycia ludnościowego 62,1 %. Dla porównania w ubiegłym roku pokrycie ludnościowe Programu 4 PR S.A. (z tymczasowym uzupełnieniem sieci stacjami Programu 2) wynosiło 60,63 %.

W celu dalszego rozwoju sieci Programu 4 - Radio BIS i uzyskania docelowego pokrycia zgodnego z projektem sieci konieczne jest wskazanie przez „Polskie Radio” S.A. szczegółowych lokalizacji dla około 10 stacji nadawczych, których częstotliwości znajdują się w dyspozycji Przewodniczącego KRRiT,

Krajowa Rada dokłada wszelkich starań, aby proces rozwoju nowej sieci Programu 4 - Radio BIS maksymalnie przyspieszyć. Podejmowane będą działania w celu zwiększania zasięgu programu, w miarę pozyskiwania nowych możliwości częstotliwościowych.

Aktualna sytuacja nadawcza regionalnych rozgłośni Polskiego Radia

5.5 Uchwała Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nr 497/98 z 14 grudnia 1998 roku, określiła konieczność rekonfiguracji sieci nadawczych, eksploatowanych przez regionalne spółki radia publicznego w związku ze zmianą podziału administracyjnego kraju.

W ubiegłym roku wyłączona została ostatnia polska stacja radiofoniczna pracująca w tzw. „dolnym” zakresie UKF FM w Siedlcach Łosicach na częstotliwości 68,03 MHz.

Było to możliwe w związku z przyznaniem spółce regionalnej Polskiego Radia - Radio dla Ciebie S.A. możliwości emisji swojego programu na ekwiwalentnej częstotliwości z zakresu 87.5 – 108 MHz.

W 2004 roku Przewodniczący KRRiT wydał 6 decyzji rozszerzających dotychczasowy stan posiadania rozgłośni regionalnych o częstotliwości zlokalizowane w następujących miejscowościach:

- Radio Białystok S.A. – częstotliwość w Białowieży,
- Radio Dla Ciebie S.A. – częstotliwość w Siedlcach Łosicach (przeniesiona z sieci Radia Lublin),

- Radio Lublin S.A. – częstotliwość w Białej Podlaskiej,
- Radio Merkury S.A. – częstotliwości w Bolewicach i Wągrowcu.

Przewodniczący KRRiT dokonał też zmiany parametrów technicznych dla 11 stacji.

Aktualne zasięgi programów ogólnopolskich i regionalnych radia publicznego przedstawiono na mapach stanowiących załącznik do opracowania „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

W 2004 roku Przewodniczący KRRiT wydał 18 decyzji w sprawie rezerwacji nowych częstotliwości i 34 w sprawie zmian technicznych warunków nadawania.

B. TELEWIZJA PUBLICZNA

Działania na rzecz rozszerzenia zasięgu i poprawy odbioru programów nadawanych przez Telewizję Polską S.A.

5.6 Rozwój sieci ogólnopolskich programu 1 i 2 Telewizji Polskiej S.A. realizowany jest zgodnie z uchwały KRRiT Nr 171/95 z 1995 roku. Do dokończenia budowy tych sieci pozostało uruchomienie pięciu obiektów nadawczych dużej mocy. Do tego konieczne będzie uruchomienie, szczególnie w rejonach górskich, wielu stacji retransmisyjnych małej mocy. Po oddaniu do eksploatacji wszystkich planowanych obiektów dużej mocy pokrycie kraju zbliży się do 100 %.

W 2005 roku przewidywane jest oddanie do użytku obiektu nadawczego Ostrołęka. Przewidywana jest także budowa obiektów nadawczych: Łódź - Dąbrowa, Gniezno – Kopaszyn, Krynica – Maślana Góra, Warszawa.

Dla tych obiektów przewidziane zostały kanały do retransmisji programów 1 i 2 Telewizji Polskiej S.A.

Dla programu regionalnego tworzonego przez Oddziały Terenowe TVP S.A. brakuje nowych kanałów telewizyjnych, które mogłyby zostać uruchomione w nowo oddanych obiektach nadawczych.

Oddanie do użytku wymienionych obiektów zamknie proces przyznawania kanałów telewizji naziemnej dla nadawania analogowego. Następnym etapem rozwoju telewizji naziemnej będzie nadawanie cyfrowe.

Rozwój sieci Oddziałów Terenowych TVP S.A.

5.7 Programy regionalne telewizji publicznej są nadawane z wykorzystaniem 42 stacji, co zapewnia 82,054% pokrycia ludnościowego kraju.

W 2004 roku uruchomiono 13 nowych stacji w następujących lokalizacjach: Człuchów, Strzyżów, Przasnysz oraz zmieniono parametry techniczne dla 3 stacji.

Wprowadzony w 1999 roku nowy podział administracyjny spowodował zwiększenie liczby wniosków zarządu TVP S.A., kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o

powiększenie zasięgu nadawania programów regionalnych. Liczba wniosków zarządu TVP S.A. w tej sprawie wzrosła po podjęciu decyzji o zmianie profilu programów regionalnych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie ma możliwości realizacji tych wniosków, ponieważ nie dysponuje wolnymi kanałami i niestety nie należy spodziewać się zmiany tej sytuacji w najbliższym czasie.

5.8 Pojedyncze nowe stacje mogą pojawić się po dokonaniu weryfikacji pokrycia kraju Programem 1 i Programem 2 TVP S.A. oraz po dokonaniu oceny konieczności uzupełnienia sieci, wykorzystywanych do emisji tych programów, o stacje zapisane w uchwale KRRiT nr 171 z 1995 roku. W ocenie konieczności uzupełnienia sieci dla Programu 1 i Programu 2 TVP S.A. należy też uwzględnić stację w Bytowie, która dotychczas nie została uruchomiona. Weryfikacja powinna objąć też następujące stacje: Czersk, Gniezno, Hajnówka, Krynica-Maślana Góra, Lidzbark Warmiński, Ostrołęka, Wodzisław Śląski.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie ma możliwości technicznych dokonania weryfikacji pokrycia kraju Programem 1 i Programem 2 TVP S.A. Weryfikację tę może jedynie dokonać Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty we współpracy ze Spółką Telewizja Polska S.A.

Po zakończeniu weryfikacji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, w porozumieniu z prezesem URTiP, podejmie decyzję co do sposobu wykorzystania ewentualnie zwolnionych kanałów, czy przeznaczenia ich do nadawania analogowego lub ich wycofania z przeznaczeniem dla nadawania cyfrowego.

Rozwój sieci służącej do nadawania programów regionalnych będzie możliwy z chwilą wprowadzenia naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T.

Działania na rzecz rozwoju radiofonii i telewizji cyfrowej

5.9 W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiła „Wstępne założenia strategii rozwoju naziemnej radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce” oraz brała aktywny udział w dyskusjach nad tym opracowaniem w sejmowych komisjach: Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Infrastruktury.

Komisje przyjęły 4 listopada 2004 roku stanowisko wysoko oceniające opracowanie KRRiT oraz wskazały na konieczność bezzwłocznego przystąpienia do przechodzenia na technikę cyfrową, aby uzyskać nowe możliwości programowe i rynkowe oraz dobrze realizować proces włączenia się radiofonii i telewizji w budowę społeczeństwa informacyjnego.

Przedstawiciele KRRiT uczestniczą w pracach Międzyresortowego Zespołu ds. Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce, powołanego na podstawie Zarządzenia nr 5 z 26 stycznia 2004 roku Prezesa Rady Ministrów.

Międzyresortowy Zespół ds. Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce został powołany w celu realizacji następujących zadań:

- opracowania strategii przejścia z techniki analogowej na cyfrową w tym określenie warunków wyłączenia emisji analogowej;
- przygotowania założeń prawno-organizacyjnych stwarzających warunki do wprowadzenia w Polsce systemu nadawania cyfrowego;

- przygotowania propozycji rozwiązań systemowych w celu wprowadzenia telewizji i radiofonii cyfrowej.

W ramach Zespołu powołane zostały grupy robocze, w pracach których udział biorą przedstawiciele KRRiT.

Zespół przygotował opracowanie „Strategia przejścia z techniki analogowej na cyfrową - w zakresie telewizji naziemnej”, które obecnie jest poddawane konsultacjom społecznym.

Informacje na temat rozwoju radiofonii i telewizji cyfrowej w Polsce znajdują się w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Współpraca nadawców ze spółką TP EmiTel Sp. z o.o. w zakresie świadczenia usług operatorskich.

5.10 W marcu 2004 roku piętnaście rozgłośni regionalnych Polskiego Radia podpisało umowy na świadczenie usług operatorskich ze spółką TP EmiTel Sp. z o.o. Umowy te zakończyły ponad roczne negocjacje publicznych nadawców regionalnych z udziałem przedstawiciela KRRiT.

TP EmiTel Sp. z o.o. jest operatorem o pozycji dominującej w zakresie usług, związanych z rozpowszechnianiem programów radiowych i telewizyjnych. Posiada największą w Polsce sieć obiektów nadawczych. Cennik usług operatorskich TP EmiTel był zróżnicowany i każdy nadawca miał inne warunki w zawarte w umowach.

Przedstawiciele rozgłośni regionalnych narzekali również na jakość usług, w związku z wprowadzeniem przez TP EmiTel tzw. obiektów bezobsługowych, co według nich stanowiło niebezpieczeństwo dla zapewnienia ciągłości emisji programów. Podobne stanowisko wspierające wyraziły spółki: Polskie Radio S.A. i Telewizja Polska S.A., które podpisały umowy wcześniej. Jednym z argumentów używanych przez nadawców publicznych w negocjacjach był fakt, że większość obiektów została wybudowana na potrzeby nadawców publicznych i za pieniądze publiczne. Po bardzo długich i trudnych negocjacjach udało się wypracować warunki możliwe do przyjęcia. Umowy zostały podpisane na okres 2 lat.

Krajowa Rada w oparciu o problemy sygnalizowane przez nadawców publicznych, we współpracy z TP EmiTel Sp. z o.o., zwróciła się do radiowych nadawców komercyjnych z wnioskiem o informacje, dotyczące współpracy operatorskiej tego segmentu rynku audiowizualnego. Duża część nadawców stwierdziła, że nie współpracuje z tym operatorem, część była zadowolona z usług, a około 20% wyraziło swoje niezadowolenie. Ta niezadowolona grupa przedstawiła następujące problemy:

- część nadawców bez względu na sytuację finansową została zmuszona do przyjęcia warunków narzuconych przez TP EmiTel,
- spółka nie chciała przedstawić tabel stawek cenowych, na podstawie których wyliczone zostały koszty usług nadawczych i teletransmisyjnych,
- koszty tych usług w porównaniu z innymi operatorami, świadczącymi podobne usługi, są bardzo wysokie.

Niepokoje nadawców publicznych związane z brakiem należytej obsługi obiektów i ważnych punktów nadawczych, związanych z przesyłem sygnału, potwierdziły się 24 lipca 2004 roku, kiedy to od godziny 17.36 do 19.58, czyli przez 2 godziny 22 minuty, nie był emitowany program TVP1 i TVP2 z następujących obiektów: Warszawa, Płock, Ciechanów, Przysucha (tylko nadajnik programu TVP2).

Przerwa trwająca kilka minut wystąpiła również w emisji w/w programów z obiektów Żagań/Wichów, Tarnów, Białogard, Iława, Prehyba, Dęblin, Przysucha.

Na obiektach posiadających systemy rozsiewu satelitarnego emisja programów TVP1 i TVP2 odbywała się bez przerwy.

W związku z zaistniałą awarią służby TVP S.A. nie odbierały sygnałów z Oddziałów Terenowych 24 lipca 2004 roku, w godzinach od 17.36 do 25 lipca 2004 roku do godziny 3.00, co spowodowało zakłócenia emisyjno-produkcyjne przez około 9 godzin.

Awaria, jak wynika z oświadczeń służb TVP S.A. i TP EmiTel Sp. z o.o., wynika z winy operatora. Bezpośrednią jej przyczyną było uszkodzenie, które wystąpiło w bezobsługowym węzle przesyłowym TP EmiTel, mieszczącym się w budynku TVP S.A. W konsekwencji tego zdarzenia (co stwierdziła grupa interwencyjna TP EmiTel, przybyła na miejsce po ponad 1,5 godzinie od zaistnienia awarii), nastąpiło trwałe uszkodzenie w systemie telekomunikacyjnym.

Według służb TVP S.A. zdarzenia tego można było uniknąć, gdyby TP EmiTel stale monitorował urządzenia w bezobsługowym węzle przesyłowym. TP EmiTel wielokrotnie deklarował, że uruchomi system elektronicznego monitoringu pracy urządzeń w obiektach bezobsługowych, na terenie całego kraju, z obiektu centralnego w Krakowie. Niestety, jak się okazało, węzeł w TVP S.A. przy ul. Woronicza w Warszawie nie był monitorowany.

W związku z tym wydarzeniem Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji upoważniła Przewodniczącego KRRiT do złożenia informacji w tej sprawie Prezesowi Rady Ministrów, z uwagi na znaczenie obiektów nadawczych dla bezpieczeństwa i obronności kraju. Prezes Rady Ministrów podjął w tej sprawie postępowanie wyjaśniające.

Prezes spółki Telekomunikacja Polska S.A. (właściciel spółki TP EmiTel) zapewnił Prezesa Rady Ministrów, Krajową Radę Radiofonii i Telewizji oraz władze TVP S.A., że wprowadzone zostały skuteczne działania zabezpieczające przed podobnymi zdarzeniami w przyszłości.

We wrześniu 2004 roku podczas Konferencji Mediów Publicznych w Krakowie nadawcy ponownie omawiali współpracę ze spółką TP EmiTel, w szczególności w kontekście kosztów za świadczone usługi. Rocznie nadawcy publiczni przekazują na rzecz spółki TP EmiTel około 230 mln zł (łącznie z podatkiem VAT), co stanowi 14% środków z tytułu opłat abonamentowych, otrzymywanych przez sektor publiczny. Negocjacje ze spółką trwają. KRRiT zadeklarowała swoją pomoc i udział w tych rozmowach.

VI. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ NADAWCÓW

6.1 Zadaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jest sprawowanie kontroli nad działalnością nadawców, w tym między innymi kontroli wyemitowanych programów, audycji i innych przekazów pod kątem ich zgodności z ustawą o radiofonii i telewizji, prawem prasowym, prawem autorskim i innymi regulacjami prawnymi odnoszącymi się do sfery działania mediów elektronicznych. Zaznaczyć należy, że kontrola ta odbywa się wyłącznie w granicach określonych obowiązującym prawem i nie naruszania prawa nadawców do samodzielnego kształtowania programów.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmuje działania kontrolne wobec nadawców publicznych i koncesjonowanych. Media publiczne sprawdzane są pod kątem realizacji szczególnych zadań i powinności określonych w ustawie, natomiast celem kontroli nadawców koncesjonowanych jest sprawdzenie, czy i w jakim stopniu wywiązują się oni z wypełniania obowiązków programowych określonych w koncesji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontroluje także realizację wymagań ustawowych, które obowiązują zarówno nadawców publicznych jak i koncesjonowanych, tj. udział w programie kwot określonych w art. 15 i 15a.

Stałymi narzędziami kontroli programów publicznych i koncesjonowanych są sprawozdawczość programowa nadawców oraz monitoring.

6.2 W nadsyłanych co roku przez nadawców sprawozdaniach z ich działalności programowej zawarte są dane o strukturze gatunkowej nadanych programów oraz dane informujące o realizacji zobowiązań wynikających z ustawy o radiofonii i telewizji, rozporządzeń KRRiT i warunków koncesji.

Zarówno monitoring jak i sprawozdania nadawców pozwalają ocenić respektowanie przez poszczególnych nadawców obowiązującego prawa.

6.3 Podobnie jak w latach poprzednich działania kontrolne KRRiT w roku obejmowały w odniesieniu do nadawców publicznych - realizację zadań i powinności związanych ze statusem nadawców publicznych (art. 21 i 25 ustawy), a w odniesieniu do nadawców koncesjonowanych - realizację warunków koncesji. Wszyscy nadawcy kontrolowani byli, jak co roku, pod kątem przestrzegania obowiązków dotyczących kwot programowych (art. 15, 15a ustawy) oraz ustawowych zobowiązań dotyczących zawartości programu (art. 18 ustawy).

Kontrola działalności programowej nadawców publicznych

6.4 W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, podobnie jak w latach poprzednich, przeprowadziła analizę sprawozdań z rocznej działalności programowej wszystkich nadawców publicznych - radiowych i telewizyjnych.

Analizą objęto programy nadawane przez następujące podmioty:

- Polskie Radio S.A., tj.: cztery programy ogólnokrajowe: PR 1, PR 2, PR 3 i Radio BIS, oraz program dla zagranicy - Radio Polonia;
- 17 rozgłośni regionalnych radia publicznego, które mają swoje siedziby w następujących miastach: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Wrocław i Zielona Góra;
- TVP S.A., tj.: dwa programy ogólnokrajowe - TVP 1 i TVP 2, program TVP 3 Regionalna, czyli program wspólny oraz programy emitowane w pasmach rozłączonych przez dwanaście oddziałów terenowych TVP S.A, zlokalizowanych w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Krakowie, Katowicach, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu, a także program TV Polonia - adresowany do Polaków zamieszkujących poza granicami kraju.

6.5 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na podstawie sprawozdań nadawców publicznych, badała następujące kwestie szczegółowe:

- strukturę gatunkową programów w rocznym czasie emisji;
- udział w programach audycji realizujących szczególne zadania mediów publicznych, wynikające z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji, tj. audycji służących umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych, (art. 21 ust. 2 pkt 7, 7a, 8);
- udział w programach audycji adresowanych do mniejszości narodowych i grup etnicznych (art. 21 ust. 2 pkt 9);
- udział w programach audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (art. 25 ust. 2);
- strukturę gatunkową programów dla odbiorców za granicą (art. 25 ust. 1);
- kwoty wymagane w ustawie o radiofonii i telewizji następujących audycji i pozycji programu:
  - a) w odniesieniu do nadawców radiowych i telewizyjnych:
    - kwoty utworów słowno-muzycznych w języku polskim w łącznym czasie emisji utworów słowno-muzycznych w programie (art. 15 ust. 2);
  - b) w odniesieniu do nadawców telewizyjnych:
    - kwoty audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim (art. 15 ust. 1);
    - kwoty audycji europejskich (art. 15 ust. 3);
    - kwoty audycji wytworzonych przez europejskich producentów niezależnych (art. 15a ust. 1).

6.6 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła także analizę programów pod kątem zagadnień i problemów szczegółowych. Dotyczyła ona:

- **obecności w programach telewizji publicznej audycji poświęconych kulturze**

KRRiT badała udział w programach Telewizji Polskiej S.A. audycji popularyzujących kulturę, tj. audycje, w których prezentowane są w całości dzieła kultury (spektakle teatralne, baletowe operowe i wykonania utworów muzycznych) oraz audycje, które zawierają informacje o wydarzeniach kulturalnych, przedstawiają opinie i komentarze dotyczące kultury oraz omawiają zjawiska, trendy, utwory i sylwetki twórców. Analizowano również miejsce tych audycji w programach TVP SA oraz częstotliwość i regularność z jaką się w nich ukazują. Podstawą analizy były układy ramowe programów Programu 1, Programu 2, TVP 3 Regionalnej oraz programy ramowe 12 oddziałów terenowych, obowiązujące od jesieni 2004 roku.

- **obecności problematyki dotyczącej regionu w programach rozgłośni regionalnych radia publicznego**

Analizowano udział w tych programach audycji realizujących tzw. misję regionalną, określoną przez KRRiT (uchwały KRRiT nr 398/2003 i 44/2004), jako zaspokajanie potrzeb mieszkańców regionu w dziedzinie informacji, objaśniania, poradnictwa oraz wymiany poglądów i opinii na tematy dotyczące życia danego regionu (społecznego, gospodarczego, politycznego, szeroko pojętej kultury, nauki, sportu i rekreacji), a także informowania o wydarzeniach i sprawach ogólnokrajowych i zagranicznych w aspekcie ich znaczenia dla regionu. Realizując tak określoną misję regionalną rozgłośnie powinny nadawać programy o charakterze uniwersalnym, tzn. programy, w których będą poruszane wszelkie problemy dotyczące regionu i wykorzystywane różne formy i gatunki radiowe. W celu realizacji tych zadań Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustaliła, że w programie każdej rozgłośni udział warstwy słownej – tj. audycji słownych i warstwy słownej w audycjach słowno-muzycznych (po wyłączeniu autopromocji programu, tj. zapowiedzi i jingli audycji i programu oraz płatnych elementów programu) ma stanowić nie mniej niż 33% tygodniowego czasu nadawania programu w godzinach 5.00 – 1.00, a udział problematyki regionalnej w programie każdej rozgłośni ma wynosić nie mniej niż 28 godzin w tygodniu w porze 5.00 – 1.00. Podstawą analizy były sprawozdania z działalności programowej w 2004 roku nadesłane przez nadawców.

Wyniki przeprowadzonych analiz zostały przedstawione w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Kontrola działalności programowej nadawców koncesjonowanych

A. Radio

6.7 W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, podobnie jak w latach ubiegłych, prowadziła monitoring programów koncesjonowanych nadawców radiowych, będący narzędziem kontroli wypełniania przez nadawców warunków koncesji w nadawanych programach. Obok bezpośredniej realizacji ustawowej funkcji kontrolnej wobec nadawców KRRiT sformułowała w ubiegłym roku przed monitoringiem dodatkowy ważny cel - a mianowicie zbadanie lokalnych i regionalnych rynków radiowych z punktu widzenia zróżnicowania nadawanych programów i przedstawianej słuchaczom oferty programowej. Finalnym wynikiem takiego badania ma być sporządzenie „mapy” programów radiowych dostępnych słuchaczom na poszczególnych obszarach kraju i w poszczególnych

miejsowościach. „Mapę” tę wyznaczają z jednej strony założenia polityki koncesyjnej KRRiT, konkretyzujące się w udzielanych koncesjach na programy o różnym charakterze i zawartości, a także w szczegółowych zapisach programowych w tych koncesjach, z drugiej zaś – działania nadawców w zakresie rozpowszechnianego programu. Istotna jest więc odpowiedź na pytanie, jaki jest rzeczywisty kształt (charakter i zawartość) nadawanych programów, w zestawieniu z założeniami i wymaganiami w tym zakresie zawartymi w koncesjach.

Podstawę do odpowiedzi na tak postawione pytanie, czyli do analizy lokalnych rynków radiowych, stanowi monitoring programów w układzie terytorialnym: wojewódzkim, regionalnym, w odniesieniu do dużych aglomeracji miejskich itp. Monitoring taki, poza tym że tak jak w każdym przypadku ma na celu kontrolę wypełniania zapisów koncesji przez nadawców, pozwala jednocześnie zaobserwować zróżnicowanie i podobieństwa programów nadawanych na jakimś określonym obszarze i scharakteryzować zawartość dostępnej słuchaczom na tym obszarze oferty programowej. Charakterystyka tej oferty, jej zalet i niedoborów, stanowi, zgodnie z dyspozycją art. 36 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, ważną przesłankę dla dalszych decyzji koncesyjnych KRRiT w odniesieniu do danego obszaru.

Monitoring programów w układzie terytorialnym KRRiT rozpoczęła w 2003 roku; skontrolowano wówczas programy stacji radiowych działających w aglomeracji warszawskiej. W ubiegłym roku KRRiT przeprowadziła monitoring programów rozpowszechnianych w czterech sąsiadujących ze sobą województwach na południu Polski, tj. w województwie dolnośląskim, śląskim, małopolskim i opolskim. Monitoringiem objęto nadawane w tych województwach programy o zasięgu lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym (stacje diecezjalne), czyli programy słyszalne tylko na danym obszarze. Nie monitorowano programów o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym; ponieważ są one dostępne na terenie każdego województwa, nie stanowią o specyfice oferty żadnego z nich. Zbadano w sumie 42 programy o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym (regionalnym), rozpowszechniane w wymienionych województwach, czyli niemal wszystkie spośród nadawanych, w tym w województwie dolnośląskim – 9 programów, w województwie śląskim – 16 programów, w małopolskim – 13 programów, w opolskim – 4 programy.

KRRiT przeprowadziła też w trybie interwencji monitoring trzech programów nadawanych poza wymienionymi województwami, tj. (po jednym) w województwie mazowieckim, wielkopolskim i kujawsko-pomorskim. Efektem monitoringu jest ocena realizacji zapisów koncesji w tych programach.

Zdecydowana większość spośród 45 monitorowanych w 2004 roku stacji radiowych nadawała program na podstawie koncesji nowo przyznanych (ponownie lub po raz pierwszy) w latach 2001 – 2003. Jedynie w dwóch przypadkach przedmiotem kontroli był program stacji, których koncesje właśnie wygasają. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykorzystuje wyniki tego monitoringu przy ocenie dotychczasowej działalności nadawcy występującego z wnioskiem o ponowne przyznanie koncesji.

W odniesieniu do stacji działających na podstawie nowo przyznanych koncesji głównym kryterium kontroli programu był założony w koncesji charakter tego programu. Charakter programu różnicuje szczegółowe obowiązki nadawcy w zakresie rodzajów nadawanych audycji i wymaganych treści programowych, a w przypadku stacji o zasięgu lokalnym – również wymagany wymiar tematyki lokalnej w programie. Z tego względu charakter programu jest podstawową kategorią opisu programu stacji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła kilka podstawowych „formatów” w tym zakresie, definiując program o charakterze uniwersalnym i programy wyspecjalizowane.

Wśród zbadanych 45 stacji o zasięgu lokalnym i regionalnym (stacje diecezjalne), monitorowanych w ubiegłym roku, znalazły się programy o następującym charakterze:

- 23 stacje nadające programy o charakterze określonym w koncesji jako uniwersalny,
- 6 stacji nadających programy o charakterze wyspecjalizowanym – muzycznym, z formatem z zakresu muzyki rozrywkowej,
- 2 stacje nadające programy o charakterze wyspecjalizowanym – muzycznym lub muzyczno-literackim, poświęcone muzyce jazzowej lub klasycznej i filmowej,
- 1 stacja nadająca programy o charakterze określonym w koncesji jako wyspecjalizowany - motoryzacyjny,
- 13 stacji nadających programy o charakterze wyspecjalizowanym - społeczno-religijne.

Monitorując programy KRRiT kontynuowała także, podjętą w latach wcześniejszych, kontrolę programów stacji w ramach poszczególnych grup kapitałowych i porozumień nadawców (ESKA, AGORA, Ad Point, Multimedia, Y-Radio, Porozumienie Programowe PLUS).

6.8 Monitoring został przeprowadzony zgodnie z ustaloną, jednolitą metodą, gwarantującą dokładność, rzetelność i obiektywizm analizy. Monitoring obejmował w każdym przypadku pełny tydzień emisji programu stacji (168 godzin emisji programu). Analizę przeprowadzano w losowo wybranych terminach, na podstawie nagrań poemisyjnych otrzymywanych od nadawców. Kwalifikacji z punktu widzenia realizacji zapisów koncesji i budowy programu podlegały wszystkie nadane w badanym okresie audycje oraz inne przekazy. W odniesieniu do warstwy słownej programu stosowano zasadę, że uwzględnia się i poddaje klasyfikacji nie tylko nadane na antenie audycje, ale wszelkie pojawiające się w programie wypowiedzi, w tym także pojedyncze wypowiedzi prezenterów. W toku analizy stosowano ścisłe, zweryfikowane kryteria kwalifikacji nadawanych audycji i innych pozycji programu do określonych kategorii gatunkowych oraz do audycji i innych przekazów realizujących zapisy koncesji.

Monitoring prowadzony był w kilku turach w ciągu roku. Pominięto miesiące wakacyjne, podczas których wielu nadawców wprowadza uproszczony układ programu, nie odzwierciedlający jego zawartości w zwykłym okresie.

Wyniki monitoringu radiowych stacji koncesjonowanych o zasięgu lokalnym, działających na podstawie nowo przyznanych koncesji, zostały przedstawione w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

B. Telewizja

6.9 W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji sprawdzała zgodność nadawanego programu z ustawą o radiofonii i telewizji (art. 15, 15a), w 32 programach telewizyjnych nadawców koncesjonowanych. Skontrolowano także 20 wyspecjalizowanych telewizyjnych programów satelitarnych pod kątem obecności w nich audycji, realizujących specjalizację programu. Krajowa Rada badała także strukturę gatunkową programów 4 nadawców rozpowszechniających programy drogą naziemną (TVN, Polsat, TV 4, TV Niepokalanów Puls) Kontrolę przeprowadzono na podstawie danych sprawozdawczych nadesłanych przez nadawców.

Wyniki przeprowadzonej analizy zostały przedstawione w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych

6.10 Jednym z ustawowych zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji jest organizowanie badań treści i odbioru programów radia i telewizji. (art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o radiofonii i telewizji.).

W 2004 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, KRRiT korzystała z wyników dwóch badań telemetrycznych: OBOP-Taylor Nelson i AGB Polska, oraz jedyne dostępnego na rynku badania radiometrycznego firmy SMG/KRC.

Wymienione badania pokazują wielkość widowni i audytorium programów poszczególnych stacji i pojedynczych audycji w ich ramach (telewizja) lub poszczególnych pasm programowych w ciągu dnia (radio). Badania te pozwalają także dokonywać analiz przekrojowych dla dłuższych okresów, umożliwiając śledzenie tendencji i zmian na rynku nadawców, pozwalają formułować prognozy krótko i długoterminowe, dotyczące kierunku rozwoju nadawców.

W tym zakresie Krajowa Rada prowadziła analizy dotyczące badania wielkości widowni i audytorium nadawców radiowych i telewizyjnych, zarówno publicznych jak i koncesjonowanych. Analizą objęte były wszystkie stacje naziemne: ogólnopolskie, ponadregionalne, regionalne i lokalne. Przeprowadzone analizy obrazowały pozycje poszczególnych nadawców na rynku mediów.

Wyniki analiz badań odbioru programów zostały przedstawione w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

6.11 W 2004 roku przeprowadzono badania jakościowe, dotyczące preferencji i oczekiwań odbiorców stacji publicznych i koncesjonowanych - ogólnopolskich, lokalnych i ponadlokalnych (regionalnych i ponadregionalnych).

Zlecone przez KRRiT badanie było pierwszym od wielu lat badaniem na temat oczekiwań pod adresem mediów przeprowadzonym na taką skalę. Przeprowadzono je w marcu 2004 roku, na ogólnopolskiej, liczącej 1275 osób, reprezentatywnej próbie ogółu mieszkańców Polski powyżej 15 roku życia. Było ono realizowane metodą wywiadu na kwestionariuszu ankiety – zadawano, oddzielnie, pytania o oczekiwania badanych pod adresem telewizji i o oczekiwania pod adresem radia.

Wyniki badania oczekiwań odbiorców pod adresem programów radia i telewizji preferencje w zakresie programu zostały przedstawione w rozdziale II w części Sprawozdanie KRRiT z rocznego okresu działalności oraz w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

VII. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI REKLAMOWEJ I SPONSORSKIEJ NADAWCÓW TELEWIZYJNYCH I RADIOWYCH

7.1 Zarówno planowe kontrole działalności nadawców telewizyjnych i radiowych, jak również wszelkie działania interwencyjne związane z działalnością reklamową i sponsorską nadawców, przeprowadzono zgodnie z uprawnieniami Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zawartymi w ustawie z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji.

Kontrolą planową objęto wszystkich nadawców, natomiast działania interwencyjne podejmowane były w zależności od potrzeb, na podstawie monitoringu nadawców, analizy badań telemetrycznych i radiometrycznych, a także informacji uzyskanych od podmiotów działających na rynku mediów.

Informacje o czasie wyemitowanych reklam i o wpływach z emisji reklam znajdują się w części informacyjnej, w rozdziale I (Telewizja i radiofonia publiczna) i II (Telewizja i radiofonia koncesjonowana).

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w Telewizji Polskiej S.A.

7.2 Analiza przesłanych dokumentów oraz programów oddziałów terenowych z Krakowa, Poznania (antena lubuska), Rzeszowa i Wrocławia nie wykazała naruszeń przepisów obowiązujących nadawcę w zakresie reklamy i sponsoringu.

W wyniku analizy dokumentacji, nadanych reklam, audycji sponsorowanych i nagrań poemisyjnych, stwierdzono w telewizji publicznej występowanie następujących naruszeń w zakresie przepisów, regulujących działalność reklamową i sponsorską:

- przekroczenie obowiązującego limitu emisji reklam w godzinie emisji programu (naruszenie art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji) stwierdzono w programie OTV Katowice,
- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16 c ww. ustawy) stwierdzono w programie TVP 1,
- nieprawidłowe wskazanie sponsora (naruszenie art. 17 ust. 1 ww. ustawy). Wskazania sponsorskie były nieprawidłowe – zawierały widok kilku produktów, zachętę do zakupu lub skorzystania z usług sponsora, w następujących programach: TVP 1, TVP 2, TVP Polonia, OTV Białystok, OTV Bydgoszcz, OTV Gdańsk, OTV Lublin, OTV Poznań, OTV Szczecin i OTV Warszawa,

- brak właściwego oznaczenia bloku reklamowego (naruszenie art. 16 ust. 1 ww. ustawy) stwierdzono w programach: TVP 2 i OTV Lublin,
- przerwanie audycji w celu emisji reklamy (naruszenie art. 16 a ust. 7 ww. ustawy) stwierdzono w programie OTV Poznań,
- zbyt krótki blok poświęcony wyłącznie telesprzedaży (naruszenie art. 16 ust. 3 ww. ustawy) stwierdzono w programie OTV Katowice,
- nieprawidłową ewidencję reklam (naruszenie § 8 ust. 2 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych) stwierdzono w programach: OTV Gdańsk i OTV Łódź,
- przekroczenie czasu trwania wskazania sponsorskiego (naruszenie § 2 ust. 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów) stwierdzono w programach: TVP 1, TVP 2, OTV Lublin, OTV Szczecin,
- nieprawidłową ewidencję audycji sponsorowanych (naruszenie § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia) stwierdzono w programach: TVP 1, TVP 2, OTV Katowice.

Zestawienie uchybień stwierdzonych podczas kontroli planowej w telewizji publicznej

	2002 r. *		2003 r.**		2004 r. **	
	Liczba programów w których stwierdzono uchybienie	%	Liczba programów w których stwierdzono uchybienie	%	Liczba programów w których stwierdzono uchybienie	%
Przekroczenie obowiązującego limitu reklam w godzinie emisji programu	0	0,0%	1	6,7%	1	6,7%
Emisja kryptoreklamy/reklamy ukrytej	1	10,0%	1	6,7%	1	6,7%
Nieprawidłowe wskazania sponsora	2	20,0%	4	26,7%	10	66,7%
Brak właściwego oznaczenia bloku reklamowego	1	10,0%	2	13,3%	2	13,3%
Przerwanie programu w celu emisji reklam	0	0,0%	0	0,0%	1	6,7%
Zbyt krótkie bloki poświęcone wyłącznie telesprzedaży	0	0,0%	0	0,0%	1	6,7%
Nieprawidłowa ewidencja reklam	4	40,0%	6	40,0%	2	13,3%
Przekroczenie czasu trwania wskazania sponsorskiego	1	10,0%	2	13,3%	4	26,7%
Nieprawidłowa ewidencja audycji sponsorowanych	3	30,0%	5	33,3%	3	20,0%
Braki w archiwizacji	5	50,0%	0	0,0%	0	0,0%

* w 2002 roku skontrolowano 10 programów

** w latach 2003 i 2004 skontrolowano 15 programów

7.3 W wyniku podjętych działań interwencyjnych stwierdzono w programach telewizji publicznej naruszenia w zakresie następujących przepisów regulujących działalność reklamową i sponsorską:

- emisję loterii promocyjnej (naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji*) stwierdzono w programach: TVP 1 i TVP 2,

* zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do 30 kwietnia 2004 roku

- przekroczenie limitu emisji reklam w godzinie emisji programu (naruszenie art. 16 ust. 2 ww. ustawy) stwierdzono w programach: TVP 1 (dwukrotnie) i TVP 2,
- przerwanie audycji w celu emisji reklamy, co stanowiło uszczerbek dla wartości audycji (naruszenie art. 16 a ust. 2 ww. ustawy) stwierdzono w programie TVP 1,
- nieprawidłowe przerwanie audycji w celu emisji reklamy (naruszenie art. 16 a ust. 3 i 7 ww. ustawy) stwierdzono w programach: TVP 1 i TVP 2,
- nieprawidłowe oznaczenie sponsorowanej audycji (naruszenie art. 17 ust. 1 ww. ustawy) stwierdzono w programie TVP 1,
- naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Emitowana przez programy: TVP 1, TVP 2 i TVP 3 reklama wykorzystywała w swym wizerunku znak towarowy i opakowanie związane z napojem alkoholowym.

Kontrola działalności reklamowej w Polskim Radiu S.A.

7.4 Kontrolę działalności reklamowej i sponsorskiej Polskiego Radia (PR I; II; III; Radio BIS), a także 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia przeprowadzono w pierwszym półroczu 2004 roku. Analizie poddano nagrania czterech godzin programu wyemitowanego w kontrolowanym dniu, jak również wymaganą obowiązującymi przepisami dokumentację.

Celem kontroli planowej było sprawdzenie zgodności działań nadawców z przepisami, wynikającymi z ustawy o radiofonii i telewizji, rozporządzeń KRRiT i innych aktów prawnych obowiązujących nadawcę.

Analiza przesłanych materiałów wykazała u 4 nadawców naruszenie przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej.

Do dwóch nadawców (stanowi to 9,5% skontrolowanych), którzy w rażący sposób naruszyli obowiązujące przepisy, Przewodniczący KRRiT na podstawie art. 10 ust. 2 i ustawy o radiofonii i telewizji skierował wezwanie do bezzwłocznego dostosowania działań nadawcy do obowiązujących przepisów i przesłania wyjaśnień oraz informacji o podjętych decyzjach, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości. Są to niżej wymienieni nadawcy:

- Radio Zachód S.A. – program miejski. W programie miejskim w Zielonej Górze w kontrolowanym dniu wielokrotnie wyemitowano reklamę promującą miejsca spożywania alkoholu, która naruszała art. 16 b ust. 1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji.
- Radio Wrocław S.A. – program regionalny. W programie regionalnym w kontrolowanym dniu wyemitowano zapowiedź audycji „Odjazd”, podając w niej szerokie informacje o „Dolnośląskim rankingu klubów” wraz z nazwami klubów i ich adresami. Przytoczona forma przekazu wyczerpuje definicje kryptoreklamy (reklamy ukrytej) określonej art. 4 ust. 11 ww. ustawy. Emisja kryptoreklamy (reklamy ukrytej) narusza art. 16 c ww. ustawy. Ponadto wyemitowano informację o sponsorze nagród zachęcającą do nabycia produktów sponsora (naruszenie art. 17 ust. 4 ww. ustawy).

Nadawcy bezzwłocznie dostosowali działalność do obowiązujących przepisów i udzielili wyjaśnień w ww. sprawach.

Do dwóch nadawców, u których stwierdzono inne naruszenia skierowane zostały upomnienia, zwracające uwagę na nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów i konieczność podjęcia natychmiastowych działań, zmierzających do uniknięcia tego typu sytuacji w przyszłości. Są to niżej wymienieni nadawcy:

- Radio Kielce S.A. W emitowanym programie stwierdzono przekroczenie czasu wskazania sponsora, co stanowi naruszenie § 2 pkt 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów,
- Radio Łódź S.A. W przedstawionych do kontroli materiałach stwierdzono:
  - brak prawidłowego oznaczania bloków reklamowych na początku i na końcu, co stanowi naruszenie § 4 pkt 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych oraz szczegółowych zasad ograniczeń w zakresie przerywania filmów fabularnych i telewizyjnych w celu nadania reklamy lub telesprzedaży,
  - brak niektórych danych w ewidencji reklam, co stanowi naruszenie § 8 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia KRRiT.

W porównaniu do roku ubiegłego odnotowano wzrost zauważonych przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej w radiofonii publicznej. W 2003 roku nie stwierdzono żadnego naruszenia przepisów w tej grupie nadawców.

7.5 W trakcie bieżącego monitorowania działalności reklamowej i sponsorskiej Polskiego Radia stwierdzono poniższe naruszenia przepisów w Programie I:

- emisję loterii promocyjnej - stanowiło to naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji*,
- emisję reklamy ukrytej - stanowiło to naruszenie art. 16 c ww. ustawy,
- emisję nieprawidłowego wskazania sponsora, zawierającego zachętę do nabycia produktów sponsora – stanowiło to naruszenie art. 17 ust. 4 ww. ustawy.

Na skutek wezwania Przewodniczącego KRRiT nadawca bezzwłocznie dostosował działalność do obowiązujących przepisów.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

7.6. Planową kontrolą objęto 30 programów koncesjonowanych nadawców rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną. Analiza przesłanych dokumentów oraz programów: TVN Siedem, TVN Turbo, Hipika, Telezakupy Mango 24, Canal + Żółty, Ale Kino, Canal + Niebieski Sport nie wykazała naruszeń przepisów obowiązujących nadawcę w zakresie reklamy i sponsoringu.

W wyniku analizy dokumentacji, nadanych reklam, audycji sponsorowanych i nagrań poemisyjnych, stwierdzono u koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną, występowanie następujących naruszeń przepisów regulujących działalność w zakresie reklamy i sponsoringu:

- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16 c ustawy o radiofonii i telewizji) stwierdzono w programach: Polsat i iTV,
- brak właściwego oznaczenia bloku reklamowego lub telesprzedaży (naruszenie art. 16 ust. 1 ww. ustawy) stwierdzono w programach: TVN, TVN 24, iTV, Kino Polska, Pilot,
- nieprawidłowe wskazanie sponsora (naruszenie art. 17 ust. 2 i 4 ww. ustawy) stwierdzono w programach: PULS i Kino Polska,

---

* zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do 30 kwietnia 2004 roku.

- emisję reklamy piwa przed godziną 20.00 (naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 2 ww. ustawy) stwierdzono w programie Polsat Sport,
- nieprawidłową ewidencję reklam (naruszenie § 8 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych) stwierdzono w programach: Puls, Niezależnej Telewizji Lokalnej Radomsko, TV 4, TVN, TVN Meteo, TV Dolnośląskiej, TV Vigor, TV Bryza, TV Zielona Góra, Prywatnej Telewizji Aval, Edusat, Pilot, MINIMAX,
- przekroczenie czasu trwania wskazania sponsorskiego (naruszenie § 2 ust. 1 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów) stwierdzono w programach: PULS i Canal + Polska,
- nieprawidłową ewidencję audycji sponsorowanych (naruszenie § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia) stwierdzono w programach: Polsat, Polsat 2, Niezależnej Telewizji Lokalnej Radomsko, TV4, TVN, Telewizji Regionalnej Zagłębia Miedziowego, TV Dolnośląskiej, TV Vigor, TV Bryza, TV Zielona Góra, Prywatnej Telewizji Aval, Kino Polska,
- naruszenie § 1 i 3 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobów utrwalania i przechowywania przez nadawców audycji, reklam i innych przekazów stwierdzono w programach: Kino Polska, Tele 5 i Trwam.

Zestawienie uchybień stwierdzonych podczas kontroli planowej nadawców koncesjonowanych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

	2002 r. *		2003 r.**		2004 r. ***	
	Liczba programów, w których stwierdzono uchybienie	%	Liczba programów, w których stwierdzono uchybienie	%	Liczba programów, w których stwierdzono uchybienie	%
Przekroczenie obowiązującego limitu reklam w godzinie	0	0,0%	1	3,5%	0	0,0%
Emisja kryptoreklamy/reklamy ukrytej	1	8,3%	1	3,5%	1	3,3%
Nieprawidłowe wskazania sponsora	2	16,7%	2	6,9%	2	6,7%
Brak właściwego oznaczenia bloku reklamowego	1	8,3%	7	24,1%	5	16,7%
Zbyt krótkie bloki poświęcone wyłącznie telesprzedaży	1	8,3%	1	3,5%	0	0,0%
Nieprawidłowa ewidencja reklam	11	91,7%	10	34,5%	13	43,3%
Przekroczenie czasu trwania wskazania sponsorskiego	0	0,0%	1	3,5%	2	6,7%
Nieprawidłowa ewidencja audycji sponsorowanych	10	83,3	9	31,0%	12	40,0%
Braki w archiwizacji	0	0,0%	0	0,0%	3	10,0%
Reklama piwa w czasie chronionym	0	0,0%	0	0,0%	1	3,3%

* w 2002 roku skontrolowano 12 programów,

** w 2003 roku skontrolowano 29 programów,

*** w 2004 roku skontrolowano 30 programów.

7.7 W telewizjach koncesjonowanych, rozprowadzających program drogą naziemną i satelitarną, stwierdzono występowanie następujących naruszeń przepisów regulujących działalność reklamową i sponsorską:

- emisję reklamy piwa przed godziną 20⁰⁰ (naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji) stwierdzono trzykrotnie w programie Canal + Niebieski Sport (Przewodniczący KRRiT decyzją nr 4/2004 nałożył na nadawcę karę pieniężną w wysokości 1 000 zł) i jednokrotnie w programach: Telewizji PULS, Tele 5, TVN Siedem,
- emisję loterii promocyjnej (naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 4 ww. ustawy) stwierdzono w programach Telewizji POLSAT, TV 4, TVN,*
- emisję reklamy wykorzystującej zaufanie małoletnich, jakie pokładają oni w innych osobach (naruszenie art. 16 b ust. 2 pkt 3 ww. ustawy), sprzyjającej zachowaniom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu (art. 18 ust. 3), propagującej postawy sprzeczne z moralnością i dobrem społecznym (art. 18 ust. 1), zagrażającej moralnemu rozwojowi małoletnich (art. 18 ust. 4) i naruszającej godność ludzką ludzi starszych (art. 16 b ust. 3 pkt 1) stwierdzono w programach Telewizji POLSAT, TV 4, TVN Siedem,
- emisję reklamy nawołującej bezpośrednio małoletnich do nabywania produktów (naruszenie art. 16 b ust. 2 pkt 1 ww. ustawy) stwierdzono w programie Telewizji POLSAT,
- emisję reklamy ukrytej (naruszenie art. 16 c ww. ustawy) stwierdzono w programie Telewizji Polsat,
- nieprawidłowe przerywanie filmów w celu emisji reklam (naruszenie art.16 ust. 4 ww. ustawy) stwierdzono w programie Telewizji Polsat. Przewodniczący KRRiT, decyzją nr 8/2004, nałożył na nadawcę karę pieniężną w wysokości 1 238 000 zł,
- emisję nieoznaczonej reklamy (naruszenie art. 16 ust. 1 ww. ustawy) stwierdzono w programie Telewizji Polsat,
- nieprawidłową informację o sponsorze wystawy *Dorato Volt Party* (naruszającą 16 b ust. 1 pkt 2 ww. ustawy) stwierdzono w programach Telewizji Polsat, TV 4, TVN Siedem,
- przekroczenie limitu emisji reklam w godzinie programu (naruszenie art. 16 ust. 2 ww. ustawy) stwierdzono w programach Telewizji POLSAT, Tele 5,
- naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 2 ww. ustawy. Emitowana przez TVN reklama wykorzystywała w swym wizerunku znak towarowy i opakowanie związane z napojem alkoholowym.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą kablową

7.8 W 2004 roku przeprowadzono cztery kontrole działalności reklamowej i sponsorskiej w programach telewizyjnych nadawców kablowych, oraz dodatkowo jedną, którą przeprowadzono na skutek docierających do KRRiT skarg na działalność nadawców. Planowane kontrole w trzech przypadkach objęły nadawców, rozpowszechniających program w ramach koncesji największych operatorów sieci kablowych, takich jak Telewizja Kablowa VECTRA S.A., Telewizja Kablowa TOYA Sp. z o.o. oraz TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. W czwartym przypadku kontrola dotyczyła tych nadawców, którzy w ostatnim roku otrzymali koncesje i rozpoczęli nadawanie własnego programu. Łącznie kontrolą w 2004 roku objęto 84 nadawców.

Kontrola wykazała, że 36 (42,85%) z wybranych do kontroli nadawców nie prowadzi działalności programowej w sieciach telewizji kablowej na podstawie posiadanej koncesji.

* zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do 30 kwietnia 2004 roku.

We wskazanej liczbie jest 33 nadawców, którzy nadają na podstawie koncesji Telewizji Kablowej VECTRA S.A. (7 nadawców) oraz TELE-TOP Grupy Multimedia Polska Sp. z o.o. (26 nadawców).

W stosunku do 5 (10,4%) spośród kontrolowanych nadawców nie zgłoszono uwag i zastrzeżeń, dotyczących prowadzonej w programach działalności reklamowej i sponsorskiej.

Analiza wyemitowanego programu wykazała, że najczęściej powtarzały się następujące uchybienia:

- **brak ewidencji nadanych reklam i telesprzedaży lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji (23 nadawców),**
- brak właściwego oznaczenia przekazów reklamowych lub telesprzedaży (10 nadawców),
- nadawanie zakazanej reklamy (10 nadawców), w tym:
  - reklama ukryta (9 nadawców),
  - reklama usług medycznych * (3 nadawców),
  - reklama napojów alkoholowych (1 nadawca),
- **wykorzystywanie w reklamach głosu lub wizerunku osób, które prowadziły audycje informacyjne i publicystyczne (3 nadawców),**
- **brak ewidencji audycji sponsorowanych lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji (8 nadawców),**
- niewłaściwe wskazanie sponsora audycji (5 nadawców)
- **zachęcanie do kupna lub innego udostępniania towarów lub usług sponsora w audycjach sponsorowanych (3 nadawców),**
- **przekroczenie czasu wskazania sponsora audycji (3 nadawców),**
- brak należytej archiwizacji lub zła jakość archiwizowanych materiałów (8 nadawców).

Zestawienie najczęściej stwierdzonych uchybień w latach 2001-2004

Rodzaj uchybienia	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Brak ewidencji nadanych reklam lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji	83,8%	50,0%	63,2%	47,9%
Brak właściwego oznaczenia przekazów reklamowych	30,6%	33,3%	40,4%	20,8%
Nadawanie zakazanej reklamy	25,8%	21,0%	28,1%	20,8%
Przekroczenie dopuszczalnego czasu nadawania reklam	24,2%	16,1%	24,6%	4,2%
Brak ewidencji sponsorowanych audycji lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji	19,4%	17,7%	10,5%	16,7%
Niewłaściwe wskazanie sponsora audycji	6,5%	3,2%	0,0%	10,4%
Przekroczenie dopuszczalnego czasu Wskazania sponsora	8,1%	6,5%	0,0%	6,3%
Sponsorowanie audycji, których sponsorowanie jest niedozwolone	4,8%	4,8%	12,3%	4,2%
Brak należytej archiwizacji lub zła jakość archiwizowanych materiałów	9,7%	6,5%	14,0%	16,7%

* Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do 30 kwietnia 2004 roku.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej ogólnopolskich koncesjonowanych nadawców radiowych

7.9 Koncesjonowani nadawcy ogólnopolscy, Radio RMF FM i Radio Zet, zostali poddani, zgodnie z planem rocznym, kontroli w czerwcu 2004 roku.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej ogólnopolskich koncesjonowanych nadawców radiowych została przeprowadzona na podstawie: analizy dokumentacji, emitowanych reklam, audycji sponsorowanych oraz przesłuchanego materiału poemisyjnego.

W trakcie przeprowadzania kontroli nie stwierdzono w programach ww. nadawców naruszeń przepisów, obowiązujących w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej oraz archiwizacji programu.

7.10 Poza planową, prowadzono bieżące kontrole zgodności działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców z obowiązującymi przepisami. W przypadkach naruszenia przepisów nadawcy byli wzywani przez Przewodniczącego KRRiT do natychmiastowego dostosowania działalności nadawcy do obowiązujących przepisów.

W trakcie bieżącej kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej ogólnopolskich koncesjonowanych nadawców radiowych stwierdzono:

- emisję niedozwolonej reklamy loterii promocyjnej (naruszenie art. 16b. ust. 1 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji^{*}) – RMF FM i Radio Zet (w związku z powtórным naruszeniem tego przepisu Decyzją Przewodniczącego KRRiT, Radio Zet zostało ukarane karą pieniężną w wysokości 60 000 zł),
- emisję reklamy piwa przed godziną 20.00 (naruszenie art. 16 b ww. ustawy) stwierdzono w programie Radia RMF FM,
- emisję reklamy z wykorzystaniem głosu osób, które prowadziły audycje informacyjne stwierdzono w Radiu Zet. Stanowi to naruszenie § 6 rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych,
- emisję reklamy naruszającej godność ludzką stwierdzono w Radiu Zet. Stanowi to naruszenie art. 16b ust. 3 pkt 2 ww. ustawy.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej lokalnych koncesjonowanych nadawców radiowych

3

7.11 Celem dorocznej kontroli nadawców radiowych była analiza przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie reklamy i sponsoringu, a także ocena funkcjonowania lokalnego radiowego rynku reklamowego w 2004 roku.

Kontrolę przeprowadzono w trzech turach, analizując nagrania programu wyemitowanego w godzinach: 7⁰⁰–9⁰⁰ i 15⁰⁰–17⁰⁰. Terminy wynikały z rocznego planu pracy.

- I tura 13 lutego 2004 roku;
- II tura 19 marca 2004 roku;
- III tura 17 czerwca 2004 roku.

^{*} Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do 30 kwietnia 2004 roku.

Przeprowadzenie kontroli w różnych terminach miało na celu, przede wszystkim, umożliwienie podjęcia bezzwłocznej interwencji w przypadku naruszenia przepisów, a także jak najszybsze przekazanie nadawcom wyników kontroli. Kontrolą objęto 180 lokalnych komercyjnych nadawców radiowych.

Do 110 nadawców nie zgłoszono zastrzeżeń w zakresie prowadzonej działalności obejmującej reklamę i sponsoring, a także archiwizację programu. Stanowi to 61,11% skontrolowanych nadawców. W porównaniu z wynikami kontroli przeprowadzonej w 2003 roku zanotowano niewielki wzrost liczby nadawców, których działalność reklamowa i sponsorska nie wzbudzała zastrzeżeń. W 2003 roku nie zgłoszono uwag do 104 ze 176 nadawców, co stanowiło 59,1%.

Do 9 nadawców, co stanowi 5,0% skontrolowanych (w 2003 roku również do 9 nadawców), którzy w rażący sposób naruszyli obowiązujące przepisy, Przewodniczący KRRiT, na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o radiofonii i telewizji skierował wezwania do bezzwłocznego dostosowania działalności do obowiązujących przepisów i przesłania wyjaśnień oraz informacji o podjętych działaniach, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

W programach 62 nadawców (34,4%), stwierdzono mniej istotne naruszenia przepisów. Tych nadawców zobowiązano do niezwłocznego wprowadzenia procedur, zapobiegających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

Realizując wnioski pokontrolne w IV kwartale 2004 roku przeprowadzono ponowną kontrolę 9 nadawców, u których w trakcie pierwszej kontroli stwierdzono rażące naruszenia przepisów, oraz kontrolę 16 nadawców, którzy nie mogli być poddani kontroli w I półroczu (są to nowi koncesjonariusze lub koncesjonariusze, którzy otrzymali zgodę na zmianę warunków nadawania).

Kontrola wykazała ponowne naruszenie prawa i niedostosowanie działalności reklamowej do obowiązujących przepisów przez Radio ALFA z Krakowa. W związku z powyższym Przewodniczący KRRiT decyzją nr 14/2004 z 31 grudnia 2004 roku nałożył na nadawcę karę w wysokości 5 000 złotych.

Do 13 nadawców nie zgłoszono zastrzeżeń, natomiast u 11 nadawców stwierdzono drobne uchybienia. Na uwagę zasługuje fakt, iż nadawcy poddani ponownej kontroli (za wyjątkiem Radia Alfa) dostosowali się do wezwania Przewodniczącego KRRiT i bezzwłocznie skorygowali błędy w swojej działalności reklamowej i sponsorskiej.

Poniżej przedstawiono zestawienie najistotniejszych naruszeń przepisów stwierdzonych w czasie planowych kontroli w latach 2002-2004 oraz kroków dyscyplinujących podjętych w tych latach wobec nadawców.

Zestawienie najistotniejszych naruszeń przepisów (w %)

Rodzaj naruszenia	Rok 2002*	Rok 2003**	Rok 2004***
Brak odpowiedzi na wezwanie Przewodniczącej	0,6	0,6	0,0
Reklama wyrobów i rekwizytów tytoniowych	0	0	0,5
Nieprawidłowa reklama napojów alkoholowych	0,6	0	3,4
Nieprawidłowa reklama usług medycznych	6,2	4,5	1,4
Emitowanie reklamy ukrytej (kryptoreklamy)	0	5,5	3,4
Przekroczenie czasu reklamowego	1,1	0,5	1,0
Niewłaściwe oznaczenie reklamy	4,5	2,5	2,0
Nieprawidłowa ewidencja reklam	14,0	8,5	6,9
Wyemitowanie zbyt wielu informacji o sponsorze	1,5	5,3	9,6
Przekaz zachęca do korzystania z usług sponsora	0,7	1,3	1,4
Przekroczenie dopuszczalnego czasu wskazania sponsora	2,2	4,0	1,4
Nieprawidłowa ewidencja audycji sponsorowanych	16,2	7,2	5,5
Brak należytej archiwizacji	4,0	4,5	1,0

Działania dyscyplinujące podjęte wobec nadawców, u których w trakcie kontroli planowej stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie reklamy i sponsoringu

Podjęte działania dyscyplinujące	2002 r.*	2003 r.**	2004 r.***
Kara pieniężna nałożona przez Przewodniczącą KRRiT	1	1	1
Wezwanie Przewodniczącej KRRiT do zaniechania działań naruszających przepisy	15	9	9
Pismo określające naruszenia przepisów wraz z prośbą o nadesłanie wyjaśnień	62	61	62

* w 2002 roku skontrolowano 178 nadawców,

** w 2003 roku skontrolowano 199 nadawców,

*** w 2004 roku skontrolowano 203 nadawców (w tym 180 lokalnych komercyjnych nadawców radiowych).

7.12 Poza kontrolami planowymi, na skutek zgłoszeń radiosłuchaczy lub skarg w 2004 roku podjęto 11 działań interwencyjnych w sprawach naruszania przepisów dotyczących reklamy i sponsoringu.

- 4 interwencje dotyczyły naruszenia zapisów zawartych w art. 16 b ust.1 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji*. Emitowano niedozwoloną reklamę loterii promocyjnej,
- 3 interwencje dotyczyły naruszenia zapisów zawartych w art. 16 b ust.3 pkt 1 ww. ustawy. Emitowano reklamę z udziałem lektora, naśladującego osobę jękającą się,
- 1 interwencja dotyczyła naruszenia zapisów art. 16 c ustawy o radiofonii i telewizji. Emitowano reklamę ukrytą,
- 1 interwencja dotyczyła naruszenia zapisów art. 16 b ust.1 pkt 3 ww. ustawy. Emisja niedozwolonej reklamy usług medycznych*,
- 1 interwencja dotyczyła naruszenia zapisów zawartych w art. 16 b ust.1 pkt 1 ww. ustawy. Emisja reklamy informującej o zakazie sprzedaży papierosów osobom niepełnoletnim w sposób promujący jeden z koncernów tytoniowych,
- 1 interwencja dotyczyła naruszenia zapisów zawartych w art. 16 b ust.1 pkt 2 ww. ustawy. Emisja reklamy imprezy pt.: „Sporty piwne”.

Nadawcy zostali pouczeni i wezwani do zaprzestania emisji powyższych reklam. Wszyscy bezzwłocznie dostosowali się do wezwań.

Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia obowiązujących przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej

7.13 Do najczęstszych naruszeń obowiązującego prawa w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej zaliczyć należy brak prawidłowego ewidencjonowania wyemitowanych reklam i audycji sponsorowanych. Nadawcy prowadzą ewidencje reklam i audycji sponsorowanych, jednak często niezgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniach KRRiT.

Do najistotniejszych naruszeń przepisów zaliczyć należy niezgodne z przepisami oznaczanie sponsorów audycji, nadawanie reklamy towarów i usług, których reklama jest zakazana (napoje alkoholowe, usługi medyczne, wyroby i rekwizyty tytoniowe) oraz nadawanie reklamy ukrytej.

Decyzjami Przewodniczącego KRRiT nałożono w 2004 roku 10 kar pieniężnych za rażące naruszenia przepisów dotyczących działalności reklamowej i sponsoringu. Ukarano 7 nadawców telewizyjnych i 3 nadawców radiowych. Za przekroczenie dopuszczalnego czasu

* Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do 30 kwietnia 2004 roku.

emisji reklam nałożono 5 kar, za emisję niedozwolonej reklamy nałożono 4 kary, za emisję kryptoreklamy 1 karę. Ukarano nadawców na łączną kwotę 1 453 000 zł, w tym Polsat S.A. na kwotę 1 238 000 zł za niewłaściwe przerywanie filmów reklamami, niedostosowanie się do nowych przepisów i wezwań Przewodniczącej KRRiT.

Wykaz decyzji Przewodniczącego KRRiT o nałożeniu kar w 2004 roku, za nieprzestrzeganie przepisów regulujących działalność w zakresie reklamy i sponsoringu:

1. Polsat S. A. za emisję kryptoreklamy – kara w wysokości 20 000 zł (decyzja nr 2/2004 z 16 marca 2004 roku);
2. Canal + Cyfrowy Sp. z o.o. (Telewizja CANAL + NIEBIESKI SPORT) za dwukrotną emisję reklamy piwa przed godziną 20.00 – kara w wysokości 1 000 zł (decyzja nr 4/2004 z 15 kwietnia 2004 roku);
3. Polskie Radio S.A. za emisję reklamy loterii promocyjnej – kara w wysokości 25 000 zł (decyzja nr 5/2004 z 26 kwietnia 2004 roku);
4. Radio ZET Sp z o.o. za emisję reklamy promocyjnej – kara w wysokości 60 000 zł (decyzja nr 6/2004 z 30 kwietnia 2004 roku);
5. Telewizja Polska S.A. (Program 2 TVP) za przekroczenie obowiązującego limitu emisji reklam w godzinie programu – kara w wysokości 19 000 zł (decyzja nr 7/2004 z 3 czerwca 2004 roku);
6. POLSAT S.A. za nieprawidłowe przerywanie audycji w celu emisji reklamy – kara w wysokości 1 238 000 zł (decyzja nr 8/2004 z 3 czerwca 2004 roku);
7. Telewizja Polska S.A. (Oddział TVP w Katowicach) za przekroczenie obowiązującego limitu emisji reklam w godzinie programu – kara w wysokości 12 500 zł (decyzja nr 10/2004 z 6 lipca 2004 roku);
8. Telewizja Polska S.A. (Program 1 TVP) za przekroczenie obowiązującego limitu emisji reklam w godzinie programu – kara w wysokości 67 500 zł (decyzja nr 11/2004 z 23 sierpnia 2004 roku);
9. ANTEL Sp. z o.o. (Telewizja Tele 5) za przekroczenie obowiązującego limitu emisji reklam w godzinie programu – kara w wysokości 5 000 zł (decyzja nr 12/2004 z 12 grudnia 2004 roku);
10. Wojciech Jaworski (Radio ALFA Kraków) za promocję napojów alkoholowych – kara w wysokości 5 000 zł (decyzja nr 14/2004 z 31 grudnia 2004 roku).

VIII. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

Działania KRRiT związane z członkostwem Polski w Unii Europejskiej

Zadania KRRiT jako organu działającego w europejskim sektorze mediów audiowizualnych

8.1 Integracja europejska i włączenie Polski we współtworzenie oraz realizowanie wspólnotowej polityki audiowizualnej i medialnej oznacza istotne zadania dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

KRRiT musiała zarówno sama włączyć się we wszystkie dziedziny polityki audiowizualnej UE, jak i uczestniczyć w wypracowywaniu strategii i polityki państwa polskiego w tych dziedzinach. Zgodnie z systemami prawnymi oraz tradycjami demokratycznymi i kulturowymi państw członkowskich UE, państwa te ustanawiały organy regulacyjne w różny sposób, w efekcie czego istnieje zróżnicowanie zarówno w odniesieniu do ich modeli, kompetencji, jak i środków służących zachowaniu ich niezależności. W większości krajów ciała regulacyjne mają charakter kolegialnego organu decyzyjnego, którego członkowie są powoływani przez władze wykonawcze, władze ustawodawcze, władze ustawodawcze i wykonawcze, władze sądownicze, przez ruchy i grupy społeczne.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zgodnie z art. 3 dyrektywy o telewizji bez granic, ma obowiązek zapewnić stosowanie przepisów dyrektywy przez nadawców podlegających jurysdykcji polskiej. Może to wymagać reagowania na działania stron trzecich, w tym obywateli innych Państw Członkowskich, którzy zgodnie z przepisami prawa krajowego będą mogli zwracać się do właściwych organów sądowych lub innych władz polskich w celu zapewnienia stosowania przez nadawców prawa.

Zadanie to obejmuje nie tylko nadzór nad nadawcami znajdującymi się w polskiej jurysdykcji, ale też podejmowanie działań w przypadku, gdyby przepisy dyrektywy były łamane przez programy ponadgraniczne docierające do Polski z innych krajów członkowskich. Krajowa Rada ma wtedy obowiązek nawiązania kontaktów z organem regulacyjnym kraju, w którego jurysdykcji znajduje się nadawca, jak również z Komisją Europejską, aby zapobiec łamaniu prawa wspólnotowego. W przypadkach określonych w art. 2a dyrektywy, Krajowa Rada ma prawo – po wyczerpaniu innych możliwości – zawieszenia rozprowadzania programów ponadgranicznych, łamiących przepisy art. 22 (ust. 1 i 2) i 22a dyrektywy.

Wiąże się z tym uczestnictwo w konsultacjach międzynarodowych, wymaganych w celu rozwiązania ewentualnych konfliktów jurysdykcyjnych. Przeniesiony do polskiej ustawy

o radiofonii i telewizji zespół kryteriów (określonych w art. 2 dyrektywy), wykorzystywanych do ustalania, w jurysdykcji którego państwa znajduje się nadawca ponadgraniczny, wymaga zbadania i rozważenia wielu czynników związanych ze strukturą, organizacją i działalnością programową nadawcy, jak również współpracy i konsultacji z organami regulacyjnymi innych krajów.

Po przystąpieniu Polski do stworzonego przez art. 3a dyrektywy systemu ochrony prawa dostępu widzów do ważnych wydarzeń (art. 20b ustawy o radiofonii i telewizji), zadaniem KRRiT jest nadzorowanie przestrzegania tych przepisów.

Chodzi o to, by szanowane były prawa nie tylko widzów polskich do obejrzenia w telewizji ogólnodostępnej wydarzeń znajdujących się na polskiej liście, ale także prawa widzów w innych krajach – gdyby prawa wyłączności do wydarzeń objętych listą innego kraju wykupił polski nadawca. Może to wymagać rozstrzygnięcia konfliktów między nadawcami, oceny, który z nich właściwie stosuje przepisy, a który nie, analizy cen żądanych przez nadawcę programu kodowanego od nadawcy programu ogólnodostępnego w Polsce lub innym kraju, współpracy z władzami i organami regulacyjnymi z innych krajów, itp.

Zgodnie z art. 4 dyrektywy, Krajowa Rada ma obowiązek co dwa lata składać Komisji Europejskiej sprawozdanie dotyczące wykonania postanowień art. 4 i 5 (promocja produkcji europejskiej i niezależnej).

Sprawozdanie to musi zawierać dane statystyczne, dotyczące osiągnięcia udziału produkcji europejskiej i niezależnej w czasie nadawania w każdym z programów telewizyjnych podlegających jurysdykcji danego państwa członkowskiego, ewentualne przyczyny nieosiągnięcia tego udziału w każdym przypadku oraz podjęte lub planowane działania na rzecz jego osiągnięcia.

Ze względu na opisany powyżej program intensywnych prac nad nowelizacją dyrektywy i zmianami w polityce audiowizualnej Unii Europejskiej, **KRRiT aktywnie uczestniczy w konsultacjach i pracach analitycznych z tym związanych, jak również w pracach struktur unijnych.**

Dostosowanie prawa polskiego do prawa unijnego oznacza zniesienie ograniczeń kapitałowych dla podmiotów unijnych inwestujących w radiofonie i telewizję w Polsce (przy zachowaniu ograniczenia 49% dla podmiotów pozaunijnych).

Dla KRRiT wiąże się to z różnymi obowiązkami, w tym z właściwym prowadzeniem polityki koncesyjnej, w tym określaniem warunków koncesji zgodnie z wymogami międzynarodowymi i polską polityką medialną, jak również zapobieganiem ewentualnej nadmiernej koncentracji.

Liczne obowiązki musi realizować KRRiT w związku z przepisami wspólnotowymi, dotyczącymi pomocy publicznej dla radiofonii i telewizji publicznej.

Komunikat Komisji Europejskiej z 2001 roku w sprawie stosowania zasad pomocy państwowej dla publicznej radiofonii i telewizji służy przedstawieniu kryteriów, którymi Komisja będzie kierować się przy podejmowaniu decyzji w sprawie skarg na finansowanie z publicznych środków nadawców publicznych. Z samej treści Komunikatu Komisji Europejskiej (pkt 60) wynika jednak, że ocena skutków pomocy państwowej dla konkurencji i rozwoju handlu musi być dokonywana na podstawie okoliczności konkretnego przypadku, przy uwzględnieniu cech danego rynku. Dla ewentualnej oceny dokonywanej przez Komisję istotne znaczenie mają działania, podejmowane przez KRRiT oraz dostarczane przez nią informacje i analizy.

Implementacja wspólnotowych regulacji audiowizualnych

8.2 Końcowym etapem procesu przygotowań do akcesji i dostosowywania do prawa wspólnotowego było znowelizowanie 1 maja 2004 roku ustawy o radiofonii i telewizji. Do dnia przystąpienia Polska realizując zobowiązania akcesyjne implementowała najistotniejsze wspólnotowe regulacje, dotyczące sfery audiowizualnej.

Główne ramy wspólnotowej polityki audiowizualnej zawiera dyrektywa Rady nr 89/552/EWG w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej, znowelizowana w 1997 roku dyrektywą Rady i Parlamentu Europejskiego nr 97/36/WE – tzw. dyrektywa o telewizji bez granic.

Powyższe, istotne dla sfery audiowizualnej regulacje wspólnotowe znalazły swoje odzwierciedlenie w znowelizowanej ustawie o radiofonii i telewizji oraz w wydanych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, na podstawie przepisów ustawy, rozporządzeniach wykonawczych.

Najistotniejsze przepisy dyrektywy przeniesione do polskiego porządku prawnego dotyczą m.in. zasad określania właściwości jurysdykcyjnej nad nadawcami, promocji audycji europejskich oraz audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych, szczegółowej definicji audycji europejskiej, ochrony małoletnich oraz regulacji reklamy i sponsorowania audycji telewizyjnych.

Istotne aspekty, dotyczące wspólnotowych reguł ochrony praw widzów do śledzenia wydarzeń o dużym znaczeniu dla społeczeństwa zostały odzwierciedlone w rozporządzeniu z 21 kwietnia 2004 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie list wydarzeń uznanych przez inne państwa europejskie za ważne wydarzenia oraz zasad wykonywania wyłącznych praw do telewizyjnych transmisji takich wydarzeń.

Polski ustawodawca implementując dyrektywę o telewizji bez granic skorzystał również z wprowadzenia możliwości obniżenia wysokości udziału w programie telewizyjnym audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich, w stosunku do nadawców w pierwszym roku rozpowszechniania przez nich programu; programów wyspecjalizowanych, dla których brak jest wystarczającej liczby audycji europejskich i audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim oraz programów rozpowszechnianych wyłącznie w sposób satelitarny lub kablowy dostępnych w całości za opłatą. Regulacje w tym zakresie określa rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 4 listopada 2004 roku w sprawie niższego udziału w programie telewizyjnym audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich. Ustalone w nim niższe progi mają odpowiadać realnym możliwościom poszczególnych grup nadawców, a jednocześnie gwarantować wypełnienie tych obowiązków na najwyższym możliwym poziomie.

Do krajowego porządku prawnego, wprowadzono także wspólnotowe reguły konkurencji, dotyczące finansowania działalności nadawców publicznych, świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym, oparte m. in. na zapisach dyrektywy Komisji 80/723/EWG z 25 czerwca 1980 roku w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między Państwami Członkowskimi i przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw. Uwzględniono również wskazania Komunikatu Komisji Europejskiej z 15 listopada 2001 roku w sprawie stosowania reguł dotyczących pomocy publicznej dla publicznej radiofonii i telewizji.

Zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy o radiofonii i telewizji nadawcy publiczni zobowiązani są prowadzić odrębną księgowość dla działalności, wynikającej z realizacji misji publicznej i dla pozostałej działalności. Kontroli wykorzystania środków

abonamentowych oraz zapewnieniu przejrzystości służyć składane przez nadawców publicznych sprawozdania z wykorzystania tych środków oraz o ponoszonych kosztach. Sprawozdania te są podstawą do ustalania wysokości środków abonamentowych przekazywanych na realizację zadań misyjnych przez publicznych nadawców.

Zasady te uszczegóławia, wydane na podstawie tych przepisów, rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 3 czerwca 2004 roku w sprawie uzupełnienia opisu zasad prowadzenia dokumentacji związanej z polityką rachunkowości w spółkach radiofonii i telewizji publicznej oraz określenia sposobu sporządzenia sprawozdań kwartalnych i rocznych składanych Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przez spółki radiofonii i telewizji publicznej.

Mając na względzie zasady zawarte w Traktacie Ustanawiającym Wspólną Europejską, nowy kształt ustawy o radiofonii i telewizji wprowadził całkowitą liberalizację kapitałową względem podmiotów pochodzących z państw wchodzących w skład Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Nowelizacja dyrektywy o telewizji bez granic – udział KRRiT w wypracowaniu stanowiska Polski

8.3 W lipcu 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła stanowisko w odniesieniu do przyszłości europejskiej polityki audiowizualnej w świetle komunikatu Komisji Europejskiej w tej sprawie (dokumenty zostały udostępnione na stronach internetowych KRRiT).

Stanowisko to zostało przekazane Ministrowi Kultury. W oparciu o tę propozycję Komitet Europejski Rady Ministrów 30 lipca 2004 roku przyjął stanowisko Polski w odniesieniu do przyszłości europejskiej polityki audiowizualnej. Dokument ten został przekazany Komisji Europejskiej.

W stanowisku tym odniesiono się do wszystkich sześciu tematów, będących przedmiotem konsultacji na forum wspólnotowym, pod kątem oceny aktualnych regulacji z tego zakresu i zasadności wprowadzenia odpowiednich zmian do wspólnotowych regulacji. Tematy te to:

- wydarzenia o zasadniczym znaczeniu społecznym;
- promocja różnorodności kulturalnej i konkurencyjności europejskiej produkcji programowej;
- ochrona praw konsumentów w sferze reklamy, sponsorowania i telesprzedaży i autopromocji;
- ochrona małoletnich i ładu publicznego – prawo do odpowiedzi;
- zastosowanie dyrektywy, w tym ustalanie właściwości kraju w stosunku do określonego nadawcy;
- dostęp do krótkich fragmentów dotyczących wydarzeń, będących przedmiotem praw wyłącznych.

W przyjętym stanowisku uznano, że trzy tematy w sprawie nowelizacji dyrektywy są szczególnie ważne: kwestia jurysdykcji, kwestia wspierania twórczości audiowizualnej i kinematograficznej oraz kwestia przyszłego zakresu dyrektywy. W tej ostatniej sprawie, podzielono pogląd, że usługi społeczeństwa informacyjnego nie rozpowszechniły się jeszcze na tyle, by już dzisiaj należało rozciągać na nie zawarte w dyrektywie przepisy odnośnie treści audiowizualnych. Jednak sytuacja bardzo szybko się zmienia. W dobie zacierania się podziałów pomiędzy tradycyjnie pojmowanym programem radiowym i telewizyjnym, a

nowymi rodzajami usług audiowizualnych on-line, w szczególności tzw. streaming media w Internecie, mogących mieć podobny wpływ na kształtowanie opinii, jak obecnie telewizja, wskazano na potrzebę przeprowadzenia starannej analizy takich sytuacji. Prace te powinny też dotyczyć form stopniowalnej regulacji, samoregulacji i współregulacji zawartości, odpowiednich do charakteru usług audiowizualnych i informacyjnych oraz platform wykorzystywanych do ich rozpowszechniania. W przyszłości nowelizacja dyrektywy o telewizji bez granic z tego punktu widzenia może okazać się nieunikniona, zatem przygotowania do tego należy podjąć już dzisiaj, nie przesądzając o szczegółowym terminie zmiany dyrektywy w tej dziedzinie.

8.4 W odniesieniu do wydarzeń o zasadniczym znaczeniu społecznym, generalnie uznano, iż istniejące postanowienia dyrektywy są ważne i potrzebne oraz odpowiadają zakładanym celom. Gwarantują one, iż nadawcy nie będą rozpowszechniać na zasadzie wyłączności wydarzeń uznawanych przez dane państwo członkowskie za ważne społecznie, w sposób uniemożliwiający znacznej liczbie odbiorców powszechny do nich dostęp w telewizji ogólnodostępnej.

Mając na względzie złożoność tej problematyki, a także zróżnicowanie środków, podejmowanych przez poszczególne państwa członkowskie, w celu implementacji art. 3a dyrektywy, celem wypracowania jak najbardziej spójnej interpretacji tych przepisów, a przez to ułatwienie świadczenia usług związanych z rozpowszechnianiem telewizyjnym, wydaje się, iż warte rozważenia mogłoby się okazać sformułowanie wytycznych (np. w formie komunikatu interpretacyjnego), wskazujących na czynniki, jakie powinny być wzięte pod uwagę przy stosowaniu tych postanowień dyrektywy przez poszczególne państwa członkowskie.

8.5 W odniesieniu do drugiego tematu, dotyczącego zagadnienia tzw. europejskich kwot ekranowych z zadowoleniem, przyjęto konkluzję Komisji Europejskiej, iż nie będzie się proponować zmiany systemu kwot europejskiej. Nieco inaczej odniesiono się do kwestii kwoty europejskiej produkcji niezależnej. Dominująca w Europie praktyka pozbawiania producentów niezależnych, wszelkich praw majątkowych do utworów przez nich wytworzonych, znacznie osłabia producentów i ogranicza ich możliwości rozwoju oraz utrudnia pozyskiwanie inwestorów. Tym samym osłabia konkurencyjność europejskiego sektora produkcji niezależnej i ogranicza perspektywy jego rozwoju.

W niektórych krajach wprowadzono już przepisy zobowiązujące nadawców do określenia zasad współpracy z producentami niezależnymi, opartych na poszanowaniu ich praw majątkowych do wytworzonych utworów.

Punkt 31 preambuły do dyrektywy 97(36)EC wymienia własność praw do wtórnego użytku, jako jedno z kryteriów, które państwa członkowskie powinny brać pod uwagę przy definiowaniu producenta niezależnego. Podobnie jak inne kryteria wymienione w tym punkcie, nie jest ono obowiązujące. W pracach nad zmianą dyrektywy należy rozważyć zmianę charakteru i statusu prawnego tych kryteriów. Obecnie bowiem niedostatecznie gwarantują one rozwój sektora produkcji niezależnej, a więc osiągnięcie gospodarczych i kulturalnych celów, dla realizacji których przepisy o produkcji niezależnej zostały wprowadzone. Rzecz jednak nie w ścisłej harmonizacji definicji producenta niezależnego we wszystkich krajach członkowskich, lecz raczej w tym, by wszystkie trzy wymienione w preambule kryteria (w tym własność praw do wtórnego użytku) były stosowane przez kraje członkowskie przy formułowaniu krajowej definicji producenta niezależnego.

8.6 W odniesieniu do trzeciego tematu uznano, iż sformułowane w dyrektywie ogólne zasady, odnoszące się do reklamy telewizyjnej, sponsorowania i telesprzedaży, zawarte w dyrektywie definicje, standardy ukierunkowane na ochronę małoletnich, ochronę konsumenta, poszanowanie godności ludzkiej oraz poszanowanie integralności utworów są sformułowane w sposób właściwy. Postęp technologiczny i zmiany jakie zaszły na rynku od ostatniej zmiany dyrektywy sprawiły jednak, iż konieczne okazało się uwzględnienie w regulacji wspólnotowej nowych form reklamy, telesprzedaży i sponsoringu, w szczególności w ramach przepisów dyrektywy, dotyczących formy i prezentacji przekazów reklamowych.

Z zadowoleniem przyjęto wydanie komunikatu interpretacyjnego Komisji Europejskiej w sprawie pewnych aspektów przepisów na temat reklamy telewizyjnej w dyrektywie o telewizji bez granic, ukierunkowanego na wyjaśnienie, w jaki sposób odpowiednie przepisy dyrektywy stosuje się do nowych form i technik reklamowych, które pojawiły się wraz z rozwojem technologii i rynku. Wyrażono przekonanie, iż przestrzeganie zasad ogólnych, jakimi są ochrona konsumentów, ochrona małoletnich, poszanowanie godności ludzkiej, poszanowanie nienaruszalności utworów oraz praw osób uprawnionych powinno zostać zapewnione również w odniesieniu do nowych form reklamy, w tym tych opartych na zaawansowanych technologiach cyfrowych i wykorzystujących elementy interaktywne.

Wskazano że ważne jest, aby nowa dyrektywa zachęcała do rozwijania form koregulacji i samoregulacji, przy aktywnym wsparciu niezależnych krajowych organów regulacyjnych, w celu uzupełnienia i zapewnienia większej efektywności stosowania określonych w nowej dyrektywie zasad, odnoszących się do reklamy, telesprzedaży i sponsorowania.

8.7 W odniesieniu do czwartego tematu, czyli ochrony małoletnich i ładu publicznego, prawa do odpowiedzi również uznano istniejące postanowienia dyrektywy za adekwatne. Pozytywnie odniesiono się do projektu nowego zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady o ochronie małoletnich i godności ludzkiej oraz o prawie do odpowiedzi w odniesieniu do konkurencyjności europejskiego przemysłu audiowizualnego i usług informacyjnych on-line. Podkreślono, iż zasadne jest rozpoczęcie debaty w sprawie najbardziej adekwatnego sposobu realizacji nakreślonych w nim celów. Zapewnienie bardziej efektywnego sposobu ochrony dzieci i młodzieży oraz poszanowania godności ludzkiej, uwzględniając poziom upowszechnienia nowych technologii, usług na nich opartych, nowych platform oferujących dostęp do treści usług informacyjnych jest zagadnieniem o istotnym znaczeniu. Podkreślono, że o ile nie stwierdzono zasadniczych trudności w stosowaniu przepisów, dotyczących prawa do odpowiedzi w odniesieniu do telewizji, to inaczej wygląda rzecz w przypadku nowych mediów. Celowe jest zatem opracowanie reguł w tym zakresie, zapewniających możliwość korzystania z prawa do odpowiedzi w przypadku wszystkich mediów. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na prace Rady Europy nad projektem zalecenia w sprawie prawa do odpowiedzi w środowisku nowych mediów.

Rozważenia wymaga stopniowa harmonizacja przyjętych w poszczególnych krajach standardów w zakresie klasyfikacji rozpowszechnianych treści audiowizualnych. Na uwagę zasługuje także kwestia przeprowadzenia debaty nad interpretacją przepisów art. 22 dyrektywy o telewizji bez granic, celem zapewnienia jednolitej, spójnej i zharmonizowanej ich implementacji wśród państw członkowskich UE.

8.8 W odniesieniu do piątego tematu, czyli do zastosowania dyrektywy, przedstawiono propozycje zmiany redakcji przepisów, dotyczących ustalania właściwości kraju w stosunku do określonego nadawcy. Wskazano, że zastosowanie zasady państwa pochodzenia,

uzupełnionej o kryteria wprowadzone w trakcie nowelizacji dyrektywy w 1997 roku, stworzyło system dający duży stopień pewności prawnej w zakresie jurysdykcji nad programami ponadgranicznymi. Zasada ta powinna być utrzymana, jednak można rozważyć pewne jej rozwinięcie w celu znalezienia równowagi między europejską i krajową polityką audiowizualną.

Dyrektywa dopuszcza pewien zakres własnej decyzji kraju członkowskiego odnośnie reguł, którymi powinni kierować się nadawcy, znajdujący się w jego jurysdykcji, a zatem potencjalnie treści, które powinny (lub nie powinny) docierać do odbiorców. Skuteczność takiego działania jest jednak niewielka, gdy do tych odbiorców docierają liczne programy ponadgraniczne, nie mające obowiązku stosowania się do „bardziej szczegółowych lub ostrzejszych przepisów”, wprowadzonych przez dany kraj członkowski.

Spośród wielu różnych typów telewizji ponadgranicznej szczególne znaczenie pod tym względem mają programy w języku danego kraju, przeznaczone do odbioru na terytorium danego państwa członkowskiego, natomiast emitowane z innego kraju członkowskiego. Dotyczy to także tzw. okienek programowych lub reklamowych, adresowanych do danego kraju, a umieszczanych w programach satelitarnych. To wśród tych programów można najczęściej znaleźć przypadki, o których mowa w punkcie 14 preambuły do dyrektywy 97/36/EC, czyli przypadki wybierania miejsca siedziby nadawcy w innym kraju, niż ten, do którego nadaje, „w celu omijania przepisów, którym podlegałaby działalność nadawcy, gdyby jego siedziba znajdowała się w pierwszym państwie członkowskim”. Można je uznać za przypadki nadużycia swobody wyboru kraju pochodzenia, zapewnionej przez prawo wspólnotowe.

Punkt 14 preambuły dyrektywy wspomina, że Trybunał Sprawiedliwości uznał kilkakrotnie, iż w takim przypadku państwo członkowskie zachowuje prawo podjęcia działań przeciwko nadawcy mającym siedzibę w innym państwie członkowskim (np. w sprawie 33/74, Van Binsbergen przeciwko Bestuur van de Bedrijfsvereniging 1974).

Jeżeli zatem zjawisko nadużywania swobody wyboru kraju pochodzenia w celu omijania przepisów kraju, do którego nadawca adresuje swój program, jest zjawiskiem dostrzeganym przez wiele państw członkowskich, należy poszukiwać drogi przeciwdziałania temu zjawisku (np. przez współpracę między organami regulacyjnymi z kraju nadawania i odbioru). Dotyczy to programów nadawanych przede wszystkim, lub wyłącznie do innego kraju i w jego języku. Celem tej współpracy mogłoby być takie ukształtowanie koncesji przyznawanej nadawcy w państwie pochodzenia, aby w kluczowych sprawach (w szczególności związanych z ochroną małoletnich i godności ludzkiej) nadawca nie był zwolniony od przestrzegania przepisów, którym by podlegał, gdyby ustanowił siedzibę w kraju, do którego nadaje. Formuła takiej współpracy powinna zostać starannie przemyślana i określona. Wydaje się również, że podczas nowelizacji dyrektywy należy rozważyć wprowadzenie do niej pojęcia nadużywania przez państwo członkowskie praw przyznanych mu przez dyrektywę oraz trybu reagowania państw członkowskich i Komisji Europejskiej na takie przypadki.

8.9 W odniesieniu do tematu szóstego, czyli dostępu do krótkich relacji, zauważono, że uregulowanie na poziomie wspólnotowym prawa dokonywania krótkich relacji (zazwyczaj trwających do 90 sekund) z wydarzeń budzących szczególne zainteresowanie publiczne, a będących przedmiotem praw wyłącznych, należy uznać za inicjatywę zasługującą na uważne rozważenie. Problematyka ta, jakkolwiek dotyczy głównie wydarzeń sportowych, to bynajmniej nie ogranicza się do tej kategorii.

Zagadnienie to jest w pewnym zakresie, przy dużym stopniu ogólności i elastyczności uregulowane w art. 9 Konwencji z 5 maja 1989 roku Rady Europy o Telewizji Ponadgranicznej, zmienionej Protokołem Poprawek z 9 września 1998 roku, a następnie

uszczegółowione w zaleceniu z 11 kwietnia 1991 roku R (91) 5 Rady Europy, ukierunkowanym na zapewnienie publiczności w jak najszerszym zakresie prawa do informacji.

Na forum Rady Europy trwają prace nad sformułowaniem projektu nowej rekomendacji w sprawie krótkich relacji z ważnych wydarzeń, będących przedmiotem praw wyłącznych, z uwzględnieniem zmian technologicznych i rynkowych jakie dokonały się na rynku mediów od 1991 roku. Należy sadzić, iż uregulowanie tego zagadnienia na poziomie wspólnotowym, w należycie wyważony sposób, uwzględniający interesy wszystkich zainteresowanych stron, a w szczególności uprawnionych z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych, przyczyniłoby się do zagwarantowania w szerszym zakresie prawa do informacji.

Udział w pracach stałych komitetów i grup roboczych w Brukseli

8.10 Komisja Europejska, doceniając rolę krajowych ciał regulacyjnych, w monitorowaniu prawidłowego stosowania oraz wypełniania celów dyrektywy o telewizji bez granic i mając na uwadze ich doświadczenia uznała, iż celowe jest włączenie przedstawicieli tych państw w prace nad planowaną nowelizacją dyrektywy. Uznanie roli krajowych organów regulacyjnych zaowocowało powołaniem stałej grupy składającej się z przedstawicieli krajowych regulatorów audiowizualnych oraz Komisji Europejskiej (High-level Group of Executives of Regulatory Authorities in the Field of Broadcasting). W 2004 roku odbyły się dwa spotkania grupy europejskich regulatorów rynku audiowizualnego, w których brali udział przedstawiciele KRRiT. Podczas spotkań w 2004 roku omówiono następujące zagadnienia:

- założenia polityki audiowizualnej, przedstawione w najnowszym Komunikacie Komisji Europejskiej, poświęconemu temu tematowi;
- założenia Komunikatu KE na temat reklamy oraz problemy praktyczne, jakie wzbudza implementacja tego Komunikatu w krajach członkowskich;
- prezentacja dokumentu, przygotowanego przez I Grupę Fokusową na temat spraw związanych z regulacją zawartości programowej;
- metodologia implementacji art. 4 i 5 dyrektywy o telewizji bez granic;
- omówienie zakresu pracy nowo powołanej grupy fokusowej, zajmującej się sprawami związanymi z regulacją zawartości programowej.

Komisja Europejska powołała w 2004 roku trzy tzw. grupy fokusowe, składające się z ekspertów pochodzących z krajów członkowskich UE:

- Grupa Fokusowa na temat spraw związanych z regulacją zawartości programowej;
- Grupa fokusowa na temat zasad nadawania reklam;
- Grupa fokusowa na temat prawa do informacji.

Spotkania grup poświęcone są swobodnej dyskusji zaproszonych ekspertów na tematy zaproponowane przez Komisję. Komisja Europejska traktuje to, jako jeszcze jedną formę konsultacji w trakcie prac nad przygotowaniem nowelizacji dyrektywy. Przewiduje się, że nowa dyrektywa zostanie przyjęta w 2007 roku i powinna pozostawać w mocy do ok. 2015 roku. Rezultaty prac grup eksperckich będą przedmiotem dyskusji podczas posiedzeń Komitetu Kontaktowego oraz High Level Group of Audiovisual Regulators.

W skład grupy fokusowej na temat spraw związanych z regulacją zawartości programowej wchodzi 53 osoby, wybrane przez Komisję Europejską spośród osób, zgłoszonych przez kraje członkowskie (w tym 3 osoby z krajów Europy Środkowej i Wschodniej: z Czech, Rumunii i Polski). Grupa ta zajmuje się problematyką regulacji zawartości audiowizualnej w zakresie przedmiotowego i terytorialnego zakresu dyrektywy, czyli w odniesieniu do przepisów określających, co jest przedmiotem regulacji oraz przepisów dyrektywy, które odnoszą się do spraw jurysdykcji państw członkowskich nad nadawcami/dostawcami treści audiowizualnych.

Omówienie prac poszczególnych grup znajduje się w rozdziale VII w części „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”

8.11 Istotne znaczenie w kształtowaniu europejskiej polityki audiowizualnej w ramach Unii Europejskiej, mają prace podejmowane w działających przy nich gremiach eksperckich.

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, przedstawiciele Polski zostali włączeni w proces podejmowania decyzji w ramach Grupy Roboczej ds. Audiowizualnych, działającej w strukturze Rady Unii Europejskiej. Grupa ta, omawia kwestie wymagające specjalistycznej wiedzy w danym zakresie, które mają być przedmiotem dalszych prac Komitetu Stałych Przedstawicieli i Rady. Grupa robocza ds. Audiowizualnych składa się z ekspertów pochodzących ze wszystkich państw członkowskich.

Prace grupy odgrywają istotną rolę w projektowaniu nowych wspólnotowych regulacji, dotyczących sektora audiowizualnego. Grupa działając pod przewodnictwem aktualnej Prezydencji UE, współpracując z Komisją Europejską, wyraża stanowisko i przedstawia propozycje zmian do przekazywanych jej do zaopiniowania projektów aktów prawnych. Wypracowywanie stanowiska Polski, prezentowanego na forum tej grupy, jest koordynowane przez Ministerstwo Kultury. Przedstawiciele KRRiT uczestniczą w pracach grupy jako instytucja współpracująca.

W 2004 roku Grupa ds. polityki audiowizualnej pracowała m.in. nad przedstawionymi przez Komisję Europejską propozycjami zaleceń Parlamentu Europejskiego oraz Rady:

- w sprawie dziedzictwa audiowizualnego oraz konkurencyjności w odpowiednich dziedzinach przemysłowych,
- w sprawie ochrony małoletnich, godności ludzkiej oraz prawa do odpowiedzi w związku z konkurencyjnością europejskiego przemysłu usług audiowizualnych i usług informacyjnych on-line.

Grupa opiniowała także sprawy przedłużenia obecnej edycji programów Media Plus i Media Szkolenie do końca 2006 roku oraz projekt decyzji Parlamentu i Rady w sprawie nowej edycji Programu Media 2007 oraz omawiała propozycję decyzji Rady i Parlamentu, dotyczącą przedłużenia uczestnictwa Wspólnoty Europejskiej w Europejskim Obserwatorium Audiowizualnym.

8.12 W 2004 roku odbyły się dwa spotkania Komitetu Kontaktowego do spraw dyrektywy w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa, ustawodawstwa lub działań administracyjnych w państwach członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych, czyli dyrektywy o telewizji bez granic. Przedstawiciele KRRiT regularnie biorą udział w tych spotkaniach.

Podczas XX spotkania Komitetu Kontaktowego, które miało miejsce w marcu 2004 roku omawiano notyfikację list ważnych wydarzeń, przedłożonych stosownie do postanowień art. 3a ust. 2 dyrektywy o telewizji bez granic przez Belgię i Francję. Listy te

uznano za zgodne z przepisami dyrektywy. Po ich formalnym przyjęciu w tych dwóch państwach członkowskich, listy będą przesłane do KE w celu opublikowania ich w Dzienniku Urzędowym WE.

Podczas XX sesji Komitetu Kontaktowego dyskutowano także o zapisach wstępnej redakcji, przedstawionego przez Komisję Europejską Komunikatu interpretacyjnego w sprawie niektórych aspektów stosowania postanowień dyrektywy o telewizji bez granic w odniesieniu do reklamy telewizyjnej. Przedstawiciel Komisji Europejskiej stwierdził, iż celem wydania komunikatu interpretacyjnego było zagwarantowanie, do czasu kolejnej rewizji dyrektywy, pewności prawnej w odniesieniu do regulacji nowych typów reklamy telewizyjnej, w świetle upowszechnienia nowych technik reklamowych i postępu technologicznego, jaki dokonał się od ostatniej zmiany dyrektywy. Projekt komunikatu ukierunkowany jest na wyjaśnienie budzących wątpliwości interpretacyjne kwestii, dotyczących zasad zawartych w dyrektywie o telewizji bez granic odnoszących się do nadawania reklam oraz niektórych praktyk rynkowych w tym zakresie.

Komitet Kontaktowy zajął się też problemem wprowadzania telewizji szerokoekranowej w kontekście rozwoju telewizji cyfrowej.

Podczas XXI sesji Komitetu Kontaktowego, która miała miejsce w październiku 2004 roku, przedmiotem obrad było wprowadzenie poprawki do Regulaminu Pracy Komitetu Kontaktowego. Komisja Europejska przedstawiła poprawkę do Regulaminu Pracy Komitetu Kontaktowego, który wszedł w życie 16 października 1996 roku, mającą na celu zapewnienie publicznego dostępu do porządków obrad, dokumentów i sprawozdań z posiedzeń Komitetu.

Dyskutowano też na temat funkcjonujących w poszczególnych państwach rozwiązań w zakresie telewizji dla osób niepełnosprawnych (napisy oraz opis dźwiękowy – *audio description*). Równocześnie przypomniano, iż kwestie te jakkolwiek nie są regulowane dyrektywą o telewizji bez granic, to jednak mają one istotne znaczenie dla odbiorców. KE zapowiedziała działania na rzecz promocji dostępu osób niepełnosprawnych do telewizji.

8.13 W 2002 roku Polska przystąpiła do wspólnotowego Programu Media Plus i Media-Szkolenie wspierającego sektor audiowizualny i kinematograficzny. Oznaczało to również uczestnictwo w strukturach roboczych Komisji Europejskiej, dotyczących tego Programu. Zgodnie z decyzjami Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej utworzony został Komitet ds. implementacji Programu Media-Plus i Media-Szkolenie, w którym zasiadają przedstawiciele państw uczestniczących w Programie MEDIA. Ciało to zbiera się na posiedzeniach plenarnych kilka razy do roku i zatwierdza propozycje Komisji Europejskiej, dotyczące dofinansowania projektów, zmian w wytycznych wezwań do składania ofert, przesuwania środków finansowych między poszczególnymi komponentami Programu oraz dyskutuje nad innymi sprawami związanymi z sektorem audiowizualnym. Komitet MEDIA Plus

W 2004 roku odbyło się 5 spotkań Komitetu Media Plus, podczas których zatwierdzano propozycje współfinansowania projektów przez Komisję Europejską, proponowano zmiany w procedurze oraz zasadach poszczególnych wezwań do składania ofert.

W 2004 roku, w ramach publicznych konsultacji, również na forum Komitetu Media Plus toczyła się dyskusja nad projektem decyzji Parlamentu i Rady UE, dotyczącej kolejnej edycji Programu MEDIA na lata 2007-2013. Główne cele Programu pozostaną niezmiennione, nastąpi jednak inne rozłożenie akcentów i wzmocnienie niektórych priorytetów. Program Media 2007 będzie zintegrowanym programem, zastępującym istniejące Programy Media Plus i Media Szkolenie, uwzględniającym zmiany technologiczne w sektorze, z jednym zwiększonym budżetem, co ułatwi odpowiednie rozdzielanie środków na poszczególne działania oraz elastyczne reagowanie na ewentualną potrzebę zmiany priorytetów w trakcie

trwania Programu. Zostanie również uwzględniony zróżnicowany poziom rozwoju rynku audiowizualnego w nowych państwach członkowskich. Zgodnie z propozycją, w skład Programu Media 2007, zostanie włączona akcja „I2I Audiovisual” mająca na celu pomoc filmom oraz niezależnym firmom producenckim w dostępie do pożyczek i gwarancji banków oraz innych instytucji finansowych.

Prace w innych grupach i komitetach roboczych

8.14 Po akcesji do Unii Europejskiej, Polska została włączona w proces uzgadniania wspólnotowej polityki handlowej (obejmującej również sferę usług audiowizualnych) i tym samym we współpracę w ramach właściwych grup roboczych i komitetów Wspólnoty, w tym w szczególności: Komitetu 133 oraz Grupy Roboczej ds. Konkurencyjności i Wzrostu. Przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jako instytucji współdziałającej przy wypracowywaniu stanowiska strony polskiej, przesyłają opinie i uwagi do dokumentów będących przedmiotem prac ww. ciał eksperckich w zakresie dotyczącym sektora audiowizualnego.

Zgodnie z Traktatem Ustanawiającym Wspólnotę Europejską, negocjacje w ramach WTO prowadzi w imieniu Państw Członkowskich, Komisja Europejska, w konsultacji z Komitetem 133 w sprawie usług, który działa w strukturze Rady Unii Europejskiej.

Przedmiotem prac Komitetu 133 jest wypracowywanie wspólnego stanowiska Unii Europejskiej w procesie negocjacji w ramach Światowej Organizacji Handlu i w kwestiach zasadniczo związanych z zewnętrzną polityką handlową Wspólnoty.

Komitet został powołany na podstawie art. 133 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Ma on za zadanie współpracowanie z Komisją Europejską przy negocjowaniu umów, zawieranych przez Wspólnotę, w ramach wspólnotowej polityki handlowej. Na forum Komitetu wypracowywane jest wspólne stanowisko Wspólnoty Europejskiej w procesie negocjacji toczonych na forum WTO, które prezentowane jest przez Komisję Europejską.

Od dnia przystąpienia, Polska bierze udział w pracach Komitetu art. 133, reprezentowana przez przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Przedstawiciele KRRiT w ramach konsultacji międzyresortowych, koordynowanych przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy, opiniują w zakresie dotyczącym sfery audiowizualnej dokumenty związane z kształtowaniem wspólnotowej polityki handlowej w tym zakresie, w tym oferty usługowe poszczególnych państw członkowskich GATS/WTO, umowy o współpracy handlowej pomiędzy Wspólnotą Europejską a krajami trzecimi oraz inne dokumenty prezentowane w ramach negocjacji usługowych.

W ostatnim roku głównymi kwestiami, będącymi przedmiotem prac Komitetu 133, były następujące obszary: konsolidacja oferty usługowej Wspólnoty Europejskiej oraz krajów akcesyjnych, kwestie związane z negocjacjami dotyczącymi zawierania umów handlowych przez Wspólnotę Europejską z krajami trzecimi, przedstawianie opinii w sprawach związanych z akcesją nowych państw do GATS/WTO.

8.15 Grupa Robocza ds. Konkurencyjności i Wzrostu, działająca przy Radzie Unii Europejskiej, powstała z połączenia Grupy Roboczej ds. Rynku Wewnętrznego oraz Grupy Roboczej ds. Przemysłu, co nastąpiło na podstawie decyzji z 26 listopada 2002 roku Komitetu Stałych Przedstawicieli w sprawie usprawnienia i uproszczenia struktury grup roboczych, przygotowujących dokumenty w sprawie zagadnień o charakterze horyzontalnym w zakresie konkurencyjności i wzrostu.

W zakres zadań grupy wchodzi praca nad zagadnieniami pozostającymi w kompetencji Rady UE ds. Konkurencyjności (obejmującymi m.in. Rynek Wewnętrzny, przemysł i badania naukowe) w tym w szczególności:

- wspieranie Rady w zakresie kwestii horyzontalnych, nakierowane na wypracowanie uzgodnionego podejścia wobec konkurencyjności i wzrostu dla przedsiębiorstw i przemysłu w Unii Europejskiej;
- pomoc w osiągnięciu współdziałania w obszarach, za które odpowiedzialna jest Rada Unii Europejskiej ds. Konkurencyjności;
- ocena inicjatyw poszczególnych państw członkowskich w zakresie konkurencyjności i wzrostu.

W ramach prac Grupy rozpatrywane są kwestie dotyczące Rynku Wewnętrznego Wspólnoty. Obejmują one także sprawy mające istotne znaczenie dla sektora usług audiowizualnych takie jak; projekt dyrektywy o usługach na Rynku Wewnętrznym przedstawiony przez Komisję Europejską.

Przedstawiciele KRRiT biorą udział w tych pracach jako instytucja współpracująca, przekazując uwagi i opinie oraz współpracują z Ministerstwem Gospodarki.

8.16 Istotne miejsce w ramach wspólnotowej polityki handlowej zajmują kwestie związane z wypracowywaniem stanowiska Wspólnoty w ramach Światowej Organizacji Handlu.

Polska jest członkiem Światowej Organizacji Handlu (WTO) od 1995 roku. Celem działania WTO jest rozwój handlu towarami i usługami dla podniesienia standardu życia w państwach członkowskich, przy optymalnym wykorzystaniu światowych zasobów oraz dążenie do trwałego rozwoju. Istotnymi elementami Porozumienia WTO są załączniki stanowiące porozumienia szczegółowe. Dla sektora audiowizualnego najistotniejszymi są: Układ Ogólny w Sprawie Handlu Usługami (GATS) oraz Porozumienie w Sprawie Handlowych Aspektów Praw Własności Intelektualnej (TRIPS).

Po przystąpieniu do Unii Europejskiej Polska została włączona w kształtowanie wspólnotowego stanowiska prezentowanego na forum Światowej Organizacji Handlu. Obecnie Polska podobnie, jak pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej, jest reprezentowana na forum GATS/WTO przez Komisję Europejską, działającą w konsultacji z Komitetem 133, który funkcjonuje w strukturze Rady Unii Europejskiej. Na forum Komitetu 133 wypracowywane jest wspólnotowe stanowisko w tej kwestii.

Negocjacje usługowe toczą się w ramach dotychczasowej rundy opartej na Deklaracji Ministerialnej z Doha, kontynuowane na podstawie programu prac Rundy Doha, uzgodnionego w sierpniu 2004 roku. W ramach negocjacji na początku 2005 roku państwa członkowskie powinny przesłać zrewidowane postulaty, a w maju 2005 roku przedstawić zrewidowane oferty usługowe.

W ostatnim okresie głównymi kwestiami, co do których wypracowywano wspólne stanowisko były: konsolidacja oferty usługowej Wspólnoty Europejskiej oraz krajów akcesyjnych, kwestie związane z negocjacjami dotyczącymi zawierania umów handlowych przez Wspólnotę Europejską z krajami trzecimi, opiniowanie akcesji nowych państw do GATS/WTO.

W związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej Komisja Europejska przygotowała skonsolidowaną listę zobowiązań usługowych rozszerzonej Unii Europejskiej, obejmującą 25 państw. Konsolidacja miała mieć charakter zasadniczo techniczny tzn. jedynie umieścić zobowiązania 25 państw członkowskich na wspólnej liście, a przygotowana przez Komisję lista została przesłana państwom członkowskim do weryfikacji.

Usługi audiowizualne nie znalazły się na przygotowanej przez Komisję Europejską skonsolidowanej liście zobowiązań szczegółowych powiększonej Unii Europejskiej. Oznacza to, iż w chwili obecnej brak jest wiążących w ramach GATS zobowiązań do liberalizacji takich usług w stosunku do krajów trzecich. Brak usług audiowizualnych na skonsolidowanej liście jest również istotny ponieważ jest ona podstawą do negocjowania porozumień z krajami trzecimi, które powinny zawierać warunki korzystniejsze od tych zamieszczonych na liście.

Przygotowana lista zasadniczo uwzględnia wyjątki od klauzuli najwyższego uprzywilejowania (tj. od zasady udzielania przez dane państwo traktowania nie mniej korzystnego niż to, którego udziela podobnym usługom i usługodawcom z jakiegokolwiek innego kraju) wobec usług audiowizualnych umieszczonych wcześniej na liście polskiej, uzupełniając je o wyjątki umieszczone na liście Wspólnoty Europejskiej. Obecnie lista została notyfikowana do Rady ds. Handlu Usługami, jako porozumienie regionalne.

Istotnym elementem wspólnotowej polityki handlowej są porozumienia handlowe zawierane przez Wspólnotę Europejską z państwami trzecimi. Umowy te nie przewidują liberalizacji w sektorze usług audiowizualnych po stronie Wspólnoty Europejskiej. W ciągu ostatniego roku prowadzono prace nad porozumieniami z krajami Mercosur (Argentyna, Brazylia, Paragwaj, Urugwaj), Meksykiem oraz Krajami Zatoki Perskiej. Przedstawiciele KRRiT opiniowali w okresie objętym sprawozdaniem oferty wstępne państw przystępujących do Światowej Organizacji Handlu.

8.17 W 2004 roku przedstawiciele KRRiT brali udział w wypracowywaniu stanowiska strony polskiej w odniesieniu do szeregu nowych inicjatyw wspólnotowych istotnych dla sfery audiowizualnej poprzez przesyłanie opinii i uwag do resortów wiodących oraz współpracę przy przygotowywaniu instrukcji na posiedzenia gremiów eksperckich. Takimi inicjatywami były m.in. przedstawiony przez Komisję Europejską projekt dyrektywy o usługach na Rynku Wewnętrznym, problematyka regulacji usług użyteczności publicznej oraz projekty uregulowań wspólnotowych, dotyczących pomocy publicznej w formie rekompensaty związanej z wykonywaniem usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

Realizacja projektu Phare

8.18 W 2004 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zakończyła realizację, prowadzonego od października 2002 roku, projektu PHARE 2001, w formie umowy bliźniaczej z Dyrekcją Rozwoju Mediów we Francji, zatytułowanego „Kształtowanie i dostosowanie polityki audiowizualnej w warunkach konwergencji technologicznej”.

Celem strategicznym projektu Phare było utworzenie stabilnych podstaw do ekonomicznej aktywności, prowadzonej przez polskie i zagraniczne przedsiębiorstwa, działające w sektorze audiowizualnym, w kontekście pełnej integracji z Unią Europejską. Zakładano jego osiągnięcie poprzez realizację trzech uzupełniających się celów: całkowite przeniesienie i efektywne wprowadzenie *acquis communautaire* do polskiego prawa, opracowanie strategii dla rozwoju polskiego sektora audiowizualnego w erze cyfrowej oraz strukturalne i instytucjonalne wzmocnienie KRRiT.

Istotną część projektu stanowiły prace eksperckie. Polscy eksperci uczestniczyli w spotkaniach z ekspertami UE, podczas których analizowano poszczególne dokumenty zaliczane do *acquis communautaire*, analizowano rozwiązania przyjęte w krajach Unii. Uzupełnieniem były wizyty eksperckie w krajach europejskich, z których powstały raporty opisujące i analizujące przyjmowane tam rozwiązania dotyczące regulatora oraz innych

istotnych aspektów, m.in. funkcjonowania i struktury nadawców publicznych, regulatora mediów elektronicznych, abonamentu, kwestii monitoringu, strategii cyfrowej. W ramach projektu przeprowadzono przy udziale ekspertów unijnych cykl seminariów i konferencji.

W wyniku projektu powstały dwa dokumenty przygotowane przez ekspertów polskich. Pierwszy, tzw. Zielona Księga, zawiera założenia do projektu nowej ustawy o mediach elektronicznych, projektu zgodnego z całością *acquis communautaire* i uwzględniającego trendy rozwoju sektora mediów w Europie. Drugi, tzw. Biała Księga, jest z jednej strony, podsumowaniem dyskusji publicznych, jakie miały miejsce po ogłoszeniu Zielonej Księgi, z drugiej, zawiera ostateczną propozycję ekspercką założeń do ustawy o mediach elektronicznych w Polsce.

Jedną z istotniejszych części projektu była restrukturyzacja KRRiT. Jej realizację wspomógł przeprowadzony przez firmę Ernst&Young audyt organizacyjny Biura KRRiT. Wyniki audytu były wykorzystane do przeprowadzenia restrukturyzacji Biura KRRiT w świetle nowych wyzwań, w tym przede wszystkim związanych ze zmianami technologicznymi na rynku audiowizualnym oraz związanych z integracją z UE. W ramach audytu przeprowadzono następujące analizy: struktury Biura KRRiT, wewnętrznych procedur KRRiT, strategii Biura KRRiT, kultury organizacyjnej Biura KRRiT, spójności organizacyjnej Biura KRRiT. Na zakończenie audytu organizacyjnego został przedstawiony raport końcowy, który oprócz opisu funkcjonowania KRRiT zawiera rekomendacje zmian organizacyjnych.

W wyniku realizacji części projektu, dotyczącego strukturalnego i instytucjonalnego wzmocnienia KRRiT ze środków UE zakupiono, współfinansowany z budżetu KRRiT, sprzęt komputerowy dla potrzeb Biura KRRiT.

Dodatkowo w trakcie realizacji projektu KRRiT opracowała półroczne raporty monitorujące oraz kwartalne raporty związane z współfinansowaniem projektu. Na zakończenie projektu KRRiT oraz CSA, partner bliźniaczy, były zobowiązane przygotować raport końcowy, jaki został oddany Komisji Europejskiej. Komisja Europejska przekazała wcześniej informacje, jak powinna wyglądać struktura tego raportu. Procedura zatwierdzenia raportu zakłada, że Komisja Europejska ma prawo zgłaszania sugestii oraz rozbudowania wskazanych przez nią aspektów zanim zaakceptuje ostateczną wersję raportu. Zasada pracy nad raportem zakłada również, że pierwszą wersję raportu przygotowuje partner twinningowy. Na jego wersję polska strona nanosi poprawki albo proponuje wprowadzenie zmian. Raport końcowy został zaakceptowany przez Komisję Europejską we wrześniu 2004 roku.

W wyniku realizacji projektu, KRRiT podjęła istotne decyzje, w wyniku których został powołany Departament Strategii i Analiz. Zadaniem departamentu jest m.in. przygotowanie opracowań i analiz z zakresu strategii i polityki audiowizualnej w Polsce zgodnie z prawem UE oraz strategii i planów działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Zgodnie z wnioskami wynikającymi z PHARE, KRRiT powołała Międzydepartamentalny Zespół ds. Europejskiej Polityki Audiowizualnej. Zespół Międzydepartamentalny powołano, aby KRRiT mogła w sposób aktywny i skuteczny realizować zadania, wynikające z członkostwa Polski w UE w dziedzinie polityki audiowizualnej. Do zakresu zadań Zespołu należą:

- przegląd i analiza kierunków europejskiej polityki audiowizualnej wynikających z *acquis communautaire*, w szczególności z dyrektywy o telewizji bez granic pod kątem identyfikacji zadań dla KRRiT i Biura KRRiT;
- współpraca w porozumieniu z macierzystymi departamentami przy realizacji zidentyfikowanych zadań;

- współpraca w przygotowaniu raportu, dotyczącego realizacji przez Polskę postanowień dyrektywy w zakresie kwot produkcji europejskiej i produkcji niezależności;
- współpraca, w szczególnych wypadkach, w przygotowaniu instrukcji i stanowisk na potrzeby grup i stałych komitetów w Brukseli.

4 Wizyty studyjne członków KRRiT związane z członkostwem Polski w UE. Konferencje międzynarodowe

8.19 W przeddzień przystąpienia Polski do UE odbyła się wizyta w Komisji Europejskiej. Przeprowadzone rozmowy dały odpowiedź na pytania istotne z punktu widzenia roli takiego regulatora, jakim jest KRRiT, w związku z wyzwaniem wynikającym z wejścia Polski do UE. Celem wizyty było również uzyskanie informacji na temat interpretacji przez Komisję Europejską istotnych dla sektora mediów elektronicznych zagadnień, takich jak: zadania wynikające z tworzenia społeczeństwa informacyjnego, kierunki polityki audiowizualnej KE, w tym kierunki nowelizacji dyrektywy o telewizji bez granic oraz kwestie pluralizmu i konkurencji.

Odbyły się spotkania w Dyrekcji ds. Społeczeństwa Informacyjnego, ze Stowarzyszeniem Telewizji Komercyjnych (Stowarzyszenie Europejskich Nadawców Komercyjnych (ACT) oraz w Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji i Kultury. W trakcie rozmowy poruszone zostały m.in. aspekty dotyczące: roli i kompetencji regulatora mediów elektronicznych. Komisja Europejska, jakkolwiek nie może ingerować w wewnętrzne rozwiązania przyjęte przez kraje członkowskie UE, promuje niezależny model regulatora. Taki regulator ma bardzo istotną rolę do odegrania w demokracji, która promuje pluralizm i niezależność mediów. Komisja Europejska uważa, że regulator jest pośrednikiem pomiędzy własnym krajem a KE. Jego podstawową rolą, w rozumieniu KE, jest zapewnienie, że przepisy zawarte w dyrektywie o telewizji bez granic, implementowane w prawie krajowym, są wypełniane przez nadawców zgodnie z interpretacją i zapisami dyrektywy. Najważniejsze obszary to: przestrzeganie zasad wolnego rynku, pluralizmu w mediach, przepisy dotyczące kwot produkcji europejskiej, kwot produkcji niezależnej, reklamy i sponsoringu, ochrony małoletnich oraz prawa do odpowiedzi.

Podczas wizyty w Komisji Europejskiej poruszono również kwestie związane z koncentracją mediów.

8.20 W Komisji Europejskiej nie ma jednej wyodrębnionej dyrekcji, która zajmuje się kwestiami koncentracji w mediach. Te kompetencje są rozproszone. Komisja Europejska monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących konkurencji. Przepisy te wspierają realizację dwóch fundamentalnych celów Wspólnego Rynku: wspomagają rynki zapobiegając prowadzeniu nielegalnych ograniczeń konkurencji, a KE stoi na straży wolnej i uczciwej konkurencji na rynku wewnętrznym krajów członkowskich. Dlatego, kiedy firmy chcą dokonać fuzji na poziomie europejskim, muszą otrzymać pozwolenie od KE. Pakiet dyrektyw o fuzjach był wykorzystywany przez KE w podejmowaniu decyzji w przypadkach fuzji na poziomie dwóch krajów członkowskich, np. w sprawie fuzji Bertelsman-Kirch w 1998 roku KE wydała decyzję zakazującą tej fuzji. W Komunikacie Komisji z 12 grudnia 2003 roku został podany inny przykład decyzji KE, która wyraziła zgodę na fuzję. Chodzi o przypadek fuzji Telepiu i australijskiej grupy medialnej NewsCorp.

8.21 Podczas wizyty w Komm-Austria, odpowiedniku KRRiT w Austrii, należącym do tzw. regulatorów skonwergowanych, rozmowy dotyczyły kompetencji tego regulatora, jego usytuowania wśród innych instytucji odpowiadających za politykę audiowizualną, a także

praktyki działania. Członkowie KRRiT spotkali się z przedstawicielami Kancelarii Federalnej odpowiedzialnymi za tworzenie ustaw w zakresie mediów elektronicznych. Na strukturę systemu medialnego Austrii wpływają czynniki wynikające m.in. ze specyficznego położenia tego kraju, jego wielkości i poziomu rozwoju. Jako kraj graniczący z państwem o dużym potencjale gospodarczym i kulturalnym, a jednocześnie o tym samym języku, Austria od końca lat osiemdziesiątych znajduje się pod dominującym wpływem przekazów pochodzących z Niemiec. Rozmawiano też o problemach związanych z ochroną pluralizmu w mediach i kierunkach nowelizacji prawa medialnego, które Austria uważa za najistotniejsze, zarówno w kontekście ochrony własnego rynku, jak i wynikających z prawa unijnego. Miały również miejsce spotkania w mediach publicznych, które dotyczyły przede wszystkim rozwiązań austriackich w zakresie abonamentu. W drugiej połowie bieżącego roku zaproponowano wizytę szefa i przedstawicieli KommAustria w Warszawie.

Konferencja „Promocja pluralizmu mediów – doświadczenia europejskie a potrzeby polskie”

8.22 Celem konferencji było rozpoczęcie debaty na temat polskiej polityki na rzecz promowania pluralizmu w mediach. Jej międzynarodowy charakter umożliwił umiejscowienie sytuacji w Polsce na tle rozwiązań, przyjętych w innych państwach członkowskich, jak również na tle polityki, prowadzonej przez Unię Europejską i Radę Europy. Uczestnicy konferencji odnieśli się do różnych aspektów pluralizmu mediów: różnorodności treści, wielości i różnorodności podmiotów rynkowych, jak również różnorodności źródeł informacji.

Punktem wyjścia do dyskusji o sytuacji w Polsce było obszerne wprowadzenie, dotyczące polityki prowadzonej przez Unię Europejską i Radę Europy. W części tej omówiono podejmowane inicjatywy, mające na celu ochronę pluralizmu w mediach. Obie organizacje przykładają dużą wagę do tego zagadnienia łącząc go bezpośrednio z istotną dla państw europejskich zasadą wolności słowa. Mimo to, obie organizacje nie przyjęły instrumentów prawnych regulujących to zagadnienie na poziomie paneuropejskim. W obu przypadkach podkreślono natomiast, iż państwa europejskie powinny przyjąć odpowiednie mechanizmy gwarantujące ochronę pluralizmu mediów, nie precyzując ich charakteru, jak również stopnia ich szczegółowości. Podkreślono bowiem, iż przepisy prawa konkurencji mające na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania wolnego rynku nie są wystarczającym instrumentem chroniącym pluralizm mediów, chociaż przepisy te stwarzają korzystne warunki dla jego rozwoju. Próba opracowania wspólnotowych regulacji chroniących pluralizm w mediach w połowie lat 90-tych zakończyła się fiaskiem, jednak pomysł taki wciąż wraca jako postulat wysuwany najczęściej przez Parlament Europejski. Przedstawiciel Rady Europy dodatkowo zwrócił uwagę, iż kwestia pluralizmu mediów ma również wymiar transgraniczny, ze względu na rozwijające się zjawisko ponadgranicznej koncentracji kapitału w obszarze mediów masowych.

8.23 Przedstawiciele państw członkowskich (Austria, Holandia, Niemcy, Węgry, Wielka Brytania) zaprezentowali krajowe mechanizmy prawne chroniące pluralizm mediów na poziomie krajowym. Ten panel dyskusyjny pokazał przede wszystkim różnorodność rozwiązań przyjętych przez poszczególne państwa.

Różnice te są pochodną wielu czynników, wśród których wielkość rynku należy do najważniejszych. Przegląd tych rozwiązań wskazuje na bogactwo instrumentów, jakie mogą być stosowane przez państwa. Jednym z nich jest utrzymywanie mediów publicznych, które dzięki nałożonym na nie obowiązkom programowym w sposób istotny przyczyniają się do

zachowania różnorodności treści. Rola tych mediów była podkreślana przez większość uczestników panelu.

Niektóre z państw stosują także zaostrzone przepisy prawa konkurencji w odniesieniu do sektora mediów (np. Niemcy i Austria).

Częstym rozwiązaniem są specyficzne przepisy prawne ograniczające koncentrację kapitału w sektorze mediów masowych (o nich mówili między innymi przedstawiciele Holandii, Węgier i Niemiec).

Istotę tych przepisów stanowią wyznaczone progi ograniczające ekspansję podmiotów medialnych na poszczególnych rynkach medialnych, jak również na całym rynku mediów. Do wyznaczania progów stosuje się różne kryteria np.: ilości koncesji na nadawanie, obrót firm medialnych czy poziom oglądalności, słuchalności i czytelnictwa. Naruszanie tych przepisów w skrajnych przypadkach może oznaczać dla nadawców nawet utratę koncesji. Ciekawym rozwiązaniem w przypadku Niemiec jest także możliwość wezwania podmiotów medialnych do wycofania się z rynków właściwych (np. Internetu, czasopism), czy do udostępnienia części czasu antenowego nadawcom niezależnym.

Oprócz dwóch podstawowych instrumentów polityki na rzecz pluralizmu mediów: prawa konkurencji oraz regulacji antykoncentracyjnych w omawianych państwach stosuje się także inne rozwiązania. W niektórych z państw członkowskich publikowane są regularnie obszernie raporty na temat stanu koncentracji rynków medialnych, których treść i wnioski są podawane opinii publicznej (np. Holandia i Niemcy). W ten sposób społeczeństwo jest na bieżąco informowane i alarmowane w razie zagrożenia pluralizmu w mediach. Polityka na rzecz pluralizmu w mediach często obejmuje także wspieranie tzw. nadawców społecznych (np. Wielka Brytania), wspieranie prasy (np. Holandia), nakładanie na nadawców szczegółowych zadań programowych (np. Wielka Brytania) czy nakładanie na nadawców obowiązku korzystania z usług różnych dostawców treści (np. Wielka Brytania). W tym kontekście wskazano na konieczność uwzględnienia krajowej specyfiki przy definiowaniu krajowej polityki na rzecz pluralizmu w mediach.

8.24 Ostatnia część konferencji była poświęcona polskiemu rynkowi medialnemu. Jej celem była ocena stanu pluralizmu w polskich mediach i wskazanie możliwych rozwiązań prawno-strukturalnych, które mogłyby skuteczniej chronić pluralizm mediów.

Zaproszeni goście: przedstawiciele mediów komercyjnych, KRRiT oraz UOKiK zgodzili się, iż w Polsce obecnie funkcjonuje pluralistyczny rynek mediów. Równocześnie zauważono istotne zagrożenia, jakie mogą płynąć z faktu otworzenia rynku mediów elektronicznych na inne podmioty europejskie wraz z wstąpieniem Polski do UE. Ta nowa sytuacja sprzyja bowiem koncentracji rynku mediów, a ta w sposób oczywisty może zagrażać pluralizmowi. Wskazywano również, iż pod względem różnorodności nadawanych treści można mieć także duże zastrzeżenia zarówno do rynku radiowego, jak i telewizyjnego.

Obecną politykę na rzecz ochrony pluralizmu mediów tworzą następujące elementy: prawo konkurencji, polityka koncesyjna KRRiT, utrzymywanie mediów publicznych oraz wprowadzenie kategorii nadawców społecznych. Zastosowanie nowych instrumentów w tym zakresie wymaga dogłębnej analizy rynkowej, a także pogłębionej dyskusji z podmiotami rynkowymi.

Na tym etapie widoczna jest szczególnie niechęć podmiotów komercyjnych do wprowadzania tzw. przepisów antykoncentracyjnych, mogących ograniczać ich działalność rynkową w razie przekroczenia określonego progu udziału w rynku. Ewentualny brak woli politycznej odnośnie wprowadzenia tego typu uregulowań mógłby oznaczać konieczność zaostrzenia niektórych przepisów prawa konkurencji w odniesieniu do rynku mediów np.

znaczące obniżenie prognozy ingerencji UOKiK. KRRiT zgłosiła także pod rozwagę szereg innych instrumentów prawnych mogących mieć pozytywny wpływ na pluralizm mediów w Polsce m.in.: stałe monitorowanie poziomu koncentracji mediów, redefinicja nadawców społecznych, utrzymanie zakazu tzw. rozszczepiania programu w celu ochrony rynków lokalnych, regulacja sieci stacji radiowych, czy zastosowanie zasady „must carry” do innych platform dostępu do programu.

Wypracowana propozycja zmian polityki na rzecz pluralizmu mediów powinna stać się częścią Strategii państwa polskiego w dziedzinie mediów elektronicznych na lata 2005-2015.

Działania KRRiT na forum Rady Europy

8.25 Rada Europy jest dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji bardzo ważnym forum działania na płaszczyźnie europejskiej, ponieważ wieloletnie doświadczenie udziału w pracach jej instytucji, zajmujących się polityką medialną, jest bardzo przydatne w działalności w organach Unii Europejskiej. Rada Europy ściśle współpracuje z Unią Europejską przy tworzeniu wspólnej przestrzeni audiowizualnej.

Wspólne inicjatywy z Radą Europy wpisują się w ponad dziesięcioletnią bardzo aktywną obecność przedstawicieli KRRiT, jako ekspertów w pracach komitetów i grup roboczych w obszarze mediów elektronicznych. Polscy eksperci zapraszani są również, jako konsultanci w sprawach audiowizualnych w misjach Rady Europy w krajach, będących na etapie transformacji lub tworzenia rynku mediów elektronicznych.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji reprezentuje Polskę w strukturach Rady Europy, zajmujących się środkami przekazu.

Przedstawiciele KRRiT brali w 2004 roku udział w pracach następujących komitetów i grup roboczych:

- Komitet Zarządzający ds. Mediów (CDMM): uczestniczy dr Karol Jakubowicz, dyrektor Departamentu Strategii i Analiz Biura KRRiT, który został wybrany na stanowisko przewodniczącego Biura CDMM; CDMM określa kierunki działania w dziedzinie mediów, w Komitecie uczestniczą przedstawiciele wszystkich krajów członkowskich Rady Europy.
- Stały Komitet ds. Telewizji Transgranicznej (T-TT): uczestniczy od 1993 roku dr Karol Jakubowicz; zadaniem Komitetu jest formułowanie rekomendacji co do zastosowania Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej oraz podejmowanie starań na rzecz rozstrzygnięcia konfliktów wynikających z zastosowania Konwencji.
- Grupa Rady Europy ds. demokratycznego i społecznego wpływu mediów w dobie technologii cyfrowej (MM-S-DB): uczestniczy Małgorzata Pęk, wicedyrektor Departamentu Integracji Europejskiej i Współpracy z Zagranicą; grupa zajmuje się analizą kwestii związanych z funkcjonowaniem telewizji w nowych technologicznie warunkach.
- Grupa specjalistów ds. usług on-line i demokracji (MM-S-OD): uczestniczy prof. Tadeusz Kowalski, ekspert KRRiT; podstawowym obszarem zainteresowań ekspertów w tej grupie są potencjalne możliwości zastosowania nowych technologii, informacji i komunikowania w dziedzinie demokracji.

Udział w pracach Europejskiej Platformy Ciał Regulujących (EPRA)

8.26 KRRiT należy do członków założycieli EPRA, istniejącej od 1995 roku organizacji skupiającej 46 regulatorów z 37 krajów europejskich. W ciągu dziesięciu lat EPRA stała się w Europie poważnym forum dyskusyjnym, przy którym stałymi obserwatorami są przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz Rady Europy. W 2004 roku przedstawiciel KRRiT został wybrany do władz tej organizacji.

W 2004 roku posiedzenia EPRA dotyczyły następujących tematów:

- komunikatu interpretacyjnego Komisji Europejskiej na temat reklamy;
- kontroli programów nawołujących do nienawiści rasowej;
- zasad zapewniania dostępu do programów radiowych i telewizyjnych odbiorcom z upośledzonym narządem słuchu i wzroku;
- koncentracji mediów w kontekście wyzwań stających przed regulatorami mediów.

W ramach EPRA została stworzona w 2003 roku stała grupa robocza, jaka zajmuje się zagadnieniami naziemnej telewizji cyfrowej, w pracach której uczestniczyła również KRRiT. W 2004 roku grupa przedstawiła swój raport. Głównym celem tego badania jest ocena stanu rozwoju Naziemnej Telewizji Cyfrowej (NTC) w Europie oraz próba oceny czynników, które mogą determinować ten rozwój lub, które mogą przyspieszać przejście na nadawanie cyfrowe w specyficznym środowisku nadawczym. Zostało to osiągnięte poprzez analizę głównych cech rynku mediów elektronicznych w różnych państwach, poprzez porównanie i zdefiniowanie różnych modeli rozwoju Naziemnej Telewizji Cyfrowej oraz poprzez ocenę roli ciał regulujących w procesie przechodzenia na nadawanie cyfrowe.

Dane zostały zebrane poprzez kwestionariusze zwrotne, a następnie zostały przetworzone w celu porównania rozwiązań prawnych przyjętych w różnych państwach, tak aby można było zdefiniować modele i określić zależności pomiędzy różnymi zmiennymi. Celem badania jest weryfikacja, czy i do jakiego stopnia istnieje korelacja pomiędzy poziomem rozwoju i penetracji NTC oraz określonymi cechami środowiska nadawczego oraz polityką przyjętą na rzecz rozwoju NTC.

Działania KRRiT na rzecz współpracy polsko-ukraińskiej

8.27 W ramach „Roku Polski na Ukrainie” Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zorganizowała w czerwcu 2004 roku seminarium we Lwowie zatytułowane: „Kampanie wyborcze w mediach – doświadczenie polskie i ukraińskie”. Seminarium realizowane wspólnie z ukraińską organizacją Internews-Ukraina i we współpracy ze Związkiem Ukraińców w Polsce odbyło się pod patronatem Waltera Schwimmera, Sekretarza Generalnego Rady Europy oraz z udziałem ekspertów OBWE.

Inicjatywa Krajowej Rady wpisania tego seminarium w obchody Roku Polski na Ukrainie nie była przypadkowa, podobnie jak wybór tematu. Seminarium wyrasta z podejścia Krajowej Rady do wspólnych polsko-ukraińskich kontaktów oraz wpisuje się w kilkuletnie już inicjatywy podejmowane przez Krajową Radę w odniesieniu do współpracy polsko-ukraińskiej w dziedzinie mediów. KRRiT stara się realizować w praktyce kierunki tzw. wielkiej polityki, zaś Ukraina jest dla Polski strategicznym partnerem.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji aktywnie włączyła się w działania na rzecz polsko-ukraińskiej współpracy jeszcze w latach 90-tych. KRRiT stara się przede wszystkim inicjować działania dotyczące polsko-ukraińskiej współpracy przygranicznej w dziedzinie

mediów elektronicznych. W tym celu KRRiT współorganizowała razem z TVP3 Regionalną i Internews-Ukraina kilka spotkań i konferencji z udziałem przedstawicieli mediów regionalnych z Polski i Ukrainy. KRRiT była organizatorem seminariów i konferencji polsko ukraińskich, w tym w szczególności:

- Regionalne media: perspektywy współpracy przygranicznych polskich i ukraińskich mediów;
- Integracja europejska w mediach – doświadczenie Polski dla Ukrainy;
- Kampanie wyborcze w mediach: doświadczenie polskie i ukraińskie, pod patronatem Rady Europy i udziałem ekspertów OBWE.

KRRiT podpisała również umowę o wzajemnej współpracy z Narodową Radą ds. Telewizji i Radia na Ukrainie.

8.28 Rok 2004 był dla Polski rokiem ważnym w związku z wejściem do Unii Europejskiej oraz z wyborami do Parlamentu Europejskiego. Dla Ukrainy to także bardzo istotny rok ze względu na jesienne wybory prezydenckie.

Od kilku lat Polska usiłuje dzielić się swoimi doświadczeniami w dziedzinie reform systemu politycznego, gospodarki ze swoimi wschodnimi sąsiadami - Białorusią i Ukrainą. Wiele polskich podmiotów – urzędów państwowych, instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych swoim partnerom w Ukrainie pragnie przekazać wiedzę, dzielić się praktycznym doświadczeniem.

Jednym z aktywnych obszarów wymiany są media. Okres wyborów stwarzał znakomitą okazję porównania naszych doświadczeń i naszego widzenia roli mediów w procesie wyborczym. Media mają w okresie wyborów do spełnienia ważną i istotną dla demokratycznych społeczeństw misję. Udział przedstawicieli Rady Europy i OBWE w obradach seminarium nadał mu dodatkowy wymiar europejski. Zarówno dla Polski jak i Ukrainy standardy europejskie również te, na jakich powinny być oparte kampanie wyborcze, stanowią najistotniejszą wytyczną życia publicznego i politycznego.

Wśród panelistów ze strony polskiej znaleźli się: Danuta Waniek, przewodnicząca KRRiT, Aleksander Łuczak, wiceprzewodniczący KRRiT, Grzegorz Miecugow, TVN-24, Jacek Żurawski, TVP SA, Jarosław Szczepański, TVP SA, Piotr Garbarczyk, TVP3, Maria Stepan, Radio Zet, Edward Krzemiń, Gazeta Wyborcza, Igor Janke, Rzeczpospolita, Edwin Bendyk, Polityka, Janusz Andrzejowski, prezes Radio Kraków S.A., Piotr Tyma, Związek Ukraińców w Polsce. Wśród panelistów ukraińskich byli m.in.: Tetiana Lebedieva, członek Narodowej Rady Ukrainy ds. Telewizji i Radia, Maryna Stawnijczuk, członek Centralnej Wyborczej Komisji, Oleksandr Bohuckyj, z telewizji ICTV.

8.29 BBC World, KRRiT oraz ukraińskie Centrum Inicjatyw Medialnych zrealizowało w okresie od marca 2003 roku do września 2004 roku projekt unijny „Wsparcie dla niezależnych mediów na Ukrainie”. Głównym koordynatorem projektu było BBC World.

W ramach projektu zostało stworzone w Odessie Centrum Koordynacyjne. Projekt obejmował przede wszystkim dziennikarzy i menedżerów mediów ze Wschodniej Ukrainy okręgu Odessy i Chersonia. Polska część projektu polegała na zrealizowaniu wizyt studyjnych dla 18 osób w czołowych polskich mediach. Zgodę na przyjęcie ukraińskich uczestników projektu wyraziły: Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Radio Zet, TVN-TVN 24, TVP 3 Regionalna, Newsweek, Radio Tok FM.

Celem polskiej części projektu było przybliżenie polskiej rzeczywistości medialnej dziennikarzom i menedżerom mediów regionalnych ze wschodniej Ukrainy. Szczególnie istotne było pokazanie mechanizmów, dzięki którym w Polsce funkcjonują media niezależne, oraz sposób, w jaki były tworzone. Wizyty miały miejsce w lutym, marcu, maju. Podczas spotkań w mediach zwrócono w szczególności uwagę na następujące zagadnienia:

- zarządzanie mediami;
- niezależność dziennikarska i wydawcy;
- budowanie programu informacyjnego i telewizyjnego;
- budowanie sieci korespondentów krajowych i zagranicznych;
- marketing, słuchalność, badania, grupy docelowe;
- sytuację mediów komercyjnych w Polsce.

Polska część projektu została bardzo wysoko oceniona przez ukraińskich uczestników wizyt.

Realizacja tego projektu wskazała, jak istotną rolę odgrywają staże i wizyty studyjne dla przedstawicieli ukraińskich mediów w polskich środkach masowego przekazu.

KRRiT mając wieloletnie doświadczenie współpracy z Radą Europy, wystąpiła w ramach Programu Wsparcia i Pomocy Technicznej dla niektórych krajów członkowskich RE z wnioskiem o współfinansowanie i zorganizowanie staży dla dziennikarzy ukraińskich mediów regionalnych w polskich mediach w 2005 roku. Projekt ten został zaakceptowany przez Radę Europy. W marcu, kwietniu i maju staże tego typu obejmą dziennikarzy z Sum, Doniecka i Odessy.

Działalność Biura Współpracy z Programem Media – Media Desk Polska w 2004 roku

8.30 W 2004 roku Biuro Media Desk Polska funkcjonowało w niezmienionej strukturze i kontynuowało swoje działania.

W pierwszej połowie roku działania były skierowane głównie do producentów i dystrybutorów, co wynika z kalendarza składania wniosków o dofinansowanie z Programu Media. Co kwartał wydawany był też biuletyn informacyjny.

Media Desk Polska zorganizowało kilkanaście prezentacji Programu Media podczas wielu imprez branżowych w kraju i za granicą, organizowało punkty informacyjne i służyło pomocą dla polskich profesjonalistów podczas festiwali, współuczestniczyło również w organizacji szkoleń i konferencji.

Nowe inicjatywy Programu Media jak program „Nowe Talenty” były promowane bezpośrednio, poprzez osobiste kontakty z młodymi producentami i scenarzystami, którzy korzystali już ze stypendiów na szkolenia Media, przyznawanych przez Media Desk Polska.

W 2004 roku została zaplanowana również szersza akcja promocyjno-reklamowa Programu Media, na łamach gazet branżowych i codziennych, serwisów internetowych oraz podczas wydarzeń branżowych.

W swoich działaniach Media Desk Polska starało się wspierać małe i średnie przedsiębiorstwa sektora audiowizualnego, temu też miały służyć ekspertyzy, dotyczące niezależnej produkcji filmowej i telewizyjnej oraz systemu finansowania kinematografii w państwach Unii Europejskiej poprzez wprowadzenie ulg podatkowych, które posłużyły jako materiał i punkt wyjścia do konferencji, zorganizowanych w 2004 roku i na początku

2005 roku. Materiały te zostały przekazane do członków Sejmowej i Senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu.

8.31 Nowymi pomysłami, które opracowano i zaczęto realizować w roku ubiegłym były projekty lepszego wykorzystania stron internetowych do działań promocyjno-informacyjnych. Jednym z projektów, w trakcie realizacji, jest polsko-angielska baza polskich producentów, prezentująca ich dotychczasowy dorobek oraz bieżące produkcje. Baza ta ma służyć nie tylko celom promocyjnym, ale przede wszystkim ma dostarczyć podstawowej informacji oraz kontaktów dla partnerów zagranicznych, zainteresowanych rynkiem polskim. Baza będzie dostępna na stronach internetowych Media Desk Polska.

Drugim projektem była publikacja na stronach internetowych słownika terminów, związanych z problematyką audiowizualną oraz problematyką Media, który ułatwiłby potencjalnym beneficjentom Programu Media korzystanie ze stron internetowych oraz samodzielne wypełnianie aplikacji.

W związku z brakiem informacji i danych statystycznych na temat sektora produkcji w Polsce zostały zamówione cykliczne badania. Ich efektem będą raporty, dotyczące sektora produkcji w Polsce. Wprawdzie istnieją dość obszerne dane dotyczące sektora dystrybucji kinowej, oraz telewizyjnej, jednak nie są one wystarczające do sporządzenia pełnej analizy sektora audiowizualnego w Polsce. Działania te były rekomendowane przez Komisję Europejską, która przeznaczyła na ich realizację nie dodatkowe środki. Dane dotyczące sektora dystrybucji były regularnie przekazywane do Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego.

8.32 Wśród spektakularnych działań, w których aktywnie uczestniczyło Biuro Media Desk Polska w 2004 roku, warto zwrócić uwagę na konferencję Cartoon, zorganizowaną w porozumieniu z Komisją Europejską. W organizacji konferencji ze strony polskiej, oprócz Media Desk Polska brała udział Niezależna Fundacja Filmowa. Konferencję objął patronatem honorowym Prezydent RP. Przy okazji konferencji Media Desk Polska zorganizowało spotkanie dystrybutorów z przedstawicielami Programu Media.

Media Desk Polska zorganizowało wiele spotkań adresowanych do polskich i międzynarodowych profesjonalistów. Prezentacje Programu Media, połączone z dyskusją i analizą konkretnych problemów miały miejsce podczas festiwali w Krakowie, w Gdyni, w Łodzi (Camerimage), w Koszalinie, w Katowicach oraz w Elblągu, gdzie odbywało się coroczne Forum Wokół Kina, adresowane do właścicieli kin.

Podobnie jak w roku ubiegłym podczas festiwalu w Gdyni zorganizowano Media Stand, gdzie producenci mogli uzyskać informacje na temat Programu Media oraz otrzymać materiały informacyjne.

Festiwal w Gdyni jest największym festiwalem filmowym w Polsce, który gromadzi praktycznie wszystkich liczących się producentów w Polsce, jest zatem najlepszą okazją bezpośredniego dotarcia z informacją do podstawowej grupy docelowej – niezależnych producentów filmowych i telewizyjnych.

Biuro Media Desk Polska aktywnie uczestniczyło w festiwalu w Krakowie, gdzie zorganizowano trzy spotkania z profesjonalistami sektora audiowizualnego.

Nową inicjatywą był udział w festiwalu Camerimage w Łodzi oraz festiwalu Etiuda w Krakowie, które w tym roku po raz pierwszy otrzymały wsparcie z Media.

Podobnie jak w roku ubiegłym Media Desk Polska zorganizowało spotkanie z polskimi producentami podczas walnego zgromadzenia Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych.

Doskonałą okazją prezentacji Programu Media były również spotkania organizowane przez Ministerstwo Kultury – Kultura 2000, Austriacki Instytut Kultury („Koprodukcje czy kinematografie narodowe. Przyszłość kina w Europie”).

8.33 Z działań podejmowanych na arenie międzynarodowej Media Desk Polska zaznaczyło swoją obecność na wielu międzynarodowych festiwalach.

Styczeniowe spotkania zorganizowane przez Media Desk Holandia z okazji festiwalu w Rotterdamie było świetną okazją do przyjrzenia się, w jaki sposób Holendrzy, którzy należą do grupy krajów o małym potencjale sektora audiowizualnego, wypromowali festiwal w Rotterdamie na skalę międzynarodową. Dla producentów z krajów uboższych ekonomicznie, jak Polska i inne nowe kraje Unii Europejskiej, obecność na festiwalu w Rotterdamie może być o wiele bardziej użyteczna, niż w Cannes, gdzie spotykają się największe międzynarodowe firmy audiowizualne. Szczególnie warte uwagi są warsztaty koprodukcyjne Cinemart.

Owocne było również spotkanie koprodukcyjne, zorganizowane przez Media Desk Berlin, dla producentów – beneficjentów slate funding, w ramach dofinansowania na development z Programu Media, podczas festiwalu w Berlinie. W spotkaniu wzięło udział 4 polskich producentów.

Podobne działania prowadzone były podczas festiwali w Cannes i Karlovyh Varach, gdzie odbywały się imprezy adresowane głównie do producentów z Europy Wschodniej i Centralnej, organizowane przez ACE, EAWE i North by North.

Festiwal Eurovisioni, zorganizowany w Rzymie na przełomie maja i kwietnia, z okazji rozszerzenia Unii Europejskiej poświęcony był twórczości audiowizualnej krajów Europy Środkowo-Wschodniej, z tej też okazji zaproszono wielu wybitnych polskich twórców jak: Andrzej Wajda, Marcei Łoziński czy Krzysztof Zanussi.

Podczas festiwalu w Cannes Media Desk Polska uczestniczyło aktywnie w działaniach promocyjnych, organizowanych w pawilonie polsko-czesko-słowackim. Pierwszy raz w historii festiwalu Polscy producenci mieli swój własny pawilon, w którym można było organizować spotkania indywidualne, oraz imprezy grupowe. Media Desk Polska brało udział w organizacji tych spotkań.

We wrześniu odbyło się bardzo interesujące spotkanie koprodukcyjne zorganizowane przez Media Antenna w San Sebastian podczas festiwalu filmowego. Spotkanie miało na celu przybliżenie kinematografii nowych krajów członkowskich producentom z Hiszpanii. W spotkaniu wzięła udział większość biur Media Desk z nowych krajów oraz kilku producentów mających doświadczenie koprodukcyjne.

Również we wrześniu przedstawiciele Biura Media Desk Polska wzięli udział w konferencji i w warsztatach zorganizowanych w Utrechcie, przy wsparciu Komisji Europejskiej, z okazji prezydencji holenderskiej. Podczas spotkania dyskutowana była przyszłość sektora audiowizualnego w Europie, oraz przyszły kształt Programu Media. W spotkaniu wzięli udział eksperci ze „starej i nowej Europy”, co pozwoliło wymienić poglądy i opinie, a przede wszystkim obiektywnie przyjrzeć się różnicom, a co za tym idzie zdywersyfikowanym potrzebom wszystkich krajów uczestniczących w Programie Media.

W październiku przedstawiciel Media Desk Polska uczestniczył, jako obserwator, w spotkaniu zorganizowanym przez Media Desk UK, głównie dla angielskich producentów. Spotkanie było prezentacją programów szkoleniowych wspieranych przez Media. Uczestnicy

spotkania mieli okazję bezpośredniej rozmowy z przedstawicielami wyżej wymienionych programów.

W listopadzie podczas festiwalu w Amsterdamie Biuro Media Desk asystowało polskiemu producentowi Apple Film Production, który prezentował z sukcesem swój projekt „War Games”, wspierany przez Program Media oraz ARTE.

8.34 Jednym z problemów polskiego rynku, zauważalnych w roku ubiegłym był kompletny brak zainteresowania zarówno organizacją międzynarodowych szkoleń przy wsparciu Programu Media, jak też udziałem w tego typu szkoleniach ze strony profesjonalistów polskich.

Problem ten został częściowo rozwiązany poprzez uruchomienie w ramach Programu Media specjalnej linii budżetowej, przeznaczonej na szkolenia dla profesjonalistów z nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

W 2003 roku przyznano 12 stypendiów, przy czym nie wyczerpano przyznanego na ten cel budżetu. W 2004 roku napłynęło czterokrotnie więcej zgłoszeń, na łączną kwotę przeszło 54 tys. Euro, co znacznie przekraczało możliwości budżetowe Biura Media Desk.

W efekcie Komisja stypendialna, która w 2004 roku zebrała się dwukrotnie przyznała 25 stypendiów, na łączną kwotę przeszło 16 tys. Euro, czym praktycznie wyczerpała przyznaną na ten rok linię budżetową.

Większość stypendystów złożyła już rozliczenia i raporty z udziału w szkoleniach, a co za tym idzie otrzymała stypendia. Kilka osób nadal musi złożyć stosowne dokumenty, przy czym Biuro Media Desk zabezpieczyło na ten cel środki.

W ramach działań promujących szkolenia, Biuro Media Desk Polska regularnie wysyła informacje wraz z terminami szkoleń i kontaktami, publikuje informacje o przyznanym stypendiach.

W marcu 2004 roku pomagało Filmschule Koln w organizacji warsztatów szkoleniowych w Warszawie, w rezultacie których udało się pozyskać kilku polskich profesjonalistów do udziału w szkoleniach. Również w marcu współorganizowało razem z Cartoon, Forum Audiowizualne, które stało się jednym z większych wydarzeń branżowych w 2004 roku.

Jesienią przedstawiciele Biura uczestniczyli, jako obserwatorzy, w warsztatach zorganizowanych przez Mistrzowską Szkołę Wajdy, przy finansowym wsparciu Media.

Ze szkołą Andrzeja Wajdy Biuro Media Desk pozostaje także w stałym kontakcie w kwestii konsultacji, dotyczących kształtu i zasad funkcjonowania Programu Media Szkolenia.

Zaplanowano także organizację spotkania informacyjnego, adresowanego do polskich szkół filmowych, które potencjalnie mogłyby zostać beneficjentami Programu Media. Spotkanie z przyczyn organizacyjnych odbędzie się dopiero w pierwszym kwartale 2005 roku.

8.35 W 2004 roku Media Desk Polska kontynuowało dotychczas prowadzone działania promocyjne, jak publikacja kwartalnych biuletynów informacyjnych, ulotek, przesyłanie informacji do współpracujących dziennikarzy, wyspecjalizowanych w problematyce audiowizualnej, udzielanie wywiadów.

Do nowych działań można zaliczyć reklamę Programu Media, a w szczególności reklamę wezwania do składania wniosków na development i TV broadcasting, opublikowaną w 3 wydaniach branżowego kwartalnika Kamera (rozliczenie barterowe), reklamę w katalogu

i na stronach internetowych Polskich Nagród Filmowych Orły, reklamę w 2 wydaniach gazety codziennej „Rzeczpospolita”, opublikowaną w dodatku Kultura, oraz roczną reklamę na stronach internetowych serwisu branżowego „Stopklatka”. Efekty tych działań będzie jednak można w pełni ocenić dopiero w połowie 2005 roku.

Działaniami promocyjnymi były także prezentacje Programu Media oraz spotkania branżowe, organizowane dla profesjonalistów podczas festiwali w kraju i za granicą. Okazją do promocji Programu Media, a w szczególności osiągniętych wyników były także spotkania branżowe typu Niptel, imprezy organizowane przez organizacje producenckie, jak Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych czy Stowarzyszenie Filmowców.

Media Desk Polska starało się także utrzymywać regularne kontakty i nawiązywać współpracę z polskimi instytucjami kultury jak Ministerstwo Kultury, Ministerstwo Edukacji, UKIE czy Telewizja Polska. W porozumieniu z TVP S.A. zorganizowano konferencję o charakterze szkoleniowym, na temat audiowizualnej polityki Unii Europejskiej, relacji niezależnych producentów i nadawców w kontekście wytycznych unijnych oraz regulacji prawnych obowiązujących w innych państwach członkowskich. Konferencja składała się z dwóch części – pierwsza adresowana była do nadawców i pracowników telewizji, związanych z produkcją i współpracujących z niezależnymi producentami, druga była adresowana do polityków i decydentów, związanych z problematyką sektora audiowizualnego.

8.36 Podsumowując efekty działań Biura Media Desk Polska, prowadzonych w 2004 roku można stwierdzić, że polskie przedsiębiorstwa sektora audiowizualnego aktywnie korzystają ze wsparcia funduszy europejskich, a zainteresowanie Programem Media stale rośnie. W 2004 roku polskim projektom przyznano ponad 2 200 000 Euro, przy czym w większości były to pieniądze przeznaczone na wsparcie dystrybucji filmów europejskich, w mniejszym stopniu na development i produkcję filmów polskich oraz na organizację festiwali filmowych (dla porównania składka zapłacona z budżetu państwa do Programu Media za 2004 rok wyniosła 542 000 zł).

Development projektów filmowych oraz dystrybucja filmów europejskich są być może najważniejszymi obszarami działania Media Desk Polska, ze względu na kwoty pozyskiwanych dotacji, a przede wszystkim ilość potencjalnych beneficjentów - producentów filmowych w Polsce. Jeżeli istnieje możliwość pozyskania większych funduszy z Programu Media, to jest to prawdopodobnie możliwe głównie w obszarach developmentu i produkcji telewizyjnej.

Niestety nadal podstawowym problemem pozostaje brak finansowania po stronie narodowej (za mało pieniędzy, budżety nieadekwatne do standardów międzynarodowych), a jak wiadomo fundusze europejskie mogą jedynie wesprzeć fundusze narodowe.

Istotnym problemem w pozyskiwaniu funduszy unijnych jest dramatyczny brak możliwości pozyskiwania środków na kinematografię, szczególnie na fazę przedprodukcyjną w Polsce. Środki teoretycznie dostępne w Agencji Scenariuszowej na ogół nie przekraczają kwoty 5 tys. euro, co stanowi o 50% za mało, aby ubiegać się o wsparcie z Programu Media. Tymczasem standardy unijne mogłyby wskazać wytyczne polityki audiowizualnej w tej kwestii.

Podstawowym problemem w spełnieniu wszystkich warunków do złożenia aplikacji i otrzymania wsparcia jest najczęściej brak doświadczenia młodych twórców we współpracy europejskiej, brak realnych możliwości realizacji projektów, wynikający z niemożności sfinansowania 50% kosztów projektu, jak również w przypadku koprodukcji z telewizją publiczną, problemy prawne związane z własnością praw do produkcji (różnice w prawie europejskim i umowach, zawieranych w Polsce).

Z kolei pozytywnym zaskoczeniem była liczba kin, które dzięki akcji promocyjnej Media Desk Polska dostały się do sieci Europa Cinemas. W chwili obecnej jest ich 14, co oznacza wpływy na poziomie minimum 200 000 Euro. Właściciele tych kin planują stworzenie wspólnych akcji promujących kino europejskie. Ponadto mają szanse na pozyskanie dodatkowy funduszy strukturalnych, a w niektórych przypadkach przygranicznych.

Z bezpośredniego wsparcia w postaci stypendiów na szkolenia skorzystało także przeszło dwudziestu polskich profesjonalistów. W wielu przypadkach w efekcie tych szkoleń dochodzi do pozyskania partnerów finansowych i koprodukcyjnych dla dalszej realizacji polskich produkcji audiowizualnych. W 2004 roku Media Desk Polska przyznało polskim realizatorom audiowizualnym 25 stypendiów na łączną kwotę ponad 16 000 Euro.

8.37 Z projektów, które nie doszły do skutku, najważniejszym był projekt spotkania profesjonalistów polskich i brytyjskich, przygotowywany wspólnie z Media Desk UK i UK Film Council, w celu nawiązania kontaktów i ewentualnej współpracy pomiędzy profesjonalistami.

Argumenty naszych potencjalnych angielskich partnerów to przede wszystkim brak konkurencyjności Polski w stosunku do innych krajów europejskich, brak strukturalnego wsparcia dla produkcji filmowej, brak nowych międzynarodowych produkcji, mało konkurencyjne ceny usług, a przede wszystkim brak kompleksowej ustawy o prawie audiowizualnym.

Większość celów przedstawiona w planach na 2004 rok została osiągnięta, a pod względem finansowym był to nadal rok, w którym wpływy z Programu Media do polskich przedsiębiorstw sektora audiowizualnego wprawdzie nieznacznie, ale wzrosły. Należy podkreślić fakt, że składka płacona z budżetu państwa do Programu Media nadal pozostaje wielokrotnie mniejsza w stosunku do osiągniętych wpływów.

Jednak wydaje się, że nasze możliwości absorpcji funduszy unijnych przeznaczonych na kinematografię uległy nasyceniu. Aby je zwiększyć należałoby uczynić dwie rzeczy: po pierwsze zwiększyć środki na promocję, między innymi poprzez Biuro Media Desk Polska, po drugie skutecznie projektować i realizować politykę audiowizualną państwa w dziedzinie kinematografii i mediów elektronicznych. Bez wprowadzenia podstawowych rozwiązań strukturalnych na poziomie narodowym, nasze możliwości współpracy z krajami Unii Europejskiej i czerpania z tego wymiernych korzyści będą nadal mocno ograniczone.

8.38 Podsumowanie wyników Polski w Programie Media Plus w 2004 roku

2004	Wsparcie MEDIA
Development produkcji filmowych	305 000 €
Produkcja telewizyjna	118 000 €
Dystrybucja kinowa	1 508 283 €
Dystrybucja wideo/DVD	117 821 €
Wsparcie festiwali filmowych	102 500 €
Sieć kin Europa Cinemas	210 000 €
Inne	9 000 €

Suma

2 370 604 €

8.39 Zestawienie wyników Polski w Programie Media Plus w latach 2002-2004

rok 2002	608 424 €
rok 2003	2 110 079 €
rok 2004	2 370 604 €

Suma **5 089 107 €**

Pieniądze wpłacone do Programu Media z budżetu państwa w latach 2002-2004 wyniosły w tym czasie 1 142 000 zł.

IX. DZIAŁALNOŚĆ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI W ZAKRESIE OPŁAT ABONAMENTOWYCH I POZAABONAMEN- TOWYCH

9.1 Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 6 ustawy o radiofonii i telewizji do zadań KRRiT należy określenie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Na podstawie art. 48 ust. 3 ustawy Krajowa Rada określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty abonamentowej za używanie odbiornika radiofonicznego oraz opłaty abonamentowej za używanie odbiornika telewizyjnego albo odbiornika radiofonicznego i telewizyjnego, sposób i tryb wnoszenia tych opłat, a także może określić przypadki, w których umarza lub rozkłada na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych.

Krajowa Rada może, ze względów społecznych, przyznać niektórym kategoriom osób zniżki lub zwolnienia od opłat abonamentowych.

W przypadku stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika (art. 49 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji) pobiera się opłatę w wysokości stanowiącej trzydziestokrotność miesięcznej opłaty abonamentowej, obowiązującej w dniu stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika. Opłaty te pobierane są przez jednostki Poczty Polskiej (art. 49 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji) i po potrąceniu umownego wynagrodzenia (50% wpływów z tej opłaty - art. 51 ust. 5 ustawy) przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy Krajowej Rady.

Za zwłokę w uiszczaniu opłat pobiera się odsetki ustawowe (art. 49 ust. 4). Po potrąceniu umownego wynagrodzenia jednostki Poczty Polskiej przekazują te wpływy na rachunek bankowy KRRiT (art. 49 ust. 5).

Wpływy z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, opłat za używanie niezarejestrowanych odbiorników oraz odsetek ustawowych, po potrąceniu wynagrodzenia umownego dla jednostek Poczty Polskiej, są w całości przeznaczane przez Krajową Radę na działalność jednostek publicznej radiofonii i telewizji (art. 50 ust. 1).

Krajowa Rada (art. 50 ust. 2 ustawy) ustala corocznie, nie później niż do 30 czerwca, sposób podziału wpływów między jednostki publicznej radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym, w tym minimalny udział terenowych oddziałów spółek.

Postanowienie zawarte w art. 50 ust. 3 obowiązuje Przewodniczącego Krajowej Rady do niezwłocznego przekazania jednostkom publicznej radiofonii i telewizji należnych im udziałów we wpływach.

Na podstawie art. 51 ustawy o radiofonii i telewizji kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych sprawuje minister właściwy do spraw łączności. Jednostką organizacyjną ministra właściwego do spraw łączności, uprawnioną do przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych - na podstawie rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 16 lipca 1993 r. w sprawie kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, jest Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”. Kontroli - w myśl § 1. ust. 2 wyżej wymienionego rozporządzenia - dokonują upoważnieni pracownicy rejonowych urzędów poczty.

Wysokość opłat abonamentowych

9.2 Do końca 2004 roku obowiązywały następujące opłaty ustalone przez Krajową Radę w rozporządzeniu z dnia 26 czerwca 2003 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych:

- za używanie odbiornika radiofonicznego

• miesięczna, w wysokości	4,95 zł
• dwumiesięczna, w wysokości	9,65 zł
• kwartalna lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym, w wysokości	14,40 zł
• czteromiesięczna, w wysokości	19,20 zł
• pięciomiesięczna, w wysokości	24,00 zł
• półroczna lub za kolejne 6 miesięcy w roku kalendarzowym, w wysokości	28,70 zł
• siedmiomiesięczna, w wysokości	33,40 zł
• ośmiomiesięczna, w wysokości	38,10 zł
• dziewięciomiesięczna, w wysokości	42,70 zł
• dziesięciomiesięczna, w wysokości	47,20 zł
• jedenastomiesięczna, w wysokości	51,70 zł
• roczna, w wysokości	55,90 zł

- za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego

• miesięczna, w wysokości	15,40 zł
• dwumiesięczna, w wysokości	30,00 zł
• kwartalna lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym, w wysokości	44,80 zł
• czteromiesięczna, w wysokości	59,80 zł
• pięciomiesięczna, w wysokości	74,70 zł
• półroczna lub za kolejne 6 miesięcy w roku kalendarzowym, w wysokości	89,30 zł
• siedmiomiesięczna, w wysokości	103,90 zł
• ośmiomiesięczna, w wysokości	118,50 zł
• dziewięciomiesięczna, w wysokości	132,80 zł
• dziesięciomiesięczna, w wysokości	146,90 zł
• jedenastomiesięczna, w wysokości	160,80 zł
• roczna, w wysokości	173,90 zł

9.3 29 czerwca 2004 roku Krajowa Rada przyjęła rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Ww. rozporządzenie zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr 176, poz. 1723.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustaliła następujące opłaty abonamentowe obowiązujące od dnia 1 stycznia 2005 roku:

- za używanie odbiornika radiofonicznego

• miesięczna, w wysokości	5,00 zł
• dwumiesięczna, w wysokości	9,75 zł
• kwartalna lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym, w wysokości	14,60 zł
• czteromiesięczna, w wysokości	19,45 zł
• pięciomiesięczna, w wysokości	24,30 zł
• półroczna lub za kolejne 6 miesięcy w roku kalendarzowym, w wysokości	29,10 zł
• siedmiomiesięczna, w wysokości	33,90 zł
• ośmiomiesięczna, w wysokości	38,60 zł
• dziewięciomiesięczna, w wysokości	43,30 zł
• dziesięciomiesięczna, w wysokości	47,90 zł
• jedenastomiesięczna, w wysokości	52,40 zł
• roczna, w wysokości	56,80 zł

- za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego

• miesięczna, w wysokości	15,80 zł
• dwumiesięczna, w wysokości	30,80 zł
• kwartalna lub za kolejne 3 miesiące w roku kalendarzowym, w wysokości	46,10 zł
• czteromiesięczna, w wysokości	61,40 zł
• pięciomiesięczna, w wysokości	76,80 zł
• półroczna lub za kolejne 6 miesięcy w roku kalendarzowym, w wysokości	91,90 zł
• siedmiomiesięczna, w wysokości	107,10 zł
• ośmiomiesięczna, w wysokości	122,10 zł
• dziewięciomiesięczna, w wysokości	136,80 zł
• dziesięciomiesięczna, w wysokości	151,40 zł
• jedenastomiesięczna, w wysokości	165,60 zł
• roczna, w wysokości	179,50 zł

Zgodnie z przepisami rozporządzenia użytkownik odbiornika może jednorazowo uiścić opłatę za dowolną liczbę miesięcy w roku kalendarzowym do dnia 25-go pierwszego miesiąca okresu rozliczeniowego. Użytkownik odbiornika miał również możliwość wniesienia opłat na poczet 2005 roku (z ulgą) w IV kwartale 2004 roku.

Komunikat Przewodniczącego KRRiT w sprawie wysokości opłat abonamentowych, obowiązujących od 1 stycznia 2005 roku, został czterokrotnie (w listopadzie i grudniu 2004 roku) opublikowany w gazecie codziennej Rzeczpospolita.

9.4 Opłaty podane wyżej, wniesione z góry za okres od 2 miesięcy do roku, określone zostały po uwzględnieniu zmniejszenia z tytułu następującego poziomu ulgi:

• dwumiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	2,5%
• kwartalny			
(lub za kolejne 3 miesiące)	-	obniżenie opłaty za ten okres o	2,7%
• czteromiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	2,8%
• pięciomiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	2,8%
• półroczny			
(lub za kolejne 6 miesięcy)	-	obniżenie opłaty za ten okres o	3,0%
• siedmiomiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	3,2%
• ośmiomiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	3,4%
• dziewięciomiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	3,8%
• dziesięciomiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	4,2%
• jedenastomiesięczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	4,7%
• roczny	-	obniżenie opłaty za ten okres o	5,3%

Podział wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych pomiędzy jednostki publicznej radiofonii i telewizji w 2004 roku

9.5 Krajowa Rada uchwałami nr 286/2003 z 26 czerwca 2003 roku, nr 580/2003 z 4 grudnia 2003 roku, nr 608/2003 z 11 grudnia 2003 roku oraz nr 83/2004 z 3 marca 2004 roku i nr 522/2004 z 26 października 2004 roku dokonała podziału wpływów abonamentowych z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, prognozowanych na 2004 rok między spółki publicznej radiofonii i telewizji w sposób następujący:

Lp.	Jednostki publicznej telewizji i radiofonii	udział %	KWOTA wpływów w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	100,00	914 000
II	Środki wyodrębnione na zadania specjalne razem, z tego dla:	3,731	34 100
	1. Telewizji Polskiej S.A. w Warszawie z przeznaczeniem na kontynuację zadań związanych z wdrażaniem telewizji interaktywnej	1,379	12 600
	2. Polskiego Radia S.A. w Warszawie w wysokości z przeznaczeniem na:	2,352	21 500
	a) inwestycje związane z cyfryzacją produkcji tekstowo-dźwiękowej	1,696	15 500
	b) produkcję nagraniową Orkiestr i Chóru Polskiego Radia	0,328	3 000
	c) finansowanie działalności programowej	0,328	3 000
III	Do podziału na spółki publicznej radiofonii i telewizji, razem z tego:	96,269 liczone jako 100,00	879 900
1.	Telewizja Polska S.A. w tym: <i>TV Polonia</i>	60,00	527 940 32 000
2.	Spółki publicznej radiofonii, razem	40,00	351 960

9.6 Uchwałami nr 286/2003 z 26 czerwca 2003 roku i nr 580/2003 z 4 grudnia 2003 roku, na podstawie art. 30 ust. 6 ustawy, KRRiT ustaliła na 2004 rok minimalną kwotę w prognozowanych wpływach abonamentowych przeznaczoną na finansowanie programów regionalnych i w rozłącznej sieci „Dwójki” w wysokości 190,0 mln zł oraz minimalną kwotę

IX. Działalność KRRiT w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych

wpływów abonamentowych na finansowanie programów tworzonych przez oddziały terenowe do rozpowszechniania w programie ogólnokrajowym w wysokości 60,0 mln zł.

Lp.	TREŚĆ	udział % we wpływach ogółem 879 900 tys. zł	kwota przeznaczona na finansowanie telewizji w tys. zł	udział % we wpływach przeznaczonych na finansowanie telewizji
1	2	3	4	5
I.	Ogółem TVP S.A. w Warszawie	60,00	527 940,0	100,00
	z tego:			
1.	Program ogólnokrajowy TVP S.A.	38,41	337 940,0	64,01
	z tego:			
1.1	Zakład Główny w Warszawie	27,95	245 940,0	46,59
1.2	Oddziały Terenowe TVP S.A.	6,82	60 000,0	11,36
1.3	TV Polonia	3,64	32 000,0	6,06
2.	Oddziały Terenowe (finansowanie programu regionalnego i w rozłącznej sieci „Dwójki”)	21,59	190 000,0	35,99

9.7 Uchwałą 608/2003 z 11 grudnia 2003 roku KRRiT dokonała podziału prognozowanych wpływów z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w 2004 roku na poszczególne jednostki radiofonii publicznej.

Lp.	Jednostki publicznej radiofonii	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Jednostki publicznej radiofonii razem, z tego:	40,00	351 960
1)	Polskie Radio S.A., z tego:	21,225	186 760
	- Radio Polonia (na bezpośrednie koszty rozpowszechniania)	0,396	3 484
	- działalność bieżącą Orkiestr i Chóru Polskiego Radia	1,705	15 000
2)	Spółki radiofonii regionalnej	18,775	165 200

9.8 Stosownie do postanowień art. 49 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustaleń zawartych w umowie z 13 maja 1994 roku zawartej pomiędzy KRRiT a Poczta Polska oraz w Aneksie Nr 9 z 30 kwietnia 2003 roku do umowy, Rejonowe Urzędy Poczty w 2003 roku, po potrąceniu wynagrodzenia umownego dla jednostek Poczty Polskiej w wysokości 6,2% od zainkasowanych wpływów, przekazały na rachunek bankowy Krajowej Rady środki pieniężne z tytułu opłat abonamentowych w wysokości:

Lp.	Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT w 2004 roku przez Rejonowe Urzędy Poczty	Kwota w tys. zł
I.	Ogółem, z tego:	898 700
II.	Za II i III dekadę grudnia 2003 r.	39 509
III.	Za 2004 rok bez II i III dekady grudnia 2004 r.	859 191

IX. Działalność KRRiT w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych

Wpływy uzyskane poza opłatami abonamentowymi (tzw. pozaabonamentowe), które zasilily rachunek bankowy KRRiT w 2004 roku wyniosły 8 966 tys. zł.

Lp.	Wpływy pozaabonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT w 2004 roku przez Rejonowe Urzędy Poczty	Kwota w tys. zł
I.	Ogółem, z tego:	8 966
II.	Saldo z 2003 roku	759
III.	Za grudzień 2003 r. przekazane na rachunek KRRiT w styczniu 2004 r.	909
IV.	Za okres: styczeń-listopad 2004 r.	7 298

Przekazywanie środków pieniężnych uzyskanych z opłat abonamentowych z rachunku KRRiT do spółek publicznej radiofonii i telewizji następowało według rzeczywistych, kasowych wpływów za daną dekadę miesiąca, na podstawie wyciągu bankowego, rozliczonych zgodnie z udziałami procentowymi wynikającymi z uchwał KRRiT nr 286/2003, 580/2003 i 608/2003 oraz nr 83/2004 i 522/2004.

9.9 W 2004 roku z rachunku bankowego KRRiT przekazano do spółek publicznej radiofonii i telewizji kwotę w wysokości: 898 700 tys. zł.

Wpływy abonamentowe w kwocie 898 700 tys. zł rozdysponowane pomiędzy jednostki publicznej radiofonii i telewizji w 2004 roku stanowiły 98,33% w stosunku do prognozy (914 000 tys. zł) przyjętej w uchwale nr 286/2003 z 26 czerwca 2003 roku. Do wykonania planu zabrakło 15 300 tys. zł.

9.10 W 2004 roku Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych nie uregulował należności z tytułu refundacji ulg w opłatach abonamentowych przyznanych kombatantom w 2001 i 2002 roku w kwocie 39 133 tys. zł netto.

9.11 Przekazywanie środków pieniężnych, uzyskanych poza opłatami abonamentowymi do spółek publicznej radiofonii i telewizji, następowało z rachunku bankowego KRRiT zgodnie z uchwałami:

- nr 327/2004 z 29 czerwca 2004 roku w sprawie ustalenia sposobu podziału wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi,
- nr 629/2004 z 10 grudnia 2004 roku w sprawie ustalenia sposobu podziału wpływów uzyskanych poza opłatami abonamentowymi.

9.12 W 2004 roku Krajowa Rada przekazała do spółek publicznej radiofonii i telewizji wpływy uzyskane poza opłatami abonamentowymi (tzw. wpływy pozaabonamentowe) w wysokości 8 282 tys. zł.

Lp.	Wpływy pozaabonamentowe przekazane w 2004 roku z rachunku bankowego KRRiT do spółek publicznej radiofonii i telewizji	Kwota w tys. zł
I.	Ogółem, z tego zgodnie z uchwałami KRRiT:	8 282
II.	nr 327/2004	4 925
III.	nr 629/2004	3 357

IX. Działalność KRRiT w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych

W 2004 roku Krajowa Rada przekazała do spółek publicznej radiofonii i telewizji z wpływów z opłat abonamentowych i z opłat uzyskanych poza opłatami abonamentowymi środki pieniężne w łącznej wysokości 906 982 tys. zł, z tego dla poszczególnych spółek:

Lp.	Jednostki publicznej radiofonii i telewizji	Środki pieniężne przekazane z rachunku bankowego KRRiT w 2004 roku do spółek publicznej radiofonii i telewizji w tys. zł				
		abonamentowe			poza-abonamentowe	RAZEM
		wyodrębnione	pozostałe	razem		
I.	Ogółem, z tego:	33 529	865 171	898 700	8 282	906 982
II.	Telewizja Polska S.A.	12 389	519 102	531 491	1 120	532 611
III.	Radiofonia publiczna, z tego:	21 140	346 069	367 209	7 162	374 371
III.1	Polskie Radio S.A.	21 140	183 634	204 774	980	205 754
III.2	Spółki regionalne, z tego:	0,0	162 435	162 435	6 182	168 617
1.	„Radio Białystok” S.A.	0,0	9 147	9 147	304	9 451
2.	„Radio Pomorza i Kujaw” S.A. w Bydgoszczy	0,0	8 703	8 703	400	9 103
3.	„Radio Gdańsk” S.A.	0,0	9 514	9 514	151	9 665
4.	„Radio Katowice” S.A.	0,0	9 688	9 688	500	10 188
5.	„Radio Kielce” S.A.	0,0	9 023	9 023	300	9 323
6.	„Radio Koszalin” S.A.	0,0	10 234	10 234	309	10 543
7.	„Radio Kraków” S.A.	0,0	9 636	9 636	305	9 941
8.	„Radio Lublin” S.A.	0,0	10 280	10 280	260	10 540
9.	„Radio Łódź” S.A.	0,0	8 288	8 288	500	8 788
10.	„Radio Olsztyn” S.A.	0,0	8 844	8 844	360	9 204
11.	„PRO FM” S.A. w Opolu	0,0	9 563	9 563	400	9 963
12.	„Radio Merkury” S.A. w Poznaniu	0,0	10 052	10 052	450	10 502
13.	„Radio Rzeszów” S.A.	0,0	10 048	10 048	420	10 468
14.	„Radio Szczecin” S.A.	0,0	8 772	8 772	263	9 035
15.	„Radio dla Ciebie” S.A. w Warszawie	0,0	10 055	10 055	340	10 395
16.	„Radio Wrocław” S.A.	0,0	11 240	11 240	500	11 740
17.	„Radio Zachód” S.A. w Zielonej Górze	0,0	9 348	9 348	420	9 768

9.13 Rozliczenie sposobu wykorzystania przez „Telewizję Polską” S.A. w Warszawie wpływów abonamentowych uzyskanych z rachunku bankowego KRRiT w 2004 roku, w porównaniu do 2003 roku przedstawia się następująco:

w tys. zł

TREŚĆ	2003 rok		2004 rok		%	
	Prognoza wg uchwał KRRiT	Wykona- nie	Prognoza wg uchwał KRRiT	Wykona- nie	kol. 4 : 2	kol. 5 : 3
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem,	537 740	537 740	540 540	531 491	100,52	98,84
z tego:						
I. Zadania specjalne związane z wdrażaniem telewizji interaktywnej	21 200	21 200	12 600	12 389	59,43	58,44
II. Działalność bieżąca	516 540	516 540	527 940	519 102	102,21	100,50
z tego:						
1. Program ogólnokrajowy TVP S.A.	326 540	325 340	337 940	329 102	103,49	101,16
z tego:						
1.1 Zakład Główny w Warszawie	265 540	246 340	245 940	240 802	92,62	97,75
1.2 Oddziały Terenowe TVP S.A.	61000	47 000	60 000	59 600	98,36	126,81
1.3 Program Satelitarny TV Polonia	x	32 000	32 000	28 700	x	89,69
2. Oddziały Terenowe TVP na finansowanie programu regionalnego i w rozłącznej sieci „Dwójki”	190 000	191 200	190 000	190 000	100,00	99,37

9.14 W 2004 roku z rachunku bankowego KRRiT (wpływy abonamentowe i wpływy pozaabonamentowe) na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek publicznej radiofonii i telewizji przekazano środki w łącznej wysokości 32 367 tys. zł (27 629 tys. zł z wpływów abonamentowych i 4 738 tys. zł z wpływów pozaabonamentowych), co stanowiło 3,57% łącznej kwoty środków przekazanych tym jednostkom z wyżej wymienionego rachunku (906 982 tys. zł).

Środki te zostały przekazane poszczególnym jednostkom radiofonii i telewizji publicznej następująco:

Lp.	Jednostki publicznej radiofonii i telewizji	Środki ogółem w tys. zł	Środki przekazane na finansowanie inwestycji w tys. zł			Udział % w środkach ogółem
			abona- mentowe	poza- abonamen- towe	RAZEM	
I.	OGÓLEM , z tego:	906 982	27 629	4 738	32 367	3,57
II.	Telewizja Polska S.A. w Warszawie	532 611	12 389	0	12 389	2,33
III.	Radiofonia publiczna, z tego:	374 371	15 240	4 738	19 978	5,34
1)	Polskie Radio S.A. w Warszawie	205 754	15 240	0	15 240	7,41
2)	Spółki regionalne, z tego:	168 617	0	4 738	4 738	2,81
1.	„Radio Białystok” S.A.	9 451	0	150	150	1,59
2.	„Radio Pomorza i Kujaw” S.A. w Bydgoszczy	9 103	0	400	400	4,39
3.	„Radio Gdańsk” S.A.	9 665	0	80	80	0,83
4.	„Radio Katowice” S.A.	10 188	0	500	500	4,91
5.	„Radio Kielce” S.A.	9 323	0	300	300	3,22
6.	„Radio Koszalin” S.A.	10 543	0	0	0	x
7.	„Radio Kraków” S.A.	9 941	0	240	240	2,41
8.	„Radio Lublin” S.A.	10 540	0	230	230	2,18
9.	„Radio Łódź” S.A.	8 788	0	500	500	5,69
10.	„Radio Olsztyn” S.A.	9 204	0	230	230	2,50
11.	„PRO FM” S.A. w Opolu	9 963	0	400	400	4,01
12.	„Radio Merkur” S.A. w Poznaniu	10 502	0	450	450	4,28
13.	„Radio Rzeszów” S.A.	10 468	0	400	400	3,82
14.	„Radio Szczecin” S.A.	9 035	0	248	248	2,74
15.	„Radio dla Ciebie” S.A. w Warszawie	10 395	0	500	500	4,81
16.	„Radio Wrocław” S.A.	11 740	0	270	270	2,30
17.	„Radio Zachód” S.A. w Zielonej Górze	9 768	0	140	140	1,43

Podział wpływów abonamentowych planowanych na 2005 rok między spółki publicznej radiofonii i telewizji

9.15 Krajowa Rada uchwałą nr 329/2004 z 30 czerwca 2004 roku ustaliła sposób podziału między spółki publicznej radiofonii i telewizji wpływów abonamentowych z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych planowanych na 2005 rok w sposób następujący:

IX. Działalność KRRiT w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych

Lp.	Jednostki publicznej telewizji i radiofonii	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	100,00	925 000
II	Środki wyodrębnione na zadania specjalne, razem z tego dla:	2,703	25 000
	1. Telewizji Polskiej S.A. w wysokości z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów związanych z uruchomieniem z dniem 1 stycznia 2005 roku 4 nowych oddziałów terenowych	0,487	4 500
	1. Polskiego Radia S.A. w wysokości z przeznaczeniem na finansowanie:	2,216	20 500
	1) inwestycji związanych z cyfryzacją produkcji tekstowo-dźwiękowej,	1,784	16 500
	2) modernizacji i wyposażenia siedziby Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia Amadeus w Poznaniu	0,432	4 000
III	Pozostałe środki do podziału na spółki publicznej radiofonii i telewizji, razem (I – II) z tego:	97,297 liczone jako 100,00	900 000
	1. Telewizja Polska S.A.	60,00	540 000
	2. Spółki publicznej radiofonii, razem	40,00	360 000

9.16 W ramach środków ustalonych dla Telewizji Polskiej S.A. na 2005 rok w kwocie 540 mln zł Krajowa Rada uchwałą nr 329/2004 z 30 czerwca 2004 roku określiła minimalną kwotę w planowanych wpływach abonamentowych, przeznaczoną na finansowanie programów regionalnych i w rozłącznej sieci „Dwójki” w wysokości 190,0 mln zł oraz minimalną kwotę wpływów abonamentowych na finansowanie programów tworzonych przez oddziały terenowe do rozpowszechniania w programie ogólnokrajowym w wysokości 60,0 mln zł.

9.17 Uchwałą nr 329/2004 Krajowa Rada dokonała również podziału prognozowanych wpływów z opłat za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w 2005 roku na spółki radiofonii publicznej w sposób następujący:

Lp.	Jednostki publicznej radiofonii	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I	Jednostki publicznej radiofonii razem, z tego:	40,00	360 000
1)	Polskie Radio S.A., z tego: - Radio Polonia (na bezpośrednie koszty rozpowszechniania)	21,244 0,396	191 200 3 493
2)	Spółki radiofonii regionalnej	18,756	168 800

Udział poszczególnych regionalnych spółek radiofonii publicznej w prognozowanych wpływach z opłat za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych w 2005 roku przedstawia się następująco:

Lp.	Spółki	udział %	Kwota w tys. zł
1	2	3	4
I.	Spółki regionalnej radiofonii publicznej razem	18,756	168 800
1.	Radio Białystok S.A.	1,0598	9 538
2.	Polskie Radio Pomorza i Kujaw S.A. w Bydgoszczy	1,0251	9 226
3.	Radio Gdańsk S.A.	1,1024	9 921
4.	Radio Katowice S.A.	1,1145	10 030
5.	Radio Kielce S.A.	1,0236	9 212
6.	Radio Koszalin S.A.	1,1328	10 195
7.	Radio Kraków Małopolska S.A.	1,1022	9 920
8.	Radio Lublin S.A.	1,2049	10 844
9.	Radio Łódź S.A.	0,9798	8 818
10.	Radio Olsztyn S.A.	1,0249	9 224
11.	PRO FM S.A. w Opolu	1,1226	10 103
12.	Radio Merkury S.A. w Poznaniu	1,1621	10 459
13.	Radio Rzeszów S.A.	1,1618	10 456
14.	Radio Szczecin S.A.	1,0178	9 160
15.	Radio dla Ciebie S.A. w Warszawie	1,1964	10 767
16.	Radio Wrocław S.A.	1,2563	11 306
17.	Radio Zachód S.A. w Zielonej Górze	1,0690	9 621

Współpraca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Przedsiębiorstwem Państwowym Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”

9.18 Zgodnie z ustawą z 24 stycznia 1991 roku o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego kombatanci i inne osoby uprawnione na podstawie tej ustawy posiadali prawo do zwolnienia z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Kwoty wynikające z tego zwolnienia podlegały refundacji przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych z Państwowego Funduszu Kombatantów.

Zobowiązania Państwowego Funduszu Kombatantów z tytułu refundacji ulg kombatanców za abonament rtv wynoszą 45 849,9 tys. zł (brutto).

Okres zaległości	100% wpływów w tys. zł	Prowizja dla „PP” *) w tys. zł	Należność dla KRRiT w tys. zł
X/2001	674,8	40,5	631,0
XI/2001	2 980,2	178,8	2 801,4
XII/2001	3 060,5	183,6	2 876,9
Razem za 2001 rok **)	6 715,5	402,9	6 312,6
I półrocze 2002 roku	19 862,5	1 191,8	18 670,7
II półrocze 2002 roku	19 271,9	1 156,3	18 115,6
Razem za 2002 rok	39 134,4	2 348,1	36 786,3
Ogółem	45 849,9	2 751,0	43 098,9

*) wskaźnik prowizji obowiązujący w 2005 roku - 6,0% od zainkasowanych wpływów

**) jako konsekwencja decyzji Krajowej Rady z 23.04.2002 r.

Przewodnicząca KRRiT dwukrotnie tj. 29 stycznia 2004 roku i 10 marca 2004 roku wystąpiła do Kierownika Urzędu ds. Kombatantów - dysponenta Państwowego Funduszu

Kombatantów z wnioskiem o określenie, w jakiej wysokości i w jakim terminie nastąpi całkowite uregulowanie długu.

16 marca 2004 roku Kierownik Urzędu ds. Kombatantów poinformował, że przyznana dotacja budżetowa dla Państwowego Funduszu Kombatantów na 2004 rok nie wystarczy na uregulowanie w całości wszystkich zobowiązań powstałych w Funduszu. W odpowiedzi zostało zawarte stwierdzenie, że zobowiązania wobec Krajowej Rady nie będą uregulowane w 2004 roku, ponieważ ich nieterminowa spłata nie spowoduje skutków finansowych w postaci naliczenia odsetek ustawowych.

25 marca 2004 roku Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do Prezesa Rady Ministrów o pomoc w windykacji zadłużenia z tytułu opłat abonamentowych rtv od Państwowego Funduszu Kombatantów.

Na ww. wystąpienie odpowiedzi udzielił Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – (pismo z 21 kwietnia 2004 roku) informując, że dotacja budżetowa dla Państwowego Funduszu Kombatantów na 2004 roku jest niemal dwukrotnie niższa w stosunku do potrzeb, a dysponent Funduszu zobligowany jest do regulowania w pierwszej kolejności zobowiązań wobec podmiotów, w przypadku których nieuregulowanie ich w terminie powoduje naliczanie odsetek ustawowych. W związku z tym zobowiązania wobec Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nie będą w 2004 roku uregulowane.

Ponownie o pomoc w wyegzekwowaniu od Państwowego Funduszu Kombatantów zaległych płatności z tytułu abonamentu rtv Przewodnicząca KRRiT, pismem z 6 lipca 2004 roku, zwróciła się do Prezesa Rady Ministrów. Przewodnicząca KRRiT zwróciła uwagę na możliwość przedawnienia roszczeń Krajowej Rady. Nieuregulowane płatności z 2002 roku od stycznia 2005 roku zaczną ulegać przedawnieniu zgodnie z art. 118 kodeksu cywilnego, co oznaczałoby poważny uszczerbek finansowy dla publicznego radia i telewizji. Poinformowała również, że zgodnie z art. 49 ust. 4 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji za zwłokę w uiszczaniu opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych pobiera się odsetki ustawowe. Jednostki Poczty Polskiej inkasując zaległe kwoty z tytułu refundacji ulg kombatantów zwolnionych od opłat abonamentowych rtv za lata 2000-2001 naliczyły odsetki ustawowe (kwota 6 715,5 tys. zł) i będą je naliczały do momentu całkowitego uregulowania przez Urząd ds. Kombatantów zobowiązań z 2002 roku.

W odpowiedzi na wystąpienie Przewodniczącej KRRiT Minister Polityki Społecznej poinformował, że w 2004 roku nie jest możliwe przeznaczenie z budżetu państwa dodatkowych środków dla Państwowego Funduszu Kombatantów na uregulowanie zobowiązań z tytułu abonamentu rtv. Spłata tych zobowiązań może nastąpić w 2005 roku, bowiem w ustawie budżetowej na 2005 rok zostaną zaplanowane wydatki na ten cel.

W ustawie budżetowej na 2005 rok przeznaczono dla Państwowego Funduszu Kombatantów dotację w kwocie 39 133,0 tys. zł z przeznaczeniem na uregulowanie zobowiązań Funduszu z tytułu abonamentu rtv. Po potrąceniu wynagrodzenia umownego dla jednostek Poczty Polskiej (6,0%), na rachunek bankowy KRRiT powinna wpłynąć kwota 36 786 tys. zł do przekazania nadawcom publicznym.

W styczniu i lutym 2005 roku Urząd ds. Kombatantów z Państwowego Funduszu Kombatantów uregulował płatności z tytułu abonamentu rtv za styczeń i luty 2002 roku. Na rachunek bankowy KRRiT wpłynęła kwota 6 199,9 tys. zł. Jednostki Poczty Polskiej za zwłokę w przekazywaniu opłat abonamentowych naliczyły Urzędowi ds. Kombatantów odsetki ustawowe w kwocie 1 421,6 tys. zł.

9.19 Jednostką organizacyjną Ministra Łączności, uprawnioną do przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych - na

podstawie rozporządzenia Ministra Łączności z 16 lipca 1993 roku w sprawie kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych jest Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”. Kontroli dokonują upoważnieni pracownicy rejonowych urzędów poczty.

Z rozliczeń z Rejonowymi Urzędami Poczty wynika, że w porównaniu do lat poprzednich, w 2004 roku nastąpił znaczny wzrost wpływów zasilających rachunek KRRiT z tytułu kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv.

Udział wpływów z tytułu kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv we wpływach zainkasowanych przez jednostki Poczty Polskiej oraz we wpływach przekazanych na rachunek KRRiT w latach 1996-2004 przedstawia się następująco:

ROK	Wpływy ogółem w tys. zł		Wpływy z tytułu kar za używania nie zarejestrowanych odbiorników rtv w tys. zł	
	zainkasowane przez Pocztę Polską (brutto)	przekazane na rachunek KRRiT (netto)	zainkasowane przez Pocztę Polską (brutto)	przekazane na rachunek KRRiT (netto)
1	2	3	4	5
1996	692 502,1	644 027,0	3,0	1,5
1997	758 511,7	706 920,7	21,9	11,0
1998	835 039,8	778 252,4	11,2	5,6
1999	872 049,5	814 493,2	4,2	2,1
2000	885 598,1	828 033,7	1,6	7,8
2001	923 401,6	863 377,4	5,7	2,8
2002	999 813,5	934 770,6	126,4	63,2
2003	975 667,6	917 733,5	452,2	226,1
2004	966 858,0	906 572,0	763,9	381,9

Wpływy z tytułu kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników stanowią 0,08% zainkasowanych wpływów ogółem.

Ustawowej powinności przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych nie prowadzą Rejonowe Urzędy Poczty podległe Dyrekcji Okręgu Poczty w Poznaniu.

Wykaz Dyrekcji Okręgów Poczty, które przeprowadzały kontrole wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników rtv i osiągnęły z tego z tytułu w 2004 roku wpływy (prowizja w wysokości 50% od zainkasowanych kar) przedstawia się następująco:

Lp.	Dyrekcje Okręgów Poczty	Wpływy brutto w zł	Prowizja dla PP w zł	Należność dla KRRiT zł
1.	Gdańsk	9 966,0	4 983,00	4 983,00
2.	Katowice	111 302,14	55 651,07	55 651,07
3.	Kraków	25 254,81	12 627,40	12 627,41
4.	Lublin	10 364,05	5 281,03	5 281,02
5.	Łódź	64 046,13	32 023,07	32 023,06
6.	Olsztyn	30 879,50	15 439,75	15 439,75
7.	Poznań	0,00	0,00	0,00
8.	Szczecin	21 996,50	10 761,25	10 761,25
9.	Warszawa	21 522,55	10 761,28	10 761,27
10.	Wrocław	468 548,28	234 274,14	234 274,14
RAZEM		763 879,96	381 940,00	381 939,96

Wpływy z tytułu zainkasowanych kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv w 2004 roku w poszczególnych województwach przedstawiały się następująco:

Lp.	Województwo	Wpływy brutto w zł
1.	Dolnośląskie	468 548,28
2.	Kujawsko-Pomorskie	4 933,50
3.	Lubelskie	9 645,35
4.	Lubuskie	0,00
5.	Łódzkie	64 046,13
6.	Małopolskie	24 050,31
7.	Mazowieckie	21 522,55
8.	Opolskie	5 280,02
9.	Podkarpackie	1 204,50
10.	Podlaskie	30 879,50
11.	Pomorskie	16 914,50
12.	Śląskie	106 022,12
13.	Świętokrzyskie	718,70
14.	Warmińsko-Mazurskie	4 438,50
15.	Wielkopolskie	0,00
16.	Zachodnio-Pomorskie	5 676,00
RAZEM		763 879,96

Z informacji uzyskanych z Centralnego Zarządu Poczty Polskiej wynika, że w latach 1996-2004 we wszystkich Rejonowych Urzędach Poczty była następująca liczba kontrolerów:

1996 rok -	21
1997 rok -	64
1998 rok -	56
1999 rok -	55
2000 rok -	32
2001 rok -	32
2002 rok -	30
2003 rok -	139
2004 rok -	454

9.20 W 2004 roku wynagrodzenie umowne dla jednostek Poczty Polskiej – zgodnie z Aneksm Nr 9 z 30 kwietnia 2003 roku do umowy pomiędzy Poczta Polska a Krajową Radą Radiofonii i Telewizji z 13 maja 1994 roku wynosiło 6,2% od zainkasowanych wpływów a opłat abonamentowych i odsetek za zwłokę.

W 2004 roku jednostki Poczty Polskiej za wykonanie usługi radiofonicznej pobrały wynagrodzenie umowne (provizję) w kwocie 60 285,99 tys. zł.

TYTUŁ WPŁATY	Wpływy zainkasowane przez Poczta Polska w tys. zł	Wpływy przekazane na rachunek KRRiT w tys. zł	Prowizja dla Poczty Polskiej w tys. zł
1	2	3	
Opłaty abonamentowe	959 273,48	899 792,35	59 481,13
Wpływy pozaabonamentowe	7 584,54	6 779,68	804,86
<i>z tego:</i>			
1. odsetki od abonentów	6 820,66	6 397,74	422,92
2. kary za używanie nie zarejestrowanych odbiorników rtv	763,88	381,94	381,94
RAZEM	966 858,02	906 572,03	60 285,99

14 maja 2004 roku Przewodnicząca KRRiT w piśmie skierowanym do Dyrektora Generalnego Poczty Polskiej zaproponowała przyjęcie na 2005 rok wynagrodzenia umownego dla jednostek Poczty Polskiej na poziomie 6,0% od zainkasowanych wpływów abonamentowych za używanie odbiorników rtv oraz odsetek ustawowych za zwłokę w ich uiszczaniu.

Propozycja przyjęcia na 2005 rok wskaźnika wynagrodzenia umownego w wysokości 6,0% od zainkasowanych wpływów abonamentowych i odsetek ustawowych wynikała z następujących przesłanek:

- przewidywanego w 2005 roku w porównaniu do 2000 roku obniżenia się stanu abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki rtv o ok. 3,2%,
- przewidywanego w 2005 roku w porównaniu do 2000 roku obniżenia się stanu abonentów wnoszących opłaty abonamentowe rtv o ok. 13,5%,
- przewidywanego w 2005 roku w porównaniu do 2000 roku obniżenia się liczby wnoszonych opłat abonamentowych rtv o ok. 19,5%,
- przewidywanego w 2005 roku w porównaniu do 2000 roku wzrostu wysokości miesięcznej opłaty za używanie odbiornika telewizyjnego lub telewizyjnego i radiofonicznego o 37,4%, a za używanie wyłącznie odbiornika radiofonicznego o 33,3%.

Przewodnicząca KRRiT podkreśliła, że w przypadku:

- skuteczniejszej ściągальności przez jednostki Poczty Polskiej zaległości w opłatach abonamentowych rtv m.in. w drodze postępowania sądowego,
- intensyfikacji działań podejmowanych przez jednostki Poczty Polskiej w zakresie kontroli radio- i telepajęczarstwa, w tym przede wszystkim w instytucjach i przedsiębiorstwach oraz
- upowszechnienia obowiązku wnoszenia opłat abonamentowych za używanie odbiorników telewizyjnych przez użytkowników telewizji kablowych oraz instytucje i przedsiębiorstwa

wpływy z opłat abonamentowych rtv inkasowane od abonentów byłyby znacznie wyższe, a w związku z tym środki finansowe jednostek Poczty Polskiej z tytułu wykonywania usługi radiofonicznej uległyby odpowiedniemu zwiększeniu.

13 grudnia 2004 roku został podpisany Aneks Nr 11 do Umowy zawartej 13 maja 1994 roku pomiędzy Krajową Radą Radiofonii i Telewizji i Poczta Polska, ustalający na 2005 rok wynagrodzenie umowne dla jednostek Poczty Polskiej w wysokości 6,0% od zainkasowanych opłat abonamentowych oraz odsetek ustawowych za zwłokę w ich uiszczaniu.

Umarzanie i rozkładanie na raty zaległości w opłatach abonamentowych

9.21 W związku z przepisem zawartym w art. 48 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji Krajowa Rada korygowała postanowienia dotyczące zasad umarzania i rozkładania na raty zaległości w opłatach abonamentowych zgodnie z rozporządzeniem KRRiT z 27 czerwca 1996 roku w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Dotychczas Krajowa Rada dokonała trzech zmian powyższego rozporządzenia, zawartych w:

- rozporządzeniu z 14 stycznia 1997 roku,
- rozporządzeniu z 25 czerwca 1997 roku,
- rozporządzeniu z 17 grudnia 1997 roku.

W celu wykonania ustawowych powinności Krajowa Rada na wniosek jednostek Poczty Polskiej, umarza zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, w przypadku gdy:

- niemożliwe jest ustalenie dłużnika lub jego adresu,
- dłużnik nie posiada majątku, z którego można uzyskać należności.

Jednostki Poczty Polskiej przekazują do Krajowej Rady raz na kwartał wniosek o umorzenie sumy zaległych opłat abonamentowych oraz odsetek ustawowych wraz z imiennym wykazem dłużników i wskazaniem przyczyny braku możliwości ściągnięcia poszczególnych kwot.

Na uzasadniony wniosek dłużnika Krajowa Rada w wyjątkowych sytuacjach, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy gospodarcze lub społeczne, może umorzyć lub rozłożyć na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, w przypadkach innych niż wyżej wymienione.

Na wniosek Poczty Polskiej Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2004 roku przyjęła 5 uchwał w sprawie umorzenia zaległości w opłatach abonamentowych na łączną kwotę 950,4 tys. zł.

W latach 1996-2004 Krajowa Rada na wniosek jednostek Poczty Polskiej podjęła uchwały o umorzeniu zaległości w opłatach abonamentowych

na łączną kwotę 21 822,5 tys. zł

z tego w:

- 1996 roku 82,7 tys. zł
- 1997 roku 7 119,5 tys. zł
- 1998 roku 3 687,2 tys. zł
- 1999 roku 4 188,9 tys. zł
- 2000 roku 829,3 tys. zł
- 2001 roku 1 150,9 tys. zł
- 2002 roku 2 471,1 tys. zł
- 2003 roku 1 342,5 tys. zł
- 2004 roku 950,4 tys. zł

W 2004 roku rozpatrzono 5 556 wniosków abonentów-dłużników (w tym 3 433 wniosków z 2003 roku). Pozytywnie rozpatrzono 5 550 wniosków dotyczących: umorzenia zaległości w płatności opłat abonamentowych (4 600 wniosków) i rozłożenia na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych (950 wniosków). 6 wniosków rozpatrzono negatywnie.

Skutki finansowe 43 uchwał Krajowej Rady przyjętych w 2004 roku w sprawie umorzenia zaległości w płatnościach abonamentowych i odsetek ustawowych wynoszą łącznie 1 651,8 tys. zł. Na raty rozłożono zaległości w łącznej kwocie 429,5 tys. zł.

IX. Działalność KRRiT w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych

W latach 1996-2004 Krajowa Rada, po rozpatrzeniu udokumentowanych wniosków abonentów, umorzyła zaległości w opłatach abonamentowych

na łączną kwotę: 9 770,5 tys. zł

z tego:

- 1996 rok 42,7 tys. zł
- 1997 rok 361,9 tys. zł
- 1998 rok 758,4 tys. zł
- 1999 rok 904,7 tys. zł
- 2000 rok 1 018,5 tys. zł
- 2001 rok 1 795,6 tys. zł
- 2002 rok 2 048,4 tys. zł
- 2003 rok 1 188,5 tys. zł
- 2004 rok 1 651,8 tys. zł

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozłożyła na raty zaległości w opłatach abonamentowych

w łącznej kwocie 2 719,9 tys. zł

z tego:

- 1996 rok 12,1 tys. zł
- 1997 rok 177,6 tys. zł
- 1998 rok 299,0 tys. zł
- 1999 rok 232,6 tys. zł
- 2000 rok 238,8 tys. zł
- 2001 rok 480,3 tys. zł
- 2002 rok 475,6 tys. zł
- 2003 rok 374,4 tys. zł
- 2004 rok 429,5 tys. zł

Z informacji uzyskanych z Rejonowych Urzędów Poczty wynika, że abonenci, którym Krajowa Rada w 2004 roku rozłożyła na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych rtv, do końca ubiegłego roku wpłacili środki w łącznej wysokości 84,1 tys. zł, to jest ok. 19,6% należnej kwoty.

W latach 1996-2004 KRRiT umorzyła zaległości w opłatach abonamentowych (wraz z odsetkami)

na łączną kwotę: 31 593,0 tys. zł

z tego w:

- 1996 roku 125,4 tys. zł
- 1997 roku 7 481,4 tys. zł
- 1998 roku 4 445,6 tys. zł

- 1999 roku 5 093,6 tys. zł
- 2000 roku 1 847,8 tys. zł
- 2001 roku 2 946,5 tys. zł
- 2002 roku 4 529,5 tys. zł
- 2003 roku 2 531,0 tys. zł
- 2004 roku 2 602,2 tys. zł

Kwota umorzonych w 2004 roku zaległości w opłatach abonamentowych w wysokości 2 602,2 tys. zł stanowiła około 0,29% środków przekazanych w 2004 roku z rachunku bankowego KRRiT do spółek radiofonii i telewizji publicznej (tj. 906 982,0 tys. zł).

Korespondencja w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych

9.22 W 2004 roku wpłynęło 23 395 listów w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych od 21 318 osób (2 077 osób zwracało się dwu- lub wielokrotnie):

- 22 892 dotyczyło umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych,
- 81 dotyczyło czasowego lub stałego zwolnienia od opłat abonamentowych,
- 174 dotyczyło zwrotu dokonanych opłat abonamentowych,
- 248 zawierało prośbę o udzielenie informacji m.in. na temat prawnej interpretacji zapisów ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

W 2004 roku udzielono 20 313 odpowiedzi na wystąpienia abonentów, z tego na 9 479 listów z 2003 roku. Z uwagi na brak nazwiska i adresu nadawcy (anonimy) nie udzielono odpowiedzi na 626 listów. Do rozpatrzenia w 2005 roku pozostało 11 935 listów z 2004 roku.

W 2004 roku w porównaniu z 2003 rokiem nastąpił spadek liczby otrzymanych listów tj. z 35 863 listów w 2003 roku do 23 395 listów w 2004 roku. Jednak z uwagi na konieczność udzielenia odpowiedzi na blisko 9,5 tysiąca listów z roku poprzedniego nie mógł być przestrzegany określony przepisami kodeksu postępowania administracyjnego miesięczny tryb udzielania na nie odpowiedzi.

Informacja o abonentach odbiorników rtv

9.23 Stan abonentów używających zarejestrowane odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne - na dzień 31 grudnia 2004 roku (według danych uzyskanych z Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej) przedstawia się następująco:

- abonenci ogółem 9 157 155
- z tego:
- abonenci telewizyjni lub radiowo-telewizyjni 8 868 574
- abonenci wyłącznie radiowi 288 581

natomiast na dzień 31 grudnia 2003 roku stan ten wynosił odpowiednio:

- abonenci ogółem 9 076 608
- z tego:
- abonenci telewizyjni lub radiowo-telewizyjni 8 830 934
- abonenci wyłącznie radiowi 245 674

W 2004 roku w porównaniu do 2003 roku odnotowano zwiększenie ogólnego stanu abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki rtv o 80 547 (o 0,9 %), z tego wzrost stanu abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki telewizyjne lub telewizyjne i radiofoniczne o 37 640 (o 0,4%) i wzrost stanu abonentów posiadających zarejestrowane wyłącznie odbiorniki radiofoniczne o 42 907 (o 17,5%).

Natomiast z porównania stanu abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne na dzień 31 grudnia 2004 roku do stanu z dnia 31 grudnia 1996 roku, to jest:

- abonenci ogółem 9 896 129
- w tym:
- abonenci telewizyjni lub radiowo-telewizyjni 9 441 010
- abonenci wyłącznie radiowi 455 119

wynika spadek liczby:

- abonentów ogółem o 738 974, czyli o 7,5%
- abonentów telewizyjnych lub radiowo-telewizyjnych o 572 436, czyli o 6,1%
- abonentów wyłącznie radiowych o 166 538, czyli o 36,6%

Wśród abonentów używających zarejestrowane odbiorniki radiofoniczne lub radiofoniczne i telewizyjne wyodrębnia się dwie grupy abonentów:

- uiszczających opłaty abonamentowe,
- zwolnionych od opłat.

9.24 Zmiany w stanie na dzień 31 grudnia wśród abonentów używających odbiorniki telewizyjne lub radiofoniczne i telewizyjne w latach 2003 – 2004 przedstawiają się następująco:

TREŚĆ	2003 rok	2004 rok	%
Abonenci ogółem,	9 076 608	9 157 155	100,9
z tego:			
a/ uiszczający pełne opłaty	6 406 001	6 353 653	99,2
	70,6%	69,4%	x
b/ zwolnieni od opłat	2 670 607	2 803 502	105,0
	29,4%	30,6%	x

Zmiany w stanie abonentów używających odbiorniki telewizyjne lub radiofoniczne i telewizyjne w analizowanym okresie przedstawiają się następująco:

TREŚĆ	2003 rok	2004 rok	%
Abonenci telewizyjni lub radiowo-telewizyjni, z tego:	8 830 934	8 868 574	100,4
a/ uiszczający pełne opłaty	6 251 519	6 153 716	98,4
	70,8%	69,4%	x
b/ zwolnieni od opłat	2 579 415	2 714 858	105,3
	29,2%	30,6%	x

Zmiany w stanie abonentów używających odbiorniki wyłącznie radiofoniczne w latach 2003-2004 przedstawiają się jak niżej:

TREŚĆ	2003 rok	2004 rok	%
Abonenci wyłącznie radiowi, z tego:	245 674	288 581	117,5
a/ uiszczający pełne opłaty	154 482	199 937	129,4
	62,9%	69,3%	x
b/ zwolnieni od opłat	91 192	88 644	97,2
	37,1%	30,7%	x

Należy odnotować wzrost grupy abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki rtv i zwolnionych od wnoszenia opłat w 2004 roku (30,6% abonentów ogółem) w porównaniu do 2003 roku - 29,4% (w 1996 roku tylko 17,2% ogółu abonentów).

W grupie abonentów telewizyjnych lub radiowo-telewizyjnych również wystąpił wzrost udziału zwolnionych od wnoszenia opłat z 29,2% w 2003 roku do 30,6% w 2004 roku (w 1996 roku 17,0% abonentów).

W grupie abonentów wyłącznie radiowych zwolnionych od wnoszenia opłat w 2004 roku było 30,7% osób posiadających zarejestrowane odbiorniki radiowe (w 2003 roku – 37,1%, zaś w 1996 roku 20,4% ogółu abonentów).

Aktualnie obowiązujące przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji uniemożliwiają ściąganie należności z tytułu zaległości w opłatach abonamentowych w drodze postępowania egzekucyjnego i kierowanie tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych. Ten stan prawny powoduje, że począwszy od 1996 roku systematycznie rosła liczba abonentów zalegających z opłatami abonamentowymi i wnoszących opłaty abonamentowe z opóźnieniem.

Liczba abonentów zalegających z opłatami za używanie odbiorników powyżej 6-ciu miesięcy według stanu na dzień 30 września 2004 roku wyniosła 1 210 226 osób, to jest aż 19,0% liczby abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki i uiszczających opłaty abonamentowe (6 353 653).

Ogólna kwota z tytułu zaległych opłat abonamentowych na dzień 30 września 2004 roku wynosi blisko 473 mln zł brutto tj. 445 mln zł netto (po potrąceniu prowizji Poczty Polskiej w wysokości 6,0%). Roczne zaległości w opłatach wynoszą średnio około 178 mln zł (445 mln zł : 2,5 roku) i stanowią 19,2% prognozowanych wpływów abonamentowych do przekazania w 2005 roku spółkom radiofonii i telewizji publicznej (925 mln zł).

9.25 Stan abonentów radiowo-telewizyjnych w latach 2003-2004 przedstawia się następująco:

TREŚĆ	2003 rok	2004 rok	Różnica (kol. 3 – 2)
	w tysiącach		
1	2	3	4
1. Liczba gospodarstw domowych ^{*)}	13 337	13 337	0
2. Liczba zarejestrowanych abonentów rtv, ogółem	9 077	9 157	80
z tego:			
2.1) liczba zarejestrowanych abonentów rtv (osoby fizyczne w gospodarstwach domowych)	8 984	9 014	30
2.2) liczba abonentów rtv - podmioty gospodarcze ^{**)}	93	143	50
3. Liczba abonentów rtv - osób fizycznych (gospodarstw domowych) zarejestrowanych i uiszczających opłaty rtv	6 313	6 211	-102
4. Liczba gospodarstw domowych nie uiszczających opłat abonamentowych rtv (poz. 1 - poz.3)	7 024	7 126	102
z tego:			
4.1) liczba gospodarstw domowych zwolnionych od opłat rtv	2 671	2 803	132
4.2) liczba gospodarstw domowych posiadających nie zarejestrowane odbiorniki i nie uiszczających opłat abonamentowych rtv (poz. 4 - poz. 4.1) ^{***)}	4 353	4 323	-30
Wskaźniki (relacje)			
1) pozycja 2.1) : 2	99,0%	98,4%	x
2) pozycja 3 : 2.1)	70,3%	68,9%	x
3) pozycja 4.1) : 2.1)	29,7%	31,1%	x
4) pozycja 3 : 1	47,3%	46,6%	x
5) pozycja 4 : 1	52,7%	53,4%	x
6) pozycja 4.1) : 4	38,0%	39,3%	x
7) pozycja 4.2) : 4	62,0%	60,7%	x
8) pozycja 4.2) : 1	32,6%	32,4%	x

^{*)} gospodarstwo domowe – zespół osób mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się

^{**)} stałe podmioty gospodarcze (przedsiębiorstwa, instytucje itp.) szacuje się na 320 tys. tj. ok. 9% wszystkich podmiotów gospodarczych (osób fizycznych, spółek cywilnych itp.)

^{***)} szacuje się, że minimum 9% to są byli zarejestrowani abonenci, którzy po formalnym nabyciu uprawnień do zwolnień dokonali wyrejestrowania odbiorników rtv w jednostkach Poczty Polskiej, zamiast przerejestrowania na zwolnionych od opłat rtv.

Ubytek wpływów abonamentowych do podziału w 2005 roku pomiędzy spółki radiofonii i telewizji publicznej z tytułu zwolnień od opłat abonamentowych rtv (wg stanu zwolnień na 31 grudnia 2004 roku) wynosi ponad 470 mln zł.

Natomiast ubytek wpływów abonamentowych 2005 roku w wyniku używania niezarejestrowanych odbiorników w gospodarstwach domowych (wg stanu na 31 grudnia 2004 roku tj. przez 4 322 tys. gospodarstw domowych) wynosi około 770 mln zł.

X. SKARGI I INTERWENCJE

Skargi dotyczące programów nadawców publicznych

Telewizja Polska S.A.

10.1 W 2004 roku, podobnie jak w roku poprzednim nadal obserwowano tendencję wzrostu ilości skarg w sprawie łamania zasad profesjonalizmu i obiektywizmu w programach telewizji publicznej. Skargi dotyczące TVP S.A. stanowiły 40 % całej korespondencji. W wystąpieniach odnoszących się do audycji informacyjnych, prawie 60% skarg dotyczyło telewizji publicznej w porównaniu z mediami komercyjnymi [por. tabela nr 2]. Zauważalnie wzrosła liczba wystąpień związanych z wypełnianiem przez TVP S.A. misji publicznej, obowiązku rozwijania kultury, nauki, oświaty, sportu, ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku kulturalnego i artystycznego, a także umacniania rodziny, kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych. W porównaniu z 2003 rokiem wzrosła też liczba protestów dotyczących audycji informacyjnych, publicystycznych, relacji z miejsc zamachów terrorystycznych, wojny w Iraku oraz z Azji Południowo-Wschodniej, dotkniętej zabójczą falą tsunami. Brak rzetelności, profesjonalizmu, stronniczość, manipulację, łamanie zasady bezstronności czy norm dobrego obyczaju zarzucali nadawcom przedstawiciele rządu, klubów parlamentarnych, partii politycznych, przedstawiciele organizacji społecznych, samorządowych, a także osoby prywatne.

10.2 W 2004 roku indywidualne interwencje w sprawach programowych mediów publicznych podejmował członek KRRiT Jarosław Sellin, poprzez wystąpienia kierowane na ręce prezesów TVP S.A. i PR S.A. Wystąpienia dotyczyły m.in.:

- nominacji Macieja Kosińskiego na dyrektora Biura Programowego TVP S.A. w kontekście jego zeznań przed Sejmową Komisją Śledczą, badającą tzw. aferę Lwa Rywina.
- informacji podanej w „Wiadomościach” 25 marca 2004 roku, odnośnie lewicowej inicjatywy liberalizacji prawa aborcyjnego w Polsce. W tej audycji wystąpiło 6 osób, jedynie zwolennicy aborcji.
- wypowiedzi korespondenta TVP S.A. w Brukseli red. Marka Orzechowskiego, na temat rysującego się kompromisu wokół konstytucji Unii Europejskiej, który powiedział, że *Polska zgadza się na zasadę podwójnej większości*, podczas gdy z wypowiedzi b. Ministra Spraw Zagranicznych Włodzimierza Cimoszewicza, nie można było wysnuć takiego wniosku.

- podsumowania 2003 roku w zakresie proporcji udziału polityków w audycji pt. „Sygnały Dnia”, emitowanej na antenie PR S.A. Z tej oceny wynikało, że przedstawiciele władzy w stosunku do przedstawicieli opozycji w 2003 roku uczestniczyli w audycji w proporcji 2,5:1,0 - zaś w pierwszym półroczu 2004 roku te dysproporcje były jeszcze większe na korzyść przedstawicieli władzy i wynosiły 3:1.
- apelu do mediów, by dzień 24 marca, ogłoszony przez Sejm RP Narodowym Dniem Życia uczynić w programach telewizyjnych i radiowych dniem bez przemocy i poświęcić w szerokim stopniu tematowi wielodzietności w rodzinie.

10.3 Przykładami skarg, kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przez przedstawicieli administracji publicznej, parlamentarzystów, przedstawicieli partii politycznych, związków zawodowych, rzeczników prasowych są m.in. następujące interwencje:

- Wicemarszałek Sejmu RP Tomasz Nałęcz skierował wystąpienie Romualda Ajchlera, zastępcy przewodniczącego sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeciwko zmianom w jesiennej ramówce TVP S.A. Protest dotyczył marginalizowania audycji o tematyce wiejskiej i rolniczej oraz zaprzestania emisji społecznie ważnych audycji publicystycznych i informacyjnych jak: „Monitor Wiadomości”, „Europa bez miedzy” i „Tydzień”. W tej samej sprawie skierował wystąpienie Waldemar Pawlak, przewodniczący Klubu Parlamentarnego PSL. Prezes TVP S.A. poinformował, że przywrócona została pierwotna godzina emisji audycji „Tydzień”. Odnośnie zdjęcia z anteny audycji „Europa bez miedzy” wyjaśnił, że tematyka polityki rolnej w UE znalazła się w obecnych na antenie audycjach: „Tak jak w Unii”, „Rolnictwo na świecie”, „Agrolinia”, „To trzeba wiedzieć”, „Po pierwsze pomysł”.
- Marszałek Senatu RP Longin Pastusiak, przekazał oświadczenie złożone przez senatora Jana Szafranca podczas 56 posiedzenia Senatu RP w sprawie emisji serialu dokumentalnego pt. „Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym”. W tej samej sprawie wystąpił Paweł Jaros, Rzecznik Praw Dziecka, Adam Markowski, koordynator Społecznego Komitetu Zwalczenia Pornografii, Krzysztof Orszagh z Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, przewodniczący Zespołu ds. Pomocy Ofiarom Przestępstw. KRRiT uznała treści prezentowane w tej audycji za naganne oraz niebezpieczne dla zdrowia psychicznego, fizycznego, a także demoralizujące nieletnich poprzez m.in. przedstawienie stręczycielstwa jako zachowania naturalnego. Ukazany na wizji świat wydać się mógł młodocianemu odbiorcy światem normalnym i atrakcyjnym. 18 marca 2004 roku została wydana decyzja o nałożeniu kary pieniężnej na nadawcę w związku z naruszeniem obowiązujących przepisów, w tym określających emisje w tzw. czasie chronionym.
- Marszałek Senatu RP Longin Pastusiak, wystąpił o poszerzenie relacji z obrad Senatu RP w programach TVP S.A. Prezes TVP S.A. podkreślił, że określenie czasu ewentualnych transmisji z obrad Senatu RP, wymaga szczegółowych ustaleń z Kancelarią Senatu RP. W przypadku, gdyby Marszałek Senatu RP zainicjował podjęcie tego rodzaju wspólnych prac Telewizji Polskiej S.A. oraz Kancelarii Senatu RP w wypracowaniu właściwego modelu informowania społeczeństwa, Przewodnicząca KRRiT wyraziła gotowość Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do udziału w tych ustaleniach.
- Wicemarszałek Senatu RP Ryszard Jarzembowski przekazał oświadczenie senatora Józefa Sztorca, złożone podczas 73 posiedzenia Senatu RP. Senator J. Sztorc, występując w imieniu mieszkańców z terenów położonych w południowej części powiatu tarnowskiego podkreślił, że w tych miejscowościach program telewizyjny odbierany jest drogą satelitarną. Z tego powodu dostęp mieszkańców tego terenu do programu TVP3 dla większości odbiorców jest utrudniony. Istotnie, TVP S.A. nie rozpowszechnia programu

regionalnego drogą satelitarną i w najbliższym czasie nadawca, nie przewiduje wykorzystania tej drogi rozpowszechniania programu regionalnego. Główną przeszkodę stanowią koszty. Rozpowszechnianie drogą satelitarną programów regionalnych, a jest ich w kraju 16, byłoby inwestycją bardzo kosztowną, na którą TVP S.A. nie posiada odpowiednich środków. Jedynym realnym rozwiązaniem, które pomoże poszerzyć obszar odbioru programu regionalnego, emitowanego przez ośrodki regionalne Telewizji Polskiej S.A., pozostaje wprowadzenie w przyszłości naziemnej sieci telewizji cyfrowej DVB-T.

- Wicemarszałek Senatu RP Ryszard Jarzembowski przekazał oświadczenie senatora Zbyszka Piwońskiego, dotyczące finansowania działalności spółek regionalnej radiofonii publicznej m.in. z opłat abonamentowych. W gestii poszczególnych spółek regionalnej radiofonii leży decyzja, na jakie programy przeznaczą przekazane im wpływy z opłat abonamentowych i w jaki sposób będą realizowały nałożone na nie obowiązki, wynikające z realizacji misji publicznej. 23 września 2003 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po przeprowadzeniu wcześniejszych uzgodnień ze Stowarzyszeniem Radia Publicznego w Polsce, przyjęła uchwałę Nr 398/2003, określającą zasady podziału wpływów abonamentowych na spółki regionalnej radiofonii publicznej w latach 2004 – 2006. Wpływy abonamentowe będą dzielone na poszczególne spółki regionalnej radiofonii przy uwzględnieniu odpowiedniej kwoty na działalność programową tj. realizację misji regionalnej oraz przedsięwzięć programowych o charakterze ogólnym.
- Poseł Jolanta Banach, przewodnicząca Klubu Parlamentarnego Socjaldemokracji Polskiej zarzuciła, że w programach informacyjnych TVP S.A. pominięto m.in. relację z konferencji prasowej poświęconej inicjatywie poselskiej wniesienia projektu ustawy, dotyczącej zmian w systemie stypendialnym. Telewizja publiczna nie poinformowała również o projekcie nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów, oraz o możliwości podwyżki wskaźnika waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych. Nadawca wyjaśnił, że w dniu, w którym odbywała się konferencja prasowa SDPL zamieścił informację w „Panoramie” i powołał się na przykłady prezentacji licznych wystąpień na ten temat liderów SDPL z najbliższej przeszłości. Podkreślił, że tylko w pierwszej połowie listopada 2004 roku przedstawiciele SDPL sześciokrotnie wypowiadali się w „Panoramie”, wielokrotnie cytowano również stanowiska Klubu Parlamentarnego SDPL. Politycy SDPL byli również częstymi gośćmi programów publicystycznych.
- Poseł Henryk Kroll skierował protest dotyczący materiału, wyemitowanego 4 maja 2004 roku w TVP S.A. redakcja Opole. Była to relacja z konferencji prasowej posła Jerzego Czerwińskiego, podczas której złożył oświadczenie w sprawie rzekomego usunięcia z budynku Urzędu Gminy Tarnów Opolski godła polskiego. W informacji poinformowano o rzekomym, cichym przyzwoleniu mniejszości niemieckiej na tę sytuację. Tymczasem taka sytuacja, według posła H. Krolla nie miała miejsca. Przeciwno takiej manipulacji protestował w wystąpieniu do prezesa TVP S.A. również wójt Tarnowa Opolskiego. Prezes TVP S.A. przeprosił za incydent posła Henryka Krolla, z dziennikarzem odpowiedzialnym za emisję materiału przerwano współpracę.
- Senator Henryk Stokłosa, skierował wystąpienie dotyczące wydarzeń, które miały miejsce 5 maja 2004 roku w zakładzie mięsny w Śmiłowie, będącym jego własnością. Senator zarzucał ekipie telewizyjnej, że m.in. podjęła akcję dyskredytowania jego osoby w środowisku. Nadawca przedstawił wyjaśnienia i oświadczył, że ani realizatorka audycji, ani nikt z ekipy telewizyjnej nie oferował korzyści finansowych żadnemu nadawcy lokalnej telewizji kablowej za materiał dyskredytujący senatora H. Stokłosę. Nadawca pokreślił, że TVP S.A. nigdy nie wyemitowała reportażu o działalności senatora H. Stokłosa, zrealizowanego w lipcu 2004 roku.
- Były minister Polityki Społecznej Krzysztof Pater skierował skargę, dotyczącą stroniczego zaprezentowania 20 września 2004 roku, w programach informacyjnych

TVP S.A. problemu finansowania warsztatów terapii zajęciowej dla niepełnosprawnych. Zdaniem K. Patera podejście dziennikarzy do tematu było nierzetelne, a w kwestii przerzucenia ciężaru finansowania warsztatów terapii zajęciowej na samorządy, widzowie zostali wprowadzeni w błąd. Jak podkreślił b. minister, telewidzowie po obejrzeniu materiału mogli odnieść wrażenie, że projekt ustawy o wspieraniu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, przerzuca ciężar finansowania warsztatów terapii zajęciowej na samorządy, przez co doprowadzi do ich likwidacji i spowoduje izolację osób niepełnosprawnych. K. Pater zwrócił się o sprostowanie informacji. Nadawca przyznał się do pomyłki, materiał zawierał błąd, ponieważ nie wyjaśnił w jednoznaczny sposób, gdzie leży przyczyna ewentualnego pogorszenia dotychczasowej sytuacji finansowej warsztatów terapii zajęciowej. Prezes TVP S.A. zapewnił, że zobowiązał redakcję „Wiadomości” do ponownego podjęcia tematu zasad finansowania warsztatów terapii zajęciowej i zagrożeń wynikających ze zmian dotychczasowych przepisów, a także do wyemitowania materiału przedstawiającego rzetelne racje wszystkich stron sprawy. Te zobowiązania nadawcy zostały przekazane przez Przewodniczącą KRRiT Izabeli Jarudze - Nowackiej, wiceprezes Rady Ministrów, minister Polityki Społecznej.

- Prezydent Miasta Gdańska Paweł Adamowicz oraz Jan Kozłowski, marszałek Województwa Pomorskiego przekazali wystąpienie, dotyczące planów zaprzestania emisji w TVP2 popołudniowego bloku regionalnego i zastąpienia go innymi audycjami. Prasowe zapowiedzi przeniesienia tej audycji do TVP3, w wyniku której „Gdańska Panorama” mogłaby utracić ponad połowę widowni, wzbudziły niepokój władz samorządowych. W podobnej sprawie tj. planowanego wyłączenia z programu TVP2 programu regionalnego, skierował interpelację poseł Bogdan Lewandowski, /interpelację przekazał do KRRiT Minister Kultury/ i Tadeusz Matusiak, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Protesty skierowali ponadto: Paweł Wróblewski marszałek Województwa Dolnośląskiego, Jacek Michałowski wójt Choczewa, oraz przewodniczący Rad Programowych Telewizji Polskiej S.A. Oddziałów: we Wrocławiu, Białymstoku i Rzeszowie. Nadawca podkreślił, że regionalna Trójka jest kanałem TVP S.A. o największym potencjale rozwoju. Badania wykazują, że obecna oglądalność, kształtująca się na poziomie 4-5 %, może się znacznie zwiększyć. Służy temu stale rozwijana oferta programowa i podejmowane działania marketingowe. Trójka musi stać się dobrym i oglądanym kanałem bez potrzeby sztucznego wsparcia, jakim jest „podwójna” emisja niektórych programów. Wychodząc z tego założenia Zarząd TVP S.A. podjął decyzję o zaniechaniu transmisji programu TVP3 w Programie II. Ze względu na złożoność sytuacji /m.in. mniejszy zasięg TVP3, zawarte już umowy reklamowe/ nadawca uznał, że decyzja ta wejdzie w życie dopiero w połowie 2005 roku.
- Przewodniczący Rady Miasta Giżycka, Andrzej Kralkowski, Janusz Żytko, przewodniczący Rady Miejskiej w Mrągowie i Lech Mrozinkiewicz, przewodniczący Rady Powiatu w Giżycku, zwrócili się o poszerzenia obszaru odbioru programu regionalnego emitowanego przez Oddział TVP S.A. w Olsztynie w celu odbioru programu TVP3 w Giżycku. KRRiT obecnie nie dysponuje wolnym kanałem, który mógłby być wykorzystany do nadawania programu regionalnego w obiekcie Giżycko-Miłki. W najbliższym czasie nie jest możliwe zaspokojenie w tym zakresie potrzeb społeczności mieszkającej na tym obszarze. Jedynym realnym rozwiązaniem jest wprowadzenie w przyszłości naziemnej sieci telewizji cyfrowej DVB-T.
- Wicestarosta Oświęcimski, Grzegorz Gołdyń, skierował wystąpienie, dotyczące informacji, wyemitowanej w TVP S.A. Oddział w Krakowie na temat śmierci pacjentki szpitala powiatowego w Oświęcimiu. Zarzut dotyczył niestosowności użytego w audycji powiązania śmierci pacjentki z historią oświęcimskiego obozu zagłady. Przewodnicząca KRRiT skierowała do prezesa TVP S.A.

wystąpienie stwierdzając m.in., że pamięć o oświęcimskiej tragedii nie powinna być wykorzystywana w sposób doraźny, nawet w szlachetnych intencjach.

- Przewodniczący OPZZ Jan Guzy przekazał wystąpienie dotyczące respektowania przez nadawców publicznych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT w sprawie prezentowania w programach publicznej radiofonii i telewizji stanowisk partii politycznych i związków zawodowych. Prezes TVP S.A., podkreślił, że kluczowe kwestie dotyczące spraw społecznych, gospodarczych i politycznych są przedstawiane szeroko w TVP S.A. i zapewnił, że wystąpienie OPZZ zostało przekazane do wiadomości dyrekcji anten z zaleceniem szerszego uwzględniania stanowisk związków zawodowych w odniesieniu do kwestii gospodarczych i społecznych.
- Przewodniczący Ogólnopolskiego Komitetu Protestacyjnego NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych Marian Zagórny skierował wystąpienie dotyczące spotów reklamowych, nadawanych w czasie kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego z udziałem byłego ministra Jerzego Pilarczyka (kandydata do PE). Zarzut nie był zasadny, bowiem film reklamowy z udziałem b. ministra Jerzego Pilarczyka emitowany był w blokach reklamowych wraz z innymi reklamami komercyjnymi, jego treść nie nawiązywała do wyborów do Parlamentu Europejskiego. Wypowiadający się w nim J. Pilarczyk wystąpił jako wysoki urzędnik Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi apelujący o wykorzystanie ogromnej szansy, związanej z dopłatami bezpośrednimi.
- Wiceprezes Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Łużyckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w Lubaniu Jarosław Mączyński złożył skargę na nierzetelność dziennikarską w audycji pt. "Fakty", wyemitowanej przez Oddział TVP S.A. we Wrocławiu. Sprawa dotyczyła konfliktu pracowników Samodzielnego Publicznego ZOZ w Lubaniu i spółki NZOZ Łużyckie Centrum Medyczne w Lubaniu. Analiza materiałów poemisyjnych nie potwierdziła zarzutu nierzetelności informowania przez TVP 3 o konflikcie powstałym wokół NZOZ Łużyckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. Dziennikarze przedstawili konfliktową sytuację w interesie publicznym, zgodnie z obowiązującymi standardami dziennikarskimi. W relacjach przedstawiono argumenty każdej strony konfliktu.
- Zastępca pełnomocnika Stowarzyszenia "Rodzina Polska" Województwa Łódzkiego Barbara Pawłowska, skierowała wystąpienie dotyczące emisji w TVP 3, 23 lipca 2004 roku, o godz. 23.05 filmu dokumentalnego pt. "Teorie spiskowe-satanistyczna histeria". Zdaniem skarżącej w audycji nastąpiła apologia najbardziej destruktywnej sekty satanistycznej, wzniesająca nienawiść do chrześcijan. Nadawca w swoim stanowisku podkreślił m.in., że narracyjny charakter filmu dopuszczającego w stosownych proporcjach argumenty i racje obu stron, właściwy sposób prezentacji kontrowersyjnych wypowiedzi przedstawicieli, szerzej na gruncie polskim nieznanymi kościołami, nie mogą być uznane za apologię sekty satanistycznej i ataki na chrześcijan. Kultowe i kulturowe formy obecności satanizmu i jego opozycji wobec konkretnych kościołów i ich symboli mogą być szokujące, ale ich przedstawienie jest obowiązkiem filmu o charakterze dokumentalnym. Renoma producenta, którym jest BBC, właściwy dobór pory nadania filmu, brak dalszych reakcji na jego emisję, przemówiły za przyjęciem stanowiska nadawcy w kwestii jego rozpowszechnienia.

10.4 Jednym z istotnych tematów minionego roku były wzajemne stosunki pomiędzy liderami życia politycznego a nadawcami publicznymi. Dotyczyło to zarówno obecności w audycjach radiowych i telewizyjnych przedstawicieli sceny politycznej, jak i proporcji ich udziału w audycjach, realizowanych zgodnie z art. 23 ustawy o radiofonii i telewizji oraz z rozporządzeniem KRRiT z 24 kwietnia 2003 roku. Emocje polityków wzbudzał problem

rzetelności i bezstronności w informowaniu o poszczególnych ugrupowaniach partyjnych w mediach publicznych. Oto przykłady wystąpień:

- Rzecznik prasowy Unii Pracy Bartłomiej Morzycki skierował wystąpienie, dotyczące zmiany formuły audycji „Forum”, emitowanej w Programie I TVP S.A. Nadawca poinformował, że audycja ta będzie prowadzona na dotychczasowych zasadach, zgodnie z art. 23 ustawy o radiofonii i telewizji, a także rozporządzeniem KRRiT z 24 kwietnia 2003 roku, w sprawie trybu postępowania w związku z przedstawianiem w programach publicznej radiofonii i telewizji stanowisk partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych. Nadawca uznał, że obecność w studiu przedstawicieli niektórych ugrupowań, w tym UP, z konieczności musi być rotacyjna, a dobór dyskutantów jest oparty na zasadzie, że koalicja deleguje jednego przedstawiciela do udziału w audycji.
- Podczas posiedzenia KRRiT 20 stycznia 2005 roku, zastępca Przewodniczącego KRRiT Aleksander Łuczak, zwrócił uwagę na zestawienie czasu wystąpień przedstawicieli władz państwowych, partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w programach ogólnopolskich TVP S.A. W zestawieniu tym, za grudzień 2004 roku, zarówno w tabeli dotyczącej porównania czasu wystąpień przedstawicieli partii politycznych, jak i na wykresie przedstawiającym m.in. udział partii w audycjach informacyjnych i publicystycznych, czas partii SLD i UP błędnie podawany był zbiorczo. W Sejmie RP obecnie działają osobno kluby Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o uwzględnienie stanu faktycznego zarówno przy podejmowaniu decyzji o udziale przedstawicieli klubów w audycjach, jak i przy wykonywaniu analiz i opracowań statystycznych, dotyczących zestawień czasów wystąpień przedstawicieli władz państwowych, partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w programach TVP S.A.
- Wiceprezes Naczelnego Komitetu Wykonawczego PSL Sławomir Juszczyk protestował w sprawie pominięcia w programach informacyjnych TVP S.A. informacji na temat konferencji PSL, poświęconej wycofaniu polskich wojsk z Iraku. Nadawca wyjaśnił, że na kilka dni przed ww. konferencją PSL, telewizja publiczna w audycjach informacyjnych szeroko informowała o inicjatywie zbierania podpisów pod apelem o wycofanie wojsk polskich z Iraku. Jednocześnie uznano, że konferencja nie wносиła niczego nowego do sprawy i temat został szczegółowo wyczerpany.
- Przewodniczący Samoobrony RP Województwa Zachodniopomorskiego Jan Łączny, protestował przeciwko pominięciu w audycji TVP S.A. Oddział w Szczecinie pt. "Kronika Pomorza Zachodniego" informacji na temat konferencji prasowej Samoobrony RP, zorganizowanej 1 marca 2004 roku. Nadawca zaproponował p. Janowi Łącznemu nawiązanie kontaktu bezpośrednio z dyrektorem Oddziału TVP S.A. w celu wyjaśnienia wszystkich okoliczności skargi.
- Poseł Zygmunt Wrzodak i Elżbieta Dzierżak, prezes zarządu Ligi Polskich Rodzin Województwa Podkarpackiego, złożyli skargę w sprawie niewyemitowania przez Oddział TVP S.A. w Rzeszowie audycji pt. "Debata regionalna - punkty widzenia". Nadawca wyjaśniał, że zaplanowana audycja została zdjęta z emisji z powodu niewłaściwego jej przygotowania. Dziennikarz odpowiedzialny został ukarany za niewłaściwe przygotowanie audycji karą regulaminową. Przewodnicząca KRRiT przywołując oświadczenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 10 listopada 1999 roku zwróciła uwagę, że decyzje programowe oraz dobór materiałów do audycji informacyjnych i publicystycznych muszą opierać się o obiektywizm, doświadczenie zawodowe i profesjonalizm dziennikarzy. Partykularne cele, zwłaszcza polityczne i partyjne, nie mogą zniekształcać treści przekazów informacyjnych. Środowiska nadawców dostrzegają również potrzebę ustanowienia standardów, określających relacje i kontakty polityków z

mediami. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie posiada uprawnień władczych w tym zakresie i opracowanie praktycznych standardów, szanowanych i przestrzeganych przez wszystkie strony, możliwe jest jedynie z udziałem polityków, ekspertów, przedstawicieli mediów oraz KRRiT.

10.5 W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła liczba wystąpień, dotyczących wypełniania przez TVP S.A. misji nadawcy publicznego. W sprawie braku transmisji w TVP S.A. meczu w eliminacjach Wisły Kraków z WIT Georgia Tbilisi oraz Real Madryt, do KRRiT zwrócili się telewidzowie zarówno drogą elektroniczną, jak i telefonicznie. Kierujący skargi podkreślali, że w 2004 roku - „Europejskim Roku Edukacji poprzez Sport”, telewizja publiczna powinna promować sportowców, tymczasem TVP S.A. dopuszcza się działań, które nie mają nic wspólnego z pełnieniem misji publicznej. Kibice sportowi w wystąpieniach zarzucali, że TVP S.A., posiadająca wyłączne prawa do transmisji meczu eliminacji Ligi Mistrzów WIT Georgia Tbilisi – Wisła Kraków, dopuściła się działań monopolistycznych, nie odsprzedając tych praw innej stacji telewizyjnej, a jednocześnie nie przeprowadzając transmisji z tego meczu. Z informacji przekazanych przez nadawcę wynikało, że głównym powodem braku transmisji tych rozgrywek były wygórowane żądania finansowe stawiane przez firmę Sportive – wyłącznego właściciela praw telewizyjnych do spotkań w piłce nożnej reprezentacji Polski oraz do spotkań klubowych rozgrywanych w ramach Ligi Mistrzów. Przewodnicząca KRRiT nie przyjęła argumentacji prezesa TVP S.A. i przypomniała o ustawowej misji telewizji publicznej, tj. o obowiązku informowania w sposób właściwy o ważnych wydarzeniach sportowych i zwróciła do prezesa TVP S.A., o informację, czy istnieje gwarancja, że taka sytuacja nie powtórzy się w przyszłości.

Oto inne wystąpienia w sprawach, związanych z zadaniami zaliczanymi do misyjnych:

- Przewodnicząca Parlamentarnej Grupy Kobiet Dorota Kempka zwróciła się o uwzględnienie w programach TVP S.A. problematyki równych praw kobiet i mężczyzn. Senator D. Kempka zwracając uwagę na niepełne i nierównoważne traktowanie w telewizji publicznej problematyki równych praw kobiet i mężczyzn, wyraziła jednocześnie nadzieję na poprawę tego stanu, w związku z zapowiadanymi zmianami programowymi w TVP S.A. Przewodnicząca KRRiT poparła dążenia środowiska Parlamentarnej Grupy Kobiet do pełniejszego prezentowania w telewizji publicznej równych praw kobiet i mężczyzn i zwróciła się do prezesa TVP S.A. o zapewnienie większego udziału kobiet, liderek życia społeczno-politycznego kraju, w audycjach telewizyjnych, a szczególnie w telewizyjnych debatach dotyczących ważnych dla kraju spraw. Dorota Warakomska, zastępca dyrektora Programu I TVP S.A. poinformowała, że poruszanie problematyki równych praw kobiet i mężczyzn postrzega się jako jedno z zadań misyjnych telewizji publicznej. Podkreśliła, że dbałość o kreowanie właściwego wizerunku kobiet deklarowała również w listach do wiceprezes Rady Ministrów I. Jarugi-Nowackiej, pełnomocnika do spraw równego statusu kobiet i mężczyzn Magdaleny Środy oraz poseł Jolanty Banach. Zapewniła, że dołoży wszelkich starań, aby te deklaracje miały odzwierciedlenie na wizji i były wyraźnie dostrzegane przez telewidzów.
- Poseł Tadeusz Wojtkowiak skierował wystąpienie, dotyczące udziału TVP S.A. w propagowaniu idei proekologicznych, m.in. uporządkowania gospodarki odpadami. Przewodnicząca KRRiT otrzymała zapewnienie prezesa TVP S.A. o tym, że telewizja publiczna otwarta jest na współpracę z urzędami państwowymi, jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami społecznymi w kwestii propagowania idei segregacji i zagospodarowania odpadów komunalnych i poprodukcyjnych. Nadawca poinformował, że oczekuje konkretnych propozycji od instytucji i organizacji zajmujących się gospodarką odpadami i zapewnił posła Tadeusza Wojtkowiaka, że przedyskutuje z

dyrektorami anten, w jaki sposób TVP S.A. mogłaby szerzej uwzględnić tę tematykę w swoich audycjach edukacyjnych, publicystycznych i informacyjnych.

- Prezes Fundacji Pomocy Weteranom Ludowego Wojska Polskiego płk w st. spocz. Ludwik Rokicki zwrócił się o zainteresowanie członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz pracowników Biura KRRiT możliwością przekazania na rzecz Fundacji 1% należnego podatku dochodowego. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, opublikowała stanowisko z 18 stycznia 2005 roku w sprawie upowszechniania przez nadawców informacji, dotyczących działalności organizacji pożytku publicznego. KRRiT przypomniała także nadawcom publicznym o obowiązkach wynikających z ustawy o radiofonii i telewizji, dotyczących kształtowania postaw obywatelskich, a także uwzględniania w programach audycji informujących o sposobie przekazywania dla organizacji pożytku publicznego środków z odpisu podatkowego. Działania KRRiT zmierzają do upowszechnienia w społeczeństwie informacji o możliwości dokonywania wpłat w wysokości 1% należnego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, co będzie sprzyjać szerokiemu zaangażowaniu obywateli w działalność charytatywną.
- Rektor Collegium Civitas Jadwiga Koralewicz protestowała przeciwko pominięciu przez nadawcę w relacji z Festiwalu "Dni PRL-u" informacji na temat jego organizatorów. Collegium Civitas wraz z Ośrodkiem Karta i Instytutem Pamięci Narodowej zorganizowało imprezę o charakterze edukacyjnym, która miała na celu przybliżenie studentom i licealistom najnowszej historii Polski. Wydarzenie to było relacjonowane w TVP 3 oraz w „Teleekspressie” i „Panoramie”, ale ani razu nadawca nie wymienił z nazwy organizatorów tej imprezy. Przewodnicząca KRRiT przypomniała nadawcy, że nie ma przepisów, zabraniających informowania w programach radiowych i telewizyjnych o organizatorach i sponsorach ważnych wydarzeń kulturalnych, społecznych czy też przedsięwzięć dobroczynnych. Nadawcy nie powinni unikać podawania w audycjach informacyjnych, jak również w trakcie relacji z tych wydarzeń, nazwy organizatorów czy sponsorów wydarzeń. Brak bowiem takiej informacji o organizatorze wydarzenia powoduje, że nie tylko widz jest jej pozbawiony, ale również sponsor czy organizator pozbawiony jest satysfakcji z podjętego trudu i poniesionych kosztów.
- Pisarz i scenarzysta Jerzy Janicki zwrócił się do TVP S.A. o wznowienie cyklu dokumentalnego pt. "Salon kresowy", audycji o dużym znaczeniu edukacyjnym, zwłaszcza dla ludzi młodych, a także o walorze sentymentalnym dla Polonii. Przewodnicząca KRRiT otrzymała zapewnienie prezesa Jana Dworaka, że TVP S.A. przygotowuje się do wznowienia współpracy z J. Janickim.
- Dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury im. Króla Macjusia Pierwszego w Płocku, Romana Ludwicka-Mierzejewska złożyła skargę na nierzetelność i manipulację w audycji pt. „Płockie stowarzyszenie pod lupą policji i prokuratury” /emisja 7 października 2004 roku, w TVP 3/. W tej sprawie interweniowali również mieszkańcy Płocka. Nadawca uznał swój błąd, przeprosił pokrzywdzonych i zobowiązał się do sprostowania nieprawdziwych faktów w zapowiedzianej, kolejnej audycji, którą TVP 3 pilnie zrealizuje.
- Przewodniczący Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP, poseł Zbigniew Janowski przekazał stanowiska w sprawie bezpieczeństwa pracy w rolnictwie oraz stanu i perspektyw edukacji, w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii. Przewodnicząca KRRiT przekazała te stanowiska do prezesów spółek: TVP S.A., PR S.A. oraz 17 rozgłośni regionalnych publicznej radiofonii. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się o uwzględnienie stanowisk Rady Ochrony Pracy w audycjach, tworzonych przez publiczną telewizję i radiofonie oraz o poinformowanie o sposobie ich wykorzystania w realizacji zadań, wynikających m.in. z art. 21. Przewodnicząca KRRiT otrzymała m.in. odpowiedzi prezesów: Radia Gdańsk S.A., Oddziału Telewizji Polskiej S.A. z Gdańska a także Radia

Zachód S.A. w Zielonej Górze i Radia Lublin S.A., którzy poinformowali, że problematyka stanu bezpieczeństwa pracy, ergonomii oraz szeroko pojętej problematyki prawa pracy, zajmuje ważne miejsce w działalności publicystycznej i edukacyjnej.

- Henryk Romanowski, z Filmcontract Ltd., postulował o poparcie inicjatywy produkcji filmu fabularnego pt. "Wróżby Kumaka". Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do prezesa TVP S.A. o rozważenie możliwości realizacji tego filmu przy finansowym udziale telewizji publicznej. Projekt tego filmu, realizowany w koprodukcji polsko-niemieckiej uzyskał wsparcie niemieckiego Funduszu Filmowego Nadrenii-Westfalii oraz telewizji państwowej ARD. Uzyskał również jednomyślną akceptację wsparcia finansowego Europejskiego Funduszu Filmowego EURIMAGES, gdzie przez 30 państw członkowskich został uznany za szczególnie ważny dla kultury europejskiej. Prezes TVP S.A. powiadomił KRRiT, że Zarząd TVP S.A. podjął decyzję o uczestnictwie telewizji publicznej w realizacji tego filmu.
- Prezes Stowarzyszenia Rodu Rodziewiczów, Radziewiczów, Rodzewiczów, Radzewiczów i Rudziewiczów, Leszek Rodziewicz z Międzywrodzia, zwrócił się o szersze rozpropagowanie w telewizji wiedzy na temat barw i symbolów narodowych. Również Stefan Pastuszewski, prezes Okręgu Kujawsko-Pomorskiego Chrześcijańskiej Demokracji-Stronnictwa Pracy, w imieniu środowiska, apelował o większą ekspozycję hymnu w telewizji publicznej. W podobnej sprawie zwrócił się poseł Tadeusz Samborski. Apelował o podjęcie interwencji w TVP S.A. w sprawie przełamania *zmowy milczenia dyrekcji telewizji publicznej na problematykę naszych symboli narodowych*. Poseł podkreślił, że 20 lutego 2004 roku, Sejm RP ustanowił 2 maja Dniem Flagi Narodowej, co ma m.in. nadrobić wielopokoleniową lukę w wiedzy o tradycji naszych barw narodowych, zanim uczyni to Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, dokonując zmian w programach szkolnych i uzupełnień w podręcznikach. Przewodnicząca KRRiT otrzymała zapewnienie prezesa TVP S.A., że zalecenie położenia należytego nacisku na popularyzację wiedzy o naszych barwach narodowych, zostało przekazane pracownikom Biura Programowego TVP S.A. Nadawca poinformował ponadto, że dzień 2 maja został wpisany na stałe do kalendarza wydarzeń, uwzględnianych w programach TVP S.A.

10.6 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji otrzymywała również skargi, w których poruszano problemy dotyczące ochrony dzieci i młodzieży przed przemocą, okrucieństwem i demoralizacją. Nowym wątkiem w tej tematyce były problemy związane z ochroną wizerunku i tożsamości dzieci poszkodowanych przez los, maltretowanych przez rodziców czy opiekunów. Nacisk KRRiT na obowiązek przestrzegania przepisów, dotyczących ochrony młodocianych w minionym roku wyrażał się z jednej strony poprzez upominanie nadawców, naruszających przepisy prawa, z drugiej poprzez patronat KRRiT nad przedsięwzięciami medialnymi, dotyczącymi edukacji i kształtowania postaw młodego pokolenia. Przykłady niżej wymienionych spraw, obrazują niektóre działania KRRiT w tym zakresie:

- Krystyna Przywara, wiceprezes Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka, skierowali wystąpienia, dotyczące problematyki umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych /cykliczna audycja pt. „Kochaj mnie”, emitowana w Programie I TVP S.A./ . W związku z ww. wystąpieniami oraz w oparciu o wnioski po analizie audycji, Przewodnicząca KRRiT skierowała do prezesa TVP S.A. pytania problemowe, odnośnie sposobu i formy przedstawiania na ekranie telewizyjnym wizerunku dzieci, społecznych sierot i uznała za konieczne przeprowadzenie szerokiej dyskusji nad upublicznianiem na antenie ich losów. Przewodnicząca KRRiT popierając potrzebę istnienia tego cyklu audycji, który wpisuje się swoją tematyką w misję nadawcy publicznego, podzieliła tym samym obawy o losy

dzieci ukazywanych w audycjach telewizyjnych, wyrażone przez K. Przywarę oraz przez Rzeczników Praw Dziecka i Praw Obywatelskich.

- Jerzy Wenderlich przewodniczący sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu zwrócił uwagę na drastyczne treści w audycji pt. „Na żywo”. Jerzy Wenderlich powołał się na wystąpienie telewidza, dotyczące tej audycji, przekazane również do wiadomości klubów parlamentarnych: Sojuszu Lewicy Demokratycznej, Platformy Obywatelskiej oraz Prawa i Sprawiedliwości. Autorzy audycji poruszali sprawy niezwykle bolesne, czyli maltretowanie i znęcanie się rodziców i opiekunów nad najbardziej bezbronnymi, maleńkimi dziećmi. Przewodnicząca KRRiT uznała, że audycja swą tematyką wpisuje się w misję nadawcy publicznego. Nie można jednak przypadkowego tłumu, w którym są małe dzieci, zgromadzonego również z powodu sensacji, jaką jest przyjazd ekipy telewizyjnej, stawiać w obliczu poważnych ocen moralnych. Nie tylko dlatego, że może się w ten sposób niezwykle istotny problem sprowadzić wyłącznie do sensacji, lecz przede wszystkim dlatego, że uczestnictwo dzieci może je narazić na psychiczny uraz. Dzieci nie mogą być partnerami w dyskusji przed kamerą o zdarzeniach szczególnie drastycznych. Dzieci nie są w stanie przeanalizować, ani właściwie ocenić dramatycznej sytuacji, w której uczestniczyły. W oświadczeniu, jakie 24 lutego 2004 roku wydała Rada Etyki Mediów w sprawie publikacji na temat pedofilii, postawione zostało ważne pytanie. *Trzeba więc uznać, że intencją dziennikarzy było działanie dla wspólnego dobra, ...czy zanim zdecydowano się na publikację, szukano innego sposobu uprzedzenia o niebezpieczeństwie tych, których ono dotyczy?* Przewodnicząca KRRiT wystąpiła do nadawcy o zwrócenie szczególnej uwagi na sposób przygotowywania audycji, które są realizowane z udziałem dzieci.
- Wystąpienie, przekazane poprzez Biuro Rzecznika Praw Dziecka w sprawie protestów przeciwko ukazaniu scen przemocy i dewiacji seksualnych w filmie pt. "Joseph Andrews" (emisja: TVP1, 13 lutego 2004 roku, godz. 12.50 - podczas ferii zimowych). Film zawierał sceny i treści mogące mieć negatywny wpływ na rozwój młodzieży i jego emisja w świetle przepisów zawartych w art. 18 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji, jest dopuszczalna między godziną 23 a 6 rano. Opatrzanie filmu znakiem ostrzegawczym „za zgodą rodziców”, Przewodnicząca KRRiT uznała za niewystarczające zważywszy, że emisja miała miejsce w okresie ferii szkolnych i zwróciła się do nadawcy o takie planowanie działań programowych, które wykluczą emisję podobnych audycji w czasie do tego nieprzeznaczonym.
- Skarga telewidza dotycząca treści zapowiedzi programowych, emitowanych w programach TVP S.A. w czasie chronionym. W szczególności skarżący zwrócił uwagę na zwiastun horroru ze scenami przemocy i okrucieństwa. Był to zwiastun filmu pt. „Piątek trzynastego IV: Ostatni rozdział” /emisja 19 sierpnia 2004 roku, o godz. 17.20/. Nadawca przyznał się do popełnionego błędu. Nastrój zwiastuna był groźny, budowany muzyką i mrocznymi obrazami. Wydawca programu został upomniany. Nadawca zapewnił, że zobowiązał wszystkich wydawców do zrezygnowania z promocji filmów późnowieczornych w czasie największej oglądalności.
- Skarga indywidualna, dotycząca treści zawartych w filmie animowanym w reżyserii Ralpa Bakshiego pt. "Ogień i lód", wyemitowanym w Programie I, 13 marca 2004 roku, o godz. 13.50. Zarzut dotyczył ukazania scen morderstw i samobójstw. Pokazane były walki małpoludów z ludźmi, scena zabójstwa dokonanego na własnej drużynie, scena samobójstwa, brutalne porwanie dziewczyny, obrazy miotania ludźmi, jedzenia żywych larw i robaków. Film został nadany w tzw. paśmie chronionym w sobotę, gdy tradycyjnie telewizja publiczna nadaje filmy adresowane do młodocianego widza. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o zwiększenie kontroli i rozważny, odpowiedzialny dobór materiałów filmowych szczególnie w czasie, gdy program telewizyjny oglądają

dzieci i młodzież, a także o zaostrenie kontroli wykonywania przez TVP S.A. przepisów prawa i zaapelowała o zapewnienie w procesie kwalifikowania materiałów do emisji większej rozważliwości i odpowiedzialności, zwłaszcza w doborze repertuaru emitowanego w tzw. paśmie chronionym.

- Wystąpienie indywidualne, dotyczące treści drastycznych m.in. sceny podcinania gardła w trzecim odcinku serialu pt. "Glina", wyemitowanym 23 września 2004 roku, w Programie I TVP S.A. Przewodnicząca KRRiT nie przyjęła wyjaśnień nadawcy, usprawiedliwiających brutalne sceny względami artystycznymi i kompozycyjnymi. Zwróciła się do nadawcy o emitowanie czerwonego symbolu graficznego informującego o tym, że program przeznaczony jest dla dorosłych, a także o przeniesienie obecnej i przyszłej emisji serialu poza tzw. czas chroniony, z uwzględnieniem obowiązującego prawa.
- Skargi indywidualne, dotyczące wulgaryzmów w filmie pt. "Kariera Nikosia Dyzmy", wyemitowanym 18 września 2004 roku, o godz. 20.10 w Programie I TVP. Wystąpienia te są przykładem wielu innych wypowiedzi widzów, których razi coraz powszechniejsze używanie wulgaryzmów w audycjach telewizyjnych, a za szczególnie naganne uważają oni upowszechnianie się tej tendencji w publicznych mediach. Przewodnicząca KRRiT skierowała upomnienie i podkreśliła, że jak wynika z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji, dbałość o kulturę języka jest obowiązkiem ustawowym nadawców. Dotyczy to zarówno poprawności językowej, jak i czystości języka. Wulgaryzmy to najbardziej kontrowersyjne środki komunikacji językowej. Ich stosowanie nigdy nie było społecznie akceptowane. Niezaprzeczalnym jest, że TVP S.A. w sposób wyjątkowy powinna zwracać uwagę na czystość języka. Zgodnie z obowiązującymi *Zasadami etyki dziennikarskiej w Telewizji Polskiej S.A.* język powinien być czytelny, jasny i zrozumiały. Wypowiedzi publiczne, pełne wulgaryzmów, mogą prowadzić do uzasadnienia posługiwania się nimi w mowie potocznej, bowiem media są najpowszechniej uznanym dostarczycielem wzorców językowych.
- Skarga indywidualna, dotycząca treści teledysku zespołu Pudelsi, wyemitowanego w Programie II, 23 listopada 2004 roku, o godz. 17.45. W teledysku piosenki pt. „Nigdy więcej”, znalazła się scena pocałunku między dwiema kobietami. Przewodnicząca KRRiT nie przyjęła wyjaśnień nadawcy, że emisja teledysku, zawierającego ww. scenę, nie narusza zasad rozpowszechniania audycji w czasie chronionym i zwróciła nadawcy uwagę na konieczność starannego i rozważnego doboru treści audycji emitowanych w czasie, kiedy program telewizyjny oglądany jest także przez najmłodszą widownię.

10.7 Wojna w Iraku, zamachy terrorystyczne, m.in. tragedia dzieci w Biesłanie, kataklizm w Azji Południowo – Wschodniej, związany z zabójczą falą tsunami, dominowały w skargach na audycje informacyjne, publicystyczne, bezpośrednie relacje reporterskie z miejsc zdarzeń. Nadmierna ekspozycja obrazów zmasakrowanych zwłok, ukazywanych bez szacunku dla godności ludzkiej, widok grobów masowych, pokazy egzekucji, budzą sprzeciw odbiorców. Telewizjowicze protestowali przeciwko brutalizacji przekazów telewizyjnych nadawanych głównie w telewizji publicznej i Telewizji TVN. Oto przykłady:

- Skargi dotyczące wyemitowania w Telewizji TVN, 30 sierpnia 2004 roku, w „Faktach”, o godz. 19.00, materiału zawierającego scenę egzekucji z Iraku. Przewodnicząca KRRiT nie przyjęła wyjaśnień nadawcy, aby uznać zamieszczenie tego typu zdjęć w audycjach informacyjnych za konieczność w celu ukazania ważnego problemu. Pokazana w „Faktach” scena egzekucji była bardzo drastyczna. Przewodnicząca KRRiT zwróciła nadawcy uwagę, że obowiązek rzetelnego informowania o tragicznych wydarzeniach nie musi iść w parze z nadmiernym niekiedy epatowaniem drastycznymi zdjęciami. Zwróciła

się do nadawcy o unikanie nadużywania brutalnych scen w audycjach informacyjnych, przygotowywanych przez Telewizję TVN.

- Skarga indywidualna, dotycząca sposobu komentowania wojny rosyjsko-czeczeńskiej (emisja w TVP3, 3 września 2004 roku, godz. 16.45). Autor skargi zarzucał, że w telewizji publicznej ukazano scenę obcinania głowy rosyjskiemu żołnierzowi. Nadawca wyjaśnił, że istotnie 3 września 2004 roku, w dniu tragedii w Biesłanie, w „Panoramie” pojawił się obraz rytualnego zabicia owcy w Czeczenii i zastrzegł, że w żadnym z programów TVP S.A. nie pokazano sceny ścięcia żołnierza rosyjskiego. Nadawca poinformował, że na przyszłość zabroniono pokazywania również tak brutalnych scen, jak wyemitowany obraz zabicia owcy.
- Wystąpienia dotyczące emisji w TVP3, w dzień po tragicznych wydarzeniach w Biesłanie, 4 września 2004 roku, filmu o bojownikach czeczeńskich pt. „Cena prawdy”. Autorzy skarg uznali, że w chwili wielkiej tragedii w Biesłanie, gdy świat pogrążony był żałobie, po śmierci kilkuset dzieci rosyjskich, nie należało nadawać filmu o bojownikach czeczeńskich. Nadawca przyznał, że w chwilach takich tragedii sytuacja wymaga szczególnej delikatności i szacunku wobec ofiar, jednakże dodał, że TVP 3 obszernie i szczegółowo relacjonowała wydarzenia w Biesłanie. Przekazano też wyrazy współczucia ofiarom tragedii i wyrażono protest wobec czynów terrorystów. TVP 3 w trybie nadzwyczajnym dokonała zmian programowych, usuwając z anteny wszystkie audycje rozrywkowe i serial komediowy.
- Skarga rodzica, dotycząca zapowiedzi audycji informacyjnej „Wiadomości”, emitowanej przed „Wieczorynką”. Zapowiedź zawierała m.in. obrazy ataków terrorystycznych, porwań dzieci, kataklizmów przyrody, wojny w Iraku. Prezes TVP S.A. poinformował, że kierownictwo „Wiadomości” zwróciło uwagę zespołowi redakcyjnemu, aby zapowiedzi audycji informacyjnych były wyważone i uwzględniały wrażliwość najmłodszych widzów, a także by nadmiernie i niepotrzebnie nie epatowały przemocą.
- Dowództwo Wojsk Lądowych: gen. Edward Pietrzyk, gen. Andrzej Tyszkiewicz i gen. Mieczysław Bieniek złożyli skargę, dotyczącą audycji „Pod napięciem”, /wyemitowanej 12 września 2004 roku, o godz. 21.55, przez Telewizję TVN/, w której poruszono sprawę pomocy niesionej przez państwo rodzinom polskich żołnierzy, poległych w Iraku. Analiza audycji wykazała, że realizatorzy dążąc do uzasadnienia swego stanowiska, nie dołożyli należytej staranności, by pokazać bezstronnie różnorodność opinii, nie dotarli do materiałów źródłowych, a prowadzący audycję zadawał pytania, sugerujące odpowiedź. W audycji pomieszano także, w sposób nieuprawniony, różne wątki tworząc wrażenie totalnego oskarżenia, wychodzącego poza materiał dokumentacyjny. Tak poważne usterki warsztatowe miały miejsce w audycji dotyczącej problemów zasadniczych dla polskiego państwa i społeczeństwa. Przewodnicząca KRRiT zwróciła nadawcy uwagę na niewłaściwość takiego postępowania i wezwała do większej staranności w zachowaniu reguł rzetelności i bezstronności dziennikarskiej w prezentowaniu faktów i opinii.
- Wystąpienia gen. Edwarda Pietrzyka, dowódcy Wojsk Lądowych oraz płk Piotra Pertka, dyrektora Centrum Informacyjnego MON, dotyczące audycji pt. „Supervizjer”, /emisja 19 grudnia 2004 roku w Telewizji TVN/, na temat warunków pełnienia misji stabilizacyjnej przez polskich żołnierzy w Iraku. Audycja miała charakter jednostronny i brakowało w niej ustosunkowania się do podniesionych problemów przez kompetentne władze wojskowe. Nadawca przytoczył jednakże szereg faktów, lokujących przyczyny braku takiej równowagi po stronie instytucji wojskowych, które nie chciały współpracować z autorami audycji w uzyskaniu niezbędnych materiałów i opinii, a raczej usiłowały wpłynąć na pożądany przez siebie kształt i sens całej audycji. KRRiT z kolei nie ma kompetencji ani narzędzi, by sprawdzać, gdzie w tym sporze leży prawda.

Przewodnicząca KRRiT zwróciła uwagę nadawcy na fakt, że powinien z największą starannością i konsekwencją starać się o uzyskanie opinii różnych stron, w celu dostarczenia widzowi obrazu całościowego i bezstronnego. Równą troskę o dostarczenie dziennikarzom możliwie pełnej i obiektywnej informacji, bez prób wpływania na kierunek ostatecznych konkluzji dziennikarskich, winni okazywać przedstawiciele wszystkich instytucji naszego państwa, w tym instytucji wojskowych. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnych konfliktów i przyczyni się do tego, by polski widz był możliwie szeroko i bezstronnie informowany o interesujących go problemach i mógł wyrobić sobie własny pogląd.

- Skarga p. Elżbiety Kupczyk, dotycząca naruszenia dóbr osobistych w audycji pt. "Najsztub pyta", wyemitowanej w TVN 12 września 2004 roku. W audycji tej pomyłkowo umieszczono pośród zdjęć żołnierzy, którzy zginęli w Iraku, zdjęcie syna p. Elżbiety Kupczyk, który w tej wojnie nie brał udziału. Był to wyjątkowo niefortunny zbieg okoliczności, gdyż w wojnie irackiej rodzina p. Elżbiety Kupczyk utraciła ppłka Hieronima Kupczyka. Nadawca przyznał się do fatalnej pomyłki i przeprosił rodzinę oraz wyjaśnił, że do tego niedopuszczalnego błędu doszło wskutek niedokładnego zweryfikowania dostarczonych materiałów zdjęciowych. Realizatorzy audycji przyjęli całkowitą odpowiedzialność za pomyłkę i wyrazili ubolewanie z powodu bólu, jaki ten błąd sprawił p. E. Kupczyk i jej rodzinie. Zarząd Telewizji TVN zapewnił, że taka sytuacja już nigdy nie powtórzy się.

Polskie Radio S.A. oraz regionalne rozgłośnie Polskiego Radia

10.8 Liczba skarg, dotyczących audycji emitowanych w programach Polskiego Radia stanowi 14% korespondencji i jak co roku jest prawie trzykrotnie mniejsza, w porównaniu z liczbą skarg, dotyczących audycji w telewizji publicznej [por. tabela nr 1]. Niżej wymienione sprawy stanowią przykłady skarg, jakie były kierowane do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

- Profesor Longin Pastusiak, marszałek Senatu RP przekazał oświadczenie złożone przez senatora Jana Szafranca, podczas 57 posiedzenia Senatu RP, dotyczące reportażu pt. „Młodego za kasę” /emisja 19 lutego 2004 roku, w Programie I Polskiego Radia S.A./ . Podczas tej audycji o godzinie 20.40, został wyemitowany reportaż o uczniu szkoły średniej, trudniącym się prostytucją i poszukującym klientów za pomocą Internetu. Obecny w studio i wypowiadający się w audycji na temat Internetu, jako środka komunikacji, członek KRRiT Jarosław Sellin stwierdził jednoznacznie, że w odniesieniu do wypowiedzi prostytuującego się ucznia zabrakło opinii psychologa, a więc fachowca, który mógłby powiedzieć, co dalej z tym młodym człowiekiem najprawdopodobniej w życiu może się dzieć. Tym bardziej, że chłopiec mówił iż, chce założyć rodzinę, że chce być mężem, chce być ojcem... Przewodnicząca KRRiT poruszanie na antenie PR S.A. spraw tak istotnych społecznie, jak problem prostytuujących się młodocianych, uznała za działanie misyjne. Jednakże należy to czynić w taki sposób, by przedstawiane treści nie zagrażały fizycznemu oraz moralnemu rozwojowi nieletnich. W związku z tą emisją zwróciła się do nadawcy o zwiększenie kontroli i rozważny, odpowiedzialny dobór materiałów emisyjnych szczególnie w czasie, gdy program może być odbierany przez dzieci i młodzież.
- Stanisław Bartman, prezes Zarządu Podkarpackiej Izby Rolniczej wystąpił o przywrócenie poprzedniego sposobu podawania w Programie I PR S.A. porannych informacji dla rolników. Zdaniem Zarządu Podkarpackiej Izby Rolniczej audycja ta spełniała oczekiwania rolników, stanowiła bowiem dobry i emitowany w dogodnej dla rolników porze, magazyn informacyjny. Prezes wyjaśnił powody przebudowania pasma

dla odbiorcy wiejskiego, których podstawą były przeprowadzone badania i podkreślił, że nowy układ ramowy został przyjęty przez Zarząd PR S.A. i zaaprobowany przez Radę Programową PR S.A.

- Posłowie: Antoni Macierewicz, przewodniczący Koła Poselskiego Ruchu Katolicko-Narodowego i Jan Olszewski, przewodniczący Koła Poselskiego Ruchu Odbudowy Polski skierowali wystąpienie, dotyczące pominięcia w programach informacyjnych PR S.A. informacji na temat podjęcia przez Sejm RP uchwały wykluczającej jurysdykcję instytucji UE w sprawach, dotyczących niemieckich wysiedleńców z Ziemi Zachodnich i Północnych RP. Nadawca uznał swój błąd i poinformował, że za to przeoczenie zostali upomniani wydawcy serwisów informacyjnych.
- Poseł Jerzy Szteliga przekazał wystąpienie Stefana Hładyka, prezesa Zarządu Zjednoczenia Łemków o rozważenie możliwości emitowania w Radiu Wrocław S.A. cotygodniowej audycji, skierowanej do ludności ukraińskiej, zamieszkującej region dolnośląski. W tej samej sprawie występował podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, przewodniczący Zespołu ds. Mniejszości Narodowych Tadeusz Matusiak oraz Miron Kertyczak, prezes Zarządu Głównego Związku Ukraińców w Polsce. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o poinformowanie, o sposobie załatwienia sprawy. Wobec nieotrzymania odpowiedzi od nadawcy na sześciokrotne ponaglenia, Przewodnicząca KRRiT nałożyła na nadawcę karę za naruszenie przepisów, zawartych w art. 10 ustawy o radiofonii i telewizji. Prezes zarządu Radia Wrocław S.A., 24 stycznia 2005 roku poinformował, że sprawa uruchomienia audycji w języku ukraińskim dobiega rozwiązania i najprawdopodobniej audycja ukaże się na antenie w nowej, wiosennej ramówce.
- Prezes Zarządu Okręgu Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Stefan Szelka protestował przeciwko pomijaniu w programach PR S.A. rocznic ważnych wydarzeń historycznych. Przewodnicząca KRRiT skierowała prośbę o uwzględnienie postulatów. Nadawca poinformował o umieszczeniu m.in. 60 rocznicy Bitwy o Kołobrzeg w najbliższych planach programowych.
- Koordynator programu realizowanego pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, Maciej Zdziarski zwrócił się o poparcie inicjatywy popularyzowania wśród młodzieży sportu, jako alternatywy wobec alkoholu i narkotyków. Przewodnicząca KRRiT poparła te działania, a szczególnie włączenie się do akcji lokalnych publicznych rozgłośni radiowych. Zapowiadany Projekt Stowarzyszenia Producentów i Dziennikarzy Radiowych oraz Fundacji „Trzeźwy Umysł”, polegający na utworzeniu cyklu audycji promujących wiedzę o niebezpiecznym zjawisku obniżenia się wieku inicjacji alkoholowej, został zrealizowany. Powstał zestaw programów, które w kompleksowy sposób są w stanie realizować edukacyjną rolę regionalnego radia publicznego w zakresie przedstawiania wiedzy na temat sięgania młodych ludzi po alkohol, redukcji szkód z tym związanych i metod zapobiegania zjawisku. Nagrania tych audycji zostaną przekazane rozgłośniom regionalnym. Przewodnicząca KRRiT zapewniała, że będzie tym przedsięwzięciom nadal patronować.
- Wystąpienie Eleonory Harendarskiej przewodniczącej Konferencji Dyrektorów Polskich Filharmonii, Orkiestr Symfonicznych i Kameralnych, dotyczące komercjalizacji programu Radia Bis. Zdaniem p. E. Harendarskiej apelując o zwiększenie finansów przeznaczonych na promocję kultury w mediach publicznych korzysta się z autorytetu artystów, jednocześnie marginalizując ich udział w promocji kultury wysokiej. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do Zarządu PR S.A. z wnioskiem o przedstawienie powodów zmian w zakresie charakteru programu, przestrzegła też przed możliwością nieprzychylnego przyjęcia przez stałych słuchaczy proponowanej, nowej koncepcji programu.

- Skarga rodzica, dotycząca audycji pt. „Zagadkowa Niedziela”, wyemitowanej o godzinie 8.00, 21 listopada 2004 roku, w Programie III PR S.A., w której padły słowa „*ludzie na nas krzyczą – mordercy... niestety niedźwiedzie atakują ludzi*”. W zagadce dla dzieci został wykorzystany film pt. „Mój brat Niedźwiedź”. Tekst i jego interpretacja w przekazie radiowym mogły wywołać u najmłodszych silne emocje. Nadawca uznał błąd i zapewnił, że dołoży starań do bardziej wnikliwego analizowania treści wszelkich zagadek adresowanych do dzieci oraz unikania jakichkolwiek słów, które mogłyby wywoływać w najmłodszych słuchaczach najmniej nawet niepokój.
- Mieczysław Kędziński przewodniczący Rady Miasta Gorzowa Wielkopolskiego przekazał stanowisko Rady Miejskiej w sprawie finansowania tzw. radia miejskiego. Przy podziale wpływów pozaabonamentowych w czerwcu ubiegłego roku, KRRiT przydzieliła Radiu Zachód S.A. dodatkowe środki w kwocie 280 tys. zł. z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów tworzenia programu miejskiego w Gorzowie Wielkopolskim.
- Słuchacz z Gdyni zarzucił, że w audycji pt. „Gorący klubek”, wyemitowanej w Radiu Gdańsk, 20 czerwca 2004 roku, o godz. 20.05, przekroczono granice dobrego smaku oraz przekazywano treści antywychowawcze w tzw. paśmie chronionym. Emisją treści na temat „przygód alkoholowych” nadawca mógł zachęcać młodych słuchaczy do spożywania alkoholu. Przewodnicząca KRRiT zwróciła nadawcy uwagę oraz zaapelowała o wnikliwą analizę i rozważny, odpowiedzialny dobór materiałów przeznaczonych do emisji. Przewodnicząca KRRiT przyjęła szybką reakcję nadawcy, a także przeprowadzenie dyscyplinarnych rozmów z osobami odpowiedzialnymi za program wraz z zapewnieniem, że w przyszłości przedstawianie zagadnień, związanych ze spożywaniem alkoholu, będzie w rozgłośni pod szczególną kontrolą.

Skargi dotyczące programów nadawców koncesjonowanych

W roku 2004 roku skargi dotyczące audycji nadawców koncesjonowanych stanowiły około 35% wszystkich wystąpień [por. tabela nr 1].

W związku z emisją reklam o charakterze erotycznym w tzw. telegazetach telewizji koncesjonowanych: Telewizji TVN 7, Telewizji Polsat i Telewizji TV4, Przewodnicząca KRRiT wezwała nadawców do zaniechania emisji na stronach telegazet tych nadawców w tzw. czasie chronionym przekazów, zawierających ogłoszenia erotyczne przeznaczone dla osób pełnoletnich. Przewodnicząca KRRiT podkreśliła, że nadawca zobligowany jest do nadawania audycji zgodnie z prawem i na nim spoczywa obowiązek przestrzegania przepisów ustawy o radiofonii i telewizji. W przypadku wątpliwości, czy emisja audycji narusza prawo, nadawca winien te wątpliwości rozstrzygnąć przed zakwalifikowaniem reklamy do rozpowszechnienia. Nadawcy zastosowali się do wezwania i potwierdzili, że podobnych zachowań będą unikać. Taka sama sytuacja miała miejsce w przypadku treści reklamy chipsów Lays, w której ukazano starszych ludzi, traktujących się w wyścigu do chipsów. Do nadawców tj. Telewizji Polsat, Telewizji TVN 7 i Telewizji TV4, skierowano wezwania o zaniechanie emisji tego spotu reklamowego. Nadawcy poinformowali o zaprzestaniu emisji.

10.9 Na program rozpowszechniany przez Telewizję TVN wpłynęły m.in. następujące skargi:

- Wystąpienie Izabeli Jarugi-Nowackiej, wiceprezes Rady Ministrów, dotyczące audycji informacyjnej „Fakty” /emisja 18 sierpnia 2004 roku/, w której wykorzystano treść informacji, zamieszczonej w tygodniku „Polityka”, na temat działalności Pełnomocnika Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn. W odpowiedzi na zarzut I. Jarugi-

Nowackiej, że redakcja „Faktów” nie odniosła się do treści sprostowania, jakie zostało skierowane do redakcji „Polityki”, a które w całości opublikowano tam tydzień później, nadawca poinformował, że nie otrzymał wniosku, o sprostowanie informacji. Przewodnicząca KRRiT nie przyjęła wyjaśnień nadawcy, nie podzieliła też przekonania o dochowaniu bezstronności i rzetelności w informowaniu społeczeństwa przez Telewizję TVN o wydatkowaniu publicznych środków finansowych przez pełnomocnika rządu. W informacji, przekazanej w „Faktach”, powołano się na publikację prasową, sprawę wywołano, nagłośniono, opatrując dwukrotnymi wypowiedziami wicemarszałka Sejmu RP Tomasza Nałęcza. Zarówno ekspozycja informacji, jak i cytowane wypowiedzi, jednoznacznie krytycznie oceniały działalność Pełnomocnika Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn, w zakresie gospodarowania środkami publicznymi. Nie dochowano prawa do repliki, jakie przysługuje każdej osobie, w tym również osobie publicznej, gdy wyraża się opinie o jej działalności. Wydawcy „Faktów” postąpili nieprofesjonalnie, łamiąc zasady rzetelnego informowania. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o ścisłe przestrzeganie zasad tworzenia programów informacyjnych i publicystycznych.

- Wystąpienie Pawła Jarosa, Rzecznika Praw Dziecka, dotyczące reklamowania piwa podczas emisji audycji pt. "Dzieciaki z klasą" w Telewizji TVN Przewodnicząca KRRiT podzieliła zdanie Rzecznika Praw Dziecka, iż nadawca kwalifikując reklamy do emisji w tzw. czasie chronionym powinien brać pod uwagę również charakter audycji, w tym także uwzględniać, dla jakiego odbiorcy dany program może być atrakcyjny. Przewodnicząca KRRiT wezwała prezesa Telewizji TVN do zwrócenia uwagi osobom odpowiedzialnym za emisję reklam, by takie przypadki zostały wyeliminowane.
- W sprawie audycji pt. „Kręcić pornola”, „Męska prostytutka”, „Fantazje seksualne kobiet” i „Mój pierwszy gejowski raz”, nadawanych w cyklu pt. „Rozmowy w toku”, opinie krytyczne skierowały osoby indywidualne, a także Rzecznik Praw Dziecka, który zwrócił się do nadawcy z prośbą o zmianę czasu emisji audycji na późniejszą, ze względu na podejmowaną tematykę. Przewodnicząca KRRiT podzieliła opinię rzecznika i skierowała do prezesa Telewizji TVN wezwanie do zaniechania rozpowszechniania w tzw. czasie chronionym audycji, które mogą mieć negatywny wpływ na prawidłowy rozwój niepełnoletnich.
- List indywidualny, dotyczący odcinka serialu pt. "Niesamowite opowiadki" (emisja: 6 czerwca 2004 roku, godz. 7.50, w Telewizji TVN). Skarga dotyczyła filmu pt. "Jak smakuje wujek". Treścią tego odcinka serialu była historyjka o wujku, który wyemigrował do Ameryki. W paczce z Ameryki był słoik z proszkiem, który spożyła rodzina. Wkrótce okazało się, że były to prochy wujka. Nadawca pokazując ten odcinek naraził małoletnich widzów na negatywne przeżycia emocjonalne, gwałcąc ich wrażliwość. Przewodnicząca KRRiT zwróciła nadawcy uwagę oraz zaapelowała o wnikliwą analizę i rozważny, odpowiedzialny dobór materiałów przeznaczonych do emisji.
- Skarga indywidualna, dotycząca treści zawartych w filmie pt. "Klub łgarzy" (emisja 7 lipca 2004 roku, godz. 20.10, w Telewizji TVN). Zarzut dotyczył sceny gwałtu i zabójstwa ukazanej w tym filmie, wyemitowanym w tzw. paśmie chronionym. Nadawca podkreślił, że rozważano możliwość usunięcia tej sceny, ale nie zrobiono tego z uwagi na kompletność i jasność przekazu fabuły w filmie. Z tego względu, że dla części telewidzów te obrazy przemocy były nie do zaakceptowania, film oznaczono żółtym znakiem ostrzegawczym informującym, że jest to film dozwolony do oglądania przez dzieci za zgodą rodziców. Prezes Telewizji TVN oświadczył, iż mając na uwadze dobro szczególnie młodocianych widzów, w przyszłości Telewizja TVN powstrzyma się przed ewentualną emisją filmu „Klub łgarzy” w tzw. paśmie chronionym. Przewodnicząca KRRiT przyjęła zobowiązanie nadawcy, który uznał swój błąd i zapowiedział zwiększenie kontroli audycji przeznaczonych do oglądania przez niepełnoletnią widownię.

- Wystąpienie indywidualne, dotyczące emisji materiału poświęconego polowaniu na foki w Kanadzie (ukazano sceny zabijania fok) w Telewizji TVN w audycji „Fakty” (13 kwietnia 2004 roku, o godz. 19.00). Ta sama scena została nadana w TVP S.A. w audycji pt. „7 Dni Świat”. Nadawca podkreślił, że celem tej informacji było przedstawienie decyzji kanadyjskiego rządu, który zezwolił na zabicie 350 tysięcy fok, żyjących na wybrzeżu Kanady. Ta decyzja wzbudziła wiele protestów, a informacje o polowaniu na foki zostały wyemitowane w mediach na całym świecie. Dzięki szerokiej reakcji świata mediów ekolodzy mieli nadzieję na zmianę decyzji władz kanadyjskich. Kilka dni po emisji materiału w Warszawie przed ambasadą kanadyjską, odbyła się demonstracja przeciwko polowaniom na foki. Przewodnicząca KRRiT uznała, że Telewizja TVN, ukazując powyższy materiał, kierowała się wyłącznie chęcią potępienia zabijania fok. Materiał ten należy uznać za rozpowszechniony w interesie publicznym. Podobnie tę informację potraktowała telewizja publiczna.
- Skargi widzów, dotyczące audycji pt. "Jestem jaki jestem" (emisja 10 kwietnia 2004 roku, godz. 20.00, w Telewizji TVN). Zarzut dotyczył wulgaryzmów, użytych przez prowadzącego. Nadawca wyjaśnił, że audycja z udziałem Michała Wiśniewskiego była zrealizowana przez profesjonalnego producenta i zapewnił, że zobowiązał w zawartych umowach zarówno producenta audycji, jak i p. M. Wiśniewskiego do przestrzegania dobrych obyczajów i przepisów prawa. Przyznał, że zachowanie M. Wiśniewskiego było naganne i dodał, że M. Wiśniewski został upomniany. W powtórnej emisji odcinka audycji nadanej 11 kwietnia, o godzinie 11.30 słowa wulgarne zostały usunięte.
- Skarga Andrzeja Szulca, dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Warszawie, dotycząca nierzetelności dziennikarskiej w audycji pt. „Uwaga” (emisja 4 lutego 2004 roku, godz. 19.45). Nadawca wyjaśnił, że zainteresowanie tematem wręczania łapówek za „załatwienie” prawa jazdy, Telewizja TVN podjęła w interesie publicznym. Dziennikarka przygotowująca materiał dochowała zasady rzetelności i bezstronności, a skarżący miał możliwość ustosunkowania się do zagadnienia.
- Skarga indywidualna, dotycząca drastycznych treści serialu pt. „W-11. Wydział śledczy”, emitowanego w tzw. czasie chronionym. Założeniem tego fabularyzowanego dokumentu, jest przybliżenie pracy policji i pokazywanie jej metod działania. Zaznajomienie widza z ww. kwestiami skutkuje „oswojeniem zagadnień”, które u przeciętnego człowieka wywołują paraliżujący strach i tym samym - w sytuacji zagrożenia – uniemożliwiają reakcje, które mogłyby zminimalizować skutki przestępstwa lub pomóc policji w wykryciu sprawcy. Wiedza zdobyta przy okazji oglądania serialu pozwala nauczyć się zasad współpracy z policją, reakcji ułatwiających pracę policjantów oraz tego, jak się należy zachować, gdy jest się świadkiem przestępstwa. Serial powstaje w ścisłej współpracy Telewizji TVN z policją, z udziałem autentycznych policjantów, jako bohaterów filmu. O poprawność merytoryczną dbają policyjni eksperci, a eliminowanie treści, mogących wywołać negatywne emocje u widzów, powierzono psychologowi. W opinii Komendanta Głównego Policji serial niesie istotne przesłanie edukacyjne.

10.10 Na program rozpowszechniany przez Telewizję Polsat S.A. wpłynęły skargi dotyczące działalności programowej. Niżej wymienione skargi stanowią przykłady takich wystąpień:

- Wystąpienie Włodzimierza M. Jaworskiego, biskupa Naczelnego Kościoła Starokatolickiego Mariawitów, dotyczące treści 162 odcinka pt. „Krypta” serialu pt. „Świat według Kiepskich”. Zdaniem bp. Włodzimierza M. Jaworskiego w odcinku tym dokonano nadużycia poprzez kpinę wartości istotnych dla wyznawców Kościoła Starokatolickiego Mariawitów. W audycji przedstawiono w sposób ironiczny wartość pochówku w krypcie pod wezwaniem Świętej Mateczki Kozłowskiej. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do

nadawcy o taki dobór treści prezentowanych w serialu, aby utrzymując konwencję komedii, uszanować jednocześnie uczucia religijne odbiorców i nie przekraczać granic dobrego smaku.

- Skarga indywidualna, dotycząca emisji w Telewizji Polsat S.A. 13 marca 2004 roku, treści rozrywkowych. W tym dniu, Prezydent RP ogłosił dzień żałoby narodowej w związku z atakami terrorystycznymi w Hiszpanii. Tymczasem w Telewizji Polsat S.A. nadano audycję pt. "Bar". Nadawca przeprosił za ten incydent i wyjaśnił, że w dzień po zamachu w Hiszpanii, Telewizja Polsat S.A. wycofała z programu wszystkie audycje komediowe.
- Skarga przewodniczącego Rady Miejskiej i burmistrza Brześcia Kujawskiego, dotycząca niezetelnego reportażu, wyemitowanego 23 grudnia 2004 roku w cyklu „Interwencja”. Przewodnicząca KRRiT podkreśliła w wystąpieniu do nadawcy, że powinnością dziennikarza jest dogłębne zbadanie sprawy, a następnie jej zaprezentowanie, w oparciu o rzetelne i obiektywne źródła informacji. Dziennikarze przygotowujący materiał nie dochowali w pełni zasady obiektywizmu i rzetelności. Reportaż przygotowany został w celu udowodnienia z góry założonej tezy, że władze samorządowe Brześcia Kujawskiego w sposób niewłaściwy zarządzają powierzonymi im środkami finansowymi. Z informacji przekazanych w wystąpieniu burmistrza i przewodniczącego Rady Miejskiej wynika, że reporter „Interwencji” został zapoznany z planami modernizacji Placu Łokietka, które były konsultowane z mieszkańcami miasta, organizacjami społecznymi i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy. Na realizację zamierzeń przyznane zostały środki w ramach programu SAPARD, a inwestycja ma być realizowana w cyklu dwuletnim.
- W związku z emisją audycji pt. "Nieustraszeni" (emisja 15 października 2004 roku, godzina 21.45) skierowały protesty osoby indywidualne oraz Fundacja Animals. Monitoring sześciu pierwszych odcinków audycji „Fear Factor – Nieustraszeni” wykazał, iż większość zadań (dziesięć z dwunastu) postawionych przed zawodnikami była albo niebezpieczna albo odrażająca, wymagająca pokonania wstępu i obrzydzenia. W jednym z odcinków autorzy pokazali ponadto obrazy sugerujące popełnienie okrucieństwa wobec zwierząt przy realizowaniu audycji. Nadawca nie uprzedził widzów o charakterze audycji poprzez odpowiednie oznakowanie. Jak wynika z monitoringu, ze względu na treść poszczególne odcinki powinny być oznaczone czerwonym kwadratem, jako całkowicie nieodpowiednie dla młodych widzów. Nadawca oznaczył w ten sposób tylko jeden odcinek. Pozostałe odcinki natomiast oznakował żółtym trójkątem, czyli w sposób sugerujący, że są to audycje, które małoletni mogą oglądać za zgodą rodziców. Zważywszy na drastyczne przekazy w tych audycjach, było to oznakowanie nieodpowiednie. W wymienionych audycjach pokazano treści i obrazy propagujące zachowania zagrażające bezpośrednio zdrowiu i bezpieczeństwu uczestników oraz propagujące zachowania wynaturzone, sprzeczne z przyjętymi w kręgu kultury europejskiej normami etycznymi i kulturowymi, uwłaczające godności człowieka. Przewodnicząca KRRiT nałożyła na nadawcę karę pieniężną w związku z emisją tej audycji.
- Skargi widzów dotyczące dwóch odcinków serialu pt. "Fala zbrodni", wyemitowanych 6 i 13 czerwca 2004 roku, o godz. 21.00 w Telewizji Polsat S.A. Autorzy skarg zarzucali rozpowszechnianie obrazów przemocy oraz wulgaryzmów w tzw. paśmie chronionym. Przewodnicząca KRRiT uznała zasadność zarzutów, potwierdzonych analizą materiałów poemisyjnych. Zwróciła się do nadawcy o przeniesienie emisji cyklu poza tzw. czas chroniony. Nadawca zapowiedział, że wyeliminuje wszystkie sceny nieodpowiednie dla młodego odbiorcy.

- Skarga indywidualna, dotycząca rzekomego wprowadzenia w błąd widzów Telewizji Polsat S.A. poprzez powtórkową emisję cyklu audycji pt. "Niezakazane reklamy". Skarżący podniósł zarzut „naciągania” na koszty osób, biorących udział w konkursie SMS. Autor skargi twierdził, że podczas powtórkowych emisji cyklu podawany był numer SMS dla telewidzów, którzy chcieli wziąć udział w konkursie dotyczącym reklam, a konkurs nie był aktualny, o czym telewidzowie nie zostali poinformowani. Nadawca odrzucił zarzuty. Wyjaśnił, że w tym konkretnym przypadku telewidzowie zostali poinformowani, że jest to program powtórkowy. Nadawca dołożył należytej staranności w celu poinformowania widzów o tym fakcie.
- Wystąpienia indywidualne, dotyczące treści drastycznych, propagowania negatywnych wzorców zachowań i wulgaryzmów, zawartych w audycji pt. "Kuba Wojewódzki-talk-show" (emisje: 25 stycznia, 28 marca, 12 września i 28 listopada 2004 roku). W audycjach podano m.in. instruktaż zabicia człowieka długopisem. Położono nacisk na aspekt poradniczy, podany na wesoło, w całkowitym oderwaniu od jakiegokolwiek odpowiedzialności za skutki. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o zaostrenie kontroli wykonywania przez Telewizję Polsat S.A. przepisów prawa. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się ponadto do nadawcy o zaostrenie kontroli wykonywania przepisów prawa zakazujących nadawania w tzw. czasie chronionym zachowań naruszających normy dobrego obyczaju, w tym zwrotów, słów lub gestów wulgarnych. Ponadto upomniała nadawcę, uznając że rozpowszechnianie i nagłaśnianie treści szkodliwych, takich jak osvajanie, tolerowanie lub propagowanie uzależnień i nałogów działa destrukcyjnie, tworząc negatywne wzory zachowań, zwłaszcza dla odbiorców młodych. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o rozważny i odpowiedzialny dobór materiałów przeznaczonych do emisji oraz o bezwzględne przestrzeganie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.
- Skarga indywidualna dotycząca ukazania miłości lesbijskiej w teledysku pt. "Bracia", wyemitowanym w audycji pt. "Bar" 4 listopada 2004 roku, godz. 8.55. Analiza programowa, potwierdziła, że w trakcie audycji wyemitowano teledysk zespołu „Bracia”, przesycony m.in. symbolicznym erotyzmem. Przewodnicząca KRRiT zwróciła uwagę nadawcy na bezwzględny obowiązek przestrzegania art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji.
- Telewidzowie protestowali przeciwko używaniu słów wulgarnych oraz ukazywaniu scen, zawierających agresję w audycjach „Bar” i „Idol”. Przewodnicząca KRRiT skierowała do nadawcy upomnienie, w którym stwierdziła, że w audycji adresowanej głównie do młodzieży niedopuszczalne jest używanie słów wulgarnych. W tworzeniu takich audycji szczególnie powinna być propagowana kultura języka polskiego.
- Skarga telewidza, dotycząca czatu edytowanego 6 sierpnia 2004 roku, na 778 stronie telegazety Telewizji Polsat S.A. Na tej stronie znalazły się wulgarne słowa, skierowane pod adresem drużyny sportowej. Nadawca przyznał się do popełnionego błędu i wyjaśnił, że w związku z powstałymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu serwisu wiadomości SMS podjęto niezbędne działania, mające na celu zapobieżenie podobnym sytuacjom. Organizator serwisu dla gazety Telewizji Polsat S.A. został przez nadawcę zobowiązany do prewencyjnego usuwania komunikatów SMS, które mogą naruszać prawo.
- Skarga indywidualna, dotycząca nadmiernego, zdaniem skarżącego, przerywania reklamami filmu pt. „F/X2”. Analiza danych telemetrycznych z tego dnia nie wykazała naruszenia przez Telewizję Polsat S.A. norm prawnych w zakresie przerywania audycji w celu emisji reklam. Emisję filmu rozpoczęto o godz. 20.47 i trwał on 103 minuty, zatem nadawca zgodnie z prawem miał prawo dwukrotnie przerwać film w celu nadania reklamy i telesprzedazy. Film dwukrotnie przerwano, a następnie w dwu kolejnych przerwach nie wyemitowano reklam, ale przekazano zapowiedź audycji, informację pochodzącą od nadawcy, dotyczącą sposobu rozpowszechniania programu przez dekodery cyfrowe

Polsatu, a także nadano reklamę społeczną Fundacji Polsat Dzieciom oraz informację na temat losowania Lotto. Przekazy pochodzące od nadawcy, a dotyczące jego działalności nadawczej oraz reklamy społeczne, nie stanowią reklamy w rozumieniu ustawy o radiofonii i telewizji.

10.11 Niziej omówione sprawy, stanowią przykłady skarg, które KRRiT otrzymała w związku z działalnością programową pozostałych nadawców koncesjonowanych, zarówno radiowych jak i telewizyjnych.

- Wystąpienie indywidualne, dotyczące prowadzenia przez firmę Pink Press w audycji pt. "Eroticon" prezentacji firmy /emisja w telewizji iTV, 4 września 2004 roku, godzina 23.00/. Autor wystąpienia zarzucił nadawcy łamanie prawa poprzez promowanie ww. firmy i targów Eroticon 2004. Analiza audycji nie potwierdziła zasadności zarzutu. Audycja była emitowana poza tzw. czasem chronionym. Przewodnicząca KRRiT przypomniała jednak nadawcy o bezwzględnej konieczności przestrzegania przepisów art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji.
- Skarga indywidualna, dotycząca nieobyczajnych treści audycji "Dirty Sanchez" w telewizji MTV Polska (emisja 24 kwietnia 2004, godzina 22.30). 12 maja 2004 roku KRRiT spotkała się z przedstawicielami nadawcy. Omawiano m.in. sposoby wprowadzenia odpowiednich zabezpieczeń, przeciwdziałających podobnym wypadkom na przyszłość i dostosowujących emitowany na teren Polski program do obowiązującego prawa. Nadawca zobowiązał się do przestrzegania obowiązującego prawa.
- Wystąpienie Marleny Dudzińskiej, rzecznika prasowego Urzędu Miasta Radomsko, dotyczące nierzetelności dziennikarskiej w audycji informacyjnej pt. "Kurier", wyemitowanej 25 maja 2004 roku, przez Niezależną Telewizję Lokalną NTL w Radomsku. Analiza audycji nie potwierdziła zarzutu nierzetelności dziennikarskiej. Nadawca informował o sprawach istotnych dla społeczności lokalnej, a do uwag krytycznych przedstawiciele władz odnieśli się w tej samej audycji.
- Skarga sześciu radnych miasta Radomska, dotycząca nierzetelnego informowania przez Niezależną Telewizję Lokalną NTL mieszkańców Radomska o działaniach władz miasta. Nadawca przedstawił szczegółowe wyjaśnienia powołując się na konkretne, wyemitowane audycje, w których poruszane były problemy samorządowe, istotne dla środowiska. Przewodnicząca KRRiT nie znalazła podstaw prawnych do interwencji w tej sprawie. KRRiT nie posiada kompetencji dla oceny, czy dominujący ton krytyczny wobec władz miasta w audycjach NTL Radomsko był uzasadniony, czy nie. Nadawca jest nadawcą niepublicznym i ma prawo do własnych ocen polityki i polityków lokalnych, o ile dzieje się to zgodnie z prawem.
- Wystąpienie indywidualne, dotyczące treści zawartych w audycji prowadzonej przez red. Jacka Żakowskiego w Radiu Tok FM (emisja 25 maja 2004 roku). Zarzut dotyczył audycji pt. „Poranek w Toku”, w której autor skargi dopatrywał się treści szowinistycznych, wypowiedzianych przez m.in. red. Jacka Żakowskiego wobec Achmeda Ammara oczekującego na deportację na warszawskim lotnisku. Nadawca odrzucił zarzut i podkreślił, że nie prowadził na antenie żadnej krucjaty przeciwko islamowi, nie inicjował szowinistycznego antyarabizmu. Przypomniał, że na antenie rozgłosił często goszczą eksperci od spraw Bliskiego Wschodu, którzy przy każdej okazji podkreślają, że islam nie jest równoznaczny z terroryzmem i nie można Ben Ladena utożsamiać z całym światem arabskim.
- Skarga telewidza, dotycząca treści audycji emitowanych przez stacje telewizyjne Polonia 1. Zarzut dotyczył emisji treści pornograficznych i wulgaryzmów. Nadawca złożył

zapewnienie, że audycje o odważnych treściach erotycznych, nadawane w Polonii 1 po godzinie 23.00, zostaną usunięte. W odpowiedzi na zarzut, dotyczący emisji w programie SMS-ów o treści sprzecznej z prawem i dobrymi obyczajami, nadawca poinformował, że został wprowadzony informatyczny system weryfikacji i kontroli treści przesyłanych przez użytkowników. Nadawca poinformował, że za dopuszczenie do emisji SMS-a o treści sprzecznej z obowiązującym prawem, w tym wulgarnego słownictwa, osoba odpowiedzialna została ukarana.

- Skarga słuchacza Radia 94 FM, dotycząca konkursu „*Pilem z ... czyli przygody pana Jana Leopolda Wędrowniczka*”, nadawanego codziennie w godzinach od 7.00 do 10.00. Konkurs emitowany codziennie, mógł przyczynić się do przyzwyczajenia słuchacza do praktyki codziennego „sięgania po kieliszek” „*Wracam ci ja sobie z pracy i jak zwykle postanowiłem wstąpić do jakiegoś lokalu z wyszynkiem*”. Ta cykliczna audycja, dodatkowo przedstawiona w humorystycznej formie oraz w pozytywnym kontekście, prezentowała zjawisko spożywania alkoholu w sposób atrakcyjny i zachęcający. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się o wnikliwą analizę i rozważny odpowiedzialny dobór materiałów przeznaczonych do emisji.
- Wystąpienie indywidualne, dotyczące treści audycji pt. "Ryłkołak Horror Szol", nadanych w Radiu 94FM 26 marca, 2 i 9 kwietnia 2004 roku, w godzinach 22.00 - 24.00. Audycje propagowały treści antyspołeczne, godzące w porządek prawny. W audycji zachęcano do łamania norm społecznych, promowano postawy dewiacyjne i patologiczne oraz obrażano uczucia religijne poprzez kreowanie elementów satanistycznych. 1 czerwca 2004 roku, członkowie KRRiT podjęli decyzję o ukaraniu nadawcy za nadawanie audycji naruszających prawo. 9 czerwca 2004 roku na nadawcę została nałożona kara.
- Skarga indywidualna, dotycząca treści audycji wyemitowanej 26 czerwca 2004 roku, na antenie Radia Planeta 101,3 FM. Tego dnia na antenie radia nadano wypowiedzi wulgarne. W tym dniu doszło do awarii i nieplanowego włączenia urządzeń w studiu rozgłośni, które spowodowały możliwość bezpośredniego przekazu słownego słuchaczy na antenie radia, bez udziału prezenterów. Przedstawiciele Radia Planeta wyrazili ubolewanie z powodu tego incydentu i przeprosili słuchaczy. Powodem tego zdarzenia była wyłącznie nieprzewidziana awaria techniczna, uniemożliwiająca właściwy dozór programowy.

Zorganizowane protesty

10.12 Poniższe wystąpienia stanowią przykłady kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji skarg i protestów wnoszonych przez zorganizowane grupy obywateli.

- Marszałek Senatu RP, Longin Pastusiak przekazał oświadczenie Jana Szafrąncza złożone podczas 56 posiedzenia Senatu RP, dotyczące decyzji zmniejszenia mocy wyjściowej nadajnika Radia Maryja w Warszawie. W tej samej sprawie skierowali protesty posłowie; Urszula Krupa, Marek Kotlinowski, Roman Giertych, Stanisław Zadora, Witold Tomczak, Józef Skowyrza i senator Adam Biela. Protest przekazał również Jan Maria Jackowski przewodniczący Rady Miasta Stołecznego Warszawy oraz Stowarzyszenie "Civitas Christiana". Wystąpienia skierowało ponadto 2088 osób prywatnych. Obniżenie mocy nadajnika Radia Maryja w Warszawie do 100 W, nastąpiło decyzją prezesa URTiP. Aby zbadać wpływ na inne pracujące rozgłośnie radiowe, wynikający ze zmiany częstotliwości i nowej lokalizacji nadajnika Radia Maryja w Warszawie, URTiP zaproponował przeprowadzenie emisji eksperymentalnej. Prezes URTiP wydał zgodę na nowe warunki techniczne emisji programu Radio Maryja na częstotliwości 89.0 MHz, ze stacji zlokalizowanej na iglicy PKiN w Warszawie. Na skutek działań pracowników URTiP,

Radia Maryja, służb technicznych TP Emitel, doprowadzono do likwidacji zakłóceń. 30 marca 2004 roku zostały przywrócone dotychczasowe parametry nadajnika pracującego z mocą 1000 W, zgodnie z warunkami koncesji.

- 70 wystąpień indywidualnych, dotyczyło drastycznych treści, m.in. sceny zabijania węża w audycjach pt. "Wyprawa Robinson", wyemitowanych w Telewizji TVN S.A., 20 września i 5 października 2004 roku. W tej samej sprawie skierowali wystąpienia: Wojciech Muża, członek ZG Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, Jadwiga Osuchowa, prezes Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, Andrzej Kepela, prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody "Salamandra", Joanna Buława z Federacji Zielonych GAJA w Szczecinie, Jerzy Duszyński z Ogólnopolskiej Koalicji Zielonych w Poznaniu. Psychologowie podkreślają, że pokazywanie scen brutalnych dokonywanych jednocześnie przez wiele osób, w sposób realistyczny, gdy widać przedmioty kojarzone z agresją, jest szczególnie szkodliwe. Przesycone okrucieństwem sceny zostały wyemitowane w tzw. czasie chronionym. Nadawca naruszył art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji pokazując sceny, mogące mieć negatywny wpływ na rozwój psychiczny i moralny małoletnich, narażając odbiorcę na negatywne przeżycia emocjonalne oraz gwałcąc jego wrażliwość. Ponadto zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt (art. 33 ustawy) „uśmiercanie zwierząt może być uzasadnione wyłącznie potrzebą gospodarczą, względami humanitarnymi, koniecznością sanitarną, nadmierną agresywnością, powodującą bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego”. W związku z powyższym Przewodnicząca KRRiT wezwała nadawcę do natychmiastowego zaniechania emisji treści sprzecznych z prawem.
- Wystąpienie Śląskiego Stowarzyszenia Osób Dotkniętych Chorobą Parkinsona, dotyczące odsunięcia red. Krystyny Bochenek od prowadzenia audycji pt. "Magazyn medyczny", w związku z wyborem na senatora RP. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do prezesa Zarządu Spółki Radio Katowice S.A. przypominając, że Spółka, jako podmiot publicznej radiofonii powinna, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, kierować się, w odróżnieniu od prywatnych spółek radiowych, przede wszystkim niezależnością przekazu. W związku z powyższym Przewodnicząca KRRiT stanęła na stanowisku, że ocena, czy realizacja audycji przez senator Krystynę Bochenek spowoduje zagrożenie naruszenia, powołanego powyżej przepisu art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, a także czy wywoła konflikt interesów, poprzez łączenie funkcji dziennikarza i polityka, należy do Spółki Radio Katowice S.A. Zdaniem Przewodniczącej KRRiT ocena w tej sprawie powinna ponadto uwzględniać regulacje prawne w zakresie obecności partii politycznych w mediach publicznych.
- Wystąpienia, dotyczące audycji pt. "Warto rozmawiać" (emisja: TVP 2, 31 maja 2004 roku, godz. 22.35) skierowane do prezesa TVP S.A. oraz przekazane do wiadomości KRRiT. Audycja ta poświęcona była dyskusji nad przeprowadzoną w szkołach, pod kierunkiem prof. Zbigniewa Izdebskiego ankietą na temat „Młodzi o sobie”. Ankieta była prowadzona w grupie krajów nadbałtyckich i dotyczyła zjawisk przemocy seksualnej. KRRiT zapoznała się z treścią audycji i uznała, że będzie przyglądać się kolejnym audycjom tego cyklu, prowadzonym przez red. Jana Pospieszalskiego. Wystąpienia dotyczące treści tej audycji, krytyczne wobec prowadzącego oraz pochwalne w stosunku do moderatora dyskusji, przekazały osoby indywidualne oraz stowarzyszenia w tym: Ewa Kowalewska, prezes Forum Kobiet Polskich, Kazimierz Kapera, prezydent Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rodzin Katolickich, Wanda Nowicka, przewodnicząca Federacji na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, prof. Andrzej Jacewski.
- 40 posłów, skierowało wystąpienie, przekazane przez posła Renatę Bastę, dotyczące audycji red. Jana Pospieszalskiego pt. "Warto rozmawiać". Posłowie zarzucali prowadzącemu audycję brak obiektywizmu oraz zbyt wyraźne prezentowanie własnych

przekonań politycznych i religijnych. W tej sprawie do KRRiT wpłynęły również skargi od widzów. Ponadto Izabela Jaruga-Nowacka, Jolanta Banach, prof. Maria Szyszkowska przekazały list otwarty (podpisany przez 112 osób) – z apelem do wielu środowisk o ignorowanie ewentualnych zaproszeń do udziału w audycji pt. „Warto rozmawiać”. Przewodnicząca KRRiT odniosła się do argumentacji prezesa Zarządu Spółki TVP S.A., który stwierdził, m.in., że emitowany co dwa tygodnie program „Warto rozmawiać” podejmuje najistotniejsze kwestie cywilizacyjne, społeczne, obywatelskie zachowując właściwe proporcje w doborze zaproszonych gości i pozostaje w zgodzie z misją telewizji publicznej, której obowiązkiem jest odzwierciedlać wielość światopoglądową społeczeństwa polskiego. Gospodarz programu Jan Pospieszalski nie występuje w nim w roli dystansującego się od przedmiotu sporu prowadzącego. Jest jednym z polemistów, uczestników audycji. Przewodnicząca KRRiT podkreśliła, że stronniczość prowadzącego nie jest przypadkowym uchybieniem, ale tkwi w założeniu audycji. Gospodarzem audycji, którego zadaniem jest dyskurs publiczny, prowadzony na ważne społecznie i kontrowersyjne tematy, jest telewizja publiczna, a osoba prowadząca, jest jej przedstawicielem. Tak też jest to odbierane przez widzów. Gospodarz audycji nie może więc być jednocześnie moderatorem audycji i uczestnikiem - polemistą. Są to bowiem role niepołączalne. Stronniczość prowadzącego audycję budzić musi podejrzenia o stronniczość samej telewizji publicznej. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o ponowne rozważenie tej sprawy oraz o poinformowanie o zajętych stanowiskach.

- W odpowiedzi na list otwarty m.in. Izabeli Jarugi-Nowackiej, prof. Marii Szyszkowskiej – swój list otwarty do władz TVP S.A., KRRiT, Rady Etyki Mediów oraz senackiej i sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu - w imieniu Młodzieży Wszechpolskiej skierował prezes Rady Naczelnej Radosław Parda, stając w obronie audycji red. Jana Pospieszalskiego.
- W imieniu członków Stałej Inicjatywy Obywatelskiej Obrony Ładu Społecznego w Mediach RP, skierował wystąpienie zbiorowe Remigiusz Włast-Matuszka. Protest dotyczył filmu pt. „Doberman” (emisja w Telewizji TVN S.A., 19 listopada 2004 roku, o godz. 22.55). W filmie nagromadzone są sceny, obrazujące dewiacje seksualne, a także odrażające moralnie postawy i zachowania oraz sceny zawierające treści drastyczne, a także o charakterze pornograficznym. Ukazywanie wizerunku kapłana w roli przestępcy i ironiczne obrazowanie zachowań typowych dla osoby duchownej, w kontekście dokonywanych zbrodni, prowadzi do naruszenia art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji. Chronione zarówno przepisami ustawy o radiofonii i telewizji, jak i Konstytucji RP wartości chrześcijańskie, symbole religijne, itd., nie mogą być przedstawiane w sposób obrazoburczy (nawet po godzinie 23.00) i usprawiedliwiane groteską. Przedstawiony obraz policjantów wskazuje, że także ich motywem działania jest zemsta i okrucieństwo. Ukazanie policjanta, posługującego się w swojej pracy metodami wysoce nieetycznymi, nie wahającego się – jak głosi jedna z opinii widza – skrzywdzić nawet dziecka, jest działaniem poza granicami norm prawa. Sceny agresji i przemocy, nie pozostają bez wpływu na kulturę społeczeństwa. Przewodnicząca KRRiT zwróciła się do nadawcy o rozważny oraz odpowiedzialny dobór materiałów filmowych oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.

Zestawienie danych statystycznych dotyczących wniosków, skarg i opinii przekazanych w 2004 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

10.13 Tabela nr 1 wskazuje na podział wystąpień ze względu na kategorię podmiotów, działających na rynku mediów. Dominującą pozycję wśród podmiotów rynku mediów, w całej korespondencji zajmują media publiczne. Wystąpienia dotyczące TVP S.A., PR S.A. i rozgłośni regionalnych radia publicznego stanowią niemal 54%.

Tabela nr 2 ukazuje charakterystykę wystąpień dotyczących audycji informacyjnych w rozróżnieniu na rodzaje nadawców. Z zestawienia wynika, że 58% dotyczyło audycji informacyjnych mediów publicznych, podczas gdy 42% - nadawców koncesjonowanych.

Charakterystykę korespondentów obrazuje tabela nr 3. Wynika z niej, że 75% stanowiły wystąpienia indywidualne. Pozostałe 25% korespondencji stanowiły wystąpienia od instytucji, organizacji społecznych, stowarzyszeń. Ponad 16% stanowiła korespondencja od organizacji państwowych, społecznych, politycznych, stowarzyszeń i związków zawodowych. Prawie 90% listów miało charakter skarg, opinii i wniosków. W pozostałych przeważały prośby o patronat medialny, pomoc w sprawach osobistych, o przyjęcie do pracy, o zapomogi pieniężne itp.

Tematykę wystąpień obrazuje tabela nr 4. Około 44% stanowią listy odnoszące się do treści audycji i oferty programowej oraz reklam. Znaczącą część korespondencji - 15% wystąpień, stanowiły listy w sprawie opłat abonamentowych, 6% listów dotyczyło zakłóceń w odbiorze sygnału telewizyjnego i radiowego. Znacznie mniej, bo jedynie 2% dotyczyło problemów z korzystaniem z platform cyfrowych Cyfra+ oraz Polsat Cyfrowy.

Tabela 1

Podział wystąpień kierowanych do KRRiT w 2004 roku ze względu na kategorię podmiotów działających na rynku mediów audiowizualnych

TVP S.A.	35%
Oddziały TVP S.A.	5%
Polskie Radio S.A. Program I, II, II, Bis	10%
Polskie Radio S.A. - rozgłoszenie regionalne	4%
Koncesjonowani nadawcy telewizyjni (programy naziemne i satelitarne- bez TV Polsat i TVN)	6%
TV Polsat, Polsat 2	7%
TVN, TVN 24, TVN 7	16%
Koncesjonowani nadawcy radiowi	11%
Operatorzy telewizji kablowej i platform cyfrowych	6%

Tabela 2

Wnioski, skargi, opinie dotyczące audycji informacyjnych

TVP S.A.	42%
Regionalne Ośrodki TVP S.A.	16%
TVN S.A.	13%
Inne (nadawcy koncesjonowani, ogólne uwagi bez wskazania nadawcy)	29%

Tabela 3

**Podział wystąpień kierowanych do KRRiT w 2004 roku
ze względu na kategorię korespondenta**

List instytucjonalny z organizacji społecznych, politycznych, kościelnych, stowarzyszeń, związków zawodowych	8%
List instytucjonalny z organizacji państwowej (Parlament, ministerstwa, urzędy miejskie, gminne, wojewódzkie, rady miejskie, gminne)	8%
Nadawcy (publiczni, koncesjonowani, operatorzy tv kablowych,	5%
Listy obywateli	75%
Inne	4%

Tabela 4

**Podział wystąpień kierowanych do KRRiT w 2004 roku
ze względu na problematykę poruszaną w korespondencji**

Treść audycji lub filmu (przemoc, pornografia, niezetelność)	10%
Oferta programowa nadawców (ramówka, postulaty programowe)	30%
Audycje informacyjne	4%
Abonament (pytania dotyczące zwolnień z opłat abonamentowych, kontroli, etc.)	15%
działania Zarządu PR i TVP	2%
Reklama (treść, ilość)	4%
Sprawy techniczne (zakłócenia, brak zasięgu)	10%
TV kablowa (oferta programowa, pakietyzacja programów, problemy wynikające z zawartych umów cywilno-prawnych)	4%
Uwagi dotyczące udziału mediów w kampanii wyborczej	2%
Platformy cyfrowe	2%
Naruszenie dóbr osobistych przez nadawców	1%
Nie w kompetencji (sprawy należące do kompetencji innych urzędów i instytucji, opinie na temat sytuacji społecznej i politycznej kraju)	8%
Uwagi, opinie dotyczące KRRiT	2%
Inne (np. sprawy personalne, konkursy)	6%

XI. BUDŻET KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

11.1 Całość wydatków związanych z działalnością Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz jej Biura, jako aparatu wykonawczego, pokrywane jest z budżetu państwa.

11.2 Projekt planu zatrudnienia, dochodów i wydatków budżetowych Krajowej Rady na 2004 rok zakładał średnioroczne zatrudnienie w rozdziale 75101 w wysokości 169 etatów, w tym 9 etatów w związku z rozszerzeniem działalności Biura KRRiT w 2005 roku. Zwiększenie liczby etatów wynikało przede wszystkim z wejścia Polski 1 maja 2005 roku do Unii Europejskiej oraz w rozdziale 75195 „Gospodarstwo pomocnicze” – 3 etaty kalkulacyjne, dochody na poziomie 29 221 tys. zł oraz łączne wydatki w wysokości 22 978 tys. zł. Wydatki majątkowe zaplanowane zostały w kwocie 1 082 tys. zł, tj. około 4,7% wydatków ogółem.

We wrześniu 2003 roku Ministrowi Finansów przekazano skorygowany projekt wydatków budżetowych na kwotę 22 497 tys. zł, przy uwzględnieniu wzrostu zatrudnienia o 5 etatów.

Działalność Gospodarstwa Pomocniczego pod nazwą „Biuro Współpracy z Programem Media – Media Desk Polska” związane jest z obsługą Programu Media Plus i Media Training, jako zadania uzgodnionego z Komisją Europejską i przez nią współfinansowanego.

Na posiedzeniu sejmowej Komisji Finansów Publicznych Przewodnicząca KRRiT zgłosiła pisemną autopoprawkę (z 26 listopada 2004 roku) do projektu planu wydatków budżetowych KRRiT na 2004 rok w zakresie wydatków majątkowych, uwzględniającą kontynuację zadania z 2003 roku.

11.3 W ustawie budżetowej na 2004 rok poziom łącznych wydatków Krajowej Rady ustalony został w kwocie 21 394 tys. zł, z tego:

1) w rozdziale 75101 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	-	21 366 tys. zł (99,87%)
z tego:		
• świadczenia na rzecz osób fizycznych	-	472 tys. zł
• wydatki bieżące jednostek budżetowych	-	20 168 tys. zł
• wydatki majątkowe	-	726 tys. zł
2) w rozdziale 75195 – Pozostała działalność	-	28 tys. zł (tj. 0,13%)
z tego:		
• wydatki bieżące jednostek budżetowych	-	28 tys. zł

Zgodnie z załącznikiem nr 13 do ustawy budżetowej na 2004 rok, limit zatrudnienia dla osób objętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń zatrudnionych w urzędach władzy państwowej, kontroli, ochrony prawa sądach i trybunałach oraz w placówkach zagranicznych - dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ustalony został w wysokości 9 etatów.

Średnioroczne zatrudnienie w Biurze KRRiT określone zostało na poziomie 156 etatów kalkulacyjnych, a w gospodarstwie pomocniczym „Biuro Współpracy z Programem Media – Media Desk Polska” na poziomie 3 etatów.

Po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2004 rok, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, w ustawowym terminie opracowany został układ wykonawczy dochodów i wydatków budżetowych KRRiT w granicach kwot ogólnych wynikających dla Krajowej Rady z tej ustawy i przekazany 25 lutego 2004 roku Ministrowi Finansów.

11.4 W lutym 2004 roku Przewodnicząca KRRiT przekazała Ministrowi Finansów propozycję miesięcznego harmonogramu realizacji dochodów i wydatków Krajowej Rady w 2004 roku.

11.5 W zatwierdzonym przez Przewodniczącą KRRiT 16 marca 2004 roku planie finansowym dochodów i wydatków budżetowych KRRiT na 2004 rok uwzględniono:

1. dochody budżetowe, w kwocie ogółem	- 29 221 tys. zł
2. średnioroczne zatrudnienie na poziomie	- 165 etatów kalkulacyjnych
3. stan zatrudnienia na dzień 31.12.2004 roku	- 165 etatów,
4. wydatki budżetowe, w kwocie ogółem	- 21 394 tys. zł

z tego:

• świadczenia na rzecz osób fizycznych	472 tys. zł
• wydatki bieżące	20 196 tys. zł
• wydatki inwestycyjne	726 tys. zł

11.6 Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w ubiegłym roku analizowana była kwartalnie, a plan wydatków budżetowych był dostosowywany do potrzeb wynikających ze zmieniających się zadań i ulegał odpowiednim korektom wynikającym z przeniesienia środków pomiędzy paragrafami wydatków na podstawie decyzji Przewodniczącej KRRiT.

11.7 W rozporządzeniu Rady Ministrów z 14 grudnia 2004 roku w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2004 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego uwzględniono wydatki na łączną kwotę 985 tys. zł na realizację następujących zadań:

- zakup mebli biurowych
z terminem realizacji
do 30 czerwca 2005 roku, w kwocie 500 tys. zł
- zakup 2 samochodów służbowych
w terminie do 30 kwietnia 2005 roku, w kwocie 195 tys. zł
- zakup urządzenia technicznego do monitoringu stacji radiowych
w terminie do 31 maja 2005 roku, w kwocie 160 tys. zł
oraz
- zakup sprzętu komputerowego
z terminem realizacji do 31 marca 2005 roku, w kwocie 130 tys. zł

Środki, które nie wygasły z upływem 2004 roku (i wykorzystane będą w 2005 roku) stanowiły 4,6% kwoty wydatków budżetowych określonych dla KRRiT w ustawie budżetowej na 2004 rok (21 394 tys. zł).

11.8 Plan dochodów budżetowych KRRiT na 2004 rok został określony w kwocie 29 221 tys. zł i obejmował przede wszystkim dochody uzyskane z:

1) wpływów z opłat za koncesje radiowe i telewizyjne (ponowne udzielenie, rozszerzenie lub zmiany)	28 538 tys. zł (97,7%)
2) wpływów z różnych opłat, (za wpisy do rejestru telewizji kablowych)	500 tys. zł (1,7%)
3) pozostałych wpływów w kwocie z tytułu:	183 tys. zł (0,6%)
a) odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	162 tys. zł
b) wpływów ze sprzedaży składników majątkowych	20 tys. zł
c) wpływów z różnych dochodów (z wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wykonywania zadań określonych przepisami prawa),	1 tys. zł

W związku z nieplanowanym wcześniej na rok 2004 wydaniem koncesji przez KRRiT na rozpowszechnianie programu telewizyjnego spółce TVN (wpływy w czerwcu 2004 roku w kwocie 8 880,5 tys. zł) przewidywano wzrost o tę kwotę wpływów z opłat za koncesje, o czym Przewodnicząca KRRiT w sierpniu 2004 roku poinformowała Ministra Finansów w materiałach do projektu planu dochodów budżetowych KRRiT na 2005 rok.

11.9 W 2004 roku zrealizowane dochody wyniosły łącznie 34 732,8 tys. zł, to jest o 18,9 % wyżej ponad kwotę przyjętą w ustawie budżetowej.

Na łączną kwotę uzyskanych dochodów budżetowych złożyły się wpływy z tytułu:

1) opłat za koncesje radiowe i telewizyjne (ponowne udzielenie, rozszerzenie lub zmiany)	-	33 945,7 tys. zł
2) wpłat z różnych opłat (rejestracja telewizji kablowych)	-	284,6 tys. zł
3) wpłat ze sprzedaży składników majątkowych	-	42,4 tys. zł
4) wpłat do budżetu ze środków specjalnych	-	6,7 tys. zł
5) wpłat z różnych dochodów	-	2,9 tys. zł
6) pozostałych dochodów,	-	450,5 tys. zł
z tego:		
• kary za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji	-	292,4 tys. zł
• odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat i pozostałe odsetki	-	158,1 tys. zł

Wpływy z opłat za koncesje radiowe i telewizyjne wyniosły łącznie 33 945,7 tys. zł, w tym głównie za ponowne udzielenie koncesji Telewizji POLSAT (21 982,8 tys. zł) oraz Spółce TVN (8 880,5 tys. zł), co w porównaniu do ustawy budżetowej (28 538 tys. zł) dało wzrost o 18,9%.

11.10 W czerwcu 2004 roku odprowadzone zostały wpływy do budżetu ze środka specjalnego (utworzonego na podstawie Zarządzenia nr 1 Przewodniczącej KRRiT z 10 marca 2004 roku na odtworzenie mienia z tytułu odszkodowania za utracone mienie oddane Krajowej Radzie w użytkowanie, tj. na zakup samochodu służbowego) w kwocie 6 651 zł. Kwota ta stanowiła różnicę pomiędzy przychodami środka specjalnego w kwocie 88 940 zł a wydatkami na zakupy inwestycyjne środków specjalnych w kwocie 82 289 zł.

11.11 Wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych w kwocie 42,4 tys. zł dotyczyły sprzedaży 2 wyeksploatowanych samochodów służbowych oraz drobnego sprzętu.

11.12 Zaległości z tytułu udzielonych koncesji radiowych i telewizyjnych oraz wpisów do rejestrów telewizji kablowych (wraz z odsetkami i kosztami upomnień) wyniosły na dzień 31 grudnia 2004 roku –743,1 tys. zł. Ponadto zaległości z tytułu kar za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji wyniosły na dzień 31 grudnia 2004 roku (wraz z odsetkami od tych kar i kosztami upomnień) – 1 419,9 tys. zł.

11.13 W 2004 roku średnioroczne zatrudnienie w KRRiT zrealizowane zostało na poziomie 159,22 etatu kalkulacyjnego. Przyjęty w planie finansowym KRRiT stan zatrudnienia na 31 grudnia ubiegłego roku na poziomie 165 etatów, wykonany został w wysokości 162,63 etatów (tj. w 98,6 %), z tego:

- 1) Członkowie KRRiT 9,00 etatów
- 2) Biuro KRRiT 153,63 etatów

z tego na stanowiskach:

- urzędniczych 149,63 etatów
- robotniczych i obsługi 4,00 etatów

Kadra kierownicza Biura KRRiT 31 grudnia 2004 roku liczyła 24 osoby stanowiąc 15,6 % stanu ogółem pracowników i obejmowała:

- dyrektora Biura KRRiT - 1 etat
- dyrektorów departamentów - 12 etatów
- wicedyrektorów departamentów - 10 etatów
- kierownika samodzielnego zespołu - 1 etat

11.14 Średnie miesięczne wynagrodzenie osobowe Członków KRRiT w 2004 roku wyniosło 13 223,4 zł i było większe o 1,1% w porównaniu do 2003 roku (13 073,8 zł).

Natomiast średnie miesięczne wynagrodzenie osobowe porównywalnie (tj. bez wynagrodzeń wypłacanych jednorazowo i wydatków związanych z zakończeniem kadencji przez Członków KRRiT) 9 Członków KRRiT wyniosło w ubiegłym roku 13 045,4 zł i uległo zmniejszeniu o 1,7% w porównaniu do 2003 roku (13 266,3 zł)

Średnie miesięczne wynagrodzenie osobowe pracowników Biura KRRiT w 2004 roku wyniosło 4 914,9 zł, tj. o 6,9 % więcej w porównaniu do 2003 roku (4 598,5 zł).

Natomiast średnie miesięczne wynagrodzenie osobowe (bez wynagrodzeń wypłacanych jednorazowo) pracowników Biura KRRiT w 2004 roku wyniosło 4 827,0 zł, tj. o 6,5 % więcej w porównaniu do 2003 roku (4 534,6 zł).

11.15 Wydatki budżetowe zrealizowane w 2004 roku wyniosły ogółem 19 190,3 tys. zł, to jest 89,7% budżetu rocznego określonego w ustawie budżetowej (21 394 tys. zł).

Jednocześnie wydatki te stanowiły 94,0% planu pomniejszonego o środki ujęte w rozporządzeniu Ministra Finansów z 14 grudnia 2004 roku w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2004 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego (20 409 tys. zł).

W I półroczu 2004 roku Krajowa Rada zrealizowała wydatki uwzględnione w rozporządzeniu Rady Ministrów z 11 grudnia 2003 roku w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2003 roku nie wygasły z upływem roku budżetowego.

Wydatki te zaplanowane w kwocie 593,0 tys. zł, zostały zrealizowane w 77,7%, tj. w kwocie 460,7 tys. zł, z tego na:

- 1) zakup centrali telefonicznej kwotę 71,0 tys. zł, tj. 100,0% planu
- 2) przeprowadzenie badań dotyczących oczekiwań i preferencji odbiorców pod adresem programów radiowych i telewizyjnych stacji publicznych i komercyjnych 79,9 tys. zł, tj. 88,8% planu
- 3) zakup sprzętu komputerowego oraz oprogramowania zgodnie z umową twinningową PL 2001/IB/OT01 (w ramach projektu PHARE), w kwocie 309,8 tys. zł, tj. 71,7% planu

Uwzględniając powyższe dane, wydatki zrealizowane w 2004 roku, wynosiły łącznie 19 651,0 tys. zł (19 190,3 tys. zł + 460,7 tys. zł).

Na kwotę wydatków zrealizowanych w ciężar środków określonych w ustawie budżetowej na 2004 rok w wysokości 19 190,3 tys. zł (w 2003 roku – 19 826,9 tys. zł) złożyły się płatności poniesione w:

- 1) rozdziale 75101 - 19 176,6 tys. zł
(19 787,9 tys. zł w 2003 r.)
z tego:
  - wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych - 142,4 tys. zł
  - wydatki bieżące jednostek budżetowych - 18 869,9 tys. zł
  - wydatki majątkowe - 164,3 tys. zł
- 2) rozdziale 75195 - 13,7 tys. zł
(27,0 tys. zł w 2003 r.)
z tego:
  - wydatki bieżące - 13,7 tys. zł
- 2) rozdziale 75197 - 0,0 tys. zł
(12,0 tys. zł w 2003 r.)

11.16 Realizację wydatków budżetowych KRRiT w 2004 roku w poszczególnych paragrafach przedstawia poniższe zestawienie:

TREŚĆ	plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie	Dynamika zmian w %	
				kol. 4:2	kol. 4:3
1.	2.	3.	4.	5.	6.
WYDATKI BUDŻETOWE - OGÓŁEM	21 394,0	21 394,0	19 190,3	89,70%	89,70%
I. rozdział 75101 "Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa"	21 366,0	21 366,0	19 176,6	89,75%	89,75%
A. WYDATKI BIEŻĄCE	20 640,0	20 640,0	19 012,3	92,11%	92,11%
1. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	472,0	142,9	142,4	30,17%	99,65%
§ 3020 Nagrody i inne wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	89,0	128,4	128,3	144,16%	99,92%
§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	360,0	7,7	7,6	2,11%	98,70%
§ 3032 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	15,0	0,0	0,0	0,00%	x
§ 3110 Świadczenia społeczne	8,0	6,8	6,5	81,25%	95,59%

2. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	20 168,0	20 497,1	18 869,9	93,56%	92,06%
§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	10 298,0	10 298,0	10 298,0	100,00%	100,00%
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników sfery budżetowej	731,0	731,0	730,9	99,99%	99,99%
§ 4090 Honoraria	0,0	3,0	3,0	x	100,00%
§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 650,0	1 557,0	1 557,0	94,36%	100,00%
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	265,0	265,0	264,2	99,70%	99,70%
§ 4140 Wpłaty na PFRON	1,0	0,0	0,0	0,00%	x
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	612,0	1 538,0	1 038,3	169,66%	67,51%
§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	10,0	6,0	5,5	55,00%	91,67%
§ 4260 Zakup energii	67,0	87,8	87,8	131,04%	100,00%
§ 4270 Zakup usług remontowych	200,0	243,0	243,0	121,50%	100,00%
§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	50,0	50,0	49,1	98,20%	98,20%
§ 4300 Zakup usług pozostałych	2 743,0	3 209,0	3 208,3	116,96%	99,98%
§ 4302 Zakup usług pozostałych	337,0	540,0	536,8	159,29%	99,41%
§ 4307 Zakup usług pozostałych	45,0	37,0	36,3	80,67%	98,11%
§ 4410 Podróże służbowe krajowe	60,0	92,0	91,8	153,00%	99,78%
§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	115,0	135,0	132,7	115,39%	98,30%
§ 4422 Podróże służbowe zagraniczne	165,0	156,0	155,1	94,00%	99,42%
§ 4430 Różne opłaty i składki	90,0	66,0	65,3	72,56%	98,94%
§ 4440 Odpisy na ZFSS	109,0	109,0	108,3	99,36%	99,36%
§ 4480 Podatek od nieruchomości	5,0	4,6	4,6	92,00%	100,00%
§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	156,0	158,0	158,0	101,28%	100,00%
§ 4547 Składki do organizacji międzynarodowych	2 386,0	1 114,8	0,0	0,00%	0,00%
§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	3,0	26,9	26,9	896,67%	100,00%
§ 4710 Fundusz dyspozycyjny	70,0	70,0	69,0	98,57%	98,57%
B. WYDATKI MAJĄTKOWE	726,0	726,0	164,3	22,63%	22,63%
§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	216,0	76,0	0,0	0,00%	0,00%
§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	510,0	650,0	164,3	32,22%	25,28%
II. rozdział 75195 "Pozostała działalność" - wydatki bieżące jednostek budżetowych	28,0	28,0	13,7	48,93%	48,93%
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	14,0	14,0	13,7	97,86%	97,86%
§ 4300 Zakup usług pozostałych	14,0	14,0	0,0	0,00%	0,00%

11.16 W 2004 roku Ministerstwo Finansów przekazało KRRiT środki finansowe w łącznej kwocie 19 238 tys. zł. Do Ministerstwa Finansów zostały zwrócone niewykorzystane środki w kwocie około 47,7 tys. zł.

11.17 Faktyczne wydatki poniesione w 2004 roku w kwocie 19 190,3 tys. zł były niższe, w porównaniu do określonych w ustawie budżetowej o 2 203,7 tys. zł (100,0%)

w tym głównie z tytułu:

- 1) środków, które nie wygasły w 2004 roku i wykorzystane będą w 2005 roku 985,0 tys. zł (44,7%)
- 2) pozostałości ze środków zabezpieczonych na składkę do organizacji międzynarodowej Media Plus i Media Training 1 114,8 tys. zł (50,6%)

- 3) nie wykorzystanych pozostałości z zaplanowanych na 2004 rok środków na pierwszy etap prac związanych z budową nowej siedziby KRRiT na własnej działce przy ul. Sobieskiego 101 76,0 tys. zł (3,4%)

***

Na podstawie uchwały nr 117 z 10 marca 2005 roku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji:

Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

dr hab. Danuta Waniek

Warszawa, 10 marca 2005 roku